

ПБ6 15 / 1910-1911

СРПСКИ КЊИЖЕВНИ ЗАДРУГА

XIX КОЛО

1910

У. В. 6
15

УНИВ. БИБЛИОТЕКА
И. Бр. 45035.3

СРПСКА КЊИЖЕВНА ЗАДРУГА

Лука Ћеловић
БЕОГРАД
СЛУЖБЕНИ ЛИСТ
Luka Celović
БЕОГРАД

СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

1910.

У БЕОГРАДУ

ШТАМПАРИЈА „ДОСИТИЈЕ ОБРАДОВИЋ“

ДИМИТРИЈА ГАВРИЛОВИЋА (ПРЕЂЕ А. М. СТАНОЈЕВИЋА)

ЧИКА-ЉУБИНА УЛ. БР 8

1911

С А Д Р Ж А Ј

Библиографија	4	Повереници Српске Књижевне Задруге	5
Број задругара XIX кола (за 1910. г.)	93	Повереницима и задругарима	3, 14, 21, 33, 49
Извештај управнога одбора Српске Књижевне Задруге, поднесен XVIII год. скупштини	78	Позив на упис за XIX коло (1910)	1
Извештај надзорнога одбора Српске Књижевне Задруге, поднесен XVIII год. скупштини	81	Прослава стогодишњице Доситеја Обрадовића	50
Изводи из записника:		Пројект буџета Српске Књижевне Задруге за рачунску 1911 годину	84
I Главнога одбора	3, 14, 22, 33, 50, 66, 85	Регистар чланова оснивача XIX кола	116
II Књижевнога одсека	4, 15, 22, 34, 50, 66, 86	Реферати о понуђеним делима:	
III Економскога одсека	4, 15, 22, 35, 51, 67, 87	а) Др. Јована Радонића и Др. Тих. Ђорђевића о „Историји Српскога Народа за Немањића“ од Јов. Ђорђевића	23
IV Надзорнога одбора	4, 15, 22, 35, 51, 67, 87	б) Јер. Живановића о преводу прича Коломана Миксата	35
Изводи из записника:		в) М. Савића о „Виноградарству“ Благоја Д. Тодоровића	68
I Матице Хрватске	51, 67	г) Јер. Живановића о „Брђанци“ приповјетка из живота Брђана и њихове борбе за слободу Брда. Написао?	70
II Матице Словеначке	51, 67	Савез Јужнословенских културних Друштава	52
Именик добротвора	103	Стање магацина	84
Књижевни оглас	12	Стечаји о списима	13, 21, 121
Одговори Задруг. благајнице	4, 17, 26, 42, 56, 71, 87, 99	Фондови Српске Књижевне Задруге	116
Одзиви о Задругиним издањима	15, 24, 35, 55, 70		
Одликовање повереника	49		
Осамнаеста редовна годишња скупштина:			
Позив и дневни ред	65, 77		
Рад скупштине	83		

СРПСКА КЊИЖЕВНА ЗАДРУГА

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

Год. IV.

Београд, 1. септембра 1910.

Бр. 1.

Позив на упис за XIX коло (1910.).

Деветнаесто редовно коло књига Српске Књижевне Задруге биће септембра месеца готово укоричено тако, да ће се од 1. октобра почети и разашилјање задругарима, како то прописује пословник Задругин.

У деветнаестоме колу ови су списи:

1. **Песме Милорада Ј. Митровића**, избор најбољих песама његових: *Мисли и снови*, *Књига о љубави*, *Пригодне њесме*, *Пенелопа и Преводи*, у редакцији Јеремије Живановића.

2. **Дошљаци**, роман из београдскога живота од Милутина М. Ускоковића, у издањима Задругиним нов и по предмету и по писцу; награђен на конкурс Задругиноме.

3. **Мртви Капитали**, роман из живота народа нашега у Славонији, од Јосипа Козарца с предговором др. Бранка Дрекслера; прва књига засноване „Хрватске Књижнице“.

4. **Вечити Младожења**, роман из живота нашега народа у северној Угарској, у некада славној и богатој Сент-Андреји, најбољи роман Јаше Игњатовића, с предговором др. Јована Скерлића.

5. **Критичке Студије** Љ. П. Недића, књ. III, у којој су: *Новији српски њисци*, део II. (Покушај о литерарном укусу; Јаков Игњатовић; Ст. М. Љубиша; Л. К. Лазаревић; Јанко Веселиновић), 2. *Есеји* (Светозар Марковић; Светислав Вуловић; Ст. Сремац; Хамлет; О Вертеру), у редакцији Павла Поповића.

6. **Коломба и Кармен**, занимљиве и уметнички испричане приповетке из живота талијанскога и шпанскога, од П. Меримеа, у преводу Милана Грола.

7. **Задовољства у животу**, од Ц. Лубока, збирка дивних мисли и паметних поука за живот исказаних пријатно и убедљиво, у преводу Драгомира М. Јанковића.

Полазећи с уверења да овим колом даје за-

другарима добру и корисну књигу, управа Задругина моли све своје вредне и заузимљиве поверенике, да настану да ове године упишу још много више задругара, како би се наша књига из године у годину растурала у све већем броју и у све даље и забаченије крајеве Српства. Задруга и повереници не смеју се задовољити лањским бројем: поред већ више или мање поузданих старих задругара треба Задрузи и задругарскога подмлатка и нових извора. С тога нека повереници настану да у своме месту нађу поред досадашњих и нове задругаре, а нека уз то распростру свој рад и на околна места, у којима још нису имали задругара. Нека наши вредни повереници неуморно и по неколико пута закуцају на свака српска врата, па ће број задругара стално расти, а Задруга се све више снажити, да свој културни задатак врши све силније. Број задругара лањскога, XVIII кола дошао је до душе до 8.000, али је тај број још увек недовољан према културној снази српскога народа. Повереници треба да су прожети уверењем, да они нису обични продавци, већ културни радници свога народа, коме овим послом дају добру и јевтину књигу. Нарочито то треба да имају на уму свештеници и учитељи народни, којима растурање оваквих књига спада у најзахвалније послове њихова великога културна задатка. Када наши повереници буду и сами тако схватили овај поверенички посао и ако га тако буду представили и купцима, несумњиво ће се број задругара за кратко време удвостручити, те учинити да се и тиме српски народ изједначи са својим хрватским братом, који својој Матици Хрватској даје сваке године преко 10.000 чланова.

Куљење задругарских улога треба њочешти одмах и улоге што њре њослашти искључиво благајници Српске Књижевне Задруге. Повереници ван Србије могу, ако им је згодније,

улог послати на адресу Задругину и у Земун (Zemlin, poste restante), али се моле да истога дана о томе известе дописницом управу Задругину у Београду, како улози не би дуго лежали на земунској пошти, а они дуго чекали, да им дођу књиге.

Експедовање књига вршиће се **строго оним редом, којим стигну улози**, те се моле повереници и задругари да похитају са слањем улога, ако су ради, да књиге добију раније *и да они и њихови уписници не оштјану сасвим без књига, као што је било случајева за XVIII коло, које је пошћуно распродајо.*

Са слањем улога треба повереници да похитају још и зато, што је Задруга од Одбора Стаменковићеве Задужбине за своје задругаре добила само 7.000 примерака 4. књиге Задужбине *Српско Родољубље и Ошачестволубље* од др. В. Бакића, *те ће ту књигу моћи добити на дар само оних 7000 задругара, чији улози први стигну*, а остали ће остати без те лепе књиге, која се друкче никако не може добити.

Улози су задругарски ови:

1. **Добротвори** плаћају *сто педесет (150) динара или круна* од једном или у три уза- стопне годишње отплате и добивају за то књиге од дана уписа, па докле су год живи.

2. **Оснивачи** плаћају *десет (10) динара или круна* годишње. Ако уплате 20 година уза- стопце, *без прекида, увек на време*, преводе се у добротворе, престају даље улагати и доби- вају књиге, докле су год живи. Ако пропусте коју годину, па су ради да им се накнадно уважи и она, да им не би пропале све раније уплаћене године, дужни су за ту годину, поред оснивачкога улога, положити још онолико пута по 1 динар или 1 круну, колико је година проте- кло од тога прекида до године накнадне уплате.

3. **Улагачи** плаћају *шест (6) динара или круна* годишње, докле су год ради примати Задругина издања.

Сви задругари добивају од повереника при- знанице на положене улоге, које добротвори и оснивачи треба да чувају непрекидно, а улагачи само док добију књиге онога кола, за које су платили.

Задруга има на своје стоваришту још и већину ранијих кола и продаје посебно V, VII и IX коло, у колико их и докле их још има, по 10 динара или круна, III, X, XI, XII, XIII и XIV коло по 4 динара или круне, док их још има повише, а II, IV, VI, XVI и XVII кола по 6 динара или круна. I, VIII, XV и XVIII кола пак више нема, али ће се постарати да их откупом од ранијих задругара нађе за оне нове задру- гаре, који би узели сва ранија кола, и рачунаће и њих по 10 динара или круна. Сем тога има

Задруга још и посебних издања својих (Забав- ника, Чика Јова Српској Омладини, Ст. Нова- ковића Српска Књига), као и распарених све- зака редовних издања и продаје их по ценама, означеним у списку (ценовнику) издања.

Књиге шаље Задруга повереницима и за- другарима о своје трошку, само је њихова царина, где се она плаћа на књиге, укоричене у платно.

Управа Задругина добро зна, с колико је труда, па често и материјалне штете скопчан рад повереника, и да њих на посао и заузимање око прикупљања задругарских улога креће у првоне реду чиста љубав према српској књизи и Српској Књижевној Задрузи и њену задатку, а да ретко ко од њих мисли и на какву мате- ријалну добит. Али управа сматра да није право, да ти добри људи тај тешки посао раде на штету свога одмора, па неки пут и својих прихода, те је зато задругарска скупштина утврдила Задру- гиним Правилима, да се повереницима за њи- хов рад да скромна награда. И према томе по- вереници имају за свој труд и трошкове преписке (по чл. 16. Правила):

1. од прикупљених и послатих добротвор- ских улога, уплата и доплата два од сто (2%);

2. од покупљених и послатих оснивачких и улагачких уплата XIX кола и кола по спуште- ној цени по 4 динара (III, X, XI, XII, XIII и XIV коло) дванаест од сто (12%);

3. од прикупљених и послатих новаца за остала ранија кола (II, IV, VI, XVI и XVII коло) двадесет од сто (20%);

4. од прикупљене и послате претплате на- реднога „Забавника“ дванаест од сто (12%), а од ранијих књига „Забавника“ двадесет од сто (20%);

5. од покупљених и послатих новаца за за- себна издања и распарене свеске редовних из- давања двадесет од сто (20%), а од дела која За- друга има у комисион дванаест од сто (12%).

Процент овај моле се повереници да сами задрже при слању улога и новаца за ранија кола и споредна издања, само нека то тачно назначе у обрачуна.

Поред тога повереници имају право на За- другино скупштинско признање и избор за до- бротвора, ако за три године скупе улоге од 150, а за 5 година од 250 задругара ма кога кола.

Књиге за себе, ако их желе имати, повере- ници морају плаћати као и сви задругари, мо- рају се дакле и сами уписати за задругаре. То је лепше и за поверенике, јер тако постају и они чланови Задругине, а и за Задругу, јер не мора водити посебни рачун о бесплатним пове- реничким комплетима.

Молећи још једном поверенике и задругаре

да пожуре са слањем улога и да настану да се у Задругино коло ухвати све већи број српских

синова и кћери, шаљемо свима искрен српски поздрав и захвалност на одзиву.

10. августа 1910. год.
у Београду.

Благајник
Х. Лилер

Тајник
Драг. Костић

Потпредседник
Ср. Ј. Стојковић

Председник
Српске Књижевне Задруге
Ст. Новаковић

Чланови :

А. Ј. Стевановић, Борив. Ј. Поповић, Бранислав Б. Тодоровић, Драг. М. Јанковић, Жив. Ј. Јуришић, Јаша М. Продановић, Јер. Живановић, Јов. Скерлић, Мирко М. Поповић, Павле Поповић, Др. Тих. Р. Ђорђевић.

Повереницима.

Истовремено с овим бројем нашега листа и Позива на упис у XIX коло шаљемо повереницима потребне обрасце за рад на уписивању задругара. Шаљемо им на име :

1. признаничке књижице, из којих ће издати признанице свима уписницима на коло, као и на „Забавник“ ;

2. спискове у који ће уписати задругаре и

њихове улоге и послати их с улозима непосредно Задругиној благајници ; и

3. правила Задругина с пословником и обавештењима повереницима, у којима ће наћи све што им је потребно знати при раду.

Молимо поверенике да добро проуче и позив на упис и правила с пословником и обавештења, како би имали што више успеха у раду.

Изводи из записника.

І. Главнога одбора.

Састанак 10. августа 1910. год. — Записник ранијега састанка прочитан и примљен. — Саслушан реферат, да је извршен месечни преглед благајнице и магацина и стање нађено исправно. — Тајник реферује о штампању XIX кола: готове су у штампи и повезу три књиге (Дошљаци, Мртви Капитали, Вечити Младожења), штампање осталих биће готово до 10. августа. Број табака у целом колу изнеће око 85, дакле мање од максима. Примљено к знању. — Благајник реферује о раду своме на појачању веза са Матицом Хрватском и Словенском. Био је у Загребу, разговарао с председником, благајником и тајником; сви увиђају потребу заједничкога рада; сложили се у томе да њихови повереници скупљају улоге и за Задругу, и обратно. У Љубљани није нашао никога. Реферат пажљиво саслушан, па одлучено: упутити управи Матице Хрватске детаљан предлог о заједници у раду. Кад се договорно утврди овај начин рада, предложити исти и Матици Словенској. — Благајник чита нацрт позива на упис за XIX коло. Примљен да се штампа у листу Задругину. — Благајник реферује да је Државна Штампарија тражила исплату целога дуговања Задругина, поред 1891·05 динара, који су јој послати као отплата. Одлучено је: умолити Министра просвете да поради код Државне Штампарије да

не форсира наплату дуга, а по ранијој одлуци поради код Владе да се Задрузи опрости дуг. — Повереник г. Глиша Елезовић, професор у Скопљу, моли за одлуку да се Гимназија у Скопљу може уписати за добротвора с улогом од 160 динара, али с тим да добије и ранија кола. Молба је усвојена. — Г. Рамо Мартиновић, секретар министарства унутрашњих дела на Цетињу, моли за уверење о г. Милисаву М. Дедовићу, пређ. поверенику Задругину, који је био пре неке године затајио неке улоге, али их је после исплатио Задрузи. Одлучено је: одговорити г. Мартиновићу, да је г. Дедовић заиста био остао дужан Задрузи неке улоге, али да их је исплатио. — Српска Читаоница у Беловару, у Хрватској, моли за одлуку да се може уписати за добротвора с улогом од 150 круна, који би уплаћивала по 20 круна годишње, а да добије и сва ранија издања. Одлучено је примити Срп. Читаоницу у Беловару за добротвора с улогом од 150 круна у три годишње уплате, по 50 круна (по Правилима), а дати јој ранија кола. — „Савез сједињених Срба у Њу-Јорку“ моли да му се пошљу на дар издања Задругина. Молба није усвојена. — Благајник износи потребу да се дом Задругин препокрије и изврше неке оправке. Одобрено је да се учине најпотребније мање оправке, а за веће да благајник спреми предрачун.

II. Књижевнога одсека.

Састанак 10. августа 1910. године. — Записник ранијега састанка прочитан је и примљен. — Прочитан је реферат г. г. др. Јована Радонића, в. професора Универзитета, и др. Тихомира Р. Ђорђевића, доцента Универзитета, о „Историји Српскога Народа за Немањића и њима савремених владалаца српских“, који је г. Јован Ђорђевић, професор гимназије, поднео на Задругин конкурс за спис о Српском Народу. Према прочитаном реферату одлучено је: не примити спис г. Ђорђевића за издања Задругина. — Г. Петар Д. Јокић, чиновник у Управи Државних Монопола, шаље на оглед своје преводе двеју приповедака Коломана Миксата „Племићско Гнездо“ и „Краљево Одело“, нудећи збирку ових приповедака за издања Задругина. Дато на реферовање члану, г. Јеремији Живановићу, да види, може ли се г. Јокић употребити за превођење с мађарскога. — Г. Сима Матијевић, пензионар, нуди за издања Задругина свој превод списа Себастијана Кнајпа „Моје лечење хладном водом“.

Пошто спис овај, стручношћу својом, излази из круга Задругиних издања, то се не може примити за њих. — Г. Л. С. Хаџи Несторовић нуди за издања Задругина своје преводе с францускога двеју драма г-ђе Толе Дорејан (кнегиње Мешчерске): „Кудијар или Сејач смрти“ и „Смрт Петра Великог“. Како Задруга првенствено из великих књижевности прима само дела најугледнијих књижевника, то је одлучено: да се понуђени рукописи врате преводиоцу. — Спремљен је за главни одбор предлог о хонорарима за досада штампане радове и оцене.

III. Економскога одсека.

Састанак 10. августа 1910. године. — Извршен је преглед благајнице за месеце јуни и јули ове године и преглед магацина.

IV. Надзорнога одбора.

Састанак 10. августа 1910. године. — Извршен је преглед благајнице за месеце јуни и јули ове године.

Одговори Задругине благајнице.

I.

Добротворске уплате и доплате.

Бр. 9. — Непосредно. — Добротвор г. Михаило А. Петровић, пеш. потпуковник, положио је у име друге добротворске уплате 50 дин.

Бр. 25. — Повереник г. Мирко Мијушковић, директор гимназије на Цетињу. — Оснивач г. Јован Љепава, министар у пензији, положио је у име добротворске доплате до 20 године 10 кр.

Бр. 41. — Непосредно. — Госпођице Јелена и Даница Петровићеве из Јагодине положили су као другу половину добротворског улога за пок. Немању Лазаревића, бив. суд. писара 75 дин.

Бр. 46. — Непосредно. — Управа Народне Библиотеке у Београду положила је за Јавне Библиоте у Алексинцу, Зајечару, Јагодини, Лозници, Неготину и Пироту добротворске улоге по 150 дин. свега 900 дин.

Бр. 49. — Повереник г. Милан С. Смиљанић, учитељ и школски надзорник у Зајечару. —

1. Основна Школа у Врбовцу (срез бољевачки) положила је у име прве добротворске уплате 60 дин.

2. Оснивач г. Милан С. Смиљанић, учитељ и школски надзорник у Зајечару, положио је у име добротворске доплате до 20 година 20 дин.

Бр. 94. — Повереник г. Коста М. Поповић, порезник у Лебанима. — Станоје син Харалампија П. Цветковића, свештеника у Прекопчелици, положио је прву добротворску уплату 50 дин.

Бр. 113. — Повереник г. Велимир Павловић, учитељ у Нишу. — Г. Др. Милош Стевановић, лекар, положио је на име прве добротворске уплате 50 дин.

Бр. 114. — Повереник г. Риста С. Јанковић, судија у Лесковцу. — Добротвор Црква у Кумареву положила је трећу добротворску уплату 50 дин.

Бр. 118. — Повереник г. Негован Белановић, благајник штедионице у Митровици (Срем). —

1. Оснивач г. Јован Адамовић, трговац, доплатио је до 20 год. 20 кр.

2. Оснивач г. Сава Крстоношић, трговац, доплатио је до 20 година 20 кр.

3. Оснивач г. Спаса Крстоношић, трговац, доплатио је до 20 год. 20 кр.

Бр. 146. — Непосредно. — Оснивач г. Тома П. Ђурђевић, судија у Врању, доплатио је у име оснивачке доплате до 20 година 20 дин.

Бр. 154. — Повереник г. Јован Живојновић, професор у Новом Саду. — Г. Милан Арновљевић, апотекар у Панчеву, положио је добротворску уплату. 150 кр.

Бр. 155. — Повереник г. Риста С. Јанковић, судија у Лесковцу. — Г. Стеван Живковић, професор, положио је у име прве добротворске уплате 50 дин.

Бр. 160. — Непосредно. — Оснивач г. Љубивоје Перишић, ђенерал у пензији, положио је у име добротворске доплате до 20 година 20 дин.

Бр. 169. — Непосредно. — Оснивач г. Љубомир Ђ. Поповић, чиновник у пензији, положио је у име добротворске доплате до 20 година 20 дин.

Бр. 177. — Повереник г. Павле Вујић, професор у Ужицу. — Добротвор Црква у Карану, положила је трећу добротворску доплату 50 дин.

Бр. 191. — Непосредно. — Одбор за народно просвећивање у Доњем Цеклину положио је добротворску уплату 150 кр.

Бр. 194. — Повереник г. Рајко Ст. Мићић, школски надзорник и учитељ у Крушевцу. — Школа у Ратајима (срез жупски) положила је добротворску уплату 150 дин.

II

Задругари XIX кола (за 1910 год.)

Бр. 997/09. — Повереник г. Крста Димитријевић, школски надзорник у Пожаревцу. — Оснивач: Основна Школа у Брадарцима.

Бр. 1013/09. — Повереник г. Рајко Мићић, школски надзорник у Крушевцу. — Оснивач: Основна Школа у Шанцу.

Бр. 1043/09. — Непосредно. — Оснивач: Српска Читаоница у Срп. Вел. Сент. Миклошу. — Улагач: г. Љубиша Маркићић у Паланци (Бачка)

Бр. 1081/09. — Повереник г. Славко Вујасиновић, парох у Босан. Дубици. — Улагачи: г. г. Вељко Митраковић, трговац. Ђуро Вујасиновић, гостионичар. Манојло Мисаљевић, трговац. Милан Цикота, трговац. Милорад Николић, живинар. Светко Драгишић, трговац. Славко Вујасиновић, парох.

Бр. 3. — Повереник г. Димитрије Ц. Здравковић, свештеник у Власотинцима. — Оснивач: г. Димитрије Ц. Здравковић, свештеник. — Улагач: г. Душан С. Милошевић, апотекар.

Бр. 35. — Повереник г. Михаило К. Михаиловић, учитељ у Нишу. — Оснивач: Основна школа у Студени (срез нишки).

Бр. 65. — Повереник г. Милан Ст. Ристић, благајник Жел. Дирекције у Београду. — † Јевта Х. Јевтић, инспектор.

Бр. 69. — Повереник г. Рајко Ст. Мићић, школски надзорник у Крушевцу. — Оснивач Школа у Обилићеву.

Бр. 130. — Повереник г. Живко Д. Пешић, учитељ у Љубовији. — Оснивач: Основна Школа у Љубовији и у Горњој Трешници. — Улагачи: г. г. Лазар Саватић, учитељ у Оровици. Михаило Васиљевић, срески писар у Љубовији. Михаило Д. Симић, учитељ у Горњој Буковици.

Бр. 154. — Повереник г. Јован Живојновић, професор у Новоме Саду. — Оснивачи: г. г. Др. Душан Милић, економ. Ђорђе Радовановић, адвокат. Зорка др. А. Коде, лекара. Др. Милан Давидовац, адвокат. Др. Милан Ђирић, адвокат. Милева Ст. Милованова, професора. Др. Младен Јојкић, лекар. Др. Милош Крно, адвокат. Петар Матић, трговац. Стеван Лекић, професор у миру. Стеван Славнић, мерник. — Улагачи: г. г. Бранимир Мијатовић, трговац. Вељко Роксандић, чиновник Централног Кредитног Завода. Влада Ненадовић, апотекар. Гавра Нецков, ћурчија. Др. Душан Шпирта, лекар. Ђока Мољац, трговац. Ђорђе Велић, парох. Живко Бајазетов, бележник у миру. Иван Милин, књиговодња Српске Задруге. Др. Јефта Стојаковић, лекар. Јован Вујин, парох у Бегечу. Јован Вујић, апотекар. Јоца Сремчевић, гостионичар. Књижница Српске Велике Гимназије (2 компл.). Лаза Миросављевић, трговац. Лука Будишин, економ у Великој Кикинди. Марко Велић, професор. Др. Милош Бокшан, адвокат. Мита Манинигодић, благајник. Милош Мијатовић, економ. Михаило Георгијевић, трговац. Михаило Миловановић, катихета. Нестор Панаотовић, трговац. Новосадска Српска Основна Школа. Паја Поповић-Пеци, ђак

IV разр. гимназије. Др. Радивоје Каленић, лекар. Српска Занатлишка Задруга. Теодор Милић, парох. Филип Михаиловић, месар. Читаоница у Фелдварцу.

Бр. 181. — Непосредно. — Оснивач: Црква у Јаловику. (тамнавски).

Бр. 185. — Повереник г. Стојан Стакић, учитељ у пензији у Перлезу. — Улагачи: г. г. Витомир Максимчев, учитељ. Даринка Т. Мишков, учитељица. Душан Ђурђев, свештеник. Ђорђе Балножан, књиговођа. Жарко Симић, свештеник у Великом Бечкереку. Јован Николић, књиговођа. Јулка Ђирилов, забавиља. Коста Поповић, трговац. Коста Ракић, трговац. Марко Радосављевић, прота. Милан Георгијевић, поседник. Миша Стефановић, трговац. Никола Дабић, свештеник у Фаркаждину. Др. Павле Хорватски, лекар. Петар Јовичић, трговац. Петар Максин, свештеник. Стојан Стакић, учитељ у пензији.

Бр. 194. — Повереник г. Рајко Ст. Мићић, учитељ и школски надзорник у Крушевцу. — Оснивач Школа у Обилићеву и у Читлуку.

Бр. 205. — Повереник г. Јован Живојновић, професор у Новоме Саду. — Оснивачи: г. г. Др. Ђорђе Дера, професор у миру. Љуба Стефановић, трговац. Др. Михаило Полит-Десанчић, управник „Браника“. Милева Симићева, професор у миру. Његово Високопреосвештенство г. Митрофан Шевић, епископ. Паја Гостовић, адвокат. Хаџи-Гавра Плавшић, апотекар. — Улагачи: г. г. Аркадије Вуковић, учитељ у миру. Удова А. Мародића, сликара. Др. Бранко Илић, адвокат. Влада Мацедонић, економ. Георгије Николић, ђакон. Глиша Манојловић, трговац. Десанка Ракићева, учитељица. Ђорђе Гајин, учитељ. Исидор Дебелачки, економ. Јаша Томић, уредник „Заставе“. Јелена Јовановићева, учитељица у миру. Катица Мирилов, трговкиња. Коста Лера, књиговођа. Књижница Српске Више Девојачке Школе. Др. Лаза Бајић, адвокат. Удова М. витеза Кнежевића, генерала. Милан Миловановић, правник. Др. Милан Петровић, професор. Др. Миливоје Поповић, адвокат. Милан Радоњић, предузимач. Др. Миладин Свињарев, лечник. Мита Јефтић, економ. Никанор Чобановић, ђакон. Новосадска Трговачка Омладина. Рацко Поповић, трговац. Софија Љубиша, поседница. Др. Стеван Адамовић, адвокат. Стеван Ђирић, правник. Др. Теодор Гавански, адвокат. Урош Стојковић, благајник Српске Задруге.

Бр. 214. — Непосредно. — Улагачи: г. г. Милован Бошковић, трговац у Дервенти (Босна). Миливоје Филиповић, учитељ у Горњој Добрињи (срез пожешки).

1. августа 1910. год.

у Београду.

Благајник
Српске Књижевне Задруге
Проф. Х. Лилер

Повереници Српске Књижевне Задруге.

I. СРБИЈА.

Београд:

Г. Александар Лазаревић, питомац Војне Академије.
Г. Боривоје Стекић, ученик VII разреда I гимназије.
Г. Бранислав Б. Тодоровић, професор Државне Трговачке Академије.
Г. Гаврило Милошевић, ђакон.
Г. Гаврило Р. Раденковић, трговац.
Г. Димитрије Живаљевић, студент.
Г. Драгутин Костић, професор.
Г. Душан К. Живковић, благајник Управе водовода.
Г. Живко К. Живковић, ученик реалке.
Г. Живко Р. Живковић, надзорник Савеза Земљорадничких Задруга.
Г. Живојин О. Дачић, секретар Универзитета.

Г-ђица Зорка Д. Станковићева, разредна наставница Више Женске Школе.
Г. Јаков Алкалај, секретар јеврејске општине.
Г. Јеремија Живановић, професор.
Г. Јован Д. Јовановић, благајник Народног Позоришта.
Г. Јован М. Јовановић, комесар пошт. телеграфског одељења.
Г. Јован Лазаревић, окружни благајник.
Г-ђица Катица С. Павловићева, разредна наставница Женске Учитељске Школе.
Г-ђица Лепосава Бошковићева, разредна наставница Женске Гимназије.
Г-ђица Лепосава Николићева, учитељица.
Г. Милан И. Јевремовић, рачуноиспитач Главне Контроле.
Г. Милан Ст. Ристић, главни благајник Жел. Дирекције.

Г. Милош Ивковић, суплент.
 Г. Милош Московљевић, суплент.
 Г. Мирко Ротовић, инжињерски мајор.
 Г. Мита Стајић, књијар.
 Г. Михаило Грујичић, учитељ.
 Г. Михаило Миленковић, учитељ.
 Г. Никодим Ј. Васић, пензионер.
 Г. Др. Петар Л. Вукићевић, начелник пошта.
 Г. Петар Мијатовић, цариник.
 Г. Петар Ј Петровић, председник трговачког суда.
 Г. Петар К. Шрепловић, чиновник Народне Банке.
 Г. Радојко Деметровић, професор.
 Г. Радомир Н. Живадиновић, књиговођа код Јевте М. Павловића и Комп.
 Г. Ратко Р. Ракетић, коњички поручник.
 Г. Сава Максић, професор.
 Г. Сава М Николић, писар министарства финансија.
 Г. Светозар М. Вражалић, рачуноиспитач Главне Контроле.
 Г. Светозар Ж. Михаиловић, контролор Жел. Дирекције.
 Г. Станиша С. Станишић, учитељ
 Г. Тихомир Младеновић, студент.
 Г. Часлав Ђукановић, трговац.

Београдски округ:1. *Лазаревац*

Г. Јован Миленковић, управник пореског одељења.
 Г. Тома М. Јаковљевић, учитељ.

2. *Међулужје*

Г. Милан Р. Максимовић, учитељ

3. *Ројачево*

Г. Димитрије Михаиловић, учитељ.

4. *Сремчица*

Г. Чедомир М Тодоровић, учитељ.

5. *Умка*

Г. Михаило Огњановић, учитељ

Ваљевски округ:1. *Бањани*

Г. Светислав Гојковић, учитељ

2. *Ваљево*

Г. Андра Гроздановић, књиговођа.
 Г. Боривоје Тошић, пешад. мајор.
 Г. Живорад Богдановић, поручник.
 Г. Милош Терзић, свештеник.
 Г. Михаило Ђ Миладиновић, професор.
 Г. Петар Велимировић, професор.

3. *Забреш*

Г. Светозар Т. Стојковић, учитељ.

4. *Јоване*

Г. Стеван П. Јовановић, учитељ.

5. *Каменица*

Г. Милорад Ив. Протић, свештеник.

6. *Мионица*

Г. Миливоје Ж. Пауновић, учитељ.

7. *Обреновац*

Г. Коста Зега, књиговођа.

8. *Осечина*

Г. Никола Даничић, учитељ.

9. *Уб*

Г. Војислав Ђ Лукић, књијар.

Врањски округ:1. *Власоштинци*

Г. Димитрије Ц. Здравковић, свештеник.

2. *Врање*

Г. Вучко П. Јоксимовић, професор.
 Г. Љубомир В. Симоничић, учитељ.
 Г. Михаило А. Стевановић, учитељ и школ. надзорник.
 Г. Сима Вучковић, шеф железничке станице.
 Г. Стаја Т. Стајић, капетан.

3. *Лебане*

Г. Васа Т. Поповић, свештеник
 Г. Коста М Поповић, порезник.

4. *Лесковац*

Г. Никола Ђорђевић, учитељ.
 Г. Риста С. Јанковић, судија.

Крагујевачки округ:1. *Аранђеловац*

Г. Никола Сретеновић, учитељ и школ. надзорник.
 Г. Петар Ј. Поповић, учитељ.

2. *Бадњевац*

Г. Јакша Бл. Божић, економ.

3. *Белосавци*

Г. Светозар Ивошевић, свештеник.

4. *Брзан*

Г. Велимир Р. Нешић, општ. писар.

5. *Крагујевац*

Г. Божидар Катанић, судија.
 Г. Живојин Брзаковић, капетан
 Г. Љубомир Петковић, књиговођа
 Г. Милан К. Петковић, професор
 Г-ђа Миленија П Ђорђевић, класна наставница.
 Г. Милорад Миливојевић, инжињер
 Г. Милош Јер. Павловић, књиговођа.
 Г. Михаило Срећковић, свештеник.
 Г. Панта В. Ђукић, арт капетан.
 Г. Стеван П. Нешић, професор.

6. *Рача*

Г. Чедо Г. Ранковић, књиговођа

7. *Сейци*

Г. Радивоје Р. Михаиловић, учитељ.

8. *Тойола*

Г. Стеван Гужвић, свештеник

Крајински округ:1. *Брза Паланка*

Г. Драгољуб С. Михаиловић, учитељ.

2. *Буково*

Г. Благоје Тодоровић, управник винодељске школе.

3. *Глоговица*

Г. Милан Радојевић, учитељ

4. *Доњи Милановац*

Г. Милутин Јеленић, свештеник.

5. *Јабучевац*

Г. Никола Казимировић, свештеник.

6. *Кладово*

Г. Станимир М. Пешић, монополски поднадзорник.

7. *Мокрање*

Г. Живојин В. Станковић, свештеник.

8. *Неготин*

Г. Илија К. Панић, поручник.
 Г. Јован Станојевић, окружни прота.
 Г. Петар Бане, апотекар.
 Г. Радисав Крсмановић, учитељ.

9. *Салаш*

Г. Данило Мишић, учитељ.

Крушевачки округ:1. *Александровац*

Г. Љубомир Трифуновић, трговац.

2. *Браљина*

Г. Вукашин Жижич, учитељ.

3. *Вел. Шиљеговац*

Г. Сретен Динић, учитељ.

4. *Грабовац*

Г. Михаило С. Јаћовић, свештеник.

5. *Крушевац*

Г. Анта Поповић, свештеник.
 Г. Никола Живковић гимназист.
 Г. Милан М. Томић, професор.
 Г. Рајко Ст. Мићић, учитељ и школски надзорник.

6. *Ражањ*

Г. Стојан Н. Петровић, учитељ.

7. *Трстеник*

Г. Драгомир В. Муњић, срески писар.

8. *Ђићевац*

Г. Ђорђе М. Илић, учитељ.

Моравски округ:1. *Багдан*

Г. Петар М. Вучковић, свештеник.

2. *Варварин*

Г. Милан Момировић, срески начелник.

3. *Деспотовац*

Г. Милан М. Стојићевић, учитељ.

4. *Јагодина*

Г. Лазар Трипковић, професор.
 Г. Сретен Николић, директор гимназије.

5. *Параћин*

Г. Живко М. Симеоновић, управник пор. одељења.
 Г. Никола Вељић, учитељ у пензији.

6. *Пољна*

Г. Станоје М. Мијатовић, учитељ.

7. *Рековац*

Г. Арса В. Поповић, учитељ.

8. *Св. Петка*

Г. Милан Л. Павловић, поштар.

9. *Сви. Јајнац*

Г. Петар Живковић, учитељ.

10. *Сење*

Г. Костадин С. Миловановић, учитељ.

11. *Ђурџија*

Г. Димитрије М. Петковић, учитељ.

Нишки округ:1. *Алексинац*

Г. Коста Николић, учитељ.

2. *Извор*

Г. Атанасије Ђорђевић, свештеник.

3. *Ниш*

Г. Александар Митић, инж. капетан.
 Г-ђица Ангелина Хермановићева, учитељица.
 Г. Бошко Ђ. Бошковић, виши учитељ у гимназији.
 Г. Велимир Павловић, учитељ.
 Г. Лазар Јанковић, учитељ.
 Г. Михаило К. Михаиловић, учитељ и школ. надзорник.
 Г. Никола Ђ. Јорговановић, пеш. мајор.
 Г. Прокопије Поповић, прота.
 Г. Стеван Љ. Пешић, пеш. поручник.

4. *Прћиловица*

Г. Драгиша Рашковић, монопол. поднадзорник.
 Г. Матеја П. Љујић, учитељ.

5. *Сврљиг*

Г. Васа Гребенаровић, управник поште.

6. *Соко-Вања*

Г. Јован С. Милићевић, трговац.

Пиротски округ:1. *Бела Паланка*

Г. Харалампије Ђорђевић, срески писар.

2. *Вел. Боњинац*

Г. Јордан Поповић, учитељ.

3. *Пирот*

Г. Драгутин Марковић, државни пушкар.
 Г. Коста Н. Костић, професор.

4. *Суково*

Г. Недељко Петровић, учитељ.

5. *Темска*

Г. Стојан Петровић, учитељ.

Подрински округ:1. *Богатић*

Г. Дамњан Митровић, учитељ.

2. *Варна*

Г. Љубомир Шопаловић, учитељ.

3. *Дреновац*

Г. Јаков Ј. Чупић, свештеник.

4. *Завлака*

Г. Чедомир П. Зељић, свештеник.

5. *Крупан*

Г. Владимир Б. Поповић, учитељ.

6. *Лозница*

Г. Михаило П. Томић, порезник.

7. *Љубовија*

Г. Живко Д. Тешић, учитељ.

8. *Меховине*

Г. Димитрије Станковић, учитељ.

9. *Табановић*

Г. Михаило Васић, намесник.

10. *Шабац*

Г-ђа Вера П. Николића, разредна наставница Више Женске Школе.

Г. Димитрије М. Ђосић, учитељ.

Г. Сима Цветковић, професор.

Пожаревачки округ:1. *Александровац*

Г. Ђорђе П. Цветковић, свештеник.

2. *Божевац*.

Г. Живан Средојевић, свештеник.

3. *Вел. Градиште*

Г. Димитрије М. Протић, учитељ.

4. *Вел. Лаоле*

Г. Раде М. Богдановић, учитељ.

5. *Велико Село*

Г. Тодор Матић, учитељ.

6. *Голубац*

Г. Илија Јовановић, учитељ.

Г. Милан П. Цветковић, срески економ.

7. *Жабари*

Г. Иван Алексијевић, учитељ.

8. *Жагубица*

Г. Александар Рибарац, економ.

Г. Божидар Н. Донић, учитељ.

9. *Лучица*

Г. Јован Л. Динић, учитељ.

10. *Петровац*

Г. Петар Радаковић, управник пор. одељења.

11. *Пожаревац*

Г. Васа Живковић, свештеник.

Г. Владимир Радивојевић, професор.

Г. Ђура Димитријевић, учитељ.

Г. Крста Димитријевић, учитељи школ. надзорник.

Г. Михаило Ј. Миладиновић, професор.

Г. Светолик П. Ђукић, поручник.

12. *Породин*

Г. Владимир Жеравичић, учитељ.

13. *Црљенац*

Г. Данило Р. Трифунац, учитељ.

Руднички округ:1. *Горњи Милановац*

Г. Недељко Милићевић, учитељ.

2. *Прањани*

Г. Здравко М. Продановић, трговац.

Смедеревски округ:1. *Велика Крсна*

Г. Војислав Н. Крупежевић, свештеник.

2. *Друговац*

Г. Жива П. Милосављевић, трговац.

3. *Липе*

Г. Милан С. Петровић, свештеник.

4. *Марковац*

Г. Владимир М. Пешић, свештеник.

5. *Паланка*

Г. Антоније Обреновић, учитељ.

6. *Сараорци*

Г. Трајко Ристић, учитељ.

7. *Смедерево*

Г. Божидар С. Трајановић, судија.

Г. Љубомир М. Стефановић, професор.

Г. Милорад А. Вујанац, учитељ и школ. надзорник.

Тимочки округ:1. *Бор*

Г. Драгиша Милетић, свештеник.

2. *Зајечар*

Г. Милан С. Смиљанић, учитељ и школски надзорник.

Г. Милан М. Миленовић, учитељ.

Г. Михаило Димитријевић, капетан.

Г. Радивоје Поповић, гимназист

Г. Христифор М. Милић, учитељ.

3. *Злот*

Г. Милан А. Поповић, учитељ.

4. *Књажевац*

Г. Васа П. Стојановић, управник поште.

Г. Љуба С. Јанковић, трговац.

Г. Светислав Марковић, учитељ.

5. *Краљево Село*

Г. Димитрије М. Илић, учитељ.

Топлички округ:1. *Бакус*

Г. Тодор Петровић, учитељ.

2. *Житни Поток*

Г. Хранислав М. Савковић, учитељ.

3. *Курушумлија*

Г. Др. Герасим П. Ивезић, лекар.

Г. Данило Катанић, учитељ.

4. *Прокупље*

Г. Павле М. Радосављевић, монопол. чиновник.

Г. Петар Цветковић, подблагајник.

Г. Спасоје Спасојевић, учитељ и школски надзорник.

Ужички округ:1. *Ариље*

Г. Стеван Ђорђевић, управник пор. одељења у Пожези.

2. *Бајина Башта*

Г. Милорад Алексић, учитељ.

3. *Пожега*

Г. Стеван Ђорђевић, управник пор. одељења.

4. *Ужице*

Г. Дмитар Јовичић, учитељ.

Г. Милић Гавровић, суд. рачуновођа.

Г. Павле Вујић, професор.

Г. Цветко Радојичић, учитељ.

Чачански округ:1. *Гуча*

Г. Филип С. Мијатовић, намесник.

2. *Ивањица*

Г. Витомир Недић, држ. економ.

Г. Владимир С. Кушић, порезник.

Г. Светозар Богдановић, свештеник.

3. *Језевица*

Г. Драгомир Ј. Ајдачић, учитељ.

4. *Краљево*

Г. Александар М. Антић, окружни шумар.

Г. Богдан Миловановић, учитељ.

Г. Миљко В. Богдановић, учитељ у Лозници.

5. *Рашка*

Г. Тихомир В. Шарковић, трговац.

6. *Чачак*

Г. Јеротије Новитовић, професор.

Г. Савко Филиповић, учитељ.

II. ЦРНА ГОРА.1. *Бар*

Г. Лука Дедовић, управитељ школа.

2. *Никшић*

Г. Васо Ђурић, књиговођа Тргов. Акционар Друштва.

3. *Подгорица*

Г. Мило Вујовић, чиновник монопола дувана.

Г. Г. Рундо и Загора, књижари.

4. *Улцињ*

Г. Ђуро Ђуришић, управитељ школа.

5. *Цетиње*

Г. А. Рајнвајн и Комп, књижари.

Г. Мирко Мијушковић, директор гимназије.

III. БАНАТ.1. *Арач (Врањево)*

Г. Сава Рајковић, учитељ.

2. *Баваниште*

Г. Владислав Ристић, парох.

3. *Бела Црква*

Г. Радован Стефановић, чиновник штедионице.

4. *Вел. Бечкерек*

Г. Душан Грунчић, учитељ.

5. *Вел. Кикинда*

Г. Милош Бандић, учитељ.

6. *Вел. Средиште*

Г. Радослав Стојадиновић, учитељ.

7. *Вршац*

Г. Светозар Брашован, учитељ.

8. *Долово*

Г. Миле Новаковић, учитељ.

9. *Ђала*

Г. Милан П. Јовановић, учитељ.

10. *Јарковац*

Г. Ђорђе Бота, парох.

11. *Карлово*

Г. Миливоје В. Јовановић, парох.

12. *Кусић*

Г. Владимир Павловић, трговац.

13. *Меленци*

Г. Миша Станковић, књиговођа.

14. *Мокрин*

Г. Глигорије Стајић, парох.

15. *Панчево*

Г. Иван Мартиновић, учитељ.

16. *Перлез*

Г. Стојан Стакић, учитељ.

17. *Сефкерин*

Г. Јован М. Јовановић, парох.

18. *Срп. Ерстур*

Г. Добривоје Николић, парох.

19. *Срп. Чанад*

Г. Константин Ђ. Маринковић, учитељ.

20. *Темеш-Павлиш*

Г. Станиша Михаиловић, парох.

21. *Темшивар*

Г. Душан Берић, учитељ.

22. *Томашевац*

Г. Макса Вујић, парох.

23. *Уљма*

Г. Светислав Јовановић, учитељ.

24. *Црепаја*

Г. Јован Чудомировић, парох.

25. *Чента*

Г. Светислав Поповић, парох.

IV. БАЧКА:1. *Ада*

Г. Ненад Рајић, учитељ.

2. *Баја*

Г. Милутин Глигоријевић, парох.

3. *Бач-Ђурђево*

Г. Теодор Јозанов, парох.

4. *Џабал*

Г. Каменко Чура, учитељ.

5. *Њовиљ*

Г. Ђорђе Михаиловић, парох.

6. *Мохол*

Г. Слободан Матић, књиговођа.

7. *Нови Сад*

Г. Глиша Мирковић, професор.

Г. Јован Живојновић, професор.

8. *Сантова*

Г. Никола Мидић, парох.

9. *Сомбор*

Г. Васа Стајић, професор.

Г. Миливоје Каракашевић, књижар.

10. *Србобран*

Г. Миливоје Сивачки, свештеник.

11. *Ст. Бечеј*

Г. Јован Степанов, парох.

12. *Ст. Врбас*

Г. Милан Калуђерски, учитељ.

13. *Ст. Паланка*

Г. Љубиша Марцикић, трговац.

14. *Ст. Футог*

Г. Лазар Вукотић, учитељ.

15. *Суботица*

Г. Богдан Свирчевић, учитељ.

16. *Товаришова*

Г. Жарко Стефановић, учитељ.

17. *Чуруг*

Г. Василије Теофановић, парох.

V. УГАРСКА:1. *Будим-Пешта*

Коло младих Срба.

Г. Радивоје Бикар, парох.

2. *Качфалу*

Г. Лазар Плавшић, учитељ.

3. *Сегедин*

Г. Бранко Купрешанин, трг. књиговођа.

4. *Сент-Андрија*

Г. Др. Ника Игњатовић, адвокат.

IV. СРЕМ:

1. *Беоцин*

Г. Владимир Бичански, парох.

2. *Вел. Радинци*

Г. Јован С. Паликовић, општ. тајник.

3. *Винковци*

Г. Владислав Игњатовић, учитељ.

4. *Вогањ*

Г. Милош Узелац, парох.

5. *Вуковар*

Г. Тадија Сретић.

6. *Земун*

Г-ђица Мара Ковачевићева, учитељица.

Г. Милан Илкић, књижар.

7. *Илок*

Г. Љубомир Поповић, админ. пахорије.

8. *Инђија*

Г. Радослав Марковић, парох.

9. *Ириг*

Г. Васа Николајевић, прота.

Г. Васа Ј. Исаиловић, адв. кандидат.

10. *Каменица*

Г. Јово Драговић, равн. учитељ.

11. *Карловци*

Г. Др. Веселин Ђисаловић, гл. школски референт.

Г. Ђорђе Сувачаревић, богослов.

Г. Павле Јокић, професор.

Г. Стеван Вујић, градски благајник.

12. *Кленак*

Г. Антоније Апостоловић, парох

13. *Крчедин*

Г. Ђорђе Сладојевић, трговац.

14. *Манђелос*

Г. Владимир Михаиловић, учитељ.

15. *Марадик*

Г. Никола Павловић, опћ. благајник.

16. *Мартинци*

Г. Спасоје Дедић, учитељ.

17. *Митровица*

Г. Негован Белановић, благајник штедионице.

18. *Моровић*

Г. Васа Орешчанин, учитељ.

19. *Нови Сланкамен*

Г. Др. Стеван Тишма, лечник.

20. *Раковац*

Г. Леонид Бугарски, архимандрит.

21. *Рума*

Г. Душан Поповић, учитељ.

22. *Ст. Пазова*

Г. Раде Мандић, учитељ.

23. *Чалма*

Г. Владимир Вуковић, учитељ.

24. *Черевих*

Г. Јоца Р. Марковић.

25. *Чортановци*

Г. Јован Гајић, учитељ.

26. *Шид*

Г. Др. Младен Георгијевић, адвокат.

VII. СЛАВОНИЈА.

1. *Борова*

Г. Вељко Лукић, свештеник.

2. *Брод*

Г. Симеон Пиља, солицитатор.

3. *Даљ*

Г. Стеван Бенин, учитељ.

4. *Дарувар*

Г. Саво Секулић, учитељ.

5. *Јасеновац*

Г. Михаило Медаковић, свештеник

6. *Нова Градшика*

Г. Миливоје Млађан, књижар.

7. *Окучани*

Г. Васо Вукдраговић, учитељ

8. *Осек*

Г. Ђена Кротин, учитељ.

Г. Јован Николић, парох.

Г. Младен Станојевић, финанс. контролор.

9. *Пакрац*

Г. Саво Стојаковић, прота.

10. *Пожега*

Г. Јован Константиновић, парох.

11. *Чаглић*

Г. Огњан Мангуловић, парох.

VIII. ХРВАТСКА.

1. *Бакар*

Г. Божидар М. Пјевац, одвјетнички солицитатор.

2. *Беловар*

Г. Марко Шарчевић, учитељ у миру.

Г. Никола Милојевић, свештеник

3. *Вараждин*

Г. Велимир Јанковић, свештеник.

4. *Глина*

Г. Геден Огризовић, котар шумар.

5. *Горње Врховине*

Г. Коста Шушић, парох.

6. *Госпић*

Г. Милан Јакшић, књиговођа.

7. *Грачац*

Г. Милан Ишпировић, трговац.

8. *Доњи Лапац*

Г. Никола Поповић, опћ благајник

9. *Загреб*

Г. Богдан Милетић, књиговођа Савеза Земљорадничких
Задруга

Г. Димитрије Закић, студент.

Г. Др Драгутин Прохаска, професор.

- Г. Ђуро Трпињац, књијар.
Г. Станко Шаула, катастар. мерник.
10. *Зрмања*
Г. Никола Боровац, учитељ.
11. *Карловац*
Г. Душан Кнежевић, парох.
Г. Проф. Стеван Јелача, књијар.
12. *Кореница*
Г. Вујо Д. Опсеница, трговац.
13. *Костајница*
Г. Коста Ђорђевић, књиговођа срп. штедионице.
14. *Курузари*
Г. Ђорђе Будимир, свештеник.
15. *Огулин*
Г. Милутин Вукелић, парох.
16. *Осредже*
Г. Илија Ђопић, парох.
17. *Оточац*
Г. Јован Миросављевић — Ранков, трговац.
18. *Петриња*
Г. Јован Воркапић, професор-катихета.
19. *Плашки*
Г. Стево Косановић, прота.
20. *Ријека*
Г. Јован Гр. Бандур, чиновник.
21. *Слушница*
Г. Никола Радмановић, парох.

IX. ДАЛМАЦИЈА.

1. *Арбанаси*
Г. Јово Маријановић, богослов.
2. *Бенковац*
Г. Поп Љубо Жежељ, свештеник.
3. *Будва*
Г. Давид Љубиша, трговац.
4. *Вргорац*
Г. Димитрије Брстина, трговац.
5. *Врлика*
Г. Др. Симо Кулишић, лечник
6. *Дрниш*
Г. Михаило Попац, правник.
7. *Дубровник*
Г. Антун Бенуси, чиновник Трг. Банке.
8. *Ђеврске*
Г. Спасоје Кнежевић, учитељ.
9. *Задар*
Г. Никола Чоловић, јерођакон.
10. *Имотски*
Г. Лука Милиновић, трговац.
11. *Кистање*
Г. Нико К. Малешевић, трговац.
12. *Книн*
Г. Лука Дукић, трговац и поседник.
Г. Саво Ђ. Омчикус, трговац и поседник.

13. *Корчула*
Г. Самуел Пухиера, учитељ.
14. *Котор*
Г. Др. Јово Стефановић, бележник.
15. *Макарска*
Г. Михаило Мариновић, опћ. тајник.
16. *Метковић*
Г. Јово Поповац, поседник.
17. *Обровац*
Г. Бошко Десница, правник.
18. *Пераст*
Г. Славо Кривокапић, поседник.
19. *Рисан*
Г. Гавро А. Ђурковић, трговац.
20. *Синь*
Г. Владимир Новаковић, инжињер.
21. *Сплет*
Г. Анте Дујнмов, правник.
22. *Херцег-Нови*
Г. Јово Секуловић, књијар.
23. *Шибеник*
Г. Данило Петрановић, учитељ Грађ. Школе.

X. БОСНА СА ХЕРЦЕГОВИНОМ.

1. *Бањалука*
Г. Др. Васо Глушац, професор реалке.
Г. Коста Мајкић, епарх. референт.
Г. С. Угреновић, књијар.
2. *Бијељина*
Г. Захарија Поповић, свештеник.
3. *Бихаћ*
Г. Стеван Ковачевић, свештеник.
4. *Бос. Градишка*
Г. Манојло Пушкар, учитељ.
5. *Бос. Дубица*
Г. Славко Вујасиновић, свештеник.
6. *Бос. Крупа*
Г. Марко Гаковић, прота.
7. *Бос. Нови*
Г. Ђорђе Кончар, учитељ у Чађавици.
8. *Брчко*
Г. Милан Буровић, учитељ.
9. *Бугојно*
Г. Чедомир Л. Јелић, трговац.
10. *Бусовача*
Г. Јован Симић, свештеник.
11. *Варџар-Вакуф*
Г. Стојан С. Тркуљић, свештеник.
12. *Вишеград*
Г. Спасоје Ђуровић, књијар.
13. *Власеница*
Г. Бошко Марковић, учитељ.
14. *Дервента*
Г. Стево Предраговић, учитељ.

15. *Добој*
Г. Михаило Васић, свештеник.
16. *Доња Тузла*
Г. Милан Бањанин, епарх. школски надзорник.
17. *Жупањац*
Г. Љубомир С. Ковачевић, трговац.
18. *Зворник*
Г. Драгомир В. Остојић, свештеник
19. *Зеница*
Г. Јеврем Петронић, свештеник.
20. *Коњиц*
Г. Благоје И. Мужичевић, трговац.
21. *Котор-Варош*
Г. Ђура Јањић, свештеник.
22. *Лијевно*
Г. Марко Пушкар, учитељ Трг. Школе.
23. *Модрич*
Г. Недељко Стокић.
24. *Мостар*
Г. Душан Крњевић, свештеник.
Г. Петар Лазовић, гимназист.
25. *Приједор*
Г. Милан Поповић, свештеник.
26. *Прњавор*
Г. Ђорђе Н. Милић, трговац.
27. *Сански Мост*
Г. Ђуро Грбић, свештеник у Томини.
28. *Сарајево*
Г. Милан Божић, гимназист.
Г. Никола Видаковић, учитељ.
29. *Столац*
Г. Илија Н. Поповић, трговац.
30. *Тешањ*
Г. Нићифор Дучић, трговац.

31. *Требинје*
Г. Стево Грковић, трговац
32. *Фоча*
Г. Милан Хаџи-Вуковић, трговац.
33. *Чапљина*
Г. Влад. Спахић, трговац.

ХИ. ОСТАЛЕ ЗЕМЉЕ.

1. *Биџољ*
Г. Тодор Боровњак, професор.
2. *Бујановце*
Г. Светозар Дичић, управитељ школе.
3. *Њујорк*
Г. Петар О. Стијачић, новинар.
4. *Праг*
Г. Војислав Кеџмановић, медицинар.
5. *Пријеполје*
Г. Димитрије Зиндовић, трговац.
6. *Приштина*
Г. Арсеније Секулић, учитељ.
7. *Сан-Франциско*
Г. Лука Радоичић, трговац.
8. *Скопље*
Г. Глиша Елезовић, професор.
9. *Солун*
Г. Стево А. Секулић, трговац.
10. *Трст*
Г. Живко Пејић, архивар средишне банке чешких штедионица.
Г. Љубо Чуљевић.
Г. Спасоје Јов. Чворић, тргов. чиновник.
11. *Цариград*
Г. Спасоје Фишић, учитељ.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС.

Преко благајнице Српске Књижевне Задруге може се још добити књижица :

Најновија Балканска Криза и Српско питање

од *Стојана Новаковића*

Цена је 1.50 дин. (кр.). На шест књига повереници имају седму на дар.

Садржај: Позив на упис XIX коло (1910.). — Повереницима. — Изводи из записника. — Одговори Задругине благајнице. — Повереници Српске Књижевне Задруге. — Књижевни оглас.

„Српска Књижевна Задруга“ излази према потреби 10--15 пута годишње и шаље се бесплатно повереницима, добротворима, редовним оснивачима и члановима. — Лист се даје у замену. — Огласи се примају према погодби.

Власник, за Српску Књижевну Задругу
тајник **Драг. Костић**
(Цетињска улица бр. 1).

Уредник, благајник Српске Књижевне Задруге
Проф. **Х. Лилер**
(Војводе Миленка улица бр. 42).

Штампарија „Доситије Обрадовић“, Чика-Љубина ул. бр. 8.

СРПСКА КЊИЖЕВНА ЗАДРУГА

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

Год. IV.

Београд, 1. новембра 1910.

Бр. 2.

СТЕЧАЈ

за списе о Српском Народу и Српској Земљи.

Према жељи, израженој на повише скупштина Српске Књижевне Задруге, да се издањима њеним даде јаче национално обележје, Главни Одбор Задругин одлучио је да, по могућству, у сваком од даљих кола Задругиних издања штампа по једну књигу о *Српском Народу и Српској Земљи*.

С тога објављује овај, сталан, **стечај за списе из области народне историје, политичке и културне, географије и етнографије**. Списи ови треба да су написани сасвим популарно, објашњени довољним бројем илустрација, карата, графичких прегледних таблица. У појединим списима треба да се обухвате, од прилике, ови одељци народнога живота српскога:

I. Историја политичка целокупнога Народа Српскога, у појединим периодима, редом, као наставак I и II књиге *Историје Српскога Народа* од Љ. Ковачевића и Љ. Јовановића:

1. Српски Народ — за Неманића и њима савремених владалаца српских;

2. од распада Царевине до потпунога потпадања под Турке;

3. ропство под Турцима и борба против њих, уз друге; ускоци, хајдуци; сеобе;

4. устанци и ослобођење, стварање самосталних држава;

5. данашње стање, политичко и друштвено, Српскога Народа; буђење националне свести његове. (Овај се спис жели нарочито и што пре.)

II. Историја културна:

1. *књижевност*: а) стара, у Немањићској држави, у Приморју, у Босни; б) нова до Вука;

в) новија и најновија (све — више анталогички: најкраће препричана садржина главних дела, угледни одломци из њих, по потреби, у модерном књижевном језику);

2. *уметност*: сликарство, скулптура, грађевинарство; домаћа и занатска уметност; музика.

III. Описи појединих покрајина Српске Земље: 1. Краљевина Србија; 2. Црна Гора; 3. Стара Србија и Македонија; 4. Босна и Херцеговина; 5. Троједница: Срем и Славонија, Хрватска, Далмација с Истром; 6. Банат, Бачка и Барања; — или и поједипе од области, споменутих заједно. У овим списима треба да се изнесе: 1. опис покрајине: географски, у главним и значајним облицима: у административном погледу, главна и знатна места, по потреби с најкраћом историјом насеља; 2. општа карактеристика народа; живот његов: а) материјална култура: врсте радова којима се бави и у којима се одликује у пољу, на дому, занати, храна, ношња, б) духовна култура: вера, обичаји, забава, школа.

Списи ови треба да чине једну целину, те се, у доцнијима, мора избегавати понављање онога о чему се већ говорило, увек упућујући на њ; а треба да буду у величини средње књиге Задругине, око 10 штампаних табака.

Спис, који буде примљен у издања Задругина, наградиће се нарочитим хонораром до 100 динара по штампаном табаку, с помоћу прихода од фондова Задругиних.

Повереницима и задругарима.

I.

Овогодишње XIX коло разаслато је већ свима повереницима, који су за њ послали улоге, те се сада књиге шаљу, чим стигне која поруџбина. Одзив је на коло врло добар, како оно и заслужује по својој пробраности, те је оправдана нада, да ће се оно распродати још пре него ли лањско XVIII коло. С тога се моле повереници и задругари, који још нису послали улога, да их пошљу што пре, како не би остали без књига.

Уз ово коло иде као поклон и 4. књига Стаменковића Задужбине „Српско родољубље и отачаствољубље“ од др. В. Бакића. Али како Задруга нема на расположењу онолико примерака ове књиге, колико има комплета XIX кола (9.000), то ће ову књигу добити само они задругари, чији улози стигну, док још има ове књиге. И то је разлог да сви пожуре са слањем улога, јер се ова књига, као што је познато, друкче никако не може добити.

II.

Матица Хрватска прихватила је понуду Српске Књижевне Задруге да Матични повереници скупљају претплату и на Задругина издања, а Задругини повереници и на Матична издања, како би се створила још тешња духовна веза између два брата, Срба и Хрвата, како би се они преко дела својих најумнијих синова што боље упознали и заволели.

Улог је за Матичина издања 6 круна (6.50 динара), дакле тако скроман, да бар све српске читаонице и школе, а несумњиво и велики број интелегентнијих Срба могу набавити ова дела. Зато молимо Задругине поверенике, да се одмах лате посла око уписивања, па улоге пошљу Задрузи, која ће им испратити књиге. Пошто је ова узајамност ствар братске љубави, то повереници у први мах на овоме раду неће имати процента, али ће, уверени смо, радо порадити на њему у служби више идеје.

Изводи из записника.

I. Главнога одбора.

Састанак 16. септембра 1910. год. — Прочитан и примљен записник ранијега састанка. — Саслушан реферат, да је извршен месечни преглед благајнице и стање нађено исправно. — Тајник реферује о XIX колу: у штампарији су готове све књиге, у повезу до сад 5, и остале ће до 1. октобра; број табака у целом колу 85. — Утврђени су хонорари за реферате и књиге XIX кола. — „Напредак“, предузеће за ширење добре српске књиге, у Земуну нуди се Задрузи за повереника и главнога заступника за Аустро-Угарску и Црну Гору под истим погодбама као и данашњи заступник Задругин. Одлучено је, примити „Напредак“ за повереника под обичним погодбама, а г. г. Ил. Н. Ђукановић, Бран. Б. Тодоровић и благајник да проуче погодбе и јемства овога предузећа за главнога заступника. — Учитељско друштво у Книну моли да му се поклоне нека издања Задругина за народну књижницу коју оснива. Одлучено је послати издања, која се још могу послати. — Пододбор „Просвјете“ у Мостару моли да се ђачком конвикту тамошњем даду и сва ранија издања Задругина за добротворски улог од 150 динара. Одлучено је, дати и сва ранија издања, у колико их има. — Управа Матице Хрватске у Загребу јавља да

ће о питању о јачим везама у раду са Српском Књижевном Задругом одлучивати на седници 3. октобра по новоме и да ће о одлуци известити Задругу. — Благајник јавља, да је заступник Министра просвете и црквених послова наредио управи Државне Штампарије, да за неко време задржи наплату Задругина дуговања.

Састанак 12. октобра 1910. год. — Прочитан и примљен записник прошлога састанка. — Прочитан одговор Матице Хрватске о књижевној и економској узајамности и одлучено умолити наше поверенике да прикупљају улоге и за Матичина издања. — Прочитано је писмо г. Драгутина Костића, професора, који подноси оставку на положај тајника и члана управе Српске Књижевне Задруге, пошто је као драматург Народнога Позоришта толико заузет пословима, да нема слободна времена за рад у Задрузи. Уважена му оставка с изјавом захвалности. — Приступило се избору новог тајника, па је одлучено да чланови одбора г. г. Јован Скерлић, Павле Поповић и Хенрик Лилер у име одбора понуде место тајника г. Милошу Ивковићу, супленту, па ако могадне пристати да прими све оне послове, који ће му ставити у дужност ова господина, да се сматра да је изабран за тајника. — Саслушан је реферат

благајника о кретању задругара и Задругине благајнице ове године: до данашњега дана уписало се на XIX коло, сем добротвора, 1810 оснивача и улагача (лане, на исти дан, за XVIII коло 1196 задругара, дакле 614 задругура више), а ушло у благајницу само за продате књиге 27.606·65 динара (лане до тога дана 20.189·75 динара, дакле 7.416·90 динара више). — Саслушан је реферат економскога одсека и надзорнога одбора да је извршен преглед благајнице и магацина за прошли и претпрошли месец и да је нађено све у реду. — Донесена одлука о неким молбама за уважење оснивачких година и за поклањање књига.

II. Књижевна одсека.

Састанак 16. септембра 1910. год. — Прочитан и примљен записник ранијега састанка. — Тајник реферује да је XIX коло готово у штампи, 5 књига и повезаних, а остале ће бити готове до рока; број табака у целом колу је 85. — Предложена стопа хонорара за реферате и књиге XIX коло за главни одбор. — Члан одсека г. Јаша М. Продановић враћа спис „Виноградарство“ од г. Благ. Д. Тодоровића с напоменом, да не може реферовати о њему; а предлаже место себе за референта г. Вел. Стојковића, секретара Мин. Привреде, и спроводи реферат г. Милутина Савића, који мисли да би Задруга могла ово дело штампати у својим издањима, пошто га писац поправи према неколиким напоменама референтовим. Одлучено је, да се, пре даље одлуке, упита најпре Министарство Народне Привреде, да ли би оно хтело потпомоћи издање овога привреднога списка, као што је раније помогло издање „Воћке и воће“ од истога писца. — Према предлогу чланова г. г. Ј. Скерлића и П. Поповића, да се о књигама за наредна кола решава раније него до сад, да би се могле раније и наручивати, одлучено је за наредни састанак ставити на дневни ред конферисање и одлучивање о XX колу, као и

питање о томе, како треба коментарисати издања Задругина.

Састанак 12. октобра 1910. год. — Прочитан и примљен записник прошлога састанка. — Прочитано писмо г. др. Милана Шевића, професора у пензији, којим моли за одлуку, хоће ли се штампати његов превод „Образовање воље“ од Ж. Пајоа, који је Задруга у начелу примила још пре неколико година, или неће. Одлучено је, да се тај превод не може штампати у Задругину издању, пошто су последњих година штампана већ два друга превода. — Прочитано је писмо Матице Словенске у Љубљани, која позива на прославу Станка Враза, у децембру ове године, на којој би сваки изасланик имао да поднесе писан реферат у раду свога друштва, па је одлучено замолити члана одсека г. др. Јована Скерлића да оде на ову прославу и спреми реферат, ако му буде могућно. — Прочитано је писмо, којим у име Матице Хрватске г. др. Бранко Дрекслер износи програм хрватских дела у Задругину издању. Примљено са захвалношћу к знању за основу за даљи рад. — Како господа, умољена пре две године да спреме програм Задругиних издања за дужи низ година, нису још свршили поверени им посао, одлучено је замолити их опет, да тај посао сврше што пре, како би се сви ти програми имали готови до наредне Задругине скупштине.

III. Економскога одсека.

Састанак 16. септембра 1910. год. — Извршен је преглед благајнице за месец август ове године и нађено све исправно.

Састанак 12. октобра 1910. год. — Извршен је преглед благајнице и стање магацина за септембар ове године и нађено све у реду.

IV. Надзорнога одбора.

Састанак 12. октобра 1910. год. — Извршен је преглед благајнице за месец август и септембар ове године и нађено све исправно.

Одзиви о Задругиним издањима.

„Српски Књижевни Гласник“ у свесци бр. 234. од 16. октобра 1910. г. доноси овај приказ:

„Као и последњих година, и ове године на време, за 1 октобар, изашло је ново коло Српске Књижевне Задруге. Избор дела је одличан, и нов доказ је како се Задруга диже не само материјално но и морално. „Песме“ Милорада Ј. Митровића, у избору Г. Јеремије Живановића,

који је и предговор написао, садрже највећи и најбољи део песничког рада рано преминулог песника. „Дошљаци“ роман Г. Милутина Ускоковића, који је добио награду на лањском Задругином конкурс, најбољи је роман који данас имамо из београдског живота. Задруга је од ове године почела издавати одабрана дела из хрватске књижевности, и дала познати

роман Јосипа Козарца, „Мртви Капитали“, са предговором Г. Др. Бранка Дрексlera. Одавно се изражавала жеља да Задруга изда „Вечитог Младожењу“, најјачи роман Јакова Игњатовића који до сада није био штампан у засебној књизи. Задруга је одговорила тој жељи и издала тај роман, са предговором Г. Јована Скерлића. Исто тако, у издању Г. Павла Поповића први пут изилази трећа књига „Критичких студија“ Др. Љубомира Недића, у којој су они Недићеви радови, који су били расејани по часописима или остали у рукопису и у нацрту. Из страних књижевности у овом колу су две чувене приповетке Проспера Меримеа „Коломба“ и „Кармен“, у преводу Г. Милана Грола. У преводу Г. Драгомира Јанковића је „Задовољства у животу“ од Џона Лобока, једна паметна и добро написана књига, која ће извесно имати и код српских читалаца највећег успеха. Са овако одабраним делима, успех Српске Књижевне Задруге може се из године у годину само појачавати.“

Л.

„Словенски Југ“ у бр. 43. од 23. октобра 1910. доноси овај приказ:

„Последње коло Српске Књижевне Задруге наишло је на врло леп пријем код њених читалаца и неподељено мишљење да је то најбоље коло које је до сада ова наша књижевна установа издала. Једном за свагда она је постала чисто књижевно друштво и одрекла се немогуће намере да у својим књигама обраћа подједнаку пажњу и на књижевност, и библиографију, филологију, историју и т. д. све до географије. Овај обрт, сви који разумеју значај њених издања, морају радосно поздравити.

„Највише пада у очи да је и наша Књижевна Задруга попут Матице Хрватске почела бивати предусретљивија према младима. После Јована Дучића, који је већ поодавно стекао права на једну књигу у Задругиним издањима, ове године је ушао један од најмлађих наших приповедача, Милутин Ускоковић, са својим романом *Дошљаци*. Избор са тим до сада најбољим романом из београдског живота, необично је добро учињен, и најбољи је доказ, колико је Задруга до сада у том погледу грешила, и колико ће помоћи учинити онима, који заиста вреде, а којима је тако тешко са малим средствима пробити се. Ова добра књига је награђена на прошлогодишњем конкурс Књи-

жевне Задруге, а у овом колу чини једну од најзанимљивијих свезака.

„Друга, исто тако симпатична и важна новина у издањима Српске Књижевне Задруге, јесте издавање дела бољих књижевника из других југословенских земаља. Ми смо, раније, поздравили радосно ту Задругину одлуку, која се сада приводи и у дело. Један од најпознатијих приповедача хрватских, Јосип Козарац ушао је у ово коло. Његов роман *Мртви Капитали* издала је Задруга са предговором Г. Др. Бранка Дрексlera. Ми имамо нарочитих разлога да се радујемо овом кораку Задругином и зато га са пуно симпатија пропраћамо.

„Избор наших старијих писаца „класика“ како су их раније звали, врло је добар. Место Герасима Зелића, Јоакима Вујућа и др. ове године је дат још један роман, један од најбољих Јакова Игњатовића. То је *Вечити Младожења*. Њега је требало издати не само зато што је добар роман, већ и због тога што је био тешко приступачан, јер није досада засебно издаван. Ово издање је приредио и предговор му написао г. Јован Скерлић.

У редакцији г. Павла Поповића издата је први пут трећа књига „Критичких студија“ Др. Љубомира Недића. У њу су ушли они Недићеви радови који су остали у његовој архиви после смрти му, и од којих су неки и издавани али тако траљаво и непажљиво, да је то просто био грех према покојном Недићу. Г. Поповић је поново штампао — разуме се са много више пажње и знања — те радове и додао им још неке, који су били у рукописима, и често престављају само почетке, фрагменте, одломке. Од већих студија Недићевих ушла су она о Светиславу Вуловићу, Сими Матавуљу, Покушај о литерарном укусу и др. Издање је врло пажљиво и критички рађено.

„Преводи у овом колу су тако исто добро пробрани. Прво. ту су две од најбољих приповедача Проспера Меримеа *Кармен* и *Коломба* у преводу г. Милана Грола. У преводу г. Драгомира Јанковића је *Задовољство у живошћу* од Џона Лобока.

„Ми ћемо се на неке од ових књига понова вратити и опширније говорити. Претплатници Задруге могу бити потпуно задовољни овим колом, које и ми препоручујемо нашим читаоцима.“

Z.

Одговори Задругине благајнице.

I.

Добротворске уплате и доплате.

- Бр. 219. — Непосредно. — Добротвор Основна школа Врелу (округ ваљевски) положила је трећу добротворску плату 50 дин.
- Бр. 220. — Непосредно. — Добротвор Српско певачко друштво „Србадија“ у Бијељини положило је у име прве добротворске уплате 50 кр.
- Бр. 222. — Непосредно. — Добротвор „Монашки Подладак“, удружење ђака Монашке школе у Раковици, положио је трећу добротворску уплату 50 дин.
- Бр. 226. — Повереник г. Драгомир С. Обрадовић, директор у Солуну. — „Повардарска Вила“ у Солуну положила другу добротворску уплату 50 дин.
- Бр. 229. — Повереник г. Димитрије М. Протић, учитељ Вел. Градишту. — Оснивач г. Андра Рашковић, марвеникар, положио је у име добротворске доплате до 20 година 20 дин.
- Бр. 237. — Повереник г. Милан Ј. Путниковић, свештеник у Коларима. — Основне школе у Врбовцу и Друвцу положили су у име добр. уплате по 60 дин 120 дин.
- Бр. 243. — Непосредно. — Оснивач г. Божић Јанковић, ђенерал у пензији, положио је у име добротворске доплате до 20 година 20 дин.
- Бр. 244. — Повереник г. Риста С. Јанковић, судија у Лесковцу. — Г. Стеван Живковић, професор, положио је у име уплате добротворскога улога 40 дин.
- Бр. 246. — Повереник г. Петар Велимировић, професор у Ваљеву. — Ваљевска гимназија положила је другу добротворску уплату 50 дин.
- Бр. 255. — Повереник г. Михаило Грујичић, учитељ у Београду. — Оснивач г. Љубомир Марковић, свештеник у Мачидеру, положио је на име добротворске доплате до 20 година 20 дин.
- Бр. 256. — Повереник г. Богдан Миловановић, учитељ Краљеву. — Добротвор г. Момир Николић, апотекар у Краљеву, положио је трећу добротворску уплату 50 дин.
- Бр. 259. — Непосредно. — Српска читаоница у Белограду положила је у име прве добротворске уплате 50 кр.
- Бр. 262. — Непосредно. — Оснивач г. Павле Поповић, професор Универзитета, положио је добротворску доплату до 20 година 70 дин.
- Бр. 264. — Повереник г. Милорад А. Вујанац, учитељ Смедереву. — Оснивач г. Петар Магазиновић, свештеник у Вранову, положио је у име добротворске доплате до 20 година 20 дин.
- Бр. 265. — Непосредно. — Оснивач г. др. Милан Вековић, професор у пензији, положио је у име добротворске доплате до 20 година 20 дин.
- Бр. 273. — Повереник г. Димитрије Ф. Ђосић, учитељ у Шапцу. — Г. Стеван Ј. Станчевић, трговац, положио је у име прве добротворске уплате 50 дин.
- Бр. 283. — Повереник г. Петар Ј. Цветковић, подблагајник у Прокупљу. — Оснивач г. Јован Шаранац, трговац, положио је у име добротворске доплате до 20 година 20 дин.
- Бр. 286. — Повереник г. Душан Поповић, учитељ-руководилац у Руми. — Оснивач г. Сава Вујић, чиновник, положио је у име добротворске доплате до 20 година 20 дин.
- Бр. 292. — Повереник г. Милан Бањанин, епархијски надзорник у Тузли (Босна).
- Г. Иларион Радонић, митрополит звон. тузл. епархије, положио је у име прве добротворске уплате 50 кр.
- Г. Ђорђе Каназаревић, трговац у Тузли, положио је у име прве добротворске уплате 50 кр.

- Г. Др. Ристо Јеремић, лекар у Тузли, положио је добротворски улог 150 кр.
- Бр. 296. — Повереник г. Стеван Вујић, градски благајник у Срем. Карловцима — Оснивач: г. Јован Вучковић, ректор богословије, положио је у име добротворске доплате до 20 година 20 кр.
- Бр. 308. — Повереник г. Милош М. Миленовић, учитељ у Зајечару. — Оснивач г. Михаило С. Николић, прота, председник тимочкога духовнога суда, положио је у име добротворске доплате до 20 година 20 дин.
- Бр. 346. — Повереник г. Сретен Николић, директор гимназије у Јагодини. — Оснивач г. Љубисав Пантић, адвокат, положио је у име добротворске доплате до 20 година 20 дин.
- Бр. 354. — Повереник г. Риста С. Јанковић, судија у Лесковцу.
- Г. Јоца Станковић, индустријалац, положио је у име прве добротворске уплате 50 дин.
- Г. Г. Коста Илић и Синови, банкар, положили су у име друге и треће добротворске уплате 100 дин.
- Г. Стеван Живковић, професор, положио је у име добротворске уплате 20 дин.
- Бр. 335. — Непосредно. — Оснивач г. др. Димитрије Мишић, окружни физикус у Пироту, положио је у име добротворске доплате до 20 године 50 дин.

II.

Задругари XIX кола (за 1910 год.).

- Бр. 231. — Повереник г. Михаило Грујичић, учитељ у Београду. — Улагач: г. Стеван Поповић, свештеник у Драчићу (округ ваљевски).
- Бр. 239. — Непосредно. — Оснивач: Основна школа у Браничеву (срез голубачки).
- Бр. 247. — Повереник г. Михаило Грујичић, учитељ у Београду. — Оснивач: г. Стеван Ђукић, трговац у Београду. — Улагачи: г. г. Јеврем Васовић, бакалин. Магдалена Ђонлић, учитељица. Миленко Жујовић, ученик IV разр. гимназије. Сава Чкоњовић, бакалин.
- Бр. 252. — Повереник г. Владимир М. Пешић, свештеник у Марковцу. — Оснивачи: г. г. Владимир М. Пешић, свештеник. Др. Милан Ђ. Милојевић, секретар посланства у Софији. Цркве у Марковцу, Н. Ацибеговцу и Ракинцу. — Улагачи: г. г. Душан В. Пешић, трговац у Београду. Наталија Митровићева, учитељица. Сима Јовановић, трговац.
- Бр. 254. — Повереник г. Лука Дукић, трговац у Книну (Далмација). — Улагачи: г. г. Владе Шибић, трговац и поседник. Гојко Синобад, парох у Полачи. Ђуро Калик, учитељ у Косову. Илија Илић, трг. пословођа. Јово Синобад, поседник. Којо Крстановић, парох у Мокроме Пољу. Лазо Боровница, учитељ у Отону. Лука Дукић, трговац и поседник. Марко Арежина, трговац. Милан Вукмировић, учитељ у Голубићу. Никола Манојловић, учитељ у Полачи. Самуило Ђакић, калуђер у Косову. Симо Симић, учитељ у Развоју. Симо Синобад, трговац и поседник. Тоде Боровић, трговац и поседник. Шпиро Будимир, крчмар.
- Бр. 255. — Повереник г. Михаило Грујичић, учитељ у Београду. — Оснивачи: г. г. Димитрије Бошковић, предузимач. Милан Вељковић, професор у Београду.
- Бр. 256. — Повереник г. Богдан Миловановић, учитељ у Краљеву. — Оснивачи: Основна школа у Врдилима, у Краљеву. — Улагачи: г. г. А. Ђирић-Ердоглија, фотограф. Богдан Миловановић, учитељ. Велисав Матовић, трг. Димитрије Ивковић, трговац. Јовица Стојковић, трговац. Косара Обрадовићева, ученица у Витановцу. Лазар Кузмановић, трг. Миленко Митровић, књиџар. Милан Јовановић, рачуновођа општ. суда. Милан Дамњановић, економ сточарске школе. Петар Богавац, председник општин. суда. Пе-

тар Ж. Буњак, трговац. Радомир Николић, трговац. Сретен Петровић, учитељ у Самани. Трифун Марић, свештеник у Витановцу. Хранислав Кожетинац, свештеник у Самани. Чедо Симоновић, берберин.

Бр. 257. — Повереник г. Ђуро Грбић, свештеник у Томини (п. п. Сански Мост). — Улагачи: г. г. Арсо Крстић, контролор у Сан Мосту. Викторија Јакшић, учитељица у Сан. Мосту. Ђуро Грбић, свештеник у Томини. Илија Јовановић, учитељ у Сан. Мосту. Јован Самарџић, свештеник у Козицама. Јово Вучковић, канцелист у Сан. Мосту. Јово Миљевић, пекар у Сан. Мосту. Јулка Божић, учитељица у Добоју. Коста Мајсторовић, свештеник у Липнику. Милан Јовановић, свештеник у Паланки. Никола Калембер, учитељ у Јапри. Никола Опалић, обућар у Сан. Мосту. Перо Додиг, пекар у Сан. Мосту. Ратко Стојковић, грунтозничар.

Бр. 258. — Повереник г. Јаков Јос. Чупић, свештеник у Дреновцу. — Основна школа у Шеварицама. Црква у Дреновцу. — Улагачи: г. г. Јаков Чупић, свештеник. Мирјана Јакшићева, учитељица. Михаило Филиповић, трговац у Шеварицама.

Бр. 260. Повереник г. Чедо Г. Ранковић, књиговођа у Рачи. — Оснивачи: Основне школе у Вел. Крчмару, Јарушици и Миращевцу. — Улагачи: г. г. Велимир Константиновић, благајник Банке. Др. Велимир Пазарац, срески лекар. Витомир Радовановић, трговац. Влада Филиповић, порезник. Илија Ф. Атанацковић, књиговођа. Јован Ј. Јовановић, учитељ у Вишевцу. Јован Љ. Богдановић, управник пор. одељења. Милан А. Живановић, трговац. Милован Ивошевић, кафеџија. Чедо Г. Ранковић, књиговођа.

Бр. 263. — Повереник г. Живојин Брзаковић, капетан у Крагујевцу. — 18 улагача.

Бр. 264. — Повереник г. Милорад А. Вујанац, учитељ у Смедереву. — Оснивач: Основна школа у Мал. Плани.

Бр. 267. — Повереник г. Данило Петрановић, стручни учитељ Грађанске Школе у Шибенику (Далмација). — Оснивачи: г. г. Душан Рапо, директор Банке. Ђуро С. Матавуљ, вел. трговац. Др. Никола Суботић, адвокат. — Улагачи: г. г. Анта Адум, вел. поседник у Зларину. Библиотека срп. православне општине. Динко Бусту, поседник. Душан Башић, судб. савјетник. Ђуро Ђовић, вел. поседник. Живко Мађаревић, директор штампарије. Јово Маргетић, апотекар. Јосип Билић, вел. поседник. Др. Јулијус Газари, адвокат. Кузман Петрановић. Др. Лујо Бакотић, адвокат. Марко Марковић, поседник. Никола Милин, трговац. Никола И. Скочић, трговац. Срп. закладна мушка школа у Бовану.

Бр. 268. — Повереник г. Радосав Стојадиновић, управитељ-учитељ у Вел. Средишту (Банат). — Улагачи: г. г. Жива Кутрички, ратар. Јован Јовановић, опћински бележник. Милан Ђорђевић, трговац. Милан Матицки, ратар. Радослав Стојадиновић, управитељ-учитељ. Спаса Стефановић, кројач. Српска Земљорадничка Задруга.

Бр. 269. — Повереник г. С. Угреновић, књижевник у Бања Луци (Босна). — Оснивачи: г. г. Алекса Маслеша, трговац. Јефто Радумило, трговац. Наум Димитријевић, трговац. Никола Вучковић, трговац. — Улагачи: г. г. Бранко Милошевић, банкар. чиновник. Велика реалка. Владимир Скарић, професор. Едхем бег Беглеровић, спахија. Исламска Киретхана. Јово С. Сурутка, професор. Љубомир Вујић, трговац. Мирко Муњиза, порезник. Муслиманско Занатлијско Удружење. Никола Костић, свештеник. С. Угреновић, књижевник. Саво Милошевић, трговац. Светко Николић. Српска Читаоница.

Бр. 270. — Повереник г. Тома М. Јаковљевић, учитељ у Лазаревцу. — Улагачи: г. г. Владан Кумрић, трговачки помоћник. Душан Трифковић, шеф станице. Ђока Ненадовић, сарач. Јовица Пантелић, трговац. Којић и Обрадиновић, трговци. Павле Гановић, ткач. Радисав Милосављевић, трговац. Раша Миљаковић, ср. економ. Тоша Бојацић, књиговођа. Фабијан Брушлија, предузимач у Обреновцу.

Бр. 272. — Непосредно. — Оснивачи: г. г. Јован Козобарић, парох у Грку (Срем). Милан Чопорда, парох у

Вел. Поганцу (Славонија). Основна школа у Грабовици (вал). Основна школа у Трњану (пожар). — Улагачи: г. г. Драгутин Протић, парох у Боботи. Пава Зелени, учитељица у Београду. Српска нар. читаоница у Маглају.

Бр. 273. — Повереник г. Димитрије Ф. Ђосић, учитељ у Шапцу. — Оснивачи: г. г. Божа М. Милановић, трговац. Браћа П. Самуровићи, трговци. Воја Ђ. Манојловић, трговац. Душан Тошковић, трговац. Јован Самокресовић, окр. благајник. Милорад Гајић, трговац. Михаило М. Ђурђевић, књижевник. Никола Исаиловић, судија. Окружни Школски Одбор у Шапцу. Пера Х. Поповић, апотекар. Ратарска школа. Риста Ковачевић, трговац. Спира И. Поповић, судија у пензији. Шабачка Трговачка Омладина. Шабачка Црква. — Улагачи: г. г. Бора Антонић, трговац. Воја К. Павловић, трговац. Глиша Стојановић, свештеник у Ориду. Драгомир С. Петровић, адвокат. Ђорђе Константиновић, гостионичар. Јован Зрнић, инжињер. Јован Солдатовић, трговац. Миле Тадић, трговац. Милутин Глишић, трговац. Др. Мих. Петровић, лекар. Радомир А. Нешић, управник Ратарске Школе. Светислав З. Пауновић, адвокат. Славко Димитријевић, књиговођа. Стојанка Рафаиловићева, сврш. студент философије.

Бр. 274. — Повереник г. Васа П. Стојановић, управник поште у Књажевцу. — Улагачи: Алекса Станковић, пеш. капетан. Веса Богдановић, војни благајник. Велимир Божиновић, трговац. Веља Јанковић, марвени лекар. Влад. Илић, судија. Влад. Милојковић, пешад. капетан. Драг. Атанацковић, трговац. Драг. М. Божиновић, трговац. Драг. Вељковић, порезник. Драг. Живковић, пеш. капетан. Драг. Нешић, арт. капетан. Добр. Предић, порезник у Бољевцу. Ђорђе Ђуковић, окружни шумар. Живко Стефановић, поручник. Ира Почубај, ученик у Бољевцу. Јован Стојановић, поштар у Бору. Карло Чех, рударски инжињер. Љуб. М. Јаношевића, ученица. Љубомир Стевић, судија. Милан Веселиновић, трговац. Милан Николић, порезник. Милан Тодоровић, арт. капетан у Зајечару. Михаило Миленковић, поручник. Милисав Милосављевић, економ болнице. Милован Петровић, арт. поручник. Миленко Стекић, пешад. капетан. Никола Динић, пеш. капетан. Никола Ђорђевић, рудар. Никола Марковић, судија. Др. Никола Ристић, срески лекар у Бољевцу. Радован Вујић, пеш. поручник. Свет. Белосавић, арт. капетан. Свет. Н. Швабић, порезник. Стојан Ђ. Живковић, ученик. Стојан Павловић, потпуковник.

Бр. 275. — Повереник г. Љуба С. Јанковић, трговац у Књажевцу. — Оснивачи: г. г. Драгомир Митровић, учитељ у Крајеву Селу. Милош Бранковић, председник општине у Бучју. Основна школа у Бучју, у Књажевцу, у Крајеву Селу. Црква у Бучју, Књажевцу. — Улагачи: г. г. Боривој Грујић, студент. Војислав Марковић, свештеник у Васиљу Драгутин Виторовић, учитељ. Драгомир Сибиновић, трговац. Драгољуб Средојевић, трговац. Илија С. Николић, трговац. Илија Тодоровић, лекар. Лазар Петровић, свештеник. Миловоје Радосављевић, књиговођа. Милош Милошевић, трговац. Михаило Милићевић, капетан. Петар Бисић, свештеник. Радмило Јанковић, ученик. Сава Ђукић, адвокат. Стева Веселиновић, трговац. Чедо Трифунац, књиговођа.

Бр. 276. — Повереник г. Влада Б. Поповић, учитељ у Крупњу. — 3 улагача.

Бр. 277. — Повереник г. Никола П. Живковић, гимназиста у Крушевцу. — Улагачи: г. г. Анка Живковићева, ученица. Сретен Милојевић, ученик.

Бр. 278. — Повереник г. Станоје М. Мијатовић, учитељ у Пољни. — Оснивачи: г. г. Тодор М. Бушетић, учитељ. Основна школа у Милутовцу. — Улагачи: г. г. Бранко С. Ђорић, трговац у Пољни. Пера Јовановић, свештеник у Милутовцу. Станоје М. Мијатовић, учитељ. Тихомир Ђорић, трговац.

Бр. 279. — Повереник г. Др. Ника Игњатовић, адвокат у Сент-Андреји. — Оснивачи: г. г. Душан Хужвик, гостионичар. Ђуро Малаћ, економ. Лукијан Богдановић, поручник у Срем. Карловцима. — Улагачи: г. г. Андриј Станишић, игуман у Грабовцу. Доситеј Поповић, јеромонах.

орка Раделић. Лаза Терзин, учитељ. Др. Ника Игњатовић, адвокат. Ника Кречаревић, књиговођа. Петар Мојић, бек. Ст. Максимовић, град. начелник. Ст. Чампраг, прота.

Бр. 281. — Повереник г. Стево М. Грковић, трговац у Требињу. — Улагачи г. г. Бошко Соранић. Јован Раћ, чиновник. Љубо Бјелић, суплент гимназије. Марко Илић, благајник српске банке. Милан Јокановић, обућар. Илић Бабић, обућар. Мише Јанчић, чиновник. Стево М. Грковић, трговац Тодор Перовић, трговац.

Бр. 282. — Повереник г-ђца Лепосава Николићева, учитељица у Београду. — Оснивачи: г. г. Јелица Велимировићева, ученица гимназије. Јован Миодраговић, професор. Дослав Димић, ученик Трговачке Академије. — Улагачи: г. г. Зора Миленковићева, ученица Музичке Школе. Катана Динићка, наставница Више Женске Школе. Лепосава Николићева, учитељица. Милица Рајичићева, учитељица. Породину (срез моравски). Наталија Рајковићева, ученица Трговачке Академије.

Бр. 283. — Повереник г. Петар Ј. Цветковић, подблаготворник у Прокупљу. — Оснивачи: г. г. Милан Данчевић, дистријалац. Милоје Вучковић, државни економ. Основна школа у Прокупљу. — Улагачи: г. г. Влада П. Катић, трговац. Др. Влад. Маринковић, срески лекар. Душан Миловић, поштански чиновник. Лазар Живковић, инжењер. Љубомир Бусарчевић, секретар. Милош И. Николић, апотекар. Милан Петковић, адвокат. Никола Ристић, инжењер. Петко Букумировић, трговац. Петар Ј. Цветковић, подблагајник. Тома Поповић, трговац. Трајко Живић, сар.

Бр. 285. — Повереник г. Добривоје Николић, парох у Пском Крстуру (Банат). — Улагачи: г. г. Добривоје Илић, парох. Душан Миловановић, трговац у Турској Кажи. Јован Димитријевић, парох у Тиса Сен-Миклушу. Када Радивојевић, учитељица у Јозепову. Миливоје Поповић, парох у Санаду. Радивоје Павковић, трговац у Сегедину.

Бр. 286. — Повереник г. Душан Поповић, учитељ-наставник у Руми. — Оснивачи: г. г. Вића Грујић, трговац. Јован Дожудић, трговац. Панта Ђуричић—Биорац, трговац. Српска Занатлијска Задруга. — Улагачи: г. г. Александар Костић, вероучитељ. Аца Циковац, благајник. Аца Георгијевић, трговци. Браћа Дудић, трговци. Васа Костић, гимназист. Др. Вељко Ђорђевић, адвокат. Виктор Гулић, велепоседник. Војислав Николајевић, трговац. Дало Удицки, трговац. Драгутин Поповић, трговац. Драгутин Хекман, учитељ. Др. Душан Ј. Дима, лекар. Емил Кокић, приватније Зорка Ранисављевић, приватније. Јелена Јуковић, трговац. Јован Ђорђевић, трговац. Јован Миловић, учитељ. Др. Јован Мишковић, лекар. Јоца Јовановић, велепоседник у Петровцима. Јоца Остојић, трговац. Јубомир Бикар, трговац. Милан Грубачевић, учитељ. Милан Живановић, трговац. Милан Зорић, судски пристав. Милош Николајевић, трговац. Милорад Димитријевић, лекар у Никинцима. Михаило Бреберина, књиговођа. Милош Кокић, велепоседник у Буђановцима. Др. Милош Николајевић, адвокат. Др. Младен Симоновић, адвокат. Милан Поповић, трговац. Никола Ђуришић, трговац. Петар Стефановић, учитељ. Сава Ј. Крстић, трговац. Светислав Јанковић, трговац. Др. Стева Добричић, адвокат. Стеван Рајчић, трговац. Стојан Косанић, трговац. Тане Бировљев, трговац.

Бр. 287. — Повереник г. Иван Мартиновић, уредник „Споменка“ у Панчеву. — Оснивачи: г. г. Александар Јагодић, спахија. Библиотека православне српске црквене општине. Др. Бранислав Станојевић, адвокат. Васа Јанковић, трговац. Душан Петровић у Добрици. Др. Душан Радивојевић, варошки физикус. Ђура Јаношевић, трговац. Иван Бранковић, апотекар у Новоме Селу. Др. Коста Алексић, варошки физикус. Коста А. Бошковић, трговац. Коста Милутиновић, трговац. Мита С. Бељин, трговац. Мита Топаловић, хоровађа. Миша Живановић, трговац. Никола Николић, трговац. Никола Ђурчин, трговац. Обрад

Давидовић, прот. капелан. Др. Панта Тодоровић, варошки физикус. Сава Стојишић, прота. Светозар Драгомировић, трговац. Сима Милутиновић, трговац. Др. Стеван А. Јовановић, лекар. — Улагачи: г. г. Анка Мургуловић у Новоме Селу. Аца Окнаровић грађевинар. Васа Маринковић, трговац. Др. Влада Алексић, лекар. Гавра Теодоровић, трговац у Идвору. Даница Николић, удова. Др. Душан Бошковић, адвокат. Душан Радуловић, свештеник. Душан Томић, учитељ у миру. Жарко Јефремовић, трговац. Иван Мартиновић, уредник „Споменка“. Др. Јован Богдановић, вар. сенатор. Јован Стојишић, трговац. Исидор Мандрешевевић, чиновник. Коста Таназевић, учитељ у Новом Селу. Ленка Ковач, трговац. Љубица Арсе Јовановића, Ново Село. Милутин Алексић, трговац. Милица Душана Димитријевића, Ново Село. Мита Стефановић, трговац. Пера Милорадовић, занатлија. Сабит еф. Аличехић, Цариград. Светозар Вујковић, инспектор. Стеван Комански, трговац. Стеван А. Поповић, трговац.

Бр. 288. — Повереник г. Јован Степанов, свештеник у Старом Бечеју. — Оснивачи: г. г. Др. Милан Поповић, лекар. Српска читаоница. — Улагачи: г. г. Др. Арон Пл. Војновић, адвокат. Вељко Вујић, трговац. Војин Поповић, апотекар. Данило Живковић, трговац. Димитрије Хаднађев, учитељ. Др. Иван Влаховић, адвокат. Иван Лазаревић, чиновник штедионице. Јован Борота, окружни прота. Јован Степанов, свештеник. Милош Гавански, варошки бележник. Никола Дунђерски, економ. Др. Паја Мартиновић, адвокат. Српско занатлиско певачко друштво.

Бр. 289. — Повереник г. Јово Секуловић, књиџар у Херцег Новом. — Оснивачи г. г. Мирко Бакочевић, поштар. Српска Читаоница. Српска Фондационална Школа. — Улагачи: г. г. Божо Бадовић, трговац. Васо Ђурић, трговац. Вељко Васиљевић, трговац. Вељко Ратовац, поштар. Вуко Ђоровић, учитељ. Гојко Гојковић, приватније. Гојко Ђурић, ученик. Даница Даниловић, приватније. Душан Перчиновић, трговац. Душан Прњат, трговац. Др. Ђорђе Марић, лекар. Др. Ђорђе Мартиновић, лекар. Илија Антељевић, приватније. Јово Секуловић, књиџар. Крсто Тушуп, учитељ. Лазар Доклестић, трговац. Лука Ђеранић, зидарски мајстор. Марко Станишић, свештеник. Марко Поповић, прота. Милош Поповић, трговац. Мирко Комненовић, управник. Митар Чуквас, учитељ. Нестор Сеферовић, инжењер. Нико Бринић, свештеник у Росама. Нико Доклестић, опћ. благајник. Нико Б. Ђоновић, апотекар. Нико Поповић, приватније. Никола Злоковић, учитељ. Перо Поповић, свештеник. Петар Бубало, трговац. Радислав Павковић, приватније. Сава Михаиловић, трговац у Каменарима. Саво Терзовић, трговац. Томо К. Поповић, учитељ. Шпиро Коњевић, трговац. Шпиро Лучић, свештеник. Урош Ломбардић, агент.

Бр. 290. — Повереник г. Манојло Пушкар, управитељ српске школе у Босанској Градишци. — Оснивач: г. Лазар Кесић, трговац. — Улагачи: г. г. Анка Суботић. Божо Вуковић. Влајко Благојевић. Данило Поповић. Драгутин Брковић. Душан Ковачевић. Развој Душан Савић, Развој. Ђорђе Тодић. Ђура Бошковић. Илија Матаруга, Ровине. Др. Јован Малић. Лука Бралић. Лука Рачетовић. Манојло Пушкар, управник српске школе. Милан З. Босанчић, чиновник. Милан Радукић, свештеник у Бос. Свињару. Милан Сабљић. Миладин Ђирић. Милош Радић, свештеник у Гашици. Мирко Бајић. Петар Цвијић. Ристо Ђурић. Рувим Бубњевић, Развој. С. еф. Суботић. Саво Кондић. Симо Бјелајац. Симо Реметић. Симо Ђирић, Бос. Свињар. Теофило Вученовић.

Бр. 291. — Повереник г. Марко Шарчевић, умирав. учитељ у Беловару. — Улагачи: г. г. Академски клуб Хрватски у Беловару. Анастас А. Добровић, трговац у Грђевцу. Дионисије Север, надшумар. Душан Шамић, правник у Срп. Капели. Марко Шарчевић, учитељ. Милан Димић, парох. Милан Ивановић, учитељ у Ровишту. Никола Томић, предстојник у Н. Плавницама. Перо Пуљевић, надзорник. Светозар Раданчевић, учитељ у Поганцу. Стеван Радуј-

ковић, парох у Липовчанима. Теодор Вученовић, вежбеник. Томо Богојевић, контролор.

Бр. 292. — Повереник г. Милан Бањанин, епарх. школ. надзорник у Тузли. — Улагачи: г. г. Алекса Марковић, трг. Васа Грујић, окружни школски надзорник. Васа Пушкар, директор Земаљске Банке. Васа Ристић, директор Српске Банке. Вељко Вујасиновић, професор. Душан Николић, свештеник у Пожарници. Исаило Мићић, трговац. Исо Чолић, канцелист. Јово Јовановић, гимн. катихета. Јово Пајкановић, тајник црквенога суда. Др. Јово Симић, инжењер. Коста Драмушић, прото. Коста Перић, инжењер. Милан Бањанин, епарх. школски надзорник. Милан Комадина, солицитатор. Милан Латиновић, аскултант окружног суда. Др. Михаило Новаковић, окр. фин. вежбеник. Мурат бег Замљовић, велепоседник. Муслиманска Чиновничка Читаоница. Никола Бранковић, учитељ. Петар Јовановић, прото. Петар Перић, инжењер. Ристо Бакајлић, свештеник у Сандићи. Ристо Милетић, техничар. Ристо Секулић. Сава Поповић, професор и академски сликар. Стеван Благојевић, берберин. Стеван Жакула, професор. Др. Тугомир Алауповић, директор гимназије Гимназиска Библиотека

Бр. 293. — Повереник г. Михаило Медаковић, парох у Јасеновцу. — Оснивач: Српска Читаоница у Јасеновцу. — Улагачи: г. г. Др. Васо Царићевић, опћ. лечник. Данило Подунавац, парох у Рајићу. Данило Прица, трговац у Плетерници. Димитрије Јагодић, трговац у Новској. Драгиња Полак, жена трговца. Ђуро Јањатовић, трговачки помоћник. Лазар Келић, опћински бележник. Милан Угринић, подузетник. Мирко Матаруга, трговац у Међеђи. Михаило Јаворина, трг. пословођа. Михаило Медаковић, парох. Никола Трбојевић, парох у Јошавици. Српска школа.

Бр. 294. — Повереник г. Михаило Медаковић, парох у Јасеновцу — Улагачи: г. г. Иво Тривунчић, надлугар. Јован Јаношевић, трговац у Дубици. Јован Милић, парох у Љубини. Михаило Грубор, свештеник у Двору. Перо Бскић, трговац у Двору. Прокопије Јовановић, књиговођа у Двору. Симеон А Живковић, свршени правник у Двору.

Бр. 295. — Повереник г. Сава Дамјанов, свештеник у Фенлаку (Банат). — 1 улагач.

Бр. 296. — Повереник г. Стеван Вујић, градски благајник у Срем. Карловцима. — Оснивачи: г. г. Богдан Пауковић, правник. Васа П. Стошић, гимназист. Др. Викентије Вујић, професор богословије. Владан Максимовић, професор. Влада Николић, архитекта. Ђорђе Јовановић, поседник. Лаза Обреновић, сенатор. Др. Лаза Поповић, лечник. Др. Лукијан Јеремић, студент. Марко Поповић, економ. Др. Мојсије Стојков, професор. Никола Ђурић, професор. Др. Петар Станковић, адвокат. Радивоје Врховац, директор гимназије Српска велика гимназија. — Улагачи: г. г. Борислав Матејић, чиновник. Др. Васа Милошевић, адвокат. Васа Радуловачки, гимназист. Велизар Радивојевић, чиновник. Влада Јовановић, књиговођа. Герасим Чобањовић, свештеник. Глиша Јовић, свештеник. Глиша Лазић, професор. Даница Црнојачка, учитељица. Димитрије Коплић, свештеник. Душан Коларовић, адв. конципијент. Ђорђе

Бекић, архивар. Ђорђе Ракић, чиновник. Ђорђе Секулић, трговац. Живко Јекић, књиговођа. Иван Маширевић, професор. Јован Јеремић, прото. Јован Живановић, професор. Јован Симеонович-Чокић, благајник. Јован Татић, инжењер. Коста Николић, столар. Лаза Сабовљевић, свештеник. Методије Суботин, свештеник. Милан Јаковљевић, професор. Милан Манојловић, професор. Милан Недељковић, професор. Др. Милош Нинковић, адв. конципијент. Михаило Мићић, чиновник. Никола Максимовић, чиновник. Павле Балугчић, књиговођа. Стеван Јанковић, трговац. Стеван Милић, правник. Стеван Страсер, апотекар. Фрања Сетлер, књиговођа.

Бр. 297. — Повереник г. Милош Јер. Павловић, директор Кредитнога Завода у Крагујевцу. — Улагачи г. г. Алекса Јовановић, трговац. Александар Радосављевић, књиговођа. Браћа Вулетићи, трговци. Влајко Миловановић, трговац. Војин Бркић, трговац. Драгољуб Ђорђевић, трговац. Драгутин Стефановић, трговац. Илија Добреско, трговац. Јован Здравковић, благајник. Јосиф Јовановић, трговац. Коста Јовановић, трговац. Лука Тодоровић, трговац. Љуба Сарачевић, трговац. Милан Митровић, трговац. Милован Обрадовић, трговац. Милоје Обрадовић, трговац. Милош Арибовић, банкарски чиновник. Милош Јер. Павловић, директор Кредитнога Завода. Миодраг Гојковић, трговац. Милутин Савић, трговац. Милутин Симић, трговац. Михаило Глишић, трговац. Нићифор Димитријевић, пензионер. Радоје Станковић, трговац. Сретен Милојевић, трговац. Стојан Михаиловић, трговац.

Бр. 298. — Повереник г. Михаило Ј. Миладиновић, професор у Пожаревцу. — Оснивачи: г. г. Никола Поповић, гимназист. Стеван Здравковић, гимназист. — Улагачи: г. г. Алекса Милићевић, пензионер. Александар Михаиловић, гимназист. Александар Симић, гимназист. Божидар Савовић, гимназист. Вацлав Ведрал, учитељ музике. Владимир Јаковљевић, гимназист. Војислав Васић, гимназист. Војислав Живковић, гимназист. Димитрије Протић, трговац. Добрила Пантићева, гимназист. Драгиња Стевановић, гимназист. Драгиша Лазаревић, професор. Драгољуб Марковић, гимназист. Драгутин Бабић, окружни благајник. Живојин Бачић, гимназист. Јеротије Топаловић, професор. Јован Здравковић, гимназист. Љуба Радовановић, свештеник. Милан Дескашев, адвокат. Милан Павловић, економ. Милутин Поповић, гимназист. Михаило Бркић, трговац. Михаило Ј. Миладиновић, професор. Никола Јовановић, гимназист. Петар Петровић, каменорезац. Радисав Милановић, хотелијер. Рудолф Бикловић, професор. Светозар Спасојевић, гимназист. Теофило Драмићанин, гимназист. Чедомир Стевановић, гимназист.

Бр. 299. — Повереник г. Тома Васиљ-Загорчанин у Бару (Црна Гора). — 4 улагача.

1. новембра 1910. год.

у Београду.

Благајник
Српске Књижевне Задруге
Проф. Х. Лилер

Садржај: Стечај. — Повереницима и задругарима. — Изводи из записника. — Одзиви о Задругиним издањима. — Одговори Задругине благајнице.

„Српска Књижевна Задруга“ излази према потреби 10--15 пута годишње и шаље се бесплатно повереницима, добротворима, редовним оснивачима и читаоцима. — Листи се даје у замену. — Огласи се примају према погодби.

Власник, за Српску Књижевну Задругу
тајник **Драг. Костић**
(Цетињска улица бр. 1).

Уредник, благајник Српске Књижевне Задруге
Проф. **Х. Лилер**

(Војводе Миленка улица бр. 42).

Штампарија „Доситије Обрадовић“, Чика-Љубина ул. бр. 8.

СРПСКА КЊИЖЕВНА ЗАДРУГА

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

Год. IV.

Београд, 1. децембра 1910.

Бр. 3.

СТЕЧАЈ

за оригинални роман или приповетку.

Да би Српска Књижевна Задруга могла давати задругарима својим више нове, оригиналне забаве, управа Српске Књижевне Задруге и ове године расписује **стечај** за оригинални роман или приповетку, до сада нештампане, у величини једне обичне књиге редовнога издања Задругина. Рок је овоме стечају 1. април 1911. године. Најбоље од поднесених дела,

18. новембра 1910. год.
Београд.

примљено за издање Задругино, наградиће се, изузетно од Правилника, до 100 динара по штампаном табаку, а с помоћу фондова у Задрузи; остала пак, ако би се такође могла примити у издања Задругина, према чл. 27. Правила Задругиних, од 60 до 80 динара по штампаном табаку.

УПРАВА
Српске Књижевне Задруге.

Повереницима и задругарима.

Одзив на овогодишње XIX коло прелази одзив ма на које досадашње коло и задовољава очекивања управина. Према свему судећи распродаће се скоро и цело овогодишње коло, као и лањско. И зато молимо све поверенике да настану да се што пре упишу сви досадашњи задругари, који још нису положили улога, како не би остали без књига.

Поред рада на прибирању улога за Задругина издања, молимо поверенике да што марљивије пораде и на прибирању улога за издање Матице Хрватске, како би се наша два братска народа што боље упознала преко дела својих најумнијих синова. Матица је издала ове године ова дела:

1. „Kolo“, književno-naučni zbornik, с прилозима (песме, приповетке и чланци историски, књижевни и популарно-научни) 38 хрватских књижевника.

2. Kušera-Plivelić-Božićević, *Novovjekni izumi III*, велико, популарно-научно дело о новијим електричним појавима и изумима, са 107 слика.

3. Vučar, *Povijest hrvatske protestantske književnosti u doba reformacije* (илустровано), у којој

је расветљена до сада слабо позната културна и књижевна историја хрватских присталица реформације.

4. Mandić, *Povijest okupacije Bosne i Hercegovine 1878*, по званичним податцима.

5. Kumičić, *Začudjeni svatovi*, роман из приморскога живота.

6. Lisičar, *Pripovijesti*.

7. Slovacki-Benešić, *Lilla Weneda*, драма с пољског, једно од најсимпатичнијих дела пољске књижевности.

8. Detela, *Pegam in Lambergar*, новела на словеначком језику, издана заједнички од Матице Хрватске и Матице Словеначке.

Свих ових 8 књига (110 табака) у мекоме повезу стају **6 круна (6·50 динара)**, у тврдоме повезу 13·60 круна (14·50 динара).

Поред овога кола Матица Хрватска има на продају још и кола од 1903—1909. године и даје свако коло по цену од **6 круна (6·50 динара)**.

Повереници имају на 10 уписника један примерак издања за труд.

Молимо да повереници улоге шаљу благајници Српске Књижевне Задруге.

ИЗВОДИ ИЗ ЗАПИСНИКА.

1. Главнога одбора.

Састанак 9. новембра 1910. год. — Прочитан је и примљен је записник прошлога састанка. — Економски одсек и Надзорни одбор извршили су преглед благајнице и магацина и нашли су све уредно. — Благајник подноси извештај о кретању XIX кола књига и о стању благајнице: до 8. новембра уплатили су улоге 3303 члана (према 2332 члана до 8. новембра прошле године, дакле за 971 члана више); а ушло у благајницу само за продате књиге 21.944 дин. (према 15.792 дин. до 8. новембра 1909. год., дакле за 6152 дин. више); свега је у току 1910. год. Задруга имала прихода 40.047·50 дин. према 30.797·63 дин. лањских до истога дана; дакле више за 9.249·87 дин. — По предлогу благајникову одлучено је да се трговини Јевте Павловића и Комп. плати један рачун за хартију прошлога кола. — С обзиром на то што Српска Књижевна Задруга не располаже толиким материјалним средствима, да за Доситејеву прославу може спремити целокупно издање дела Доситеја Обрадовића, одлучено је замолити Министарство Просвете, да у Државној Штампарији приреди издање свих дела Доситеја Обрадовића.

2. Књижевнога одсека.

Састанак 9. новембра 1910. год. — Прочитан је и примљен записник прошлога састанка. — Прочитано је писмо г. Влад. Ст. Каћанскога, који Српској Књижевној Задрузи ставља на расположење све песме свога оца Стевана В. Каћанскога као и биографски материјал; прочитано је писмо г-ђе Анке Ракетићке, наставнице из Крушевца, која нуди свој превод „Бесмртника“ од А. Додеа; прочитано је писмо г-ђице Зорке М. Велимировићеве, која нуди свој превод дела „Студије оптимизма“ од Ил. Мечникова и шаље оглед превода, па је одлучено да се ове понуде имају у виду при састављању XX кола. — Прочитано је писмо г. Јована Живојновића, професора из Новог Сада, који у име редакције Летописа Матице Српске предлаже да Српска Књижевна Задруга у једном од наредних својих кола изда приповетке Буда Будисављевића Предорског, пошто Матица Српска то ускоро неће моћи, те је одлучено да се овај предлог има у виду при састављању идућих кола. — Прочитано је писмо г. Свет. А. Поповића, који, било за „Забавник“ било за редовна издања, нуди свој превод „Вереника“ од А. Манзониа. Одлучено имати ову понуду у виду при одређивању идућега Забавника. — Према предлогу члан. г.г. Павла Поповића и др. Јована Скерлића,

одлучено је да се на идући састанак, који ће бити што пре, изнесе на дневни ред састављање XX кола.

Састанак 18. новембра 1910. год. — Прочитан је записник прошлога састанка и примљен. — Прочитана је понуда г. др. Ј. Дедијера, да према стечају изради књигу о Босни и Херцеговини, и његов нацрт књиге. Одлучено је у начелу примити понуду, а замолити г. др. Тих. Ђорђевића да напише сличну књигу о Србији, г. др. Ј. Цвијића да напише о Ст. Србији и Маћедонији, г. др. Ј. Ердељановића да напише о Црној Гори, и потражити писце који ће написати слична дела и о осталим крајевима српским, да би се евентуално ускоро, као засебно коло издања, могла уједно издати сва та дела, у место посебно у редовним издањима. — Прочитана је понуда г. Миливоја Башића, да изради „Хрестоматију старе српске књижевности“ за редовна издања. Одлучено је позвати г. М. Башића, да што скорије пошаље Српској Књижевној Задрузи исцрпан нацрт књиге. — Прочитано је писмо г. др. Милана Шевића који тражи да се измени одлука управе Српске Књижевне Задруге, да се његов превод дела „Васпитање Воље“ од Ж. Пајоа не може штампати, пошто постоје два приватна издања. Одлучено је да се остане при ранијој одлуци. — После дужег саветовања о томе, које ће књиге ући у XX коло, одлучено је да за сада у пробну комбинацију уђу ова дела: *Краће њесме Пејтра Пејровића-Његоша* у редакцији др. М. Решетара; *Хрестоматија старе српске књижевности* у редакцији Миливоја Башића; *Босна и Херцеговина* од др. Ј. Дедијера; *Стара српска архивектура* од Андре Стефановића; *Најуљске шећње* од Мил. Павловића; један хрватски роман по доцнијем избору; један српски роман по стечају; *Пој Ђира и пој Сџира* од Стевана Сремца; *Доситејева споменница*; *Таршарен од Тараскона* А. Додеа. — Како ће бити уређена Доситејева споменица, остављено је г.г. Павлу Поповићу и др. Јовану Скерлићу да за идући састанак спреме предлог, о коме ће се тада одлучивати. — Одлучено је, да се што пре објави стечај за оригинални роман или приповетку, са роком до 1. априла 1911. год.

3. Економски одсек.

Састанак 9. нов. 1910. год. — Извршен је преглед благајнице и магацина за октобар 1910.

4. Надзорни одбор.

Састанак 9. нов. 1910. год. — Извршен је преглед благајнице за месец октобар 1910. год.

Реферати о понуђеним делима.

1. Реферат г. др. Јована Радонића и г. др. Тих Р. Ђорђевића о „Историји Српскога Народа за Немањића“ од Јов. Ђорђевића.

Прегледали смо спис г. Јована Ђорђевића, професора нишке гимназије, „Историја Српскога Народа за Немањића и њима савремених владалаца српских,“ који је поднео на расписани стечај Српске Књижевне Задруге за спис о Српскоме Народу.

Спис се г. Ђорђевића састоји из два дела: првог већег ($\frac{3}{4}$ рукописа), који захвата Историју Српскога Народа у доба Немањића, и другог мањег ($\frac{1}{4}$ рукописа), под насловом „Кратак извод из друштвеног уређења Срба у доба Немањића.“

Прочитавши оба дела част нам је изјавити да спис не можемо препоручити ни по грешкама које су у њему, ни по начину обраде.

Грешака има врло много. Ми ћемо се задржати само на најглавнијима:

Не може бити говора о томе да су у другој половини XII века Банат и Бачка биле српске области, ни да су имале српску популацију. Погрешно је да су Хрватска и Славонија у то време биле „под грчком врховном влашћу.“ (Лист 2, б.)

Нетачно су одређене границе државе Немањине после победе над браћом. (Лист 3, в.)

Богумилска је вера и недовољно и нетачно окарактерисана. Нетачно је да је богумилство дошло „у Немањину државу из Маћедоније, односно из Грчке.“ Ширењу богумилства међу Србима није узрок само у томе што „се ту и иначе вођаше верска борба, утакмица: народу су с једне стране проповедали веру папски, католички, свештеници, а с друге стране грчки, православни свештеници. Ова утакмица између католичких и православних свештеника, дакле, учинила је, те су многи, нарочито из нижих редова народа почели да примају веру богумилску, а неки су се често пута враћали и старој, многобожачкој, вери својих предака.“ (Лист 4, в.)

Наивно је тврђење да „служење народа књигама [богумилским] још у оно време [време Стефана Немање] показује, да је наш народ на доста високом ступњу образованости.“ (Лист 4, г.)

Наивно је схватање крсташких ратова. (Лист 5, в.)

Нетачно је да је Немања оженио „свога средњега сина Стефана царевом синовцом Јевдокијом, ћерком доцнијега грчкога цара Алек-

сија II.“ Тачно би било „Алексија III. (Лист 6, а.)

Нетачно је о четвртном крсташком рату. (Лист 8, а, б.)

Требало је више рећи о Турцима и о њиховоме преласку на Балканско Полуострво. (Лист 15, а.)

Устанак Стефана Дечанског на Милутина не пада 1310. годне, већ после фебруара 1314. године. (Лист 15, г.)

Питање о смрти цара Уроша г. Ђорђевић не сматра за свршено, већ вели: „Неки држе да је умро 1367. год., убијен од Краља Вукашина, с којим се доцније измирио, а неки држе да је умро природном смрћу 1371. године.“ (Лист 22, в.)

„Дјед“ у Приморју није што и „логофет“ у Србији. (Лист 23, в.)

Нетачан је одељак о дажбинама и њиховом прикупљању. (Лист 23, г.)

Између друштвених редова у старој српској држави није повучена тачна разлика, нити су им тачно обележена права и дужности. (Лист 24, а — 26, а.)

На Л. 25, а, ваљало је говорити о имунитету, толико карактеристичној институцији у свима државама средњега века.

Еволуција старог српскога законодавства рђаво је схваћена и рђаво представљена. Ни суштина Душановога Законика није схваћена како треба. Није схваћен ни смисао појединих његових одредаба. Забрана збора себара није била с тога што се „јавља јака тежња код себара да имају свој сабор, свој договор, по свој прилици услед тешког им положаја,“ већ је збор себара једна стара народна институција која је реметила централисање власти. (Лист 27, в.) — Порота није изрицала, је ли оптужени прав или крив, већ је институција слична германском Eideshelfer. (Лист 28, б и в.)

Одељак о књижевности врло је слаб уопште. Ту се нпр. тврди да се под Немањинима радило „по угледу на грчку и на *лајтинску* књижевност“ (Лист 31, в), идентификован је словенски језик са старосрпским (Лист 21, в), неспретно је дефинисан Номоканон (Лист 31, г), тврди се да су Летописи писани под Немањинима (Лист 32, а), као литераран облик из доба Немањића помиње се и „писање писама“ (Лист 32, а) итд.

Начин обраде овога списка је са свим примитивно, слабо прекувано, гдешто и рђаво схваћено компилирање. Целокупност не чини утисак заокружене целине једнога дела наше Историје, већ више утисак одељка извађеног

из какве веће Историје Српскога Народа, али и то без једне руководне мисли, без нарочитог гледишта на догађаје и појаве. То је просто набрајање и слепљивање догађаја на догађај, доведених у склад и логичну целину. Неке су ствари казане мутно и нејасно као што је нпр. случај са католицизмом у Угарској за трајања латинскога царства (Лист 9, в), неке су без довољнога објашњења, као што је питање о престоницама Немањића, неке су казане без довољног проверавања грађе, као што је потпуно веровање похвалним житијама, неке су наивно мотивисане (Лист 3, а, подвучена места и на многим другим местима) итд.

Важнијим догађајима и појавама није обраћена већа пажња, да буду истакнутији и рељефнији, да они нарочито искачу и бивају центри, већ све то ишчезава у једноликости приповедања и прелази се као и све друго.

Цео је посао рађен алватно, можда и сувише брзо, без претензија на лепу књижевничку обраду, без стила, који се за овакве списе тражи, па чак и без обзира на лакоћу читања и сватања. Све је и сувише мртво, једнолико, монотono, и више него обично.

У стечају је изриком речено: „Списи ови треба да су написани са свим популарно.“ За овај се спис то не може рећи.

Спис треба да изнесе једну књигу „редовних кола Задругиних издања.“ Овај пак ни у том погледу не задовољава стечај, јер не би изнео више од пет табака, не рачунајући ту карту и слике за које г. Ђорђевић помиње да иду уз рукопис, али их није приложио.

2. јуна 1910. године.

Београд.

Јов. Радонић.

Тих. Р. Ђорђевић.

Одзиви о Задругиним издањима.

У мостарскоме „Раду“ 31. бр. год. II, од 1. нов. 1910., изашла је ова оцена *Дошљаци*, роман М. М. Ускоковића (128 св. С. К. Задруге):

„*Дошљаци*“ роман Милутина М. Ускоковића. Као 128. свеска Српске Књижевне Задруге изашао је овај роман познатог приповједача и сарадника наших белетристичких часописа. И једна свеска „Мале Библиотеке“ изишла је са његовим пјесмама у прози. Ово је, — не први, као што неки оцјењивачи напомињу, — други роман из београдског живота за краће вријеме. Први је написао Пера С. Талетов, и изишао је у „Малој Библиотеци“ са натписом „Новац“. Овом роману указана је врло мала пажња од стране наше критике. Јер ако дјело можда и није, по мишљењу неких, оно што су очекивали, оно је својом концепцијом захватило бројније друштвене слојеве, приказавши их вјештином доброг опсерватора, него што имамо случај са *Дошљацима*.

Дошљаци су роман једне мимозне љубави, приказан топло и интимно, са многим лијепим описима природе, добрим опажањима београдске свакидање физиономије живота и са врло лијепом размјереним материјалом саме фабуле, у колико она то име може да носи. Слаба страна ове књиге љубави је у растегнутом опису љубакања и рефлексиија о тој љубави самих „јунака“ романа. И та развученост је често неугодна, јер пати од понављаних мисли, фраза и тепања, па чини утисак сличан баналности. А глава гдје се износи приказ драме у којој ју-

нак и нехотице указује прстом својој драгани што да чини, па да га учини срећним, управо је злочин једне онако болећиве и племените природе, као што је Милош Кремић.

Но када изузмемо ово неколико слабих страна књиге, *овај је роман знајна добити за нашу и онако слабу литературу* ове врсте. *Ово је књига са много одличних мјеста*, она одише неком вертерском сентименталношћу, пуна је приказа природних пејсажа, она има и пјесничког заноса и многих фотографских снимака тако познатих сцена из живота. Поред реалистичног приказивања и упоређења књига носи на себи обиљежје једне занимљиве лектире. *Српска Књижевна Задруга је увршћењем овог романа у своје коло учинила част и српској књижевности и услугу њеним читаоцима*“.

У мостарскоме „Раду“, у бр. 31. ове године изашла је ова критика на св. 131. С. К. Задруге, *Критичке студије д-ра Љ. Недића*:

„*Критичке Студије д-ра Љубомира Недића*“, 131. свеска *одабраног овогодишњег кола Српске Књижевне Задруге*, доноси ситније радове и покушаје познатог патријарха наше модерне критике. Колико је д-р Љубомир Недић био снажна појава у нашој књижевности, колико год је он и у страну знао да загази својим студијама, он је ипак учинио више но многи који су, поред свег кочоперења некад са својим блиставим именима, носили у ствари само циглу и креч за зграду наше лијепе литературе. При-

мајући са љубављу и сваки редак овог интересантног човјека, који је тврдио да Лаза Лазаревић није био прави приповједачки таленат него да се одликује необичним умјетничким тактом и особитом вјештином, ми овдје у кратко изнашамо један дио предговора овом издању. Д-р Љубомир Недић је написао повећи број списа из области књижевне критике. Он је писао критичке студије, и издао их у двије књиге: једну под именом Из новије српске лирике 1893, и другу под именом Новији српски писци 1901. Осим тога, он је писао и иначе студије о књижевним дјелима, оцјене књижевне, чланке о појединим књижевним питањима, итд., и објављивао их махом по часописима и листовима. Али, што је мање познато, његов рад на књижевној критици није сав у ономе што је објавио. Он је имао намјеру да још књига изда, и само га је рана смрт (1902) у томе прекинула. Иза његове смрти остало је доста рукописа који су спремани да допуне започете серије књига и чланака по часописима. Остало је доста критичких студија о новијим српским писцима, које је мислио издати у новој, засебној књизи; већ сама околност да је књигу Новији српски писци означаио као „прво коло“, као што се на насловном листу књиге види, показује то довољно. Остало је и неколико чланака о општим књижевним питањима, у роду оних који су као „уводни чланци“ излазили у „Српском Прегледу“ и „Зори“, и они указују на то да је и њих, све уједно, и штампане и нештампане, вероватно мислио издати у засебној књизи.

Српска Књижевна Задруга је ријешила да његове посмртне списе, као и оне по часописима или у брошурама објављене, изда уједно, у избору, и у колико се они односе на књижевну критику. Она с правом налази да јој ваља објављивати и недовршене посмртне списе наших писаца, ако они и у колико допуњују њихов рад и ако иначе одговарају програму Задругину; она је то радила у више махова, са дјелима Л. Лазаревића, Ђ. Јакшића, В. Илића, и др. У његовим посмртним списима, има доста ствари које су истог рода као и његови ранији списи, и које лијепо допуњују књижевну слику овога човјека што је био угледан представник књижевне критике, и чије ће име историја српске критике увијек са дужним поштовањем помињати; уз то, Задруга овим не издаје само његове недовршене списе. Што ипак има незгодности од недовршености списа, то ће се накнадити интересом који ће у њима наћи сви они који воле питања књижевне критике, и који ће и у недовршеним студијама наћи довољно поуке.

У прву свеску ушли би већи списи студије и есеји из српске и туђе књижевности, махом посмртни; у другу, ушли би краћи чланци,

оцјене и други списи што са књижевном критиком имају везе, великим дијелом раније објављени. Уз издање дошла би, као што је обичај, и књижевна студија о писцу. Та је студија остављена за идућу свеску, из разлога да читалац има и преглед цијелог Недићевог дјела у истом тренутку кад буде имао и студије о њему. То је свакако боље за читаоца, али то има и своју незгодну страну. Баш она недовршеност студија о којој смо мало прије говорили, може учинити да читалац, који познаје досадашње Недићеве списе и цијени их, замјери можда за коју идеју која на први поглед не изгледа врло тачна, за који израз који није увијек од најзгоднијих, или слично. С тога уредник већ сад, прије студије о Недићу у којој ће имати прилике да ствар потпуно представи, нарочито обраћа пажњу читаоцу нека ову књигу чита друкчије него раније књиге истог писца. Велика је разлика између посмртних списа и оних који су за живота штампани. Недићеве посмртни списи остали су у облику којем су дотјеривање и даља обрада били још потребни. Идеја која у њима изгледа недовољно тачна, изгледа вјероватно тако што није довољно развијена; израз који не изгледа згодан, био би замјењен бољим да је писац доживио да сам приреди издање ових својих списа; итд. Читалац, према томе, мора о томе стално водити обзира, и тек с тим обзиром цијенити ову књигу“.

Београдско „Ново Време“ (бр. 294. од 25. октобра) донело је ову оцену:

Џон Лобок: Задовољства у животу, превео Драгомир М. Јанковић. Српска Књижевна Задруга 133. Б. 1910.

Између свих седам одабраних књига 19. кола, којима је С. К. Задруга обрадовала ове године своје задругаре, нарочито се истиче својом моралном тенденцијом и васпитном вредношћу горња књига, која заслужује да постане нека врста еванђеља, требника честита и срећна живота, из којег ће свакога дана црпсти поуке, утехе, наде, вере у живот, подстрека за рад и усавршавање. Не може се довољно убедљиво препоручити свакоме који тежи срећи, а нарочито омладини, да се свакога дана у часовима доколице и тихог размишљања, напаја зрелим и плодним мислима славнога енглеског научника, природњака и политичара Лобока, који је ето у отменом српском преводу постао приступачан и нашем читалачком свету, као поуздан путовођ у животу. Навешћемо неколико поглавља, из којих се види разноврсност предмета, о којима говори ова занимљива књига која је проткана мислима и наводима из најбољих песника и мислилаца свих времена и свих народа. Тако се у њој говори, измеђ осталог, о човековој дужности да буде срећан, о срећи

од вршења дужности, о благодатима пријатељства, о науци, васпитању, здрављу, љубави, уметности, природи, о избору књига, о вредности времена, о вери, невољама у животу, итд.

Превод је врло успео. Ради примера навешћемо неколико мисли из ове лепе књиге.

„Свет би био бољи и ведрији, кад би нас учитељи учили и дужности да будемо срећни, као и срећи кад вршимо дужност“ (стр. 1.).

„Живот није да се просто проживи, него да се добро проживи“ (стр. 3.).

„Живот се заиста мора мерити по мислима и делима, а не по времену“ (стр. 3.).

„Живот свој морамо начинити чист и кро-так, одупирући се злу, обуздавајући своје прохтеве, јачајући и развијајући своје тежње к добру“ (стр. 23.).

„Срећа и чистоћа нашега живота зависи врло много од паметнога избора наших другара и пријатеља“ (стр. 46.).

„Сваки је дан по један кратак животић“ (стр. 49.).

„Уметност је један од најчистијих и нај-узвишенијих саставних делова људске среће“ (стр. 123.).

П.

Одговори Задругине благајнице.

I.

Добротворске уплате и доплате.

Бр. 308. — Повереник г. Милош М. Миленовић, учитељ у Зајечару. — Г. Михаило С. Николић, прота, председник тимочког духовног суда, положио је у име добротворске доплате до двадесет година 20 дин.

II.

Задругари XIX кола (за 1910. год.)

Бр. 300. — Повереник г. Др. Симо Кулишић, лекар у Врлици (Далмација). — Оснивачи: г. г. Манастир Драговић. Нико Ристовић, трговац. Општина Др. Симо Кулишић, лекар. — Улагачи: г. г. Анте Јурчев, судца. Васо Максимовић, учитељ у Кољанима. Иве Јелић, трговачки помоћник. Јаков Лисичар, кафеџија. Јово Сладић, официал. Јосо Вуковић, трговац. Јосо Хофман, официал. Јосо Флерер, судца. Калиник Бошковић, парох. Љубо Новаковић, трговац. Милан Кривошић, трговац. Мирко Кулишић, трговац. Саватије Радечић, парох у Драговићу. Силвестар Боговац, архимандрит у Драговићу. Симо Королија, трговачки помоћник. Стијепо Роца, учитељ. Шпиро Плавша, гостионичар у Рибарићу.

Бр. 301. — Повереник г. Васа В. Гребенаровић, поштар у Сврљигу. — Оснивачи: Основне школе у Извору, Лалинцу, Манојлици и Нишевцу. — Улагачи: г. г. Василије В. Гребенаровић, поштар. Војислав Цакић, трговачки помоћник. Данило Петровић, монополски поднадзорник. Др. Драг. Ј. Поповић, срески лекар. Ђока Пеливановић, срески писар. Миљивоје Аврамовић, порезник. Мирко Дуњић, начелник срески. Петар Јовић, срески економ. Рад. Петковић, пеш. капетан. Станоје Савић, закупац поште.

Бр. 302. — Повереник г. Стојан Стакић, умиров. учитељ у Перлезу (Банат). — Улагачи: г. г. Коста Столић, судски чиновник. Мита Радовановић, књиговођа.

Бр. 303. — Повереник г. Лазар Трипковић, професор у Јагодини. — Оснивачи: г. г. Исаило Ранковић, шеф железничке станице. Никола Михаиловић, трговац. — Улагачи: г. г. Аврам Тајтац, трговац. Веселин Трипковић, архитекта у Београду. Добривоје Стевановић, гимназиста. Душан Косовљанин, гимназиста. Ђока Радошевић, пензионар. Зарија Веселиновић, трговац. Јова Милијевић, учитељ. Јосиф В. Стојановић, професор. Лазар Трипковић, професор. Марко Андрејевић, гимназиста. Марко Ђорђевић, управник Штедионице. Милан Братић, књијар. Милан Томић, гимназиста. Милоје Шохај, апотекар. Милутин Савић, трговац. Миодраг Радишић, гимназиста. Предраг

Ристић, гимназиста, Риста Стојановић, професор. Света Радојковић, трговац. Цветко Лазаревић, гимназист.

Бр. 304. — Повереник г. Хранислав М. Савковић, учитељ у Житном Потоку. — Оснивачи: г. г. Др. Алекса Савић, срески лекар у Прокупљу. Димитрије Барбуловић, адвокат у Прокупљу. Школа у Житном Потоку. — Улагачи: г. г. Војислав Бановић, адвокатски приправник. Љуба Јовић, монополски надзорник.

Бр. 305. — Повереник г. Васо Ђурић, књиговођа у Никшићу (Црна Гора). — Улагачи: г. г. Алекса Дреџун, трговац. Андрија Мрчарица, писар обласне управе у Подгорици. Андрија Иванчевић, помоћник шефа полиције у Подгорици. Браћа Новаковић, трговци. Бошко Чопић, трговац. Васо Ђурић, књиговођа. Васо Сеферовић, трговац. Вукан Мијушковић, артилериски поручник. Глиша Лаловић, арт. поднаредник у Стрешевини. Јаков Мијушковић, књиговођа. Јово Јовановић, трговац. Косто Мемедовић, чиновник Трговачког Друштва. Љубомир Ђошевић, директор Индустријског акционарског удружења. Љубо Радовић, трговац. Марко Вујачић, чиновник Никшићске Штедионице. Милош Вучинић, секретар обласне управе у Подгорици. Милан Пејовић, трговац у Риједи. Михаило Вукајловић, трговац. Милан Шћеповић, трговац у Шавнику. Обрад Милићевић, чиновник Никшићске Штедионице. Пеко Вукићевић, надстојник грађевина. Перо Вукотић, благајник Трговачког Друштва у Подгорици. Рако Милошевић, трговац. Мато Стијовић, секретар општине у Подгорици. Саво Шобајић, трговац. Саво Трифковић, практ. штедионице. Симо Гломазић, трговац. Тодор Стевановић, благајник Трговачког Друштва. Друштво „Побратимство“ у Фочи.

Бр. 306. — Повереник г. Никола Радмановић, парох у Слушници (Хрватска). — Оснивач: Основна Школа. — Улагачи: г. г. Бранко Добросављевић, парох у Вељуну. Ђуро Вуњак, трговац у Слуњу. Ђуро Косановић, парох у Мочили. Илија Симић, управитељ у Тржићу. Миладин Бјелобрк, учитељ у Тоболићу. Милан Јанчић, бележник у Примишљу. Милан Мандић, учитељ у Цвијановић - Брду. Милован Катић, наставник у Збјегу. Никола Мусулин, трговац у Раковици. Никола Радмановић, парох. Павао Рибар, равнатељ у Вељуну. Раде Кесар, благајник у Примишљу. Раде Лончар, управитељ у Примишљу. Стеван Бањац, трговац у Мочили.

Бр. 307. — Повереник г. Светислав Јовановић, учитељ у Уљми (Банат). — Улагачи: г. г. Алекса Топољанин, парох. Војислав Михаиловић, трговац. Драгомир Момчилов, учитељ у Влајковцу. Љубомир Јовановић, школски управитељ. Олга Коларов, учитељица. Петар Стефановић, парох. Светислав Јовановић, учитељ. Светозар Босић, трговац.

Светозар Пауновић, учитељ. Светозар Токин, лимар. Сима Паркаић, подбележник.

Бр. 308. — Повереник г. Милош М. Миленовић, учитељ у Зајечару. — Оснивачи: г. г. Гимназија Лазар Здравковић, управник поште. Михаило Јеврић, свештеник. Мелентије, епископ. Трговачка Омладина. Црква у Грлишту. — Улагачи: г. г. Др. Душан Петровић, срески лекар. Ђорђе Т. Петровић, члан духовног суда. Ђорђе Радојевић, судски чиновник. Јеврем М. Илић, мајор. Јован Бошковић, бравар. Јосиф Живковић, члан духовног суда. Јулка М. Симићка, домаћица. Милић Пантелић, капетан. Радисав Пешић, свештеник у Грљану. Сава Димитријевић, апотекар. Стојан С. Грујић, адвокат. Стојан Јовановић, поштар у Београду. Станислав С. Нешић, окружни марвени лекар. Стеван Нешић, поштар.

Бр. 309. — Непосредно. — Оснивач: г. Јеврем Станковић, свештеник у Чечави. — Улагачи: г. г. Емил Локић у Болдо—Гошоњуфалви. Марко Кнежевић, учитељ у Виру. Михаило Савић, свештеник у Кладњу.

Бр. 311. — Повереник г. Стеван Ђорђевић, управник порескога одељења у Пожези. — Оснивач: Основна школа у Каленићу. — Улагачи: г. г. Војислав Драгић, апотекар. Михаило Чолић, трговац. Петар Марић, учитељ у Ариљу. Петар Милетић, писар општински у Годовику. Радоје Јовић, трговац. Сима Ђукић, трговац. Стеван Ђорђевић, порезник.

Бр. 312. — Повереник г. Богдан Б. Милетић, књиговођа Савеза Земљорадничких Задруга у Загребу. — Оснивач: г. Коста Илибашић, ђак. — Улагачи: г. г. Алекса Шкорић, предстојник. Андра Милић, већник. Босиљка Прибићева, Буда пл. Будисављевић, вел. жупан. Бранко Лађевић, трговац. Ваца Сујић, берберин. Др. Гавра Гојковић, тајник. Гавра Трифуновић, чиновник. Др. Дане Грубор, професор. Дане Крга, финансијски тајник. Димитрије Витковић, катихета. Душан Богдановић, прокуриса. Душан Веселиновић, чиновник. Ђорђе Маринковић, чиновник Српске Банке. Ђорђе Симеуновић, чиновник. Исидор Сомборски, тајник Српске Банке. Јово Калентић, чиновник. Милан Кораћ, чиновник. Милош Обреновић, чиновник. Михаило Мерћеп, фотограф. Михаило Мушицки, главни надзорник. Никола Ђук, трговац. Никола Остојић, чиновник. Стеван Лазаревић, благајник Српске Банке. Стеван Милеуснић, чиновник Српске Банке. Стеван Петровић, надзорник. Тоша Велендерић, септемвир. Федор Поповић, трговац.

Бр. 313. — Повереник г. Каменко Чура, учитељ у Жабљу. — Улагачи: г. г. Жарко Злоколиша, свештеник у Ђурђеву. Жарко Опачић, књиговођа. Живко Миловановић, трговац. Јован Петровић, учитељ. Каменко Томић, учитељ у Мошорину. Каменко Чура, учитељ. Лазар Петровић, књиговођа. Милан Дамјановић, учитељ. Милош Катић, свештеник. Радован Малетић, трговац. Рајко Стојановић, учитељ у Мошорину. Светислав Михаиловић, књиговођа. Сима Димитријевић, учитељ.

Бр. 314. — Повереник г. Љубиша Марцикић из Паланке (Бачка). — Улагачи: г. г. Др. Борисав Увалић, лекар. Ђока Николић, парох. Љубиша Марцикић.

Бр. 315. — Повереник г. Марко Пушкар, учитељ Трговачке Школе у Лијевну. — Улагачи: Јоца Јагодић, управник Трговачке Школе. Коста Пушкаревић, трговац. Марко Пушкар, учитељ Трговачке Школе. Милан Рокнић, грунтоначар. Перо Станишић, обућар. Српска Ч таоница. Трговачка Школа. Хаџи Латифић, трговац.

Бр. 316. — Повереник г. Саво Стојаковић, прота у Пакрацу (Славонија). — Оснивачи: г. г. Др. Јован Ивковић, адвокат. Манастир Лепавина. — Улагачи: г. г. Васо Јанковић, трговац. Ђорђе Јагнић, трговац. Живко Бошњакковић, писар. Жарко Јончић, учитељ у Граховљанима. Др. Јован Ненадовић, лекар у Липику. Купатило у Липику. Др. Миленко Марковић, адвокат. Мирко Балугџић, катихета. Мирко Продановић, парох у Кусоњу. Митрофон Рајић, архимандрит. Др. Миша Богдановић, адвокат. Саво Стојаковић, прота. Српска Учитељска Школа. Српска Штедионица.

Бр. 317. — Повереник г. Саво Стојаковић, прота у Пакрацу. — Оснивачи: Школе у Бучју и Каменској. — Улагачи: г. г. Боже Ивичић, благајник у Бучју. Вељко Бузацић, парох у Бучју. Ђорђе Маринковић, парох у Каменској. Јоца Милојевић, бележник у Бучју.

Бр. 320. — Повереник г. Миленија П. Ђорђевића, класна наставница у Крагујевцу. — Оснивач: г-ђа Драга И. Коловић. — Улагачи: г. г. Антоније Рајичић, учитељ. Вукосава Трибунац, Даринка Јаковљевић, Десанка Димитријевић, Драга Аранђеловић, наставница. Леосава Пејић, наставница. Љубица Булић.

Бр. 321. — Повереник г. Радомир Н. Живадиновић, књиговођа у Београду. — Улагачи: г. г. Благоје Антонијевић, трговац. Војислав Стефановић, трговац. Душан Петровић, књиговођа. Ђорђе Јанићијевић, трговац. Милан Максимовић, трговац. Михаило Милојевић, свештеник. Пера Милојевић, свештеник. Радомир Живадиновић, књиговођа. Раша Ђуковић, трговац. Сава С. Живадиновић, трговац.

Бр. 322. — Повереник г. Сава М. Николић, писар Министарства Финансија. — Улагачи: г. г. Јанко Николић, трговачки помоћник. Љубиша Лукић, судски секретар. Сава М. Николић, писар Министарства Финансија.

Бр. 323. — Повереник г. Стеван Шумкарац, ученик VIII разреда гимназије у Београду. — Улагачи: г. г. Будимир Христуло, матурант. Живојин Цвејић, матурант. Миодраг Зарић, матурант. Танасије Митровић, матурант.

Бр. 324. — Повереник г. Миле Новаковић, учитељ у Долову (Банат). — Улагачи: г. г. Аца Поповић, трговац. Ваца Поповић, трговац. Ђура Манојловић, бележник. Живан Савков, економ. Живан Стоилов, подбележник. Коста Лукић, учитељ. Макса Ракичић, економ. Миле Новаковић, учитељ. Михаило Ракић, парох. Павао Недељковић, парох. Паја Стефановић, гостионичар. Светозар Станисављевић, трговац. Стеван Болгарић, трговац. Тодор Павков, благајник. Филип Поповић, чиновник.

Бр. 325. — Повереник г. Милош С. Московљевић, суплент у Београду. — Оснивачи: г. г. Александар С. Шевичић, ученик гимназије. Милош С. Московљевић, суплент. — Улагачи: г. г. Браћа Станковић, обућари. Василије Бурчић, банкарски чиновник. Др. Данило Љ. Катић, професор. Јоца Лазаревић, фризер. Лаза Крчединац, трговачки помоћник. Милан Банић, професор. Обрад Попара, кафеџија. Светислав Чобановић, трговац. Светозар Т. Стојадиновић, часовничар.

Бр. 326. — Повереник г. Јован М. Јовановић, комесар поштанско-телеграфског одељења у Београду. — Оснивач: г. Јован М. Јовановић, комесар поштанско-телеграфског одељења. — Улагачи: г. г. Вукан Анђелић, писар поштанско-телеграфског одељења. Деспот Стевановић, контролор поштанско-телеграфског одељења. Јеремија Бошковић, контролор поштанско-телеграфског одељења. Милан Ж. Ђорђевић, секретар поштанско-телеграфског одељења. Михаило Јездић, комесар поштанско-телеграфског одељења. Никола Тадић, контролор поштанско-телеграфског одељења. Сава Поповић, контролор поштанско-телеграфског одељења. Сава Тутунџић, контролор поштанско-телеграфског одељења. Тихомир Стојановић, благајник поштанско-телеграфског одељења.

Бр. 327. — Повереник г. Никола П. Живковић, ученик гимназије у Крушевцу. — Улагачи: г. г. Александар Протић, гимназиста. Јован Којичић, гимназиста.

Бр. 328. — Повереник г. Светозар Ж. Михаиловић, контролор Железничке Дирекције. — Улагачи: г. г. Вера Поповићева, чиновник Железничке Дирекције. Драгољуб Миљковић, чиновник Железничке Дирекције. Драгољуб Јоксимовић, шеф извршитеља општине београдске. Крста Милетић, кмет општине београдске. Миливоје Живковић, чиновник Железничке Дирекције. Никола Јовановић, шеф књиговодства општине београдске. Петар Мишић, чиновник Железничке Дирекције. Светислав Ђорђевић, рачуноиспитач. Светозар Ж. Михаиловић, контролор Железничке Ди-

рекции. Страхиња Петровић, пријавник општине београдске. Танасије Теодосијевић, чиновник општине београдске.

Бр. 329. — Повереник г. Чедо Г. Ранковић, књиговођа у Рачи. — Оснивачи: Основне Школе у Бадњевцу, у Вишевцу, у Црном Калу. — Улагачи: г. Гвозден Младеновић, председник општине у Бадњевцу.

Бр. 330. — Повереник г. Велимир Јанковић, парох у Вараждину. — Улагачи: г. г. Велимир Јанковић, парох. Др. Ђуро Грубор, адвокат. Иван Миљчевић, професор. Јован Јејинић, кот. ветеринар. Кр. Велика Гимназија. Лука Голуб, професор Сава Ђорђевић, велепоседник. Др. Стјепан Краљ, одветник. Тодор Бугарски, финансиски перовођа.

Бр. 331. — Повереник г. Иван Мартиновић, уредник „Споменка“ у Панчеву. — Оснивачи: г. г. Милан Олар, чиновник. Мита Јовановић, професор. — Улагачи: г. г. Александар Милошевић, свештеник. Вукосава Летићева, учитељица. Богосав Николић, адвокатски кандидат. Душан Ђурђев, занатлија. Ђорђе Цвејанов, професор. Јован Величковић, контролор. Јован С. Томић, крчмар Миша Матејић, трговац у Опову. Српска Читаоница. Тодор Кнежевић, адвокатски кандидат. Урош Теодоровић, трговац.

Бр. 332. — Повереник г. Лазар Вукотић, учитељ у Старом Футогу (Бачка). — Улагачи г. г. Веселин Маријановић, учитељ. Владислав Алексић, парох у Гложану. Гаврил Шијачки, свештеник. Жарко Алексић, учитељ. Лазар Вукотић, учитељ. Младен Попов, поседник. Милош Марковић, подбележник. Петар Јовановић, трговац. Стеван Илић, велепоседник. Стеван Ковачевић, бележник. Стеван Николић, парох. Стеван Бошњак, учитељ. Стеван Петровић, трговац.

Бр. 333. — Повереник г. Милан Буровић, српски народни учитељ у Брчкој (Босна). — Оснивач: г. Стево Паје Угринчића, берберица. — Улагачи: г. г. Војислав Колаковић, директор Трговачке Банке. Данило Мајсторовић, трговац. Ђоко Којдић (Хаџија), кафанар Ђорђе Бобаревић, трговац. Ђорђе Ђурић, трговац. Ђорђе Кузмановић, трговачки помоћник. Игњат Јовановић, трговац. Јово Јојић, трговац. Милан Буровић, учитељ. Петар Танасић, трговац. Ристо Барњаковић, трговац. Теодор М. Симић, трговац. Тошо Ристанић, трговац. Урош Елаковић.

Бр. 334. — Повереник г. Раде Мандић, равн. учитељ у Старој Пазови (Срем). — Оснивач: г. Никола Петровић, велики поседник. — Улагачи: г. г. Александар Николајевић, трговац. Данило Медаковић, димничар. Душан Тодорић, трговац. Ђока Радовановић, бележник у Угриновцима. Ђорђе Везмар, учитељ у Крчедину. Ђорђе Терзић, трговац. Жарко Љубиша, књиговођа. Зорка Руп, супруга адвоката. Др. Јован Бараћ, лечник. Јован Вучевић, часовничар. Јован Вучковић, књиговођа. Јован Максимовић, кот. управник у Иригу. Јован Стефановић, трговац у Ст. Бановцима. Марија Љубиша, трговац. Милан Рапајић, гостионичар. Др. Милутин Симоновић, адвокат. Мита Малетић, берберица. Никола Јанковић, управник новчаног завода. Рада Мандић, учитељ. Др. Радивоје Пешић, адвокат. Сава Рапајић, гостионичар. Светозар Михаиловић, апотекар. Сима Аранички, парох. Сима Ивковић, трговац. Стеван Војчанић, кројач.

Бр. 335. — Повереник г. Спасоје Дедић, равн. учитељ у миру у Даљу (Славонија). — Оснивач: г. Др. Душан Миланковић, адвокат у Осеку. — Улагачи: г. г. Др. Богдан Миланковић, професор у Сарајеву. Босиљка Поповићева, учитељица у Мартинцима. Јован Грујић, књиговођа. Миливоје Симић, опћински благајник. Паја Декан, трговац. Петар Микић, свештеник у Мартинцима. Спасоје Дедић, учитељ у миру. Стеван Ковачевић, поседник. Филип Борић, опћински благајник у Мартинцима.

Бр. 336. — Повереник г. Слободан Матић, књиговођа у Мохолу (Бачка). — Улагачи: г. г. Гавра Драгин, трговац. Георгије Кузмановић, свештеник у Тиса Хеђешу. Георгије Коњовић, свештеник. Душан Јосимовић, свештеник. Ђурица Малешевић, трговац. Јоца Ковачић, приватије. Коста Замуровић, учитељ. Марко Славковић, учитељ. Сава Лудајић, управитељ. Слободан Матић, књиговођа.

Бр. 337. — Повереник г. Станиша Михаиловић, свештеник у Темеш Павлишу (Банат). — Улагачи: г. г. Божидар Поповић, окружни прота у Вршцу. Ђока Лазаревић, учитељ. Љубиша Михаиловић, гимназист. Павле Михаиловић, богослов. Пера Тодоровић, ратар. Сава Николајевић, ратар. Светислав Стојаковић, свештеник у Вршцу. Станиша Михаиловић, свештеник. Стеван Гердец, учитељ.

Бр. 338. — Повереник г. Петар Велимировић, професор у Ваљеву. — Оснивач: Ђачка Дружина „Чика Љуба“. — Улагачи: г. г. Живорад Пурић, ђак гимназије. Петар Велимировић, професор. Риста Пурић, ђак гимназије.

Бр. 339. — Повереник г. Радомир П. Ђорђевић, учитељ у Медвеђи. — Оснивач: Основна школа у Медвеђи. — Улагачи: г. г. Милева Секулић, учитељица у В. Дренови Мијушко Наупарац, механџија. Петар Стојадиновић, трговац у Трстенику.

Бр. 340. — Непосредно. — Улагач: г. Светозар Новаковић, књиџар у Крагујевцу.

Бр. 341. — Повереник г. Стеван П. Јовановић, учитељ у Јовању (ваљев.). — Оснивачи: г. г. Милош П. Ђорђевић, окружни начелник у Ваљеву. Основне школе у Ваљеву, Драчићу, Јовању, Котешници, Лелићима, Лесковици, Петници, Попучанима, Поћути, Рабровици, Стубљанима. Црква у Јовању. — Улагачи: г. г. Антоније П. Јовановић, трговац у Ваљеву. Богосав Станачић, благајник општине ребељске. Димитрије Игрошанац, срески писар у Ваљеву. Драгић Миливојевић, председник општине. Јова Госпавић, учитељ у Лесковицама. Јова Ранковић, деловођа општине ребељске. Јован Тодорић, учитељ у Лесковицама. Милан Ж. Цветковић, срески писар у Ваљеву. Милутин Д. Обрадовић, срески економ у Бачевцима. Михаило Јевтић, адвокат у Ваљеву. Михаило Д. Максимовић, учитељ у Ваљеву. Михаило Стојановић, порезник у Ваљеву. Петар Мишић, управник ваљевског пореског одељења. Радосав Максимовић, порезник у Ваљеву. Радивој О. Томић, председник општине ребељске. Радомир Николић, трговац у Ваљеву. Стеван П. Јовановић, учитељ.

Бр. 342. — Повереник г. Јован М. Јовановић, комесар поштанско-телеграфског одељења у Београду. — Улагач: г. Андра Тодоровић, управник поште у Пироту.

Бр. 343. — Повереник г. Сава М. Николић, писар Министарства Финансија. — Улагачи: г. г. Владимир Ђ. Стојановић, књиговођа Царинске Управе. Марко Петровић, свештеник.

Бр. 344. — Повереник г. Светозар Ж. Михаиловић, контролор Железничке Дирекције у Београду. — Улагачи: г. г. Војислав Мирић, чиновник општине београдске. Душан Јовановић, железнички саобраћајни чиновник у Нишу. Коста Буковала, чиновник општине београдске. Милан Димитријевић, шеф железничког магацина. Самуило Зунана, железнички инжињер. Светислав Чолић, чиновник општине београдске.

Бр. 345. — Повереник г. Светозар М. Ивошевић, свештеник у Белосавцима. — Оснивач: Основна школа у Белосавцима. Светозар П. Ивошевић, свештеник. — Улагачи: г. г. Живота Савић, земљоделац у Рајковцу. Лазар Ђурчиновић, учитељ у Маскару. Љубомир Р. Исаковић, свештеник у Д. Шаторњи. Миленко Драшковић, кафеџија. Недељко Гаџић, ковач у Паланци. Никола Ивошевић, фризер у Паланци. Светозар Симић, деловођа општине маскарске.

Бр. 346. — Повереник г. Сретен Николић, директор гимназије у Јагодини. — Оснивачи: г. г. Јагодинска Гимназија Јагодинска Црква (стара). Милан Раденковић, трговац. Младен Вукићевић, ђакон. Момчило У. Кинцел. Мушка Учитељска Школа. Основна школа у Мијатовцу. Пера Петковић, пензионер. Сретен М. Аџић, управитељ Учитељске Школе. Сретен Николић, директор гимназије. — Улагачи: г. г. Војислав Стевановић, виши учитељ цртања. Др. Живојин Миленковић, лекар. Илија Вукићевић, свештеник.

Бр. 348. — Повереник г. Каменко Чура, учитељ у Жабљу (Бачка). — Оснивач: Српска Читаоница.

Бр. 349. — Повереник г. Лазар Плавшић, учитељ у ачфали. — Улагачи: г. г. Јован Гуцуња, учитељ у Барабању. Лазар Крстић, учитељ у Липови. Лазар Плавшић, учитељ. Др. Сава Гојковић, адвокат у Шиклошу.

Бр. 350. — Повереник г. Боривоје Тошић, пешадиски ајор у Ваљеву. — Оснивач: Официрска Читаоница. — Улагачи: г. г. Богдан Анђелковић, капетан. Василије Ивановић, капетан. Велимир Чекеревац, капетан. Видосав Марновић, капетан. Војимир Милутиновић, поручник. Гаврило Мардић, поручник. Драгоје Каљевић, потпоручник. Душан Симић, капетан. Јован Вражалић, поручник. Коста Тодоровић, капетан. Крстомир Ђосић, потпоручник. Миладин Масаловић, потпуковник. Милисав Пенезић, благајник. Михаило Ђирић, потпоручник. Михаило Стојановић, поручник. Младен Јакшић, поручник. Павле Павловић, поручник. Светислав Ф. Васић, поручник. Станоје Лазаревић, капетан. Стеван Јовановић, капетан. Чедомир Протић, капетан.

Бр. 351. — Повереник г. Васа П. Стојановић, управник поште у Књажевцу. — Улагачи: г. г. Аранђел Стевановић, поручник. Бошко Павловић, трговац. Брана Ђ. Павловић, трговац. Васа Кнежевић, управник пореског одељења у Зајечару. Влада Илић, учитељ у Ласову. Воја Вујадиновић, трговац. Гавра Паруновић, инжињер. Димитрије Миленовић, свештеник у Ласову. Добросав Миленковић, свештеник у Белом Потоку.

Бр. 352. — Повереник г. Душан Р. Михаиловић, учитељ у Кличевцу. — Оснивач: Основна Школа. — Улагачи: г. г. Драгић Крунић, механџија. Љуба Илић, механџија. Милан Марковић, трговац.

Бр. 353. — Повереник г. Милан К. Петковић, професор у Крагујевцу. — Оснивач: Основна школа у Десимиловцу. — Улагачи: г. г. Антоније Вилдовић, окружни начелник. Војин Павловић, гимназист. Јан. Хаџи Николајевић, трговац. Др. Јован Лилић, лекар. Миодраг Димитријевић, гимназист. Михаило Катић, учитељ. Станко Дебељевић, окружни благајник. Светислав Обрадовић, професор.

Бр. 354. — Повереник г. Риста С. Јанковић, судија у Бресковцу. — Улагачи: г. г. Драгутин Тимић, судија. Јања С. Ристић, трговац. Харизон Ђелијадес, трговац и још 10 власника улагача.

Бр. 356. — Непосредно. — Оснивачи: г. г. Гаврило Јовановић, директор у Смедереву. Др. Добривоје И. Арнаутовић, Ниш. Јован И. Алексић, марвени лекар у Миловци. Младен Грашић, судија. Основна школа у Бањи (Аранђеловац). Тјешимир Старчевић, професор. — Улагачи: г. г. Александар З. Јовичић, инспектор. Александар Петровић, инжињер. Александар Д. Пешика, књиговођа Банке. Архимандрит Доментијан, професор. Богољуб Јовановић, начелник у пензији. Боривоје Нешић, пуковник. Васа Д. Миленковић, железнички благајник. Владимир Ј. Живојиновић, деловођа у Ђуринцима. Драгомир Васовић, поручник. Дружина „Јавор“ III гимназије. Душан М. Секулић, капетан. Живојин Марковић, потпуковник. Љубомир Бирковић, професор у пензији. М. Сп. Кукић, учитељ у Горњем Жабару. Михаило Јовановић, свештеник у Бродцу. Радован Николић, гимназист. Раде Новаковић, секретар начелства Самко Живковић, чиновник. Свет. Јеличић, чиновник. Урош Јовановић, свештеник у Гобошу (Срем).

Бр. 357. — Повереник г. Божидар П. Катанић, судија у Крагујевцу. — Улагачи: г. г. Андра Вељковић, инжињер. Божидар П. Катанић, судија. Василије М. Ковачевић, адвокатски приправник. Драгомир С. Вучковић, судија. Драгомир У. Милојевић, рачуновођа. Драгутин Стојковић, судски писар. Живота Здравковић, судски практикант. Здравко М. Јоксић, адвокат. Јован Нешковић, судски писар. Коста С. Симић, адвокат. Љубомир Ж. Ранковић, судски писар. Милан Л. Андрејевић, адвокат. Милан Т. Николајевић, судија. Милорад Михаиловић, судски практикант. Милутин Ј. Пећанин, пензионер. Милутин М. Филиповић, адвокат. Михаило А. Благојевић, адвокат. Михаило С. Голубовић, адвокат. Петар В. Савић, судија. Сава К. Јанковић, адвокат. Сава Т. Миловановић, судија. Сима Т. Цветковић, адвокат. Тихомир Др. Драшковић, адвокат. Триша Кацлеровић, адвокат. Чедомир А. Радовић, адвокат.

Бр. 358. — Повереник г. Дмитар Јовичић, учитељ у Ужицу. — Оснивачи: Основне школе у Биоској, Буару, Б. Башти, Бачевцима, Горобиљу, Добрињу, Дубу, Заовинама, Костојевићу, Косјерићу, Крвавцима, Кремнима, Мачкату, Мокрој Гори, Пилици, Равнима, Радановцима, Ражани, Рогачици, Севојну, Субјелу, Сечој Реци, Стапарима, Чајетини и Шљивовици.

Бр. 360. — Повереник г. Милан П. Цветковић, срески економ у Голупцу. — 2 оснивача. — Улагачи: г. г. Александар Аксентијевић, срески практикант. Јован Симоновић, окружни шумар Јосиф Јонса, учитељ плетарске школе у Топчидеру. Милан Цветковић, срески економ. Милорад Богдановић, трговац. Љубица Павловић, трговац. Павле Јовановић, срески економ у Рачи (крагујевачкој). Петар Вељковић, пољопривредник у Великом Крчмару (крагујевачком). Петар Петровић, свештеник. Тома Стојиловић, трговац.

Бр. 361. — Повереник г. Пера Ј. Петровић, председник Трговачког Суда у Београду. — Оснивачи: г. г. Влада Лацковић, судија. Јаков Челебоновић, адвокат. Миленко Ђ. Поповић, адвокат. Михаило Л. Ђурић, трговац. Пера Ј. Петровић, председник суда. Рафаило Финц, адвокат. Тоша Ђурић, трговац. — Улагачи: г. г. Драгић Павловић, адвокат. Жика Тадић, адвокат. Милан Танић, адвокат. Радослав Попс-Драгић, адвокат. Фридрих Попс, адвокат.

Бр. 362. — Повереник г. Тодор Боровњак, професор у Крагујевцу. — Улагачи: г. г. Влада Исаковић, учитељ у Врбуну. Сотир Ђорђевић, учитељ у Тресончи. Тодор Боровњак, професор у Крагујевцу. Тома Смиљанић, учитељ у Д. Мелници. Филип Караџић, учитељ у Тресончи.

Бр. 363. — Повереник г. Стеван Бенин, учитељ и управитељ у Даљу (Славонија). — Улагачи: г. г. Васа Поповић, трговачки путник. Јулија Јовановић, учитељица. Катинка Бороцки учитељица. Милан Стијић, студент философије. Милана Бећин, учитељица у Белом Брду. Миљивој Павловић, учитељ. Радоје Степанов, учитељ. Тоша Поповић, књиговођа.

Бр. 364. — Повереник г. Сава М. Николић, писар Министарства Финансија. — Улагач: г. Добривоје Томић, контролор мера.

Бр. 365. — Повереник г. Вучко П. Јоксимовић, професор у Враћи. — Оснивач: Врањска Гимназија. — Улагачи: г. г. Боривоје Јовановић, гимназист. Вучко П. Јоксимовић, професор. Др. Ђура Кустудић, лекар. Јанко Васиљевић, капетан. Мина Миљковић, професор. Петар Аврамовић, гимназист. Теофило Виторовић, поручник. Чедомир Јанчић, гимназист.

Бр. 366. — Повереник г. Данило Р. Тривунац, учитељ у Црљенцу (пож.). — Оснивач: Основна школа. — Улагачи: г. г. Данило Р. Трифунац, учитељ. Сава М. Ратковић, срески економ у Петровцу.

Бр. 367. — Повереник г. Драгомир В. Муњић, полициски писар у Трстенику. — Оснивачи: Основне школе у Горњем Рибнику, Трстенику, Угљареву. Манастир Љубостиња. — Улагачи: г. г. Александар Поповић, порезник. Андреја Сотировић, трговац у Врњачкој Бањи. Аранђел Ковић, општински деловођа у Оџацима. Богосав Игњатовић, економ. Бранислав Кожећинац, трговац у Врњачкој Бањи. Будимир Вукадиновић, трговац. Будимир Рашић, учитељ. Војислав Вељковић, закупац. Димитрије Сотировић, трговац. Добросав Думановић, општински деловођа у Дубљу. Драгић Миковић, председник општине у Врњачкој Бањи. Драгомир М. Марковић, ђак. Драгутин Станојловић, општински деловођа у Великој Дренови. Драгомир Муњић, полициски писар. Ђорђе Грујић, железнички инжињер. Ђорђе Живановић, закупац у Врњачкој Бањи. Живота Јевтовић, трговац. Јеврем Николић, судски рачуновођа у Грабовцу. Јован Топаловић, индустријалац у Дубљу. Коста Јанићијевић, закупац, Коста Кожећинац, трговац. Коста Младеновић, архитекта. Милан Богојевић, поштар, сви у Врњачкој Бањи. Милан Вуксановић, берберин. Милан Петрашиновић, општински писар у Оџацима. Милен Војиновић, трговац у Великој Дренови. Милорад Миловановић, срески писар. Михаило Николић—Баћа, гимназиста у Шапцу. Милун Радотић, учитељ у Врњачкој Бањи. Радивоје Дрндаревић, општински писар у Врњачкој Бањи. Ружичка Фридрих,

железнички инжињер. Светозар Катунцац, економ у Великој Дренови. Светозар Станисављевић, трговац у Милутовцу. Светолик Трајковић, апотекар. Славко Топличкић, трговац у Врњачкој Бањи. Станка Јанковићева, учитељица. Стеван Дуњић, трговац у Каонима. Стеван Мирић, трговац у Врњачкој Бањи. Чедомир Богдановић, свештеник у Горњем Рибнику. Танасије Живковић, општински деловођа. — Иностранство: — Улагачи: г. г. Александар Ковачевић, трговац у Кузмину (Срем). Жива Николић, млађи, економ у Ботошу (Банат). Илија Пешић, економ у Буковцу (Срем). Јован Мирков, чиновник штедионице у Великој Кикинди. Јулија Дамјанов у Руми (Срем). Крста Молбашки, подбележник у Орловату (Банат). Милан Протић, свештеник у Нештину (Срем). Милутин Стојадиновић, прота у Јаску (Срем). Мирко Ђирић, трговац у Митровици (Срем). Ненад Бешлин, банкарски чиновник у Суботици (Бачка). Нестор Опшић, игуман манастира Бешенова. Павле Карано-Тврковић, бележник у Слатини (Славонија). Светозар Марковић, парох, Огари—Грабовци (Срем). Шандор Милованов—Лазин, земљоделац у Староме Бечеју (Бачка).

Бр. 368 — Повереник г. Милан Р. Максимовић, учитељ у Међулужју (београдски). — Оснивач: Основна школа у Стојнику (крагујевачки). — Улагачи: г. г. Димитрије Поп-Христић, апотекар у Младеновцу. Драгољуб Аранђеловић, књиговођа у Младеновцу. Јанко Љ. Бацак, гимназист у Београду. Милан Р. Максимовић, учитељ. Миливоје Миленковић, гимназист у Београду. Никола Николић, гимназист у Београду. Радисав Љубисављевић, учитељ у Неменикућама. Раја Ж. Лазаревић, трговац у Младеновцу. Раша Миленковић, гимназист у Београду. Фемка Ђурђевићка, учитељица у Кораћици. Часлав Стевановић, поштар у Младеновцу.

Бр. 369. — Повереник г. Милан Поповић, учитељ у Злоту. — Оснивачи: Основне школе у Брестовцу. Богвини, Валакоњу, Злоту, Подгорцу, Шарбановцу. Црква у Злоту. — Улагачи: г-ђица Милица Миленковићева, поштаркиња у Београду.

Бр. 370. — Повереник г. Никола С. Сретеновић, учитељ у Белановици. — Оснивачи: Основна школа у Белановици, у Липовцу. — Улагач: Живојин Ломић, трговац.

Бр. 371. — Повереник г. Коста Зега, књиговођа у Обреновцу. — Оснивачи: г. г. Др. Миша Михаиловић, лекар. Основна школа у Звечки, у Пироману. Сава Мишић, трговац. Црква у Обреновцу. — Улагачи: г. г. Влада Здравковић, трговац. Дејан Васић, трговац. Драг Павловић, трговац. Драгутин Ђурђевић, абација Ђока Христић, председник општине Ђорђе Грујић, трговац. Живана Сретковићева, учитељица. Исак Алкалај, трговац. Јоца Михаиловић, трговац. Коста Зега, књиговођа. Лепосава Перић, учитељица у Стублинама. Љубомир Вукајловић, трговац. Љубомир Селаковић, учитељ. Маринко Матић, трговац. Милан Голубовић, благајник општине. Милан Новаковић, чиновник Задруге. Милан Сретеновић, шеф железничке станице. Милан Тришић, абација Миленко Илић, трговац. Миливоје Спасојевић, трговац. Милован Лазаревић, трговац у Лазаревцу. Милорад Симовић, индустријалац у Забрежу. Милош Вукићевић, трговац. Михаило Алексић, срески писар. Никола Недељковић, трговац. Новак Пуртић, трговац. Радомир Матић, трговац. Свет Миловановић, индустријалац. Свет. Мишић, адвокат. Свет Стојановић, управник пореског одељења Свет Тасић, општински чиновник. Станко Канчевић, трговац. Стеван Бојовић, свештеник. Стеван Ђорић, учитељ. Филип Радуловић, учитељ у Звечкој.

Бр. 372. — Повереник г. Младен Станојевић, финансијски контролор у Осеку (Славонија). — Оснивачи: г. г. Браћа Радановић, трговци. Васа Муачевић, поседник. Др. Јован Моачанин, лечник. Јован Муачевић, адвокат. Милан Вакањац, адвокатски кандидат у Дарди. Паја Муачевић, поседник. Петар Јоановић, судија у миру. — Улагачи: г. г. Александар Живановић, катихета. Андра Ђончић, адвокатски солицијатор у Винковцима. Васа Продановић, натпоручник. Велизар Николић, рачунски контролор. Влада Белајчић, правник. Владимир Бузацић, судија. Драгутин Сто-

јановић, финансијски перовођа. Душан Настић, званичник. Ђорђе Муачевић, економ. Ђуро Карајанковић, кадет. Др. Јован Коцкар, адвокат. Др. Јован Кућничанин, званичник. Јово Грубор, наредник. Јован Николић, свештеник. Катица Божић, супруга професора. Коста Јосифовић, трговац. Коста Чутуковић, градски надинжињер. Коста Шушић, судија у миру. Лазар Богдановић, прота. Лујо Варга, домобрански четник. Мане Микашиновић, домобрански четник. Милан Босанац, жупан. тајник. Милан Мартић, рачунски ревидент. Милан Милојевић, пекар. Милан Сабљица, инжињер. Милан Крајчиновић, поручник. Милутин Димитријевић, трговац. Мирко Живановић, трговац. Младен Белајчић, општински надзорник. Младен Станојевић, рачунски контролор. Н. Врбанић, кадет. Никола Вировац, градски сенатор. Никола Дивјак, грунтозничар у миру. Никола Радановић, трговац. Панта Поповић, судија. Раде Орлић, професор. Радослав Бачић, књијар (3 комплета). Светозар Богдановић, трговац. Славко Јовичић, књиговођа. Стеван Јоановић, судија. Стевка Ковачевићева. Др. Теодор Чуповић, судија. Шандор Поповић, економ.

Бр. 373 — Повереник г. Никола Мидић, свештеник у Сантову (Бачка). — Улагачи: г. г. Исидор Поповић, учитељ. Љубомир Павловић, бележник у Черевиху. Милан А. Антић, трговац у Сомбору. Марјан Балатинац, ратар. Никола Мидић, свештеник.

Бр. 374. — Повереник г. г. Рундо и Загора, трговци у Подгорици (Црна Гора). — 15 улагача.

Бр. 377. — Повереник г. Александар Митић, инжињерски капетан у Нишу. — Улагачи: г. г. Александар Митић, капетан. Антоније Окашчањи, дрогерист. Божидар Протић, наредник. Др. Боривоје Берах, лекар. Душан Милутиновић, капетан. Милутин Поповић, трговац. Др. Милутин Копша, лекар.

Бр. 378. — Повереник г. Живко Р. Живковић, надзорник Савеза Земљорадничких Задруга у Београду. — Улагач г. Андреја Милићевић, ученик VII разреда гимназије.

Бр. 379. — Повереник г. Јован Л. Јовић, матурант у Нишу. — Улагач г. Добросав Вучковић, матурант.

Бр. 380. — Повереник г-ђица Миленија П. Ђорђевић, класна наставница у Крагујевцу. — Оснивач: Наставничка књијница. — Улагачи: г. г. Љубица Сабовљевићева, ученица. Магдалена Јовановићева, наставница. Миленија Ђорђевићева, наставница. Ружица Нешковићева, ученица. Софија Вујић, учитељица. Чета Димитријевић, књиговођа.

Бр. 381. — Повереник г. Михаило Ј. Миладиновић, професор у Пожаревцу. — Оснивач г. Богољуб Ђорђевић, гимназист. — Улагачи: г. г. Александар Арсић, Алојз Комадина, Атанасије Гајић, Бранислав Гојковић, Бранислав Давинић, Бранислав Миловановић, Бранислав Поповић, Владимир Радивојевић, Даница Поповићева, Живан Миловановић, Катарина Шајиновићева, Милан Вучковић, сви гимназисти. Милан Гајић, професор. Милан Милијановић, суплент. Милан Петровић, професор. Милорад Мијовић, гимназист. Никола Алексић, учитељ. Светозар Милошевић, учитељ. Станојло Милосављевић, гимназист. Стеван Милосављевић, гимназист.

Бр. 383. — Повереник г. Ђорђе пл. Бота, свештеник у Јарковцу (Банат). — Улагачи: г. г. Бранко Папић, учитељ. Душан Чонић, свештеник. Ђорђе пл. Бота, свештеник.

Бр. 384. — Повереник г. Ђорђе Сувачаревић, богослов у Сремским Карловцима. — Улагачи: г. г. Александар Чуповић, богослов. Александар Шимић, богослов. Витомир Проданов, богослов. Ђорђе Сувачаревић, богослов. Симеон Гајић, богослов. Теодор Буројевић, трговац.

Бр. 386. — Повереник г. Макса Вујић, свештеник у Томашевцу (Банат). — Улагачи: г. г. А. Каменовић, парох у Ботошу. Др. Јован Стајић, лечник. М. Вујић, парох. М. Јегеровић, трговац у Опову.

Бр. 387. — Повереник г. Милан Бањанин, школски надзорник у Тузли (Босна). — Улагачи: г. г. Јово Николић, трговац у Грочаници. Милорад Поповић, трговац. Нико Митровић, предузимач. Симо Ераковић, епархиски референт. Симо Милосављевић, трговац у Грачаници. Српска

Народна Читаоница. Стеван Х. Стевић, трговац. Турска Читаоница. Филип Лугонић, управитељ школе, све у Грачаници.

Бр. 388 — Повереник г. Нико Малешевић, трговац у Кистању (Далмација). — Оснивач г. др. Јово Таузовић, лекар. — Улагачи: г. г. Душан Витас, учитељ у Бјељини. Душан Королија, поштански чиновник. Душан Мартић, председник. Корнелије Павасовић, игуман у манастиру Крки. Љубе Лалић, трговац. Љубица Малешевић, трговац. Милан Будимир, трговац. Нико К. Малешевић, трговац. Партеније Миоковац, свештеник. Српска Читаоница.

Бр. 389. — Повереник г. Павле Јокић, професор у Карловцима. — 4 улагача.

Бр. 390. — Повереник г. Спасоје Ђуровић, књижевник у Вишеграду (Босна). — Улагачи: г. г. Војислав Костић, практикант. Др. Душан Ђуровић, лекар. Милан Божић, свештеник. Матеја Петровић, мерач. Милан Петковић, свештеник у Борици. Радован Бортула, канцелист. Радоје Мирковић, вежбеник. Симеун Ђурић, колар. Спасоје Ђуровић, књижевник. Чедо Бранисављевић, пекар.

Бр. 391. — Повереник г. Димитрије Ф. Ђосић, учитељ у Шапцу. — Оснивачи: г. г. Основна школа у Г. Враштанима и М. Враштанима. Рајко Врачарић, трговац у Шапцу. Стојић С. Алексић, економ у Г. Враћи. Црква на Охриду. — Улагачи: г. г. Алекса Петровић, свештеник. Влад. Константиновић, полициски писар. Душан Петровић, шеф месне контроле. Ђорђе Васић, трговац. Ђорђе Димчић, економ болнице. Лепосава Л. Рељића, класна учитељица. Љубомир О. Мојковић, управник пореског одељења. Љубомир А. Павловић, свештеник. Љубомир Ђурић, свештеник у Синошевићу. Милорад Костић, цариник. Милош П. Марковић, окружни прота. Милан Ил. Савић, трговац. Рајко А. Стојићевић, економ. Софра Радовановић, учитељ. Тоша Лазаревић, магационар.

Бр. 392. — Повереник г. Петар М. Вучковић, свештеник у Багрдану. — Оснивач: Црква Багрданска. — Улагач: г. Петар М. Вучковић, свештеник.

Бр. 393. — Повереник г. Васа В. Гребенаровић, поштар у Сврљигу — Оснивачи Основне Школе у Давидовцу, Сврљигу, Св. Аранђелу, Црнољевици. — Улагачи: г. г. Антоније Дикић, шумар. Божидар Живковић, срески званичник. Боривоје Тодоровић, трговац. Вуле Милојевић, свештеник. Драг. Крстић, срески писар. Драг. Поповић, ђак учитељске школе. Ђорђе Благојевић, народни посланик. Милан Вучковић, свештеник. Милован Поповић, свештеник. Рад. Тодоровић, пензионер.

Бр. 394. — Повереник г. Милош Бандић, учитељ у Великој Кикинди (Банат) — Оснивачи: г. г. Др. Живко Богдан, посланик. Коста Радовић, посланик. Марко Богдан, трговац. Феодор Сремац, чиновник. — Улагачи: г. г. Др. Арсен Видак, лекар. Душан Лаковић, правник. Емилија Рајковић, забавиља. Илија Кораћ, трговац. Књижевник Радак. Мара Трифунац у Карлову. Миливоје Лотић, трговац. Миливоје Радовић, свештеник. Милица Симић. Милош Бандић, учитељ. Мита Николић, учитељ. Ника Милић, месар. Пера Прекајски, председник у Темишвару. Сидра Пачу, председник Женске Задруге. Славко Лаковић, учитељ. Смиља Терзин, учитељица. Срески учитељски збор Српски учитељски збор. Српска Читаоница. Стеван Илкић, јеромонах.

Бр. 395 — Повереник г. Миша Станковић, књиговођа у Меленцима (Банат). — Оснивач г. Светозар Николић, трговац. — Улагачи: г. г. Ана Лончар. Бранко Радуловић, учитељ. Даница Ристићева. Жарко Грујић, учитељ. Жива Баћански, кројач. Иван Јанковић, трговац. Катица Теодоровић. Љубица Николић. Др. Љубомир Думић, лекар. Љубомир Петрић, трговац. Марија Јанковић. Милољуб Маркуш, благајник. Миша Станковић, књиговођа. Обрен Брусин, парох у Тарошу. Пера Мирков, учитељ. Српска Читаоница. Тима Замуровић. Црквено певачко друштво „Коло“.

Бр. 396. — Повереник г. Светислав Јовановић, учитељ у Уљми (Банат). — Улагач г. Васа Бранковић, учитељ у Избишту.

Бр. 397. — Повереник г. Иван Алексијевић, учитељ у Жабарима. — 3 улагача.

Бр. 398. — Повереник г. Милорад А. Вујанац, учитељ у Смедереву. — Оснивач: г. Душан Ђорић, мајор. — Улагачи: г. г. Воја Вујанац, ученик. Васа Нинић, окружни благајник. Даринка Берић, учитељица. Димитрије Вељковић, шеф железничке станице.

Бр. 399. — Повереник г. Милош Москољевић, суплемент у Београду. — Улагачи: г. г. Вељко Николић, ученик V разреда. Војислав Спужић, ученик V разреда. Драгутин Тоболар, наставник Трговачке Академије. Милан Вујановић, професор. Милан Поповић, економ фабрике шећера. Миодраг Барјактаровић, ученик III разреда гимназије. Никола Богдановић трговац. Светозар Бркић, шеф одељења Друштва „Србије.“

Бр. 401. — Повереник г. Панта В. Ђукић, артилериски капетан у Крагујевцу. — Оснивачи: г. г. Др. Јарослав Кужељ, окружни физикус. Коста Петковић, трговац. Крагујевачка стара црква Крагујевачка Трговачка Банка Лука Јакшевац, апотекар. Михаило Радоњић, пуковник. Миша Алкалај, трговац. Сима Цветковић, адвокат. Др. Спира Димитријевић, срески лекар. Стеван Поповић, војни прота. — Улагачи: г. г. Александар Николић, потпоручник. Александар Терзић, капетан. Александар Ружић, поручник. Арсеније Миливојевић, потпоручник. Божидар Матић, поручник. Божидар Миливојевић, наредник. Божидар Стојковић, капетан. Боривоје Видић, наредник. Велимир Радошевић, поручник. Владимир Маринковић, поднаредник. Владимир Миловановић, наредник. Владимир Михаиловић, наредник. Властимир Пецић, наредник. Војислав Оташевић, наредник. Војислав Туфегџић, капетан. Војислав Ђурић, поручник. Др. Димитрије Антић, управник окружне болнице. Димитрије Ристић, трговац. Димитрије Тодоровић, наредник. Добросав Максимовић, капетан. Драгоје Котлајић, поручник. Драгољуб Атанацковић, капетан. Драгољуб Веселиновић, поручник. Драгољуб Јоксић, наредник. Драгољуб Костић, наредник. Драгутин Миленковић, срески начелник. Ђока Михаиловић, трговац. Живојин Миљковић, капетан. Живојин Нешић, наредник. Зорка Јеремићева, поштарка. Јован Стојановић, шеф железничке станице. Кузман Јанићијевић, поручник. Матеја Јовановић, капетан. Матеја Радосављевић, наредник. Матеја Рајнић, поручник. Милан Вијоровић, мајор. Милан Дулановић, поручник. Милан А. Ђорђевић, капетан. Милан Симоновић, поручник. Милан Стојановић, потпоручник. Милева Д. Радојчића, капетана. Миленко Варјачић, поручник. Миливоје Алексић, поручник. Миливоје Станојчић, поручник. Милица М. Суботићева. Милоје Попадић, потпоручник. Милош Спасенић, наредник. Милорад Денић, поручник. Милорад Пантић, поручник. Милорад Рашковић, капетан. Милутин Д. Лазаревић, мајор. Милутин Павићевић, поручник. Милутин Јер. Симић, капетан. Милутин Тодоровић, поручник. Мирослав Миливојевић, капетан, Михаило Банић, поручник. Михаило Васић, капетан. Михаило А. Ђорђевић, наредник. Михаило Јасовић, поручник. Михаило Маринковић, капетан. Михаило Рашић, монополски чиновник. Др. Негослав Велизарић, санитетски мајор. Никола Петровић, поручник. Новак Вуковић, наредник. Остоја Трифуновић, виши интендант. Панта Вељковић, наредник. Петар Вуксановић, наредник. Петар Топаловић, трговац. Петар Цапуловић, поручник. Радивоје Ђорђевић, наредник. Радивоје Миљковић, наредник. Радован Тошић, војни чиновник. Радојко Бркић, поручник. Радосав Банковић, војни чиновник. Радосав Јеремић, поручник. Радосав Пајић, наредник. Светолик Николић, наредник. Светомир Марковић, наредник. Светозар Делетић, трговац. Светозар Ранковић, поручник. Светозар Хаџић, поручник. Славко Петровић, шеф филијала Управе Фондова. Станиша Катанић, наредник. Стојан Марјановић, поручник. Тихомир Тодоровић, трговац. Ђира Даскаловић, капетан. Цана Драг. Марковића, капетана. Цветко Константиновић, наредник. Чедомир Петковић, наредник.

Бр. 402. — Повереник г. Радивоје Р. Михаиловић, учитељ у Сепцима. — Оснивачи: Основне Школе у Клоци,

Наталинцима и Саранову. — Улагачи: г. г. Алекса Љ. Исаковић, свештеник у Саранову. Живојин Г. Степановић, деловођа општинскога суда. Милутин Р. Михаиловић, учитељ у Саранову. Стана Милосављевићева, учитељица у Наталинцима.

Бр. 403. — Повереник г. Чедомир П. Зељић, свештеник у Завлаци. — Улагачи: г. г. Богосав Томић, рентијер у Брезјаку. Драгић Муцић, економ у Комирићу. Миливоје Лаушевић, свештеник у Мајковићу. Чедомир П. Зељић, свештеник.

Бр. 404. — Повереник г. Васа Николајевић, прота у Иригу (Срем). — Улагачи: г. г. Васа Беочанин, колар. Васа Николајевић, прота. Глигорије А. Николић, парох. Дане Оклобџија, акцезист. Душан Милићевић, благајник. Иванка пл. Младеновића, учитељица. Јелка Бошковићева, учитељица. Коста Матић, трговац. Љубомир Чешљар, учитељ. Милан Петровић, трговац. Миле Рајчевић, ветеринар у Марофу. Никола Барковић, књиговођа. Паја Стојшић, економ. Пера Поповић, адвокатски солицитатор. Светислав С. Николајевић, трговац у Голубинцима. Стеван Радић, равн. учитељ. Теодор Јојкић, бележник.

Бр. 405. — Повереник г. Ђена Кротин, српски учитељ у Осеку (Славонија). — Оснивачи: Народна Пучка Школа у Бршадину. Никола Плавшић, чиновник. — Улагачи: г. г. Витомир Градић, чиновник у Сомбору. Вукашин Ђаковић, професор. Драгош Кишпатић, професор. Душан Јелкић, учитељ у Сомбору. Ђена Кротин, учитељ. Ђура Савић, чиновник у миру. Јован Станојевић, чиновник. Јово Вуковић, трговац у Ердуту. Милан Пуховић, чиновник.

Бр. 407. — Повереник г. Радован Стефановић, штедионички чиновник у Белој Цркви. — Оснивач: Српска занатлишка читаоница. Др Богдан Радосављевић, лекар. Боривоје К. Токић, трговачки помоћник. Душан Јовановић, свештеник у Крушчици. Душан Покорни, апотекар. Мита Ђорђевић—Нанчић, трговац. Радован Стефановић, чиновник Штедионице. Сава Трпков, трговац. Сава Шефер, опанчар. Тоша Симовић, трговац.

Бр. 408. — Повереник г. Славко Вујасиновић, парох у Бос. Дубици. — Улагач г. Стева Цикота, пекар.

Бр. 409. — Повереник г. Богдан Милованоаић, учитељ у Краљеву. — 4 улагача.

Бр. 410. — Повереник г. Љубомир М. Шопаловић, учитељ у Варни (подрински). — Оснивачи: Земљорадничка Задруга у Варни. Основна школа. — Улагачи: г. г. Љубомир М. Шопаловић, учитељ. Милан Московљевић, економ. Ненад Вујковић, свештеник.

Бр. 411. — Повереник г. Михаило Димитријевић, капетан у Зајечару. — Улагачи: г. г. Коста Поповић, благајник. Милорад Јовановић, мајор. Сава Иконић, потпоручник.

Бр. 412. — Повереник г. Михаило Ђ. Миладиновић, професор у Ваљеву. — Оснивачи: г. г. Глигорије Хаџи—Ташковић, професор. Марија Петронијевићева, класна наставница. Михаило Ђ. Миладиновић, професор. — Улагачи: г. г. Др. Владимир Поповић, санитарски потпуковник. Др. Владимир П. Поповић, оператор.

Бр. 413. — Повереник г. Антоније Апостоловић, парох у Кленку (Срем). — Оснивач: г. Коста Стојановић, трговац. Српска школа. — Улагачи: г. г. Антоније Апостоловић, парох. Михаило Докмановић, општински бележник. Обрад Пејчић, надшумар.

Бр. 415. — Повереник г. Нико К. Малешевић, трговац у Кистању (Далмација). — Улагач: г. Стева Вујасиновић, парох у Ервенику.

Бр. 416. — Непосредно. — Г. Лазар Марковић, антиквар у Београду. — 4 улагача

Бр. 417. — Повереник г. Владимир М. Жеравичић, учитељ у Породину. — Оснивач: Основна школа — Улагачи: г. г. Андра Јовановић, апотекар у Жабарима. Јова А. Јовановић, трговац у Жабарима. Јосиф Пуцаревић, српски економ.

Бр. 418. — Повереник г. Јордан Поповић, учитељ у Великим Боњинцима. — Оснивач: Основна школа — Улагач: г. Јордан Поповић, учитељ.

Бр. 420. — Повереник г. Христифор М. Милић, учитељ у Зајечару. — Оснивач: г. Јован Карабашевић, учитељ у Великом Извору. — Улагачи: г. г. Васа Франићевић, учитељ. Даринка Андрејевићка, учитељица. Др. Душан Пантелић, професор. Станко Ристић, поручник. Христифор М. Милић, учитељ.

Бр. 421. — Повереник г. Владимир Радојевић, професор у Пожаревцу. — Оснивачи: г. г. Велизар Цветковић, трговац. Драгољуб Вељковић, адвокат. Коста Обрадовић, трговац. Лаза Атанацковић, адвокат. Милош Марјановић, адвокат. Милош С. Динић, директор. Радивоје Ђирковић, трговац. „Развитак“ ђачко друштво. — Улагачи: г. г. Владимир Радивојевић, професор. Миливоје Антић, трговац. Рудолф Бикловић, професор.

Бр. 422. — Повереник г. Милош М. Томић, професор у Крушевцу. — Оснивачи: г. г. Алекса Малаћевић, штампар. Војин Ваљаревић, трговац. Гимназија. Драгутин Рашић, трговац. Душан Кедровић, апотекар. Душан Николић, адвокат. Жика Жикић, трговац. Жика А. Илић, трговац. Коча Љотић, трговац. Љуба Новаковић, апотекар. Љуба Ристић, трговац. Михаило Милић, свештеник у Мајдеву. Мица Стефановић, кафеџија. Мориц Тајтацковић, трговац. Општина. Основна школа. Панта Качаник, трговац. Светислав Хајдуковић, књиговођа. Стеван Ђокић, столар. Тихомир Гвозденовић, адвокат. Чедомир Човић, адвокат. — Улагачи: г. г. Алекса Радовановић, потпуковник. Веља Виторовић, председник општине. Влада Илић, учитељ. Воја Марковић, окр. подблагајник. Димитрије Паскаљевић, трговац. Драгиша Панауровић, поручник. Драгомир Михаиловић, свршени правник. Драгомир Петковић, управник пореског одељења. Др. Ђока Бошковић, адвокат. Жика Белотрепић, трговац. Илија Ђурковић, трговац. Карло Мајеровић, окружни економ. Лазар Лазаревић, капетан. Милан Гачић, трговац. Милан Михаиловић, трговац. Милан Симоновић, адвокат. Миодраг Лепенац, гимназист. Миодраг М. Марковић, гимназист. Михаило Лучић, писар начелства. Михаило Дојчиновић, адвокат. Михаило Миловић, трговац. Никола Анђелковић, капетан. Пера Јанковић, трговац. Радосав Дунић, адвокат. Саво Милосављевић, трговац. Сима Павловић, трговац. Теодосије Бошковић, директор гимназије. Хранислав Спасић, инжињер. Никола Живковић, гимназист.

1. децембра 1910. год.
Београд.

Благајник
Српске Књижевне Задруге
Х. Лилер

Садржај: Стечај. — Повереницима и задругарима. — Изводи из записника. — Реферати о понуђеним делима. — Одзиви о Задругиним издањима — Одговори Задругине благајнице.

„Српска Књижевна Задруга“ излази према потреби 10—15 пута годишње и шаље се бесплатно повереницима, добротворима, редовним оснивачима и читаоницама. — Лист се даје у замену. — Огласи се примају према погодби.

Власник, за Српску Књижевну Задругу
тајник Драг. Костић
(Цетињска улица бр. 1).

Уредник, благајник Српске Књижевне Задруге
Проф. Х. Лилер
(Војводе Миленка улица бр. 42).

Штампарија „Доситије Обрадовић“, Чика-Љубина ул. бр. 8.

СРПСКА КЊИЖЕВНА ЗАДРУГА

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

Год. IV.

Београд, 1. јануара 1911.

Бр. 4.

Српска Књижевна Задруга честита ново лето свима својим вредним повереницима и задругарима.

Повереницима.

I

Матица Хрватска, која иначе својим повереницима не даје никаква процента за труд, прихватила је предлог Српске Књижевне Задруге, да повереницима Задругиним, који покупе улоге од 10 чланова за Матичина издања, даде једно Матичино коло на дар, као и Задруга њеним повереницима. Молимо поверенике да ово имају на уму, и да настану да упишу што више чланова за Матицу.

Матица Хрватска има на стоваришту и ранија кола, од 1903. до 1909. године и продаје их, као и наредно, по 6 круна (6·50 динара), али уза свако даје на дар и неке раније књиге према избору купца. Повереници, који би хтели поради и на растурању тих ранијих кола,

могу списак Матичиних издања добити или непосредно од Матице или од Задруге.

II

Како је Задруга од XIX кола за три месеца растурила до 8000 комплета, те има на стоваришту само још око 1000 комплета, то молимо поверенике, који се још нису јавили или су се јавили али с мањим бројем него ли лане, да одмах покупе улоге бар од лањских задругара, како ови не би остали без књига. Разуме се, да за те накнадне чланове Задруга не може јамчити да ће им моћи послати 4-ту свеску Стаменковићеве Задужбине („Родољубље и отачаствољубље“), које је имала мање него ли својих издања.

Изводи из записника.

1. Главнога одбора.

Састанак 9. децембра 1910. год. — Прочитан је и примљен записник прошлога састанка. — Економски одсек и надзорни одбор извештавају, да су извршили преглед благајнице и вођење магацинских књига и да су нашли све уредно. Примљено к знању. — Прочитано је писмо Матице Хрватске, која саопштава да је одлучила, да повереницима Српске Књижевне Задруге, који скупљају чланове за Матицу Хрватску, у име награде да по један комплет годишњих својих издања на десет скупљених чланова. Примљено к знању. — Про-

читано је писмо Друштва Хрватских свеучилишних грађана за поуку аналфабета, које моли да га Задруга помогне у раду поклоном овогодишњег издања. Одобрено. — Школа у Михаиловцу моли да може наставити уплаћивање добротворског улога, пошто је раније нешто уплаћивала, па после због неплаћања избрисана из добротвора. Одлучено одазвати се молби. — Прочитано је писмо Државне Штампарије која тражи, да се овога месеца измири сав дуг или бар један део. Одлучено платити рачун од 1491·55 дин. — Благајник реферише о издацима преко 500 дин. у прошлом месецу и тражи нак-

надно одобрење. Примљено к знању и одобрена исплата. — Благајник реферише о кретању задругара до 30. новембра ове године с упоређењем са 30. новембром прошле године. Ове је године било на тај дан 4381 члан, а лане 3142 члана; ове године је добивено од улога 29.118 динара, лане 21.468 динара; свега било прихода ове године 48.490·30 дин., а лане дин. 38.258·88. Примљено к знању. — Прочитана је представка благајника Српске Књижевне Задруге г. Хенрика Лилера, који, због промене положаја у државној служби, неће да Задруга, због њега, има застоја у пословима, те предлаже да му се или уважи оставка на благајништво и чланство у Управи, или да му се, ако сви чланови Главног одбора налазе, да би његов излазак из Управе био штетан по Задругине послове, одузме известан део послова, који нису чисто благајнички, па их повери коме новоме чиновнику, који би се узео на рачун његове досадашње награде, а да ради под његовим надзором и на његову одговорност. Главни одбор је одлучио, да се г. Лилеру оставка никако не уважи, него да се од његових предлога усвоји само онај о помоћнику, а одбор радо пристаје, да се тај помоћник г. Лилеру одреди, а да га он избере по свом нахођењу; да се при томе не усвоји предлог г. Лилера, по коме би тај помоћник примао плату из награде г. Лилера, него да он своју нарочиту плату добије, а г. Лилерова плата да остане недирнута. Одбор је још одлучио, да се г. Лилеру ода најдубља захвалност на његовом ретко истрајном и пожртвованом раду на стварима Задругиним, која њему много и много дугује, и да се та захвалност унесе у записник.

2. Књижевног одсека.

Састанак 9. децембра 1910. године. — Прочитан је записник прошлог састанка и примљен. — Тајник реферише, да је г. Душан Л. Ђокић примио понуду да преведе Додеовог *Таршарена Тарасконца* и да ће рукопис предати најдаље до 1. априла 1910. године. — Прочитан је одговор Министарства Народне Привреде, да не може Српској Књижевној Задрузи дати новчану помоћ за штампање дела Благоја Д. Тодоровића „Виноградарство или гајење винове лозе.“ Примљено к знању и одлучено, да се „Виноградарство или гајење винове лозе“ од г. Благоја Д. Тодоровића не штампа у издању Српске Књижевне Задруге. — Члан одсека г. Јеремија Живановић прочитао је свој реферат на превод прича Коломана Миксата од Петра Д. Јокића. Одлучено је, да се превод не прими за издања Српске Књижевне Задруге. — Прочитан је нацрт г. Миливоја Башића за дело „Хрестоматија старе српске књижевности.“ Одлучено је, да се од г.

Башића тражи потпунији нацрт. — Члан одсека г. др. Јован Скерлић реферише о своме путу на прославу Станка Вразу у Љубљани 27. и 28. новембра. На позив Матице Словеначке састали су се представници словеначких, хрватских и српских културних друштава. Од српских друштава учествовала је, сем Српске Књижевне Задруге, коју је представљао члан одбора г. др. Јован Скерлић, још само Матица Српска, заступљена својим потпредседником г. Миланом Јовановићем. Првога дана била је конференција свих југословенских културних друштава, којој је председавао председник Матице Словеначке г. др. Фран Илеша. Представници разних друштава давали су редом извештаје о својим друштвима, имајући нарочито у виду, шта се још све има учинити за ојачање културне узајамности међу Јужним Словенима. Поред осталог изјављена је жеља: за реципроцитет загребачког универзитета, за оснивање техничког и медицинског факултета у Загребу и медицинског факултета у Београду, за оснивање Словеначког универзитета у Љубљани и за бољу организацију књижарског рада на Словенскоме Југу. Од особитога је значаја одлука да се оснује Савез Културних Друштава Југословенских, који сачињавају: Матица Словеначка у Љубљани, Матица Хрватска и Друштво Хрватских Књижевника у Загребу, Матица Српска у Новом Саду и Српска Књижевна Задруга у Београду. Овај савез, који би систематски имао да ради на што већем културном зближењу југословенских племена, имаће редовне годишње састанке. На предлог српског изасланика, одлучено је, да идући састанак југословенских књижевних друштава буде 1911. год. у Београду, приликом прославе стогодишњице Доситеја Обрадовића. Истога дана, 27. новембра, била је свечана представа у Народном Позоришту. 28. новембра пре подне била је свечана седница Матице Словеначке, на којој је г. др. Илеша држао значајан говор о Станку Вразу и његовим идејама у садашњици. Овај извештај је примљен к знању и одлучено је да се извештаји са седница Српске Књижевне Задруге шаљу Управи Матице Словеначке; да се у званичном листу Српске Књижевне Задруге објављују сва обавештења о Матици Словеначкој, која она пошље; да Српска Књижевна Задруга ступи у Савез Културних Друштава Југословенских; да Српска Књижевна Задруга сазове идући састанак Савеза Културних Друштава Југословенских у Београд о прослави Доситеја Обрадовића. — У допуну списка дела, која су узета у комбинацију за XX коло издања Српске Књижевне Задруге одлучено је да се унесу још Песме Алексе Шантића, Песме Стевана Вл. Каћанског, Приповетке Светозара Ћоровића, Путописи Хајнриха Хајнеа и Новеле

Бјернстјерна Бјернсона. — За подмирење трошка на путовању у Љубљану одлучено је исплатити г. др. Ј. Скерлићу према поднесеном рачуну.

3. Економскога одсека.

Састанак 9. децембра 1910. год. — Извршен

је преглед благајнице и магацинских књига за новембар ове године.

4. Надзорни одбор.

Састанак 9. децембра 1910. године. — Извршен је преглед благајнице и магацинских књига за новембар ове године.

Реферати о понуђеним делима.

Реферат о преводу прича Коломана Миксата.

Прочитан на састанку Књижевног одсека 9. децембра 1910. Књижевном одсеку Српске Књижевне Задруге.

Прегледао сам огледе превода с мађарског, које је Задрузи поднео г. П. Д. Јокић, а који су мени дати на оцену. Моје је мишљење, да преводи г. Јокића не могу бити примљени за Задругина издања. Ја не знам, колико они одговарају свом оригиналу, али не може задовољити ни њихова стилска ни језиковна страна. У њима, додуше, нема грубих погрешака, али су исто тако далеко од ступња, на коме треба да буду *угледни преводи*, какве Задруга пружа својим читаоцима. Данас, свакако, нису у овоме погледу прилике онакве, какве су биле средином прошлога века, када се ретко могао наћи и осредњи преводац, а уз то је Задруга и својим положајем у српској књижевности позвана, да и својим преводима предњачи. Преводи, којима Задруга да места у својим издањима, морају бити до ситница тачни, морају бити литерарни, чиста и правилна језика, у свему исправна правописа; морају бити, дакле, *готови* за штампу, а уз то, разуме се, морају, што је могућно више, чувати стилске

особине оригинала. Код превода г. Јокића није у свему тако. Нити су очуване све лепе одлике Миксатове, нити је рукопис такав, да се без многих поправака може пустити у штампу. Његови преводи долазе у ред осредњих превода наше журналистике, који се брзо раде, јер треба што пре да буду готови, али код којих се не мери сваки израз, свака реч, већ се, често, много што-шта и у коректури поправља. Г. Јокић, види се, често преводи од речи до речи, ред речи је на много места неспретан и неподесан, изрази непробрани, већ они којих се најпре сетио, чистота и правилност у језику недовољне, а интерпункција врло слаба. Под претпоставком, да је превод сасвим тачан, могао би се штампати тек онда, кад би претрпео многе измене од човека, који српску стилистику и српски правопис много боље зна од г. Јокића. Ја мислим да Задруга треба да даје места у својим књигама само преводима, којима није потребно толико туђе помоћи, и зато сам — као што је у почетку поменуто — мишљења, да се г. Јокићу не могу поверити преводи за Задругина издања.

22. новембра 1910.
у Београду.

Захвалан на поверењу
Јер. Живановић

Одзиви о Задругиним издањима.

У „Новоме Времену“ од 7. и 14. октобра у бр. 276. и 283. изишао је овај приказ на „Дошљаке“, роман Милутина М. Ускоковића (128. св. С. К. Задруге):

Треба, пре свега, учинити једну констатацију. Кад се наша млада приповетка: Вељко Милићевић, Вељко Петровић, Милутин М. Ускоковић и Невесињски, упореди, свака на своме терену, са нашом младом поезијом: Сима Пандуровић, Даница Марковић, Ђис, Дим. Митри-

новић, онда се лако може да изведе закључак да су наши Млади у поезији далеко дубље зашли у наше савести и наше нерве, и више изгледају нови, од наших Младих у приповетци. Наши нови приповедачи, сем, каткада, Вељко Милићевић и Вељко Петровић, стоје у чудно јакој вези са старијом приповетком која је дала, онако како је она схватила своју улогу, своју суму. Тиме ми нећемо да кажемо да та веза није потребна, и да наши Млади не треба да

имају традицију. Ми смо, напротив, присталице те традиције, и желимо да је увек код нових нађемо. Али, свака традиција има своју добру и своју рђаву страну. Кад једна нова генерација дође, она треба да искористи само ту добру страну, да њу развије и дода јој што ново, а све рђаво од старог одбаци. Тај случај није у пуноме смислу случај Најновијих у приповетци. Наша најновија приповетка, додуше, базира на старим традицијама: говори о нашим односима, употребљава наше градиво, има за подлогу српски *bon sens*, зна за меру, истинита је, права је, здрава је. Али, она зна и за рђаве стране традиција: не уме да пише, не уме да компонује, не уме да пробере, да подреди, да нађе карактеристично у ситуацији, да „нађе иглу у навиљку сена“ како је говорио Брандес, да зна, једном речи, за нијансу. Она је, да само ово последње развијем, проста. Она све ствари, гледајући их, наравно, кроза се, види у просто, у две црте, у две боје, са два потеза, па било да описује материјалне ствари, или да улази у савести својих личности. Ко би по нашој приповетци судио о поколењима која су дошла, дошао би до погрешних закључака о њиховом менталитету, о њиховој психи, о њиховим намерама, о мислима које их занимају; дошао би до закључка да су наше душе „просте душе“ које знају само за јалов рад по универзитетским клубовима, за празне митинге, за политизирања најниже врсте, за кафански живот, за сентименталне љубави, и тако даље. Нико још није од њих — кривица, сигурно, лежи у њиховој некомплицованој природи — нико још није од њих покушао да да нашу најновију савест, савест нашег човека из прве десетине Двадесетог Века: сложену, чудну, у исти мах и скептичну и пуну вере, апатичну и готову за напор своје врсте, наивну и циничну у исти мах и према приликама; ту *штоличну* савест која је сад у чудном врењу, наше раздешене и предражене живце, жељу за повлачење у се, за посматрање самога себе још нам нико од њих није дао.

Та општа примедба која важи за целу нашу младу приповетку, изузев, каткада, Вељка Милићевића и Вељка Петровића, нарочито важи за роман Милутина М. Ускоковића. Она јој њену вредност неће да умањи, ни она ни још многе друге које ћемо поменути, јер, најзад, врло добрим књигама се увек има много да примети. Ви знате за ону Голдсмитову реч у предговору *Векфилдског Шведијеника*: „Књига може бити занимљива са сила погрешака, а може бити врло досадна без иједне бесмислице“. Једна од тих занимљивих књига са много погрешака јесу и *Дошљаци* М. М. Ускоковића.

I

Већ сама историја романа показује да је наша, горе постављена, општа примедба, врло тачна.

Милош Кремић, Ужичанин, песник и сиромаш, дошао је, у Београд у школу. Из богате куће која је пропала, пун породичних традиција, са доста отменим ставом који имају сви коленовићи и горштаци, дошавши у Београд, Милош Кремић мора, мењајући се и моделирајући према средини, да се потуца од газдарице до газдарице, из једне кафанице до друге, од једне кондиције до друге, по канцеларијама и школи док, најзад, није дошао на права и постао један од главних сарадника престоничког листа *Прејорода*. Тај врло занимљиви моменат у животу Милоша Кремића, тај моменат прилагођавања и модификовања једнога ђака из унутрашњости кад дође у Београд, као и све оне жртве које поднесе његова снажна простота и самониклост, сви они видици који му се отворе и они који му се затворе тим доласком, и цео онај низ нових осећања и импресија које добије и онај који изгуби, — тај моменат, кажем, није рељефно приказан у роману, није нађен са нијансама, нити му је дато, по простору и иначе, одговарајуће место у роману. Отуда, ми Милоша Кремића, кога добро познајемо са чим је дошао, не знамо онаквог како га је Београд прерадио, и као с таквим ми улазимо у његову историју. А његова историја није много компликована, али је, изузев у два три случаја, веома много симпатична. Укратко, ево је: Као сарадник редакције *Прејорода*, једнога дана, требао је да да листу извештај о једној утопљеници која се је удавила „због несрећне љубави“. Дошав у кућу, а то је била једна од оних „партаја“ под чијим је заједничким кровом и сам становао, — дошав у ту кућу почео је да тражи податке о утопљеници, и наишао и на — Зорку. Он је раније само знао, али није познавао. Зорка није, да окарактеришемо и ту другу главну личност из романа, ни ружна ни лепа, — више ружна него лепа, ни много паметна, ни млада, — она је доста старија од Милоша, — ни начитана, ни много интересантна, ни довољно духовита, ни богата, али, у онаквој каква је, Милош је нашао читав нов свет. Она га је почела — знате већ те хипокористиконе — да зове Миле, а он њу Зора. Историја је почела одмах, и одмах је почела, ни њеном ни његовом кривицом, оним чиме се ни не свршава: њеним падом. Но, Хуан тиме није престао да воле своју Хуану, нити Хуана свога Хуана. После једне мале перипетије, њихова се љубав развија у пуноме знаку једне сентименталне љубави. Цео дунавски крај уме да прича о њиховим састанцима: и чамац на обали дунавској,

и ово или оно дрво на овоме или ономе месту, и његова и њена соба, и Калемегдан, и Топчидер. Пољубаца се нису бојали „као какве челе“: они су били безбројни, дуги и страсни. Идући тако са својом љубави, они су, једнога дана, дошли до закључка да једно без другога не могу, и да веза онаква каква је треба да буде још чвршћа да би били задовољнији.

Милош зна да је она сиромашна, и да њихов брак, у материјалном смислу, значи „сиротињу у двоје“; зна да је она више ружна него лепа, али има и оно — љубав је бар парадоксална! — има и оно: „Волим је, јер је ружна“; зна да је она много старија од њега, али шта то смета и ко ту о томе размишља (зар Арнолф, у Молијера, не воли Агнесу и Агнеса њега: Арнолф који има четрдесет и две и Агнеса која има шеснаест? Зар Мерта, у *Мишу*, не воли Макс де Симијера, и ако је овај у четрдесетој?); зна све то Милош, као и још много друго што-шта, и ипак даје Историји и знак веридбе. Па ипак, ипак, није много пријатно нама, читаоцима, што Милош све то зна, и нарочито, што нам све то каже. Зашто није пустио маха својој илузији, већ је рашчланио и аналисао пред читаоцима до у саставне делове. и дао утисак да је он човек из чаршије који то, у овоме моменту, не може да буде, и криво му што не може да буде? Питање које је постављено, у осталом, самим тим казује и једну крупну разлику између старог схватања наше приповетке и нашег и новог. Стара наша приповетка, од Богобоја Атанацковића, па до Јанка Веселиновића, иде с једном сентименталном илузијом не аналишући је никако, не тумачећи је, уживајући у онаквој каква је; нова хоће, и кад има илузију рашчлањујући је и секцирајући, да покаже сву илузорност њену. И кад постоје илузије и идеали, нова им приповетка не верује да оне постоје. Знате оно што је Релинг, у *Дивљој Пајци*, рекао Грегереу: „Не употребљавајте страну реч идеали. Ми имамо лепу норвешку реч за то: лажи“; кад аналишете све до дна, видећете да све није онакво какво *изгледа*; зачепркајте мало у човека и наћи ћете — горила. Али, на што то радити? Зар није боље уживати и уживети се у једну илузију, и пустити је да нам она чини задовољство? Зашто свему тражити право порекло? Наше генерације нису, у том погледу, епикурејски расположене: оне траже да виде *шта* је *што*, и кад је *што*, зашто тако и тако *изгледа*.

Констатујући ту једну разлику између старе и нове приповетке, да свршимо, укратко, историју Милоша и Зорке. Милош и Зорка хоће у брак. Потребу за везом такве врсте, Милош Кремић је још јаче осетио кад је отишао у свој завичај, и кад је Зорка, по смрти своје

матере, остала сиротица. У дивљем пејсажу свога завичаја, као и сви стари романтични љубавници, Милош Кремић је још јаче осетио да његова веза треба да буде стална; смрт пак њене мајке само је била корак ближе тој вези. Али, прва глава из трећег дела романа, причајући стару причу о томе да свака ружа има трња, и даље омета Милоша у његовој одлуци. И ако је свака љубав *Јача него Смрт* (осма глава), ипак је цео проблем још *Сфинкс* (глава седма). И због тога долази *Меланхолија* (девета глава) и, у исто време, *Најред, ја шта било!* (десета глава). У то време свакодневних љубавних писама, неодређених осећања за брак, неодлучности и свирепих тренутака, Милош Кремић почиње да пише и напише драму о својој љубави. Драма добије прву награду на конкурс и, за време приказа, коме присуствују и Милош и Зорка, Зорка у трећем чину, кад се главна јунакиња решава да се убије да не би сметала у животу своје драгану који хоће да је узме али зна да је тај корак фаталан корак, — Зорка узима одлуку да се удави да би ослободила Милоша његових необавезних обавеза. И, једнога дана, она приведе у дело ту одлуку, и тиме се свршава цела историја.

Како је невертеровски свршена цела та историја! Модерни љубавници, као што видите, не скачу у воду заједно: њихов егоизам тражи да се један жртвује. Само, и ипак, мени је чудно проблематичан цео Милош Кремић и његова љубав! Мени његова историја, истовремено, оставља утисак апсолутне искренности апсолутне неискренности. Ма како сложен био Кремић, ја не могу потпуно да помирим та два утиска. Ја му, каткада, пуно верујем и, каткада, никако не верујем. Овде не мора да се постави оно: *или — или*. Ја остајем са та два утиска, верујем у та два утиска, и нећу да их рашчлањујем.

Покрај ове сентименталне историје, паралелно с њом, и као да хоће да је истакне, креће се и историја Драгутина Ранковића и Љубице. Она је обична, буржоаска и млака. По свему, она има своју марионетску улогу, и ту је само с тога да би роман био што живљи. Као и све историје те врсте, она почиње: састанцима, шетњама и стискањем руку, развија се до: изјава и пољубаца, и свршава се расанком: он одлази на страну, она се, богата, богато удаје. — Кроз цео роман, покрај тих двеју историја, крећу се још неке мање значајне личности: Богдан Васић, репортер *Прејорода*, и Стајић, уредник тог истог листа. Уз то, цео је роман проткан описима и карактеристикама Београда и његове околине, редакције *Прејорода* и његових сарадника, дивним пејсажима ужичке околине, као и самог Ужица, и размишљања сваке врсте.

II

Ми смо већ казали да су *Дошљаци* једна од оних књига, које, и покрај многих примедба које јој се могу да учине, оставља утисак једне врло добре књиге. Анализући, укратко, љубавну историју Милоша Кремића и Зорке, учињене су неке примедбе. У самој историји, њих има још. Једна, и нарочита, ова је: Самоубиство Зоркино оставило је утисак као да је то убиство „с предумишљајем“ од стране Милоша Кремића. Ми се никако не можемо да отлемо од утиска да је то самоубиство учињено по његовој жељи. Јер, Милош Кремић, кроз цео роман, оптужује Зорку што је воли: Она је ружна, она је сиромашна, она је старија од њега, она му спутава каријеру, она му смета у животу. Све те инкриминације бацају чудну светлост на његову љубав према Зорки. Те инкриминације иду до парадокса који би гласио: Ја те толико волим да те већ смртно мрзим! Ја никако не знам шта да кажем о целој тој проблематичној љубави. Она носи све ознаке једне љубави навијене до платонизма, као и све оне једне љубави с обичним свршетком, и оне из чистог рачуна. Изгледа да су, у роману, многе главе написане просто с тога да се Зорки да на знање да она треба, ако воли Милоша Кремића, просто да се убије. Сама драма коју је написао Милош Кремић, и у којој је главни предмет њихова историја, није ништа друго до један рецепт за самоубиство. Милош Кремић није био нимало добар љубавник што је то своје градиво узео за драму, још мање, што је у њој драгану довео до самоубиства, а шта да кажем о томе што је и саму Зорку довео да присуствује првome приказивању те драме? Изгледа као да ју је довео да јој и на тај начин каже шта је њена дужност. Она кроз цео роман кука: „Не остављај ме, драги мој Мишо! Ти си ми све у животу!“ Она је, збиља, у страшном положају: нема ни мајке, ни оца, ни родбине, ни пара, ни младости, ни лепоте, ни, најзад, чедности; она зна само за Милоша и своју љубав за њега: „Не остављај ме, драги мој Мишо!“ Милош нам, такође, и он само кроз љубавна писма Зорки, говори да је његова љубав врло велика, врло поштена, и трајна. И ми му верујемо. Али — то је али овде врло озбиљно — зашто онда Милош свом снагом ради на томе да Зорку увери да она, ако га воли, не треба да живи. Милош Кремић, можда, осећа у тим парадоксима, али и ипак, он нема права да с њима иде до те крајности до које је ишао, јер, ма шта употребили за одбрану, ма се и за мотку хватали да спасемо роман, ми то никако потпуно не можемо да учинимо. Ми излазимо из романа с једним потпуно нескладним утиском, а то никако није згодно по једну

књигу. Од једне књиге, схваћене као целине, тражи се да нас потпуно увери у оно што третира. Није никако моје да се ја толико паштим око тога: шта хоће тај Г. Милош Кремић? А ја, збиља, не знам шта он хоће. Ја сам дубоко уверен да он воли Зорку, јер зашто би нам, иначе, то толико доказивао ако није и, у исто време, толико исто сам уверен да је он не воли, јер, иначе, зашто би је слао у смрт „с предумишљајем“. Ah! C'est un grand ténébreux! Милош Кремић је могао, у последњем моменту, да каже да више не воли Зорку, па нека се чаршија, после, колико хоће љути што се Зорка убија. Ми бисмо били задовољни, што је главно. Овако је овај интересантан роман промашио у ономе што је *pevus regim*, пореметио је осећање правде и старо правило о „трагичној кривици“, а то основно осећање не сме никако бити нападнуто. Знате ли Тургеевљев *Чертюхановљев Крај*, ону трагичну историју коња који се зове Маљек-Адељ? И ако је све тамо онако речито брањено, и ако је Адељ који се вратио, *лажни* Маљек-Адељ, ипак се ми јако бунимо што га Чертюханов, и ако је то *лажни* коњ који је дошао газди а личио на старог, — ипак се ми јако бунимо што га он убија. Зашто? Зато што га Тургеев није онолико одбранио колико то тражи наше основно осећање кривице и казне.

После овога, ми прелазимо на друге интересантне ствари које овај роман изазива: тако, може се говорити о Милутину Ускоковићу као романсијеру, пошто је то његов први роман; може се говорити, даље, о његовом сентименталном *Weltanschauung*-у, о његовом схватању главног јунака, о „*procedées littéraires*“ које употребљава; може се говорити, најзад, о његовом методу, о извесним врло добрим и успешним странама романа, о баналностима у стилу, и тако даље.

Прво, о Милутину Ускоковићу као романсијеру. *Дошљаци* су прва његова ствар дубљега и ширега захвата и, као таква, она је довољно успела. Још са првим главама романа, с онима у којима је показао шта је све узео у рад, Ускоковић је доказао да је способан за шире размере и да има довољно широк видик. То се уверење нарочито добија кад Милош као сарадник *Прејорода*, долази у кућу утопљенице и даје своје прве утиске. Његов је поглед, у том случају, обичан: он обухвата целу кућу, онако материјално како стоји, са целим пеисажем око ње, са свим разноликим становницима њеним, са свим односима који владају у њој, и уз то, са свим размишљањима које изазивају његова намера са којом је дошао и случај који му се десио. Те тако потребне и лепе размере доцније су у роману покварене тиме, што је Ускоковић схватио нешто старин-

ски свога јунака, био стално преокупиран њиме, и, на тај начин, концентришући све на Милоша и Зорку — много више Милоша но Зорку, — дао једну врсту Ich-roman-a и, скоро, једну врсту исповести; а исповест, свакако, мора бити доста досадна, ако се нема изванредно много талента. Сетите се, да ни *Адолф* Бенжамена Констана, ни *De Profundis* Оскара Вајлда, ни *Глад* Кнута Хамзуна, нису толико успели, да, каткада, не буду досадни. Треба имати много талента да би се један читалац могао, кроз триста страна, да задржи да му ви причате само о себи. Ускоковићев Милош Кремић толико прича о себи да, врло често, заборавља и на Зорку, а и да не говоримо о целом оном низу личности с којима је пошао на пут.

То је једна мана тога романа која би била, да је конзеквентно спроведена кроз цео роман, једна од особина његових; овако, пошто цео првобитни материјал у првим главама не казује да је он то мислио, она остаје мана која бије правце у склад, у главни нерв једнога романа. Тиме смо ми заишли у питање схватања главнога јунака и, у исто време, и на његов сентиментални *Weltanschauung*. Као и у свима старијим романима са сентименталним историјама, и у *Дошљацима* има као и у Крашевскога *Песник и Свети*, какав Густав, или Соња, или Хања, око кога се, или око које се, све окреће; све су остале личности само трабанти око сунца главног јунака. Тај Густав, у *Дошљацима* Милош, он је центар око кога се све окреће и због кога све постоји. Он је, обично, песник, сентименталан, сиромашан, талентован и убијен животом. Њега свугде газе, њега нико не разуме, њега ниподаштавају и не дају му место у друштву које би он требао да има. Међутим, он је тај који треба да води, да се чује и слуша. Из те неподударности између онога што он мисли о себи и онога што се мисли о њему, он, затворивши се са девет брава у своју кулу снова, ствара свој песимистично-сентиментални поглед на свет који нама сада изгледа и сувише старински. Милош Кремић, да њега сад уведемо у то схватање, није у пуном смислу такав Густав; он је нешто препорођени Густав. То је Густав који је дуго живео с нама, видео како ствари изгледају, почео да их ствара заједно с нама, али се још никако не може да ослободи своје старе позе. Он иде истом циљу коме и ми, али су му средства још увек тако срачуната да не *изгледају* наша. Кроз цео се роман Милош Кремић бори да каже да он није исто што и Драгутин Ранковић, Богдан Васић, уредник Стајић, и други, да нам, на крају, покаже да је и он од истог меса од кога и они. И, тако схваћен, Милош Кремић је веома интересантан и добро израђен, али ми никако не мислимо да га је писац

тако хтео да схвати. Напротив доводећи га, с последњим главама у роману, у један исти ред са свима осталим личностима, он још не престано мисли да је Милош какав грађанин Платонове Републике.

Ускоковићев метод и његови „проседе-и“, да и о томе, по обећању, проговоримо, као и извесне баналности у стилу, такође изазивају критику. Само, да одмах кажемо, та се критика не односи на цео роман, јер он има врло добро израђених пасажа, већ само на извесне његове делове. Пре свега, Милутин Ускоковић, и ако није по методу реалиста, ипак носи једну особину рђавих реалиста: он препричава тачно, не одабирајући и не подређујући чињенице. Нарочито су, у томе погледу, карактеристичне све оне главе у којима су изнесена љубавна писма Милошева и, нарочито, Зоркина. Ускоковић је ту, мислећи да није уметнички да ишта мења и да ишта одабира, дао пасаже које веома много банализирају цео роман. На страну оно: „Лаку ноћ, лоло...“, „Ти си већ пред Богом моја жена, а тада ћеш бити и пред људима...“, „Мој драги Миле, моја радости, срећо и утехо, мој Еро врло вољени...“, — на страну, кажем, то, али како је могао, како је знао да употреби баналност ове врсте: „За вечерас: спавај слатко, сањај и мисли да сам у твојој наручју... Испод писма је стајало нацртано:

[пољубац]

и тако даље. Мене чуди да Ускоковић, који има тако много талента, не увиђа да баналности такве врсте веома много уде једноме делу; чуди ме још и више и стога што, на другим странама романа, има запажања која казују да он може да осети дискретне ствари, а највише стога што су, бар по приказу на првим странама романа, Милош и Зорка, два дискретна створења од којих би баналности требале да буду врло далеко. — Кад смо већ на баналностима из саме историје, треба поменути и неке стилске баналности којих би се Ускоковић требао да ослободи. Такве су, на пример, ове: „звезда *на њољу* наше драме“, „живи сведок његове љубави“, „шта нас се тиче претња, кад нам љубав нуди зелену оазу, где жуборе бистри извори...“, „додирујући чирове наше осетљивости“, „откривати читаву скалу пољубаца“, „балсам живота“, „васиона наших снова и жеља“, „остварење свих заносних слика“; треба, такође, поменути и ове примере сумњивога стила: „тренутак дизања завесе са свог срца“, „горак грч старости“, „моје је срце постало једна велика крпа, скидана ветровима живота“, и тако даље.

Ускоковић би требао, као што рекох, да се ослободи, да тиме пређемо на лепе стране ро-

мана, тих страшних и недопуштених баналности, јер он има талента, и ако нема много израђено осећање онога што је, у књижевном смислу те речи, допуштено а што не, и шта је неупутно а шта не. Он има талента, и то најбоље илуструју карактеристика коју је дао за Драгутина Ранковића и Стајића, уредника *Прејорода*, као и нарочито, описи Ужица и његове околине, описи појединих љубавних осећања Зоркиних и Милошевих, опис расанка са Зорком, опис поласка из Ужица (нарочито) који је пун изванредно карактеристичних места, поједини пролетњи и други пеисажи и њихов утицај на човека, описи црног сумњичења себе самог, извесна опажања и самопосматрања Милошевих љубавних етапа, они контрасти које је налазио у најјачим сценама, и тако даље, и тако даље.

Због свих тих тако добрих, врло добрих и одличних страна које има роман Милутина М. Ускоковића, ја и завршавам ову критику оним речима којима сам је и почео: Ви знате за ону Голдсмитову реч у предговору *Векфилдског Свешћеника*: „Књига може бити занимљива са сила погрешака, а може бити врло досадна без иједне бесмислице.“

Једна од тих занимљивих књига са много погрешака јесу и *Дошљаци* М. М. Ускоковића.

Бранко Лазаревић

„Бранково Коло“ у бр. 47. од прошле године доноси овај приказ:

М. М. Ускоковић: Дошљаци.

Никада се на овом свету ништа није извршило, ако људи не беху спремни да се за то извршење убијају

Bernard Shaw.

Тај, колико практични толико и уметнички проблем изнео је М. М. Ускоковић у свом роману из београдског живота много јасније и убедљивије но што је можда хтео; јер, судећи по натпису и по рефлксијама у последњој глави, централни проблем романа требао је бити дошљаштво. М. М. Ускоковић је прво уметник па онда списатељ, дочим је знаменити британски књижевник Бернард Шо прво списатељ па онда уметник. Шо је толико реалан колико само Ирац уме да буде реалан, и његове необичне мисли и необичан стил јесу најагресивнија констатација стварности у животу; истакнути проблем је у њега практичан, и значи истребљење због суревњивости и саможивости. Код М. М. Ускоковића стварност долази тек као последица разбивених снова и кајања, код њега су друкчије груписане мисли о том проблему, за њега је тај проблем уметнички проблем, а убијање није чин нагонског живота него пожртвовање и самопрегоревање.

Списатељ је у првом реду етичар, па умет-

ник и песник метафизичар. И ма да ће ова тврдња писцу савременог романа можда незгодно доћи, факат је да се стварни проблем о знојавој и крвавој егзистенцији дошљака повукао у назад, а на његову месту се истакао и развио метафизички проблем о сфинги живота, која смрт једног човека оправдава животом другог. — Јурњава за положајем и угледом, спотицање и падање презрених и свега жељних дошљака, размена поштења и принципа за новац и славу — све је то мало доказано и показано; не виде се људи и догађаји, који кроје правду и неправду; не види се оштро оцртана мисао, план или воља дошљака — јунака. Али се зато слуги и осећа да постоји нека чудна логика судбине, нека непроменљива скала удара и несрећа, која фатумски управља и развија последице наших дела. Јављају се међу људима релације које су од памтивека једне исте, на којима се ништа не да поправити, и које се могу само опевати или оплакати. А то је пре свега метафизика и песништво.

Катастрофа у роману није резултат дошљачкова сукоба са ситним и прљавим животом, него је афера његова заљубљена срца и његове меке песничке душе. — Зорка је поред све своје пријатне интелигенције одвише пасивно створење: претрпљене невоље у ранијем животу некако су је смекшале. Она додуше јесте комадић хаотичне природе, у којој се племенити инстинкти и поносите мисли смрсиле са чулним страстима, али је преко свега тога полегла мрежа њених тридесет година и пепео оне најжешће ватре женске субјективности и сујете, која до тридесет година обично испламти. Да није дошао Милош, или боље рећи да Милош несташној својој младости није пустио на вољу, Зорка би, честита и озбиљна у основи, на малим мукама обрачунала са својом симпатијом према младићу од двадесет и четири године, и наставила би своје девовање и после као и пре тридесете године. У њој су биле усредсређене све душевне и темпераментске особине, које имају жене, осуђене на велико одрицање; и, друкчије диригована, она би се решила и на расанак и сухи живот старе девојке са очевом пензијом, и на неизвесни положај метресе, и богзна на шта још — да је Милош то хтео, или, тачније речено, могао хтети. Из њега, и његове страсне и жедне душе диктирана је судбина те љубави, одређена смрт и извршено убијство. Скривене силе и тежње, унесене у његово биће, биле су праузрок свега што се десило. Тек у неким моментима зазвучи, као неки *Unterton*, по који мотив дошљаштва, по која горка примедба на буржоаско ачење, о врлинама у сиротињи, и најзад тешка реч, да је стална сиротиња понижење човека. Ово је занимљив проблем код људи, који са

разорених огњишта полетају у свет, али је само летимично третиран. Та се борба одиграва код Милоша у сумраку оне скривене полусвести, о којој модерна психологија тако много води рачуна, и из које се тумачи све оно што је изван човека и испод човека. Из те полусвести је потекла и Милошева одлука, да без скрупула напише онаки крај својој драми, и да тако рећи издиктира своју и Зоркину катастрофу. То је махинација сфинге која у интересу стварности немилостиво рекрутира нова поколења. Девојка од тридесет година, мршава као канарица и са полуразвијеним грудма, то, наравно, није живот; то је драма у једном, највише у три чина, и ништа више. Зоркина пропаст је, по формули живота, елеменат Милошеве егзистенције; и кад је Милош нагао, да у љубави, нежности и доброти изгуби равнотежу стварности, сфинга је страсти и велике мисли добро дело и себично повлачење тако лудо склупчала, да је сурови живот тргао мач и брутално пресекао замршај једне велике љубави, која се, од кад је света и века, обично смрћу плаћала.

М. М. Ускоковић, као писац *Дошљака*, имао је на уму и у срцу грубо специјално незадовољство, али се у писању отео уметник над писцем, и мисли његове се зариле у рапсодију једне необично нежне, слатке и велике љубави. Зашао је у метафизику судбине, и од бола и греха стварног живота испевао уметничку армонију вечитих осећаја.

Кад узмемо да је студенткиња *Љубица* само декорација новог Београда као универзитетске вароши, да *Васића* најјаче карактеришу ноге, дуге и суве као шестар, да је *Драгутин* тако рећи немушти додатак романа, да је *Госпа-Селена* неки недоследан тиранин, пред чијим носом се збивао и збио *Љубичин* ситан и *Зоркин* крупан грех — онда у роману има само два лица, и има само једна љубав и једна радња. У томе лежи слаба страна романа као таковог, али у томе је јака страна пишчеве уметности као такове. Милош и Зорка су идејалисте модерног времена, дакле идејалисте без смелости, стално у страху и са немирном савешћу; ипак је њихова љубав, ако и по размерама не већа, а оно по лепоти лепша и од љубави *Адолфа Бенжамена Констанана*. Има у њиховој љубави једна деликатна патетичност, која грешном одношају спасава достојанство; и има једна нежна и отмена сласт, какву може дати само љубав песника и девојке, мршаве као канарице и полуразвијених груди. Тиме се поправља инконгруенција идејала и предмета, и кроз све кризе спасава се љубав сама собом. У највеће моменте љубави уноси писац најчовечанскије ограничености, али уметничким балансирањем страсти одр-

жава чист и интактан осећај до крајње могуће границе. — Композиције сцена и гестова носе неку пенушаву лирику, а речи су као златна паучина између осећајних финеса велике љубавне среће. У речима Милоша и Зорке нема ни труни реторике, шта више, оне су монотоне и пуне понављања, али у сугестивној њиховој топлоти и мекоти ври од латентних песама. Сам писац говори стилем неке нервозне епиграматике, и пуним нечег опорог и нераствореног, што умиљатост и благост несрећне љубави само потенцира.

Осим те велике љубави у роману ништа друго није дато, али она је дата сва. Песнички. Не широко, него дубоко и до бола искрено. — Од проблема, који прате сваку велику љубав, најлепше, тако рећи с голом истином скициран је проблем: дати се и сачувати се у еротици. Колебање Милошево је дуго и тешко, задржавана перипетија слома, јер Милош је и дошљак и песник, и као такав и занесен и лак, и жељан и жедан, и мучен и искушаван; кореном у земљи а душом у небу, он условљава трагедију уопште и као испод грешне љубави честитих људи. — Па онда проблем о љубави и браку, питање о немању компромиса између љубави младости и љубави из које брак потиче. Зашто се ти, привидно условни појмови, управо искључују? Жени су брак и љубав нераздвајни, она у љубави без брака увек осећа грех; човек у љубави без брака гледа једну лепу манифестацију младости, на коју она има права. Милоша интересује еротика, Зорку интересује брак; она у часовима среће заборавља на будућност, њега пак нагон одржавања и напредовања крши и у најлућем заносу; она је девојка од тридесет година и може рескирати да своје **ја** учини крај, он има двадесетчетир године и не може да раскрсти са јасним потребама личног свог живота; она осећа само релативни, историјски проблем и повремене животне императиве, а он осећа апсолутни проблем човека који стоји ван друштва и времена; најзад, она верује у живот који преживљује, а он једним животом живи, а другоме се нада.

Задња глава романа, резонување сатрвеног Милоша о судбини дошљака, није органски везана за претходне догађаје. Али је зато мислено интерпретирање Милошево о својој новој вољи за рад, за рад без илузија, како он вели, логична напомена пишчева, да се по цену смрти једног ситног живота регенерира снага једног јаког живота, и да је крах стадијум очишћења и васкресење оних одабраних, за које су други лако и вољно страдали па и у гроб легли.

О средини романа не могу говорити, али на завршетку хоћу још да запитам, зашто М. М. Ускоковић, који осећа као мимоза и умаче

перо у руже и орхидеје, зашто је морао написати да је псето опружило ноге и реп као да је цркло, и зашто да, поред још две коњске

компарације, Милошewe очи у једном колико свечаном толико болном тренутку светлуцају као очи млекацијског коња?!

Исидора Секулићева

Библиографија

Матица Словеначка издала је за прошлу, 1910. годину, ова дела:

1. *Ustava in uprava ilirskih dežel*, 1809—1813 (Устав и управа илирске краљевине) од дра Богумила Вошњака. Прилози науци о рецепцији јавнога права првога францускога царства.

2. *Vojvodina Koroška*, II zvezek. Zgodovinski opis (s 13 slikami), написао проф. др. Матко Поточник.

3. *Pegam in Lambergar*, историски роман, написао др. Фр. Детела.

4. *Brambovci*, историски роман написао др. Иван Лах.

5. *Jan Marija Plojhar*, роман чешкога писца Јулија Зајера.

Годишњи улог износи 4 круне (45·0 динара), а књиге се могу поручити преко Задруге.

Одговори Задругине благајнице.

I.

Добротворске уплате и доплате.

Бр 346. — Повереник г. Сретен Николић, директор гимназије у Јагодини. — Оснивач г. Љубисав Пантић, адвокат, доплатио до 20 година 20 д.

Бр. 354. — Повереник г. Риста С. Јанковић, судија у Лесковцу.

1. Добротвори г. г. Коста Илић и Синови, трговци и банкарни, положили су другу и трећу уплату 100 д.

2. Г. Јоца Станковић, индустријалац, положио прву добротворску уплату 50 д.

3. Добротвор г. Стеван Живковић, професор, положио је на рачун добротворског улога 20 д.

Бр. 355. — Оснивач г. др. Димитрије Мицић, окружни физик у Пироту, доплатио је до 20 година 50 д.

Бр. 359. — Повереник т. Љубомир С. Јанковић, трговац у Књажевцу. — Оснивач г. Драгомир Митровић, учитељ у Краљеву Селу, уплатио је до 20 година 10 д.

Бр. 387. — Повереник г. Милан Бањанин, епархиски школски надзорник у Тузли — Српски Кредитни Завод у Тузли положио је прву добротворску уплату 50 кр.

Бр. 398. — Повереник г. Милорад А. Вујанац, учитељ у Смедереву. — Основна Школа у Скобаљу положила је добротворску уплату 150 д.

Бр. 414. — Повереник г. Макса Вујић, парох у Томашевцу. — Г. Каменко Михаиловић, апс. слушалац Трговачке Академије у Великом Бечкереку, положио прву добротворску уплату 50 кр.

Бр 421. — Повереник г. Владимир Радојевић, професор у Пожаревцу. — Оснивач г. Милош С. Динић, директор гимназије, положио је добротворску доплату до 20 година 20 д.

Бр. 425. — Повереник г. Антоније Обреновић, учитељ у Паланци. — Основна школа у Азањи положила је трећу добротворску уплату 50 д.

Бр. 445. — Повереник г. Глиша Елезовић, професор у Скопљу. — Српска основна школа у Скопљу положила је добротворски улог 150 д.

Бр. 446. — Повереник г. Јеремија Живановић, професор у Београду. — Црква у Вражогрнци (срез зајечарски) положила је добротворски улог 150 д.

II

Задругари XIX кола (за 1910. год.)

Бр. 423. — Повереник г. Недељко Милићевић, учитељ у Горњем Милановцу. — Оснивачи: г. г. Др. Милан Р. Дамњановић, физикус. Пера Т. Милановић, трговац. — Улагачи: г. г. Брана Лугомирски, адвокат. Васа Поповић, трговац. Влада Петровић, порезник. Воја Б. Стојановић, адвокат. Добросав Марковић, окр. прота. Иван Станимировић, председник општине. Јеврем П. Оташевић, трговац. Јеврем Пејчиновић, трговац. Марко Димитријевић, трговац. Милорад Смиљанић, деловођа окружног одбора. Михаило Јевтић, општ. благајник. Момчило Поповић, свештеник. Недељко Милићевић, учитељ. Обрен Поповић, судија. Петар Љутић, трговац. Петар Станојчић, адвокатски писар. Радоица Јоксић, трговац.

Бр. 425. — Повереник г. Антоније Обреновић, учитељ у Паланци. — Оснивач: Јован П. Бошковић, трговац. — Улагачи: г. г. Антоније Обреновић, учитељ. Владимир Ристић, управник пореског одељења. Владимир Симић, трговац. Давид Т. Анђелковић, трговац. Драгољуб Тодоровић, трговац. Др. Драгутин С. Вељковић, лекар. Ђорђе Ђорђевић, општ. благајник. Живојин Ђ. Николић, абација. Јевта Бекрић, срески писар. Јосиф Урошевић, књиговођа. Љуба О. Миловановић, терзија. Милан Бабић, књиговођа. Милан Јакшић, књиговођа. Милан Марковић, абација. Милан Митровић, жел. чиновник. Мирко Јовановић, шеф жел. станице. Михаило Пр. Митровић, сарач. Раја Симић, кафеџија. Радомир Копше, књиговођа. Стеван Благојевић, трговац. Стеванија Варјачићка, учитељица. Трајко Трајковић, обућар.

Бр. 426. — Повереник г. Димитрије М. Протић, учитељ у Великом Градишту. — Оснивачи: г. г. Вељко Ивковић и Син, шпедитери. Драгомир Илић, трговац. Љубомир Путниковић, свештеник у Маиловцу. Милан Пешић, адвокат. Милоје Миљковић, адвокат. Миливоје Ђурђевић, учитељ. Сава Бајкић, трговац. Светислав А. Стефановић, трговац. Основне школе у: Градишту, Ђураковцу, Пожежени, Речици, Средњевцу и Тополовнику. — Улагачи: г. Арса Миленковић, трговац. Вељко Живковић, порезник. Димитрије М. Протић, учитељ. Драгољуб Поповић, свештеник у Браничеву. Драгомир Карамарковић, адвокат. Драгутин Пантелић, адвокат. Ђура Поповић, адвокат. Ђока Краиноввић,

трговац. Евстатије Ђорђевић, капетан. Живота Милутиновић, свештеник у Тополовнику. Јулка Мрдаковић, учитељица Љубомир Стојадиновић, трговац. Коста Ивановић, цариник. Милутин С. Поповић, адвокат. Никола Благојевић, капетан. Обрад Ђукић, трговац. Панта Огњановић, учитељ у Кисиљеву. Петар Чавдаревић, учитељ у Бискупљу. Стеван Гудовић, судија. Станислав Милић, општин. деловођа. Стојан Благоић, трговац. Воја Марковић, општ. деловођа у Раброву.

Бр. 427. — Непосредно г-ђца Лазар Марковић, књиџар у Београду. — 4 улагача.

Бр. 428. — Повереник г. Лепосава Николићева, учитељица у пензији у Београду. — Оснивачи: г. г. Живана Бујдићка, учелица Зорка Ивковићева, учитељица. Милева Антоновићева, учитељица — Улагачи: г. г. Божана Снећевина, наставница В. Ж. Школе. Јелена Рашићева, ученица IV разреда гимназије. Лепосава Антоновићева, учитељица. Милева Радуловићева, ученица V разреда гимназије. Милка Илићева, ученица III разреда гимназије. Ружица Живковићева, ученица IV разреда гимназије.

Бр. 429. — Повереник г. Гаврило Р. Раденковић, трговац у Београду. — Оснивачи: г. г. Живко Матић, трговац. Јован Исаиловић, трг. агент. Сретен Прокић, књиговођа у Смедереву — Улагачи: г. г. Влада Маринковић, трговац. Драгутин Гавриловић, трговац. Живко Поповић, трговац. Сима Обреновић, комесар. Стан Радовановић, трговац.

Бр. 430. — Поререник г. Димитрије Станковић, учитељ у Меховинама (окр. подрински). — Оснивачи: Основне школе у Вукошићу, Драгињу Јазовнику, Јаловику, Каменици, Каонима, Крнулама, Меховинама, Месарцима и Прову. — Улагачи: г. г. Вељко Јовић, ср. писар у Владимирцима. Влада Арсеновић, порезник у Владимирцима. Димитрије Станковић, учитељ. Милан Николић, телеграфиста у Владимирцима. Миливоје Богдановић, управник пореског одељења у Владимирцима.

Бр. 431. — Повереник г. Милан Ст. Момировић, ср. начелник у Варварину. — Оснивачи: Варваринска Штедионица. Основне школе у Бачини, Бошњанима, Варварину, Д. Крчину, Залоговцу, Маскарима, Орашју, Поточицу, Рашевици. — Улагачи: г. г. Алекса Марјановић, општински деловођа у Залоговцу. Душан Р. Милићевић, срески писар. Ђорђе Протић, срески писар. Милан Ст. Момировић, срески начелник.

Бр. 432. — Непосредно. — Оснивачи: г. г. Јован М. Вељић, рачуноиспитач. Милан О. Петровић, директор фабрике дувана. Миливоје М. Вукићевић, капетан. Др. Михаило Гавриловић, државн. архивар. Основна школа у Камбелевцу (Пирот). Светозар Нешић, пуковник. Сретен Стевановић, трговац у Гроцкој. — Улагачи: г. г. Драгутин Симић. Лазар Ранковић у Манђелосу. Љуб. Ј. Николић. Максим Богавац, чиновник. Др. Милорад Савићевић, лекар. Мита Стајић, књиџар. Светозар С. Матић, студент. Стеван К. Јовановић, матурант.

Бр. 433. — Повереник г. Јевта Милошевић, учитељ и школски надзорник у Крагујевцу. — Основне школе у: Гунцатима, Д. Комарицама, Каменици, Петровцу и Поскурицама. — Улагач: г. Јевта Милошеваћ, учитељ.

Бр. 434. — Повереник г. Жарко Стефановић, учитељ у Бачтоварошу (Бачка) — Улагачи: г. г. Димитрије Лазић, свештеник. Жарко Стефановић, учитељ. Мита Сомборац, гостионичар. Никола Тодоровић, свештеник у Бороцу. Славуј Бугарски, ратар. Славуј Милованов, трговац. Стеван Бугарски, гостионичар. Стеван Протић, ратар. Н. Н.

Бр. 435. — Повереник г. Лука Милиновић, трговац у Имотскоме (Далмација). — Улагачи: г. г. Ђованин Колумбан, трговац. Косто Греговић, поглавар. Крсто Балаћ, трговац. Лазар Тадић, трговац. Лука Милиновић, трговац. Риста Семиз, трговац. Српска Читаоница. Хрватска Читаоница. Шпиро Маргетић, свештеник.

Бр. 436. — Повереник г. Милан Поповић, парох у Приједору. — Улагачи: г. г. Вељко Добраша, директор српске штедионице. Драгица Савићевић, благајник српске штеди-

онице. Душан Остојић, реалац. Милан Боројевић, свештеник. Милан Поповић, свештеник. Др. Пера Ивановић, лекар. Пера Радетић, трговац. Светозар Митриновић, трговац. Цветко Пејичић, велепоседник.

Бр. 437. — Повереник г. Др. Симо Кулишић, лекар у Врлици (Далмација) — Улагачи: г. г. Марко Вуковић, трговац. Петар Катић, општински чиновник. Сава Кнежевић, порески чиновник.

Бр. 438. — Повереник г. Иван Мартиновић, уредник „Споменка“ у Панчеву. — Оснивач г. Александар Ст. Каначки, трговачки помоћник у Сарајеву. — Улагачи: г. г. Аксентије Грујић, капетан. Голубан пл. Деспинић, варошки економ. Јован Ристић, грађевинар.

Бр. 439. — Повереник г. Арса В. Поповић, учитељ у Рековцу. — Оснивачи: г. г. Арса В. Поповић, учитељ. Андра Цветковић, трговац. Јован Поповић, свештеник. Милоје К. Спасић, учитељ. Никола Ристић, трговац. Сима Перић, трговац. — Улагачи: г. г. Александар Грујић, срески писар. Вучко Спасић, трговац. Јован Мелентијевић, учитељ у пензији. Михаило Големовић, поднадзорник монопола дувана. Радивоје Петковић, порезник. Др. Радисав Катанић, лекар. Ружица Радојкићева, учитељица. Тодор Јовановић, порезник.

Бр. 440. — Повереник г. Димитрије М. Петковић, учитељ у Ђуприји. — Оснивачи: г. г. Владислав Кнежевић, учитељ. Др. Ђорђе Јовановић, окружни физикус. Ђорђе Лазић, трговац. Милан Ценић, судија. Милутин Ф. Поповић, окружни прота. Михаило Мартинац, адвокат. Основна школа. Петар Тирић, адвокат. Сима Д. Катић, инжињер — Улагачи: г. г. Влајко Петровић, трговац. Добривоје Милић, секретар суда. Драгољуб Павловић, адвокат. Исидор Стојановић, адвокат. Милан Марковић, адвокат. Милан Симић, судија. Милица Стојановићка, учитељица. Периша Ерић, свештеник. Русомир Јанковић, судија. Светозар Срећковић, судски рачуновођа. Цветко Милошевић, секретар суда.

Бр. 442. — Повереник г. Илија Н. Поповић, трговац у Стоцу (Херцеговина). — Улагачи: г. г. Алекса Хамовић, трговац. Арсен Поповић, трговац. Димитрије Ружић, трговац. Душан Пецељ, трговац. Ђорђе Митриновић, калајџија. Ђорђе Поповић, трговац. Ибрахим Филдић, бријач. Илија Н. Поповић, трговац. Лазо Л. Кекић, поседник у Гацкоме. Марко Југовић, писар. Махмут Алихацић, обућар. Милан Шутвић, учитељ у Поцрњу. Милан Хамовић, трговац. Мирко Стајчић, трговац. Митар Богдановић, учитељ у Тријебњу. Михо М. Бркић, учитељ у Поплату. Мустафа Асим Сарајлић, писар. Мухамед еф. Букић, посједник. Павле Секулић, финанси. Перо Ковачевић, трговац. Перо Ђ. Хамовић, трговац у Љубињу. Смиљка Дамјановић, ученица основне школе у Сарајеву. Спасоје Ђурнић, учитељ у Опличићима. Спасоје Пајић, геометар. Спасоје Михаић, трговац.

Бр. 443. — Повереник г. Илија Н. Поповић, трговац у Стоцу (Херцеговина). — Улагачи: г. г. Лео Папо, писар. Милан Жижга, ревизор помоћне закладе.

Бр. 444. — Повереник г. Јован Живојновић, професор у Новоме Саду. — Оснивач г. Милан А. Јовановић, професор — Улагачи: г. г. Бојана Михаљац, учитељица. Бранко Омаљев, трговачки помоћник. Георгије Видицки, архимандрит у Ковиљу. Ђока Влаховић, економ. Сава Мољац, књиговођа. Славко Јанчурић, књиговођа. Станко Замуровић, професор.

Бр. 447. — Повереник г. Милан Ишпировић, трговац у Грачацу (Хрватска). — Улагачи: г. г. Ђоко Ишпировић, трговац. Илија Дракулић, финанси. прегледник. Исо Мандић, трговац. Јован Лабус, општински бележник. Јово Чича, крчмаров син. Коста Поповић, администратор парохије у Штикади. Др. Мане Трбојевић, котарски лекар у Стубици. Марко Поткоњак, књиговођа у Ловинцу. Милан Петровић, трговац. Нижа пучка школа. Нижа пучка школа у Мазину. Нижа пучка школа у Плочи. Никола Михаић, трговац. Никола Ђук, трговац. Пајо Влајсављевић, котарски официјал у Стубици. Светозар Зорић, парох у Брувну. Српска читаоница. Филип Зорић, трговац у Брувну.

Бр. 448. — Повереник г. Дамњан Митровић, учитељ

у Богатићу. — Оснивачи: Основна школа у Прњавору и Раденковићу. — Улагач г. Дамњан Митровић, учитељ.

Бр. 449. — Повереник г. Јован А. Јовић, матурант у Нишу. — Улагачи: г. г. Босиљка Михаиловићева, ученица V разреда гимназије. Даница Ненадовићева, ученица V разреда гимназије. Елза д-ра Влад. Стокића.

Бр. 450. — Повереник г. Милош С. Московљевић, сунплент у Београду. — Улагачи: г. г. Александар Лазаревић, гимназист. Велимир Ђошић, трговац у Нишу. Владимир Димитријевић, трговац у Пироту Драгиша Васић, судски писар. Душан Ристић, индустријалац у Нишу. Зарија Јанковић, ученик II разреда гимназије. Јован Јанковић, трговачки путник. Рад. Жикић, гимназист. Риста Полић, трговачки помоћник. Станиша Јовановић, гимназист.

Бр. 451. — Повереник г. Милутин Јеленић, свештеник у Доњем Милановцу. — Оснивачи: г. г. Мајданпечка црква. Михаило Рајковић, трговац. Рудноглавска црква. Црнајска црква. — Улагачи: г. Маша Јеленић.

Бр. 452. — Повереник г. Никодим Ј. Васић, пензионар у Београду. — Оснивачи: г. г. Владимир С. Цонић, начелник Министарства Народне Привреде. Душан Ђ. Милићевић, гранд-хотелијер. Душан Поповић, управник Београдске Задруге. Милош Савчић, инжињер. Милутин Степановић, члан Главне Контроле. Никодим Ј. Васић, благајник Министарства Иностраних Послова у пензији. Д-р Светозар М. Марковић, лекар. — Улагачи: г. г. Божидар Јовановић, пешадиски наредник. Милутин М. Павловић, гимназиста. Срећко Јевтић, учитељ у пензији. Тома Марјановић, инжињер управе града Београда.

Бр. 453. — Повереник г. Драгомир Ј. Ајдачић, учитељ у Жежевици. — Оснивачи: Основне школе у Атеници и Жежевици. — Улагач: г. Јанаћко Ђорђевић, општ. деловођа.

Бр. 454. — Повереник г. Глигорије Стајић, парох у Мокрину (Банат). — Улагачи: г. г. Глигорије Стајић, свештеник. Јован Татаровић, свештеник. Милан Лозанчић, бележник. Миливој Толмач, учитељ. Српска Ратарска Читаоница. Стева Гавриловић, учитељ. Стева Радосављевић, књиговођа. Школска Књижница.

Бр. 455. — Повереник г. Душан Поповић, равн. учитељ у Руми. — Оснивачи: г. Др Душан Петровић, лечник. — Улагачи: г. г. Михаило Галогожа, конципијент. Др. Стеван Косановић, судац.

Бр. 456. — Повереник г. Ђорђе Кончар, учитељ у Чађавици (Босна). — 4 улагача.

Бр. 457. — Повереник г. Ђорђе Сувачаревић, богослов у Сремским Карловцима (Срем). — Улагачи: г. г. Димитрије Вујковић, богослов. Милутин Мирић, богослов. Михаило Умљеновић, богослов. Рафаило Перић, свршени богослов у Плашком (Хрватска). Тома Страјинић, богослов.

Бр. 459. — Повереник г. Милан Калуђерски, учитељ у Ст. Врбасу. — Улагачи: г. г. Д. Марковић. К. Кирјановић. М. Калуђерски.

Бр. 460. — Повереник г. Миливоје Каракашевић, књиџар у Сомбору (Бачка). — Оснивачи: Српска Читаоница. — Улагачи: г. г. Влада Грујић, трг. Данило Гергуров, трг. Душан Темеринац, професор. Бачка Дружина „Преходница“ (2 комплета). Бачка Дружина „Натошевић“. Исидор Новаковић, професор. Јован Вујић, велепоседник у Сенти. Др. Јоца Лалошевић, адвокат. Коста Георгијевић, благајник. Коста Панић, трговац. Марко Гергуров, председник сиротињскога стола. Миливоје Каракашевић књиџар (6 комплета). Др. Радивоје Симоновић, лечник. Светислав Берић, професор. Стеван Стратимировић, професор. Стеван Теодоровић, трговац. Тодор Поповић, парох у Силбашу. Удова Јаше Гергурова, трговца.

Бр. 461. — Повереник г. Михаило Медаковић, парох у Јасеновцу (Хрватска). — Улагачи: г. г. Васа С. Стојановић, парох у Куљанима. Дамјан Караца, опћински бележник у Дубици. Јован Алинчић, лугар у Дубици. Јован Лазич, шумар у Дубици. Јован Муждека, парох у Слабињи. Лазар Герман, парох у Живаји. Милош Богојевић, трг. помоћник.

Бр. 462. — Повереник г. Михаило Медаковић, парох

у Јасеновцу. — Улагачи: г. г. Јован Диклић, опћински бележник. Никола Вукадиновић, трговац.

Бр. 463. — Повереник г. Светозар Брашован, учитељ у Вршцу. — Оснивачи: г. г. Гаврило Змејановић, епископ. Занатска Читаоница. Манастир Месић Црквено Певачко Друштво. — Улагачи: г. г. Анђелија Јекићева, учитељица. Бранко Бајер, трговац. Бранко Пантелић, трговац. Бранко Станивуковић, учитељ. Васа Драгић, трговац. Вељко Ђорђевић—Нанчић, трговац. Даница Милићева, учитељица. Димитрије Момировић, ђакон. Ђока Атанасијевић, чиновник. Ђока Јанковић, чиновник. Ђура Цвејић, трговац. Ета Михаиловић, управник банке. Живојин Јанковић, књиџар. Живко Стојадиновић, учитељ. Јован Димитријевић, трговац. Јован Јовановић, трговац. Јован Недељковић, трговац. Косара Младеновић, учитељица. Коста Ђонин, учитељ. Коста Мандукић, трговац. Коста Миленковић, крзнар. Коста Петровић, чиновник. Мата Матејић, трговац. Милан Драгић, трговац. Милан Ђорђевић, трговац. Милена Недељковићева, учитељица. Милорад Цвејић, чиновник. Милош Ненадовић, трговац. Мика Владисављевић, трговац. Мика Остојић, трговац. Пера Врговић, чиновник. Радивојевић и Веселиновић, трговци. Сава Цвејић, свештеник. Др. Светислав Николајевић, адвокат. Светозар Сабовљевић, чизмар. Др. Славко Милетић, лечник. Софија Брашовац, умир. учитељица. Стеван Николић, протосинђел.

Бр. 464. — Повереник г. Душан Р. Михаиловић, учитељ у Кличевцу. — Улагачи: г. г. Др. Добривоје Петровић, ср. лекар. Драгољуб Симић, трговац. Живан Симић, трговац. Јован Дачић, трговац.

Бр. 465. — Повереник г. Лазар Трипковић, професор у Јагодини. — Улагачи: г. г. Бошко Бошковић, управник државнога расадника. Љуба Гилић, хотелијер. Петар Таушановић, трговац. Радомир Николић, гимназиста. Светолик Грујић, гимназиста.

Бр. 466. — Повереник г. Ђока Сладојевић, трговац у Крчедину. — Улагачи: г. г. Александар Секулић, свештеник. Драга Давидовић, општински бележник. Ђока Сладојевић, трговац. Катица Зековић, учитељица. Милица Јанковић, учитељица у Кузмину.

Бр. 467. — Повереник г. Миливој В. Јовановић, свештеник у Карлову. — Оснивачи: Миливој В. Јовановић, свештеник. — Улагачи: Аксентије Живановић, учитељ у Ст. Канижи. Марко Коларов, учитељ.

Бр. 468. — Повереник г. Милош Узелац, парох у Вогњу. — Улагачи: г. г. Емил Волф, општински бележник. Милош Узелац, парох. Мита Цвеић, поседник у Гргуревцима. Општа пучка школа. Павле Малетић, гостионичар.

Бр. 469. — Повереник г-ђа Вера П. Николића, класна учитељица у Шапцу. — Оснивачи: Виша Женска Школа. Бачка Дружина „Искра“. — Улагачи: г. г. Вера П. Николића, наставница Више Женске Школе. Драгутин Велисављевић, судски писар. Загорка Павловићева, свршена ученица Више Женске Школе. Мара Лукићева, наставница Више Женске Школе. Мара Радуловићева, ученица Више Женске Школе. Милена Ђ. Попова, свршена ученица Више Женске Школе. Др. Наталија Давидовићева, лекар.

Бр. 470. — Повереник г. Владимир М. Жеравичић, учитељ у Породину. — Улагачи: г. г. Богољуб Лазаревић, управник пореског одељења. Владимир М. Жеравичић, учитељ.

Бр. 471. — Повереник г. Милош Терзић, свештеник у Ваљеву. — Оснивачи: г. г. Милан Матић, трговац. Милован Матић, трг. Милорад Тадић, апотекар. Радомир Поповић, свештеник. Црква ваљевска. — Улагачи: г. г. Дамњан Андрић, трг. Димитрије Богдановић, председник суда. Добросав Јојић, поштар. Драгутин Вукосављевић, адвокат. Љубиша Вилотијевић, трг. Милоје Лазич, трг. Милош Терзић, свештеник. Михаило Јевтић, адвокат. Никола Јанковић, кројач. Петар Марковић, адвокат. Радо Радосављевић, адвокат. Др. Селимир Ђорђевић, окр. физик. Стеван Јанковић, адв. Чедо Вићентијевић, свештеник.

Бр. 472. — Повереник г. др. Јово Стефановић, бележник у Котору. — Улагачи: г. г. Др. Божо Вукадиновић, адвокат. Браћа Јововић, трговци. Вишко Трипковић, про-

фесор. Влада Луковић, академичар Душан Васиљевић, прота. Душан Мијатовић, чиновник. Јаков Паули, дрводелац. Јован Гопчевић, поштански чиновник. Јован Кадија, општински чиновник. Јован Радивовић, управитељ штедионице Косто Николић, трговац. Лазар Протић, порезнички чиновник. Марко Лазаревић, општински тајник у Грбљу. Мартин Перановић, писар. Митар Суботић, учитељ. Михаило Бјеладновић, заступник на Царевинском Већу. Мојмир Радимири, фармацајт. Станко Ђирковић, трговац. Урош Буронић, поседник. Филип Ђуровић, црногорски отпремач.

Бр. 473. — Повереник г. Светислав Поповић, парох у Ченти. — Улагачи: г. г. Вера Радованчев, учитељица Марко Станишин, трговац. Милан Стејић, учитељ. Милутин Јовановић, трговац. Светислав Поповић, парох. Тима Јовановић, трговац.

Бр. 474. — Повереник г. Милић М. Гавровић, интабулациони протоколиста у Ужицу. — Оснивачи: г. Милован Илић, судија. — Улагачи: г. г. Ђорђе Савић, судија Иван Ратковић, писар. Јован Антић, судија. Милић М. Гавровић, интабулациони протоколиста. Симо Терзић, адвокат

Бр. 475. — Непосредно — Оснивачи: г. г. Јован Н. Томић, библиотекар. Основна школа у Лукову (срез бoљевачки). — Улагачи: г. г. Анте Петравић, жупник у Мурвици (Далмација). Јанићије Славковић, свештеник у Црниљеву. Јован Рајичић, парох у Сењу (Хрватска, 2 комплекта). Коста Драгосавац, учитељ у Кусоњу (Славонија). Лазо Лековић у Вир Пазару (Црна Гора). Милош Илић, војни благајник. Мита Стајић, књиџар (2 комплекта). Стеван Бијелић, парох у Кули Атлагића (Далмација).

Бр. 476. — Повереник г. Васо Вукдраговић, равн. учитељ у Окучанима (Славонија). — Улагачи: г. г. Васо Вукдраговић, равн. учитељ. Др. Лазар Новковић, општински лекар. Остоја Зјалић, равн. учитељ у Човцу. Светозар Поповић, поштар. Српска Читаоница. Стево Јањатовић, свештеник.

Бр. 477. — Повереник г. Димитрије М. Протић, учитељ у Великом Градишту. — Улагач: г. Душан Бешевић, цариник.

Бр. 478. — Повереник г. Гаврило Милошевић, ђакон у Београду. — Улагачи: г. г. Гаврило Милошевић, ђакон. Драгутин Суботић, наставник у Нишу.

Бр. 479. — Повереник г. Стеван Гужвић, свештеник у Тополи. — Оснивачи: Црква у Тополи. Народна Библиотека. Основна Школа у Тополи. — Улагачи: г. г. Богољуб Швабић, трговац. Веља Марковић, гостионичар. Ђура Ивановић, гостионичар. Јеремија Павловић, учитељ. Максим Радосављевић, учитељ. Петар Никетић, виши учитељ у пензији. Стеван Гужвић, свештеник.

Бр. 480. — Повереник г. Милан Божић, гимназист у Сарајеву (Босна). — Улагачи: г. г. Борис Дамјанић, ученик. Војислав Кнежевић, ученик. Исак Алтарац, ученик. Милан Божић, ученик. Родољуб Тихи, ученик. Урош Мисита.

Бр. 481. — Повереник г. Иван Алексијевић, учитељ у Жабарима. — Оснивачи: Основне Школе у Бошњаку, Врбници, Жабарима, Кочетину, Кушиљеву, Ракињу.

Бр. 482. — Повереник г. Чедомиљ Л. Јелић, трговац у Бугојну (Босна). — Улагачи: г. г. Ђорђе Радовић, трговац. „Јавор“, српско певачко друштво. Јово Поповић, свештеник. Лазар Ђурасовић, свештеник. Михаило Дувњак, трговац у Билећу. Нико Поподић, бележник. Панта Рундовић, трговац у Автовцу (Херцеговина). Риста Вокић, учитељ. Симо Крстановић, трговац. Чедомир Л. Јелић, трговац.

Бр. 483. — Повереник г. Васа Ј. Исаиловић, адвокатски кандидат у Иригу (Срем). — Улагачи: г. г. Васа Дамјановић, трговац. Васа Ј. Исаиловић, адвокатски кандидат. Глиша Радошевић, бележник. Дамјан Марковић, трговац. Душан Марковић, ветеринар. Ђока Костић, гостионичар. Ђура Самарџија, бележник у Ривици. Др. Ђурица Живковић, лекар. Јован Грујић, ђурчија. Коста Бумбић, трговац. Љубомир Кораћ, адвокат. Милан Драгосављевић, перовођа црквене општине. Миливој Мандић, бележник. Младен Јо-

вановић, економ у Максимовцу. Никола Вукмировић, канцелиста. Никола Теодоровић, опанчар. Радослав Дајч, стаклар. Светозар Банковачки, ципелар. Сима Аврамовић, благајник у Нерадину. Др. Сима Грчић, лекар. Стеван Прокић, бележник у Бешенову. Теодор Дунђеровић, бележник у Лединцима.

Бр. 484. — Повереник г. Велимир Јанковић, парох у Вараждину. — Улагачи: г. г. Антон Магдић, правник. Гимназија у Вараждину. Милош Еремић, поручник.

Бр. 485. — Повереник г. Владислав Ристић, парох у Баваништу (Банат). — Улагачи: г. г. Агница Сиротановић, забавиља. Александар Н. Живановић, трговац. Вељко Димић, парох у Омњици. Владислав Ристић, парох. Влајко Атанацковић, управитељ. Др. Јован Миљковић. Коста Петровић, учитељ. Лаза Радованчев, трговац. Миша Јованов, ратар. Сима Гвозденов, подбележник у Гају.

Бр. 486. — Повереник г. Јова Гр. Бандур, општински чиновник у Фијуми. — Улагачи: г. г. Аца Јовановић, трговачки помоћник. Богдан Заклан, трговачки помоћник. Душан Трбојевић, трговачки помоћник у Абацији. Илија Крлић, трговачки помоћник у Абацији. Илија Маријански, трговачки помоћник. М. Видовић, порезник на Сушаку. Н. пл. Јурковић, гимназист на Сушаку. Петар Мандић, трговац у Абацији. Р. пл. Марокино, гимназист на Сушаку. Сава Жикић, трговац у Абацији. Сава Косановић, прота. Симеон Грковић, официјал на Сушаку. Спира Поповић, трг.

Бр. 487. — Повереник г. Јован Гајић, равн. учитељ у Чортановцима (Срем). — Улагачи: г. г. Бранко Гајић, равн. учитељ. Јован Гајић, учитељ. Јован Красојевић, економ. Коста Красојевић, економ. Мане Боровац, учитељ у Војци. Милош Гајић, парох у Рајевом Селу. Милан Милутиновић, трговац. Светозар Вуковић, парох. Стеван Шуваковић, начелник.

Бр. 488. — Повереник г. Милан Хаџи Вуковић, трговац у Фочи. — Улагачи: г. г. Алекса Ракић, трговац. Василије Кондић, свештеник. Владимир Стојић, пол. пристав. Ђорђе С. Хаџи Вуковић, трговац. Јово Јеремић, трговац. Коста Дринчић, столар. Лука Гргуревевић, пекар. Милан Симић, учитељ. Милан Хаџи Вуковић, трговац. Никола Бедрић, пекар. Симо Драговић, златар. Српско Певачко Друштво „Св. Сава“. Станко Пољашевић, геометар.

Бр. 489. — Непосредно — Улагач: г. Михаило Петровић, учитељ у Широкој Ријеци.

Бр. 490. — Повереник г. Ненад Рајић, учитељ у Ади (Бачка). — Улагачи: г. г. Арон Милутиновић, трговац. Божана Панић. Душан Ковачевић, велепоседник. Душан Смиљански, трговац. Љуба Ђорђевић, трговац. Мара Белеслијина, учитељица. Др. Миливој Ковачевић, велепоседник. Мирко Ђорђевић, трговац. Нада Милетића, забавиља. Ненад Рајић, учитељ. Радивој Ковачевић, велепоседник. Сима Ковачевић, велепоседник. Стеван Стевин, држ. чиновник.

Бр. 491. — Повереник г. Рада Мандић, учитељ у Старој Пазова (Срем). — Улагачи: г. г. Ђорђе Прерадовић, учитељ у Бешки. Жарко Илић, трговац. Милан Магарашевић, приставник. Милош Јанковић, судија. Мита Гајић, гостионичар. Стеван Личинић, учитељ у Белегишу.

Бр. 492. — Повереник г. Самуило Пухиера, стручни учитељ на Корчули. — Улагачи: г. г. Др. Ермен. Божић, бележник. Иво Зафрон, велепоседник. Иво Лупис, народни посланик. Макс Вукасовић, равнатељ суд. писарне. Др. Роко Арнери, одветник. Самуило Пухиера, учитељ. Учитељска Читаоница. Хрватско Просветно Друштво „Канавелић“.

Бр. 493. — Повереник г. Славко Вујасиновић, парох у Босанској Дубици (Босна). — Улагачи: г. г. Душан Биличић, трговац. Мирко Томовић, учитељ. Светко Закић, трговачки помоћник.

Бр. 494. — Повереник г. Стево Јелача, књиџар у Карловцу (Хрватска). — Оснивачи: г. Дејан Дубаић, гимназист. — Улагачи: г. г. Бранко Цветковић, инжињер. „Будућност“, литерарно друштво приправница. Василије Бањанин, катихета. Велизар Барић, директор Српске Штедионице. Вељко

Лозјанин, књиговођа Данило Агбаба, војни официјал Душан Николиш, матурант. Душан Миљушевић, адвокат. Јанко Његован, пуковник у миру. Јоца Марчетић, професор. Маца Прица, удова. Милан Боровац, професор. Миле Куга, трговац. Михаило Јањанин, професор. Петар Влатковић, трговац. Петар Муждека, професор. Сава Шашећ, приправник. Српска црквена општина. Удова Грбић, професора Урош Милићевић, трговац.

Бр. 495. — Повереник г. Пера Петровић, председник трговачког суда у Београду. — Оснивачи: г. Димитрије Миливојевић, адвокат. — Улагачи: г. г. Аца Павловић, адвокатски писар. Бенко Давичо, адвокат Милан Атанасијевић, адвокат. Милан Јечменица, трговац. Милић Милићевић, начелник Министарства Правде. Паја Стевановић, адвокат. Савко Дуканац, адвокат.

Бр. 496. — Повереник г. Бошко Десница, повереник у Обровцу (Далмација). — Улагачи: г. г. Данило Десница, трговац. Максим Сарделић, општински тајник. Мато Кнежевић, чиновник. Милан Батиница, трговац. Милан Петрак, општински благајник. Милан Урукало, општински начелник. Општина Обровац (5 комплета). Стева Бркић, трговац.

Бр. 497. — Повереник г. Константин Ђ Маринковић, српски народни учитељ у Српском Чанаду (Банат). — Улагачи: г. г. Александар Поповић, свештеник у Мађарском Чанаду. Даница Стојићева, учитељица. Душан Замуровић, свештеник у Мађарском Чанаду. Живан Јанкахидац, свештеник. Јевта Обркнез, ратар. Јевта Петровић, свештеник у Батањи. Јован Гедошев, трговац у Мађарском Чанаду. Јован Милић, трговац у Нађлаку. Јудита Димић, ратарка. Константин Ђ. Маринковић, учитељ. Коста Роцков, ратар у Батањи. Макса Милитар, ратар у Батањи. Милан Јованов, поседник у Араду. Милка Лунгулова, учитељица у Батањи. Милош Ковиничић, учитељ у Араду. Милош Путник, ратар у Новом Св. Ивану. Младен Јешић, ратар у Мађарском Чанаду. Радивоје Тополац, учитељ у Сиригу. Светозар Трлајић, свештеник у Печци. Стеван Стеванчев, трговац. Стеја Дамјанов, ратар. Христифор Којић, учитељ у Арадгају. Ђира Недељковић, поседник у Сиригу.

Бр. 498. — Повереник г. Љубомир Пет Драча, учитељ у Бенковцу (Далмација). — Улагачи: г. г. Антун Беговић, порезни чиновник. Богдан Добрић, трговац. Душан Јурковић, саветник. Љубомир Драча, учитељ у Буковићу (2 комплета). Милица Стојсављевић, удова. Нико Малешевић, трговац. Никола Устић, трговачки помоћник. Олга Стојсављевић. Стево Мартиновић, учитељ у Кули Атлагића. Тоде Миовић, трговац.

Бр. 499. — Повереник г. Гаврило Милошевић, протођакон у Београду. — Улагачи: г. г. Божидар Илић, ђакон. Драгољуб Вујковић, свештеник у Голобоку.

Бр. 500. — Повереник г. Дамњан Митровић, учитељ у Богатићу. — Оснивачи: Основне школе у Метковићу и Рибарима. — Улагач: г. Др. Душан Радојковић, ср лекар.

Бр. 501. — Повереник г. Љубомир Петковић, књиговођа у Крагујевцу. — Оснивачи: г. г. Димитрије Парезановић, трговац. Михаило Буђевац, окружни марвени лекар. Михаило Динић, пуковник у пензији. Миленко Вукосављевић, артилериски капетан. Стеван Стевановић, намесник.

Бр. 502. — Повереник г. Никодим Ј. Васић, пензионар у Београду. — Улагач: г. Др. Соломон С. Алкалај, лекар.

Бр. 503. — Повереник г. Радивоје Поповић, гимназист у Зајечару. — Улагачи: г. г. Александар Аничкић, гимназист. Миодраг Стојановић, гимназист.

Бр. 504. — Повереник г. Владислав Игњатовић, српски народни учитељ у Винковцима (Срем). — Оснивачи: г. г. Александар Веселиновић, велепоседник. Коста Теодоровић, трговац. Никола Јанковић, велепоседник. Српска Народна Школа. — Улагачи: г. г. Др. Бранислав Грчић, лечник. Владислав Игњатовић, српски народни учитељ. Гига Рајић, трговац. Др. Деметрије Петровић, адвокат. Михаило Срдић, кр. пор. протуставник. Шандор Теодоровић, трговац.

Бр. 507. — Повереник г. Владимир С. Кушић, порез-

ник у Ивањици. — Оснивач: Основна школа у Придворици. — Улагачи: г. г. Владимир С. Кушић, порезник. Војислав Ђурчић, деловођа и благајник општине у Братљеву. Крсман Ђурчић, деловођа општине. Чедомир Бошњакковић, деловођа општине Остатичке.

Бр. 508. — Повереник г. Милош С. Московљевић, суплент у Београду. — Оснивач: г. Србослав Ст. Јошић — Улагачи: г. г. Аћимовић и Цветковић, трговци. Властимир Шиђански, гимназист. Влад Стојанкић, трговац. Војин Југовић, гимназист. Гаврило Стојадиновић, казанџија у Шапцу. Ђуро Докић, потпуковник. Милош Токалић, трговачки путник. Миодраг Павичић, гимназист. Никола Дајмак, гимназист. Павле Самуровић, књиговођа. Стеван Коен, књиговођа.

Бр. 509. — Повереник г. Коста М. Поповић, порезник у Лебанима. — Оснивач: г. Др. Спира Николић, ср. лекар. — Улагачи: г. г. Боривој Поповић, ђак основне школе. Велимир Јовичић, срески писар. Димитрије Грудановић, учитељ у Прекоти. Ђорђе Јовановић, свештеник у Сијерини. Јован Поповић, свештеник у Рафуни. Коста Протић, срески писар. Михаило Мићић, помоћник економа. Петар Радичевић, практикант. Стојан Стојић, чувар шума.

Бр. 510. — Повереник г. Милан Р. Максимовић, учитељ у Међулужју. — Оснивач: г. Др. Милан Крстић, ср. лекар. — Улагачи: г. г. Владимир Ђорђевић, трговац. Освалд Репић, марвени лекар.

Бр. 511. — Повереник г. Тодор П. Матић, учитељ у Великом Селу. — Оснивачи: г. Велисав Илић, свештеник у Топоници. Основне школе у Батуши и у Великом Селу. — Улагачи: г. г. Андрија Пауновић, земљорадник. Милан Јовановић, економ. Милија Ц. Павловић, економ. Светозар Ђукић, свештеник у Батуши. Тодор П. Матић, учитељ.

Бр. 513. — Повереник г. Васа П. Стојановић, управник поште у Књажевцу. — Улагачи: г. г. Драгољуб П. Васић, поштар. Драгомир Раденковић, артилериски капетан. Драгомир Стаменковић, поштар. Жика Милић, општински деловођа у Валакоњу. Јанићије Поповић, директор гимназије. Лазар Сладаковић, срески економ. Љубомир Милић, општински деловођа у Берчиновцу. Љубомир Тасић, поштар. Михаило Профировић, учитељ. Милија Ристић, свештеник у Горњој Каменици. Миљко Живадиновић, општински деловођа у Доњој Соколовици. Миодраг Д. Тодоровић, ученик. Михаило Јовић, капетан. Никола Поповић, свештеник у Бољевцу. Павле Лајковић, наредник.

Бр. 515. — Повереник г. Светозар Богдановић, свештеник у Ивањици. — Оснивачи: Основна школа у Ивањици, у Косовици, у Миланци. — Улагачи: г. г. Благоје Луковић, трговац. Божидар Нешковић, учитељ у Миланци. Глигорије Циврић, општински деловођа у Кушићу. Драгослав Јојић, порески помоћник. Јован Крапчевић, порезник. Светозар Богдановић, свештеник. Светозар Поповић, полицијски писар. Стаменко Поповић, свештеник у Придворици.

Бр. 516. — Повереник г. Светозар Ж. Михаиловић, контролор железничке дирекције у Београду. — Улагачи: г. г. Александар К. Марковић, правник. Др. Воја Ђорђевић, санитарски референт железничке дирекције. Драгомир А. Ђорђевић, правник. Зорка Захијева, чиновница општине београдске. Катарина Лазаревићева, чиновница железничке дирекције. Мара Димићева, чиновница железничке дирекције. Милорад Јанковић, рентијер. Никола Милић, чиновник општине београдске. Станимир Даничић, чиновник београдске кланице. Таса Нешић, чиновник општине београдске.

Бр. 517. — Повереник г. А. Рајнвајн, књијар на Цетињу. — Улагачи: г. г. Алекса Абрамовић, гимназист. Арсо Мартиновић, апотекар. Василије Штиркић, гимназист. Ђуро Девић, професор. Јагош Вујисић, богослов. Јован Велашевић, богослов. Јован Булајић, гимназист. Јован Радуловић, гимназист. Крсто Пејовић, гимназист. Новица Радовић, гимназист. Павле Лопичић, гимназист. Перо Шоћ, шеф адми-

нистративног поштанско-телеграфског одељења Петар Ко-
смајац, гимназист. Радомир Кривокапић Орлински, учитељ.
Др. Х. Кулев, зубни лекар.

Бр. 518. — Повереник г. Др. Јово Стефановић, бе-
дежник у Котору (Далмација). — Оснивач: г. Јурај Зго-
релец, професор гимназије. — Улагачи: г. г. Александар
Микулић, катихета гимназије. Драгутин Босиљевац, ученик
гимназије.

Бр. 519. — Повереник г. Лазар Плавшић, учитељ у
Качфалу. — Улагач: г. Дамјан Поповић, трговац у Хер-
цег-Суљошу (2 комплета)

Бр. 520. — Повереник г. Лука Дукић, трговац у Книну
(Далмација). — 1 улагач.

Бр. 521. — Повереник г. Александар П. Митић, ин-
жињерски капетан у Нишу. — Улагачи: г. г. Божидар
Протић, наредник. Божидар Путниковић, поручник. Бори-
рисав Николић, капетан Бранко Марковић, књиговођа.
Др. Виктор Моравац, лекар. Драгутин Илић, поднаредник.
Коста Лукић, цариник. Михаило Поповић, официр. Сто-
јимир Петровић, економ болнице.

Бр. 522. — Повереник г. Ђура Димитријевић, учитељ
у Пожаревцу. — Оснивачи: г. г. Драгослав Бошковић,
адвокат. Основне школе у Дрмну, Дубравици и Костолцу.
Трговачка Омладина. — Улагачи: г. г. Димитрије Јовано-
вић, поручник. Душан Димитријевић, судија. Ђока Н.
Марковић, мајор. Ђока Стојановић, трговац. Ђура Дими-
тријевић, учитељ. Ксенофон Мантић, кафеџија. Милоје Ва-
сиљевић, судски писар. Милош Јовичић, судски писар. Ми-
лорад Кузмановић, капетан. Никола Стојановић, трговац.
Север Милутиновић, управник Казненог Завода.

Бр. 523. — Повереник г. Никола П. Живковић, гим-
назист у Крушевцу. — 1 улагач.

Бр. 524. — Повереник г. Петар К. Шрепловић, чи-
новник Народне Банке у Београду. — Улагачи: г. г.
Бранко Бошковић, директор Банке у пензији. Драгутин
М. Стефановић, чиновник. Живко Продановић, чиновник.
Јеврем Ђуровић, чиновник. М. Ј Илић, чиновник. Никола
Милојковић, чиновник. Обрад Бољарић, чиновник. Петар
К. Шрепловић, чиновник. Тодор А. Васојевић, чиновник.

Бр. 525. — Повереник г. Тихомир В. Шарковић, тр-
говац на Рашкој. — Оснивачи: Основне школе у Градцу,
Јошаничкој Бањи, Рашкој и Трнави. — Улагачи: г. г. Алекса
Синђелић, срески писар. Богдан Максимовић, свештеник у
Градцу. Велимир Курсулић, трговац. Велимир Пењовић,
предузимач. Др. Властимир Пантелић, срески лекар. Дио-
нисије Младеновић, трговац. Живојин Антић, чувар шума
у Јошаничкој Бањи Јевтимије Миљковић, општински де-
ловођа. Љуба Јовановић, општински деловођа. Милић Гиз-
давић, трговац. Милорад Јеленковић, чиновник завода Ми-
хаило Бељаковић, општински писар у Баљевцу. Михаило
Дамњановић, чувар шума. Михаило Петровић, свештеник.
Павле Чорбић, председник општине у Рудну. Петар Па-
пакочић, трговац. Растимир Перуничкић, учитељ. Родољуб
Ковачевић, окружни подшумар. Светозар Обрадовић, тр-
говац. Симион Вилимановић, механџија у Рудну. Тихомир
В. Шарковић, трговац.

Бр. 526. — Повереник г. Милан Јакшић, књиговођа
у Госпићу (Хрватска). — Улагачи: г. г. Данило Богдано-
вић, учитељ. Гено Илић, прота. Ђуро Мишчевић, трговац.
Др. Јован Јованић, адвокат. Коста Кангрга, трговац. Ми-
лан Јакшић, књиговођа. Милан Наранчић, књиговођа. Ми-
лан Тркуља, трговац. Мико Станић, чиновник. Мито Ву-
ковојац, учитељ. Мито Орлић, надзорник. Др. Никола Гр-
ковић, адвокат. Никола Наранчић, перовођа. Пеко Јерковић,
трговац. Петар Шкундрић, официјал. Томо Љубојевић,
трговац. Томо Пејновић, трговац.

Бр. 527. — Повереник г. Велимир Р. Нешић, дело-
вођа у Брзану. — Оснивач: Основна школа у Брзану. —
Улагачи: г. г. Велимир Нешић, деловођа. Милорад Б. Ми-
нић, писар. Танасије С. Грујић, механџија.

Бр. 528. — Повереник г. Димитрије М. Илић, учитељ
у Краљеву Селу. — Оснивачи: г. г. Момчило Д. Илић,

ђак. Основне школе у Врбици, Кожељу, Мариновцу, Но-
вом Кориту и Трновцу. — Улагачи: г. г. Димитрије Пе-
тровић, срески начелник. Живојин Тасић, свештеник. Жика
Жикић, писар у Врбици Зарије Ивковић, поштар. Миха-
ило Станисављевић, учитељ у Рготини. Никодије Стамен-
ковић, економ. Тодор Н. Митић, порезник у Књажевцу.

Бр. 529. — Повереник г. Димитрије М. Петковић, учи-
тељ у Ђуприји. — Оснивачи: г. г. Зорка др. Јосифа Видако-
вића, окружног физика у пензији. Лазар Петковић, учитељ
у Доњој Мутници. Основне школе у Батинцу, Доњој Мут-
ници и Мириловцу. — Улагачи: г. г. Драгутин Петровић,
књижар. Миодраг Радојковић, ђак. Мића Пеливановић, адво-
катски приправник Петар Илић, трговац. Светислав Пав-
ловић, војни чиновник. Сима Симић, трговац. Станоје Д.
Љубичановић, трговац.

Бр. 530. — Повереник г. Матија П. Љујић, учитељ у
Прћиловици. — Оснивачи: Основна школа у Корману.
Црква пуковника Рајевскога у Горњем Адровцу. — Ула-
гачи: г. г. Благоје Недељковић, шеф станице у Житковцу.
Милан С. Миловановић, учитељ у Прћиловици. Петар Мар-
ринковић, свештеник у Трњанима.

Бр. 531. — Повереник г. Милан К. Петковић, профе-
сор у Крагујевцу. — Улагачи: г. г. Александар Милано-
вић, гимназист. Бошко Миливојевић, гимназист. Војислав
Радивојевић, гимназист. Драгољуб Милановић, гимназист.
Драгомир Илић, гимназист. Пера Александровић, учитељ.
Пера Илић, професор. Др. Сава В. Поповић, лекар. Стева
Стевановић, професор. Стојан Браловић, гимназист. Чедо-
мир Живковић, гимназист.

Бр. 533. — Повереник г. Милорад Гавриловић, артиле-
риски потпоручник у Зајечару. — Улагачи: г. г. Алексан-
дар Николић, артилериски наредник. Владимир Гачевић,
артилериски потпоручник. Милан Јовановић, артилериски
потпоручник. Милорад Гавриловић, артилериски потпоруч-
ник. Чедомир Копчалић, артилериски потпоручник.

Бр. 533. — Повереник г. Саво Секулић, учитељ у Да-
рувару (Славонија). — Оснивачи: г. г. Васиљка Марковић,
учитељица. Ђуро Марковић, парох у Клиси. Пајо Поповић,
трговац. — Улагачи: г. г. Васо Кангрга, судски официјал.
Коста Јовановић, велепоседник. Коста Прица, благајник.
Кристифор Мауковић, грунтовничар. Лазо Капетановић, пи-
сар. Милан Добровић, равнатељ штедионице Милан Јуз-
башић, књиговођа Саво Секулић, учитељ. Светозар Гво-
јић, равн. учитељ (2 комплета). Српска Читаоница. Стојан
Радовановић, учитељ.

Бр. 534. — Повереник г. Спасоје Ј. Чворић, трговачки
помоћник у Трсту. — Улагачи: г. г. Арс. Станишић, чи-
ник Бранко Радић, чиновник. Васо Васиљевић, трговац.
Јосип Горењац, књижар Крсто Лучић, чиновник. Лазар
Ђурић, чиновник. Мило Станишић, гостионичар. Панто
Балтић, чиновник. Спасоје Ј. Чворић, трговачки помоћник.
Стеван Рајчевић, чиновник. Шпиро Јанковић, чиновник.
Шпиро Квеквић, трговац.

Бр. 535. — Повереник г. Душан К. Живковић, благај-
ник управе водовода у Београду. — Улагачи: г. г. Адам Дукић,
контролор. Бранко Вучићевић, писар. Богољуб Гроздано-
вић, контролор. Божидар Зрнић, монтер. Владимир Дојчи-
новић, цртач. Видосав Туцовић, инжињер. Драгољуб Кра-
гуљевић, контролор. Душан Капетановић, цртач. Ђорђе
Петровић. Жарко Пантелић, писар. Живојин Николић, кон-
тролор. Јован Младеновић, цртач. Коста Антић, писар. Марко
Марковић, цртач. Мата Цветковић, писар. Милан Станко-
вић, контролор. Миливоје Бркић, инжињер. Миливоје Миха-
иловић, писар. Милица Миленковић, учитељица. Нешко Сми-
љанић, инжињер. Пера Костић, деловођа. Риста Крстић,
контролор. Славко Рајковић, цртач. Стеван Димитријевић,
контролор. Стеван Мићић, гимназист.

Бр. 536. — Повереник г. Илија Јовановић, учитељ у
Голупцу. — Оснивачи: Основне школе у Војилову, Го-
лупцу и Кривачи. — Улагачи: г. г. Драгољуб Спасић, књи-
говођа. Илија Јовановић, учитељ.

Бр. 537. — Повереник г. Милан М. Стојићевић, учитељ у Деспотовцу — Оснивачи: г. г. Живојин Миловановић, свештеник у Стењевцу Манастир Манасија. Милан М. Стојићевић, учитељ. Основна Школа.

Бр. 438. — Повереник г. Милутин Јеленић, намесник у Доњем Милановцу. — Улагач: г. Божа Спасић, порезник.

Бр. 539. — Повереник г. Војислав Кеџмановић, кандидат медицине у Прагу. — Улагачи: г. г. Андреја Сфарчић, кандидат медицине. Војислав Кеџмановић, кандидат медицине. Јово Боковић, кандидат медицине. Јово Кујунџић, студент медицине. Михаило Дракулић, техничар Никола Шкерковић, професор. Др. Перо Давидовић, лекар.

Бр. 540. — Повереник г. Душан Грунчић, српски народни учитељ у Великом Бечкереку. — Оснивачи: г-ђа Софија Пешићка, велепоседник. Школска Књижница. — Улагачи: г. г. Аца Стефановић, велепоседник. Бранислав Димитријевић, гимназист. Бранислав Јелачић, хоровађа Душан Грунчић, учитељ. Душан Икић, берберин. Жива Милићев, ратар. Живко Ж. Терзин, трговац. Јован Петанек, свештеник. Јулије Матејић, велепоседник. Лазар Радичев, трговац. Др. Марко Недељковић, одветник. Др. Миша Матић, лекар. Павле Крижанов, писар. Павле Милићев, свештеник. Паја Ристић, велепоседник. Др. Славко Жупански, одветник. Стеван Пиварски, трговац. Стеван Стефановић, трговац. Српска Читаоница.

Бр. 541. — Повереник г. Милан Илкић, књижар у Земуну. — Оснивачи: г. г. Душан Димовић, економ. Косто Карамата, професор. — Улагачи: г. г. Б. Лукач, капетан у миру. Војислав Вујичић, трговац. Гавра Кошутић, парох у Петровцима. Др. Гига Авакумовић, адвокат. Др. Дане Трбојевић, професор. Ђорђе Гавриловић, професор. Јован Дреновчанин, равн учитељ у Угриновцима. Др. Јован Радивојевић, адвокат. Каменко Папрић, главни књиговођа. Олга Ђурић, учитељица. Петар Јеловац, трговац. Сава Дамјанов, парох у Фенлаку. Сава Шумановић, гимназист. Светислав Бешлић, инжињер. Др. Светислав Поповић, адвокат. Светозар Дујановић, парох у Бешки.

Бр. 542. — Повереник г. Михаило Медаковић, парох у Јасеновцу. — Улагачи: г. г. Ђорђе Ђурић, шумар у Мајуру. Илија Смиљанић, трговац у Стрмену.

Бр. 543. — Повереник г. Никола Ђекић, равн. учитељ у Великој Бастији — Улагачи: г. г. Душан Рокнић, учитељ. Никола Ђекић, равн. учитељ.

Бр. 544. — Повереник г. Михаило Васић, свештеник у Добоју (Босна). — Улагачи: г. г. Васо Ивановић, трговац. Вид Грубор, финансиски надстражар у Босанском Броду. Дамјан Кондић, трговац у Осечанима. Душан Мијатов, писар у Бања-Луци. Ђорђе Бугарски, трговац у Кулашима. Ђорђе Петровић, свештеник у Осечанима. Ђуро Војковић, апотекар. Ибрахим Хаџи Мујагић, трговац. Илија Јеловац, трговац. Илија Салопек, општински бележник. Јово Борота, писар. Љубомир Дучић, свештеник у Хадровцима. Михаило Васић, свештеник. Петар Ковачевић, свештеник у Кожусима. Ристо Војиновић, влаковођа. Светислав Бугарски, учитељ. Тодор Рајић, железнички чиновник.

Бр. 545. — Повереник г. Андра Гроздановић, књиг-

вођа у Ваљеву. — Оснивачи: г. г. Анка Приклмајер. Ваљевско Занатлиско Друштво. Никола С. Николић, гимназиста. — Улагачи: г. г. Андра Гроздановић, књиговођа. Алекса К. Стојшић, пешадиски мајор. Васо Поповић, свештеник у Ћелијама. Вукајло Лазовић, чиновник. Ђорђе Шибалић, трговац. Живко Л. Андрић, трговац. Живорад Даниловић, благајник. Јанко Цветковић, ћурчија. Јевгеније Томић, трговац. Милан Димитријевић, капетан. Милан Тодоровић, трговац. Милоје Николић, кројач. Милорад Качаревић, полициски писар. Милош Љ. Кораћ, трговац. Милош К. Поповић, трговац. Новак Томић, трговац. Павле Миросављевић, благајник. Радивоје Т. Јанић, трговац. Светолик Ф. Васић, трговац. Стеван Ђорђевић, трговац. Тодор Мило-сављевић, трговац.

Бр. 546. — Повереник г. Владимир М. Жеравичић, учитељ у Породину. — Улагач: г. Милован Радотић, српски писар.

Бр. 547. — Повереник г. Димитрије Михаиловић, учитељ у Ропчеву. — Улагачи: г. г. Димитрије Михаиловић, учитељ. Јоца Јовановић, порезник у Сопоту. Михаило Милојевић, свештеник у Неменикућама. Милорад Марковић, поштар у Сопоту. Пера Ђорђевић, порезник у Сопоту. Радисав Ђорђевић, општински писар у Сибници. Сава Леовац, порезник у Сопоту. Стојан Бабић, српски писар.

Бр. 548. — Повереник г. Милан Р. Максимовић, учитељ у Међулужју. — Оснивач: Црква Стојничка. — Улагачи: г. г. Драгутин Кршњански, трговац у Младеновцу. Милан М. Петровић, трговац у Младеновцу. Обрад Николијевић, трговац. Светолик Таврић, трговац.

Бр. 549. — Повереник г. Милорад Гавриловић, артиљериски потпоручник у Зајечару. — Улагачи: г. г. Димитрије Гавриловић, артиљериски наредник. Душан Стевановић, артиљериски наредник. Живко Пујић, артиљериски наредник. Милан Миленковић, пешадиски наредник. Милан Митић, артиљериски наредник. Милан Радуловић, артиљериски потпоручник. Миливоје Радосављевић, писар.

Бр. 550. — Повереник г. Саво Секулић, учитељ у Дарувару — 1 улагач.

Бр. 552. — Повереник г. Миленија П. Ђорђевић, класна учитељица у Крагујевцу. — Улагачи: г. г. Даница Ђорђевић, учитељица. Косара Вучковић, ученица. Љубица Поповић, ученица.

Бр. 553. — Повереник г. Михаило П. Томић, порезник у Лозници. — Оснивачи: г. г. Др. Милен Деспотовић, српски лекар. Основне Школе у Јадр. Лешници и Ковиљачи. — Улагачи: Владимир Радивојевић, економ. Јоца Чворић, трговац. Манојло Дивјак, окружни шумар. Максим Видаковић, свештеник у Недељицама. Милутин Стефановић, артиљериски поручник. Михаило Јовановић, порезник. Михаило П. Томић, порезник. Сава Катић, трговац. Светозар Јевтић, трговац. Софроније Тодоровић, апотекар.

25. децембра 1910. год
Београд.

Благајник
Српске Књижевне Задруге
Х. Лилер

Садржај: Повереницима — Изводи из записника. — Реферати о понуђеним делима. — Одзиви о Задругиним издањима — Библиографија — Одговори Задругине благајнице.

„Српска Књижевна Задруга“ излази према потреби 10-15 пута годишње и шаље се бесплатно повереницима, добротворима, редовним оснивачима и читаоцима. — Лист се даје у замену. — Огласи се примају према погодби.

Власник, за Српску Књижевну Задругу
тајник Милош Ивковић
(Македонска улица бр. 1).

Уредник, благајник Српске Књижевне Задруге
Х. Лилер
(Војводе Миленка улица бр. 42).

Штампарија „Доситије Обрадовић“, Чика-Љубина ул. бр. 8.

СРПСКА КЊИЖЕВНА ЗАДРУГА

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

Год. IV.

Београд, 20. фебруара 1911.

Бр. 5. и 6.

Одликовања повереника.

Ценећи трудан рад поверенички, којим се и најширим слојевима народним чини приступачна добра књига и помаже књижевност, изволео је и ове године Г. Министар просвете и црквених послова предложити за одликовање извештан број повереника, те је Њ. В. Краљ о Св. Сави ове године изволео одликовати:

Орденом Светиога Саве њеиога реда:

Димитрија Ф. Ћосића, учитеља у Шапцу.

Ратка Р. Ракетића, коњичкога поручника у Београду.

Косту Зегу, књиговођу у Обреновцу.

Златном медаљом за грађанске заслуге:

Савка Филиповића, учитеља у Чачку.

Милана М. Томића, професора у Крушевцу.

Филипа С. Мијатовића, намесника у Гучи.
Сретена Николића, директора у Јагодини.
Милорада Ив. Протића, свештеника у Каменици.

Миленију П. Ђорђевићеву, разредну учитељицу Више Женске Школе у Крагујевцу.

Гаврила Р. Раденковића, трговца у Београду.
Боривоја Тошића, мајора у Ваљеву.

Сребрном медаљом за грађанске заслуге:

Симу Цветковића, професора у Шапцу.

Милана Ст. Ристића, благајника Железничке Дирекције у Београду.

Арсу В. Поповића, учитеља у Рековцу.

Љубомира В. Симоничића, учитеља у Врању.

Анту Поповића, свештеника у Крушевцу, — поверенике Српске Књижевне Задруге.

Повереницима.

I.

Услед велике тражње Толстојева романа „Рат и Мир“ (Забавник V), од кога је Задрузи била нестала прва књига, прештампана је та свеска, те се од Задруге опет могу добити комплети овога романа.

Цена је повезаноме комплету 10.— динара (круна), а повереници имају за свој труд 20%.

Моле се повереници да изволе настати око скупљања уплата, да би овај роман могли добити задругари, који га још немају, док се не распрода и ово ново издање, које је штампано само у малом броју (према броју осталих свезака).

II.

Моле се повереници, који још нису послали задругарске уплате за XIX коло, да их изволе послати одмах, како њихови задругари не би

остали без књига, пошто је од овога кола остало само још врло мало примерака.

Моле се у исти мах повереници, који су узели XIX коло на почек, па га нису могли распродати, да нераспродате комплете изволе одмах вратити, јер су Задрузи потребни за нове задругаре.

Напоследку моле се сви повереници, који имају отворен рачун код Задруге, да га изволе свршити до 31. марта ове године, као краја Задругине рачунске године.

III.

Моле се повереници, да добротворима, који још нису добили дипломе, изволе саопштити, да Задруга још није добила нове дипломе, те им их зато није послала. Када дипломе буду готове, послаће их Задруга добротворима.

Прослава стогодишњице Доситеја Обрадовића.

У просторијама Српске Књижевне Задруге имао је 4. фебруара о. г., под председништвом Г. Стојана Новаковића, свој састанак целокупан Одбор за прославу стогодишњице Доситеја Обрадовића. На том састанку реферисао је секретар Г. др. Јован Скерлић о досадашњем раду појединих секција и о томе шта је до сада уопште све урађено на томе да се стогодишњица смрти Доситеја Обрадовића прослави, и том је приликом изнео: да је иницијативом Српске Књижевне Задруге одлучило Министарство Просвете, у споразуму са Државном Штампаријом, да изда јевтино али врло лепо издање свих дела Доситеја Обрадовића; да је питање о споменику готово већ решено, јер је Општина Београдска на ту сврху дала место на Теразијама и одредила 30.000 динара, и да је затим Њ. В. Краљ изразио жељу да новчаним прилогом учествује у подизању споменика првом министру просвете свога деда, а биће још и других прилога, тако да ће се за споменик имати око 40.000 динара; да је за изложбу Доситеја Обрадовића скупљено већ доста материјала; да ће Српска Књижевна Задруга издати у свом овогодишњем колу Споменицу Доситеја Обрадовића са пригодним чланцима о Доситеју; да се о прослави спремају у

Београду два конгреса: конгрес Савеза Југословенских Културних Друштава и конгрес српских и хрватских студената. Од свих пројектованих тачака прославе једино се ништа није могло урадити на подизању дома.

После извештаја Г. др. Ј. Скерлића говорили су Г.Г. Стојан Новаковић, Богдан Гавриловић, М. Цукић, др. Ј. Скерлић, М. Маслаћ и одлучено је да се прослава подели на два дела: први део прославе биће на дан смрти Доситеја Обрадовића, 27. марта, и тога дана ће се по свима српским школама одржати предавања о Д. Обрадовићу и помен по црквама, а до тога дана биће готово и државно издање његових дела; други део прославе биће о откривању споменика, последњих дана августа, којом ће се приликом састати конгреси, држати свечане седнице Академије Наука и Универзитета, свечана представа у Нар. Позоришту, отворити Доситејева изложба, и растурати умножена једна од најбољих слика Доситејевих у јефтином издању.

Одбор је на крају састанка решио да се извршење свих претходних послова око прославе преда Управи Српске Књижевне Задруге, која ће веће послове подносити на одобрење целом Одбору.

Изводи из записника.

I. Српске Књижевне Задруге.

1. Главнога одбора.

Састанак 17. јануара 1911. год. — Прочитан је записник прошлога састанка и примљен. — Економски одсек и Надзорни одбор извештавају да су извршили преглед благајнице и вођења магацинских књига, и да су нашли све уредно. Примљено к знању. — Благајник г. Х. Лилер реферише Управи да је прва свеска Толстојева романа „Рат и мир“ распродата, и предлаже да се откупи од антиквара Томе Јовановића 2290 свезака (друге, треће и четврте), и да се прва свеска прештампа у 750 примерака како би Задруга, на тај начин, добила 750 комплета овога романа. Усвојен је предлог о откупу књига од антиквара и о прештампавању прве свеске у 750 примерака. — Благајник реферише о кретању задругара до 31. децембра 1910. и упоредио је са стањем до 31. децембра 1909. године. Ове године Српска Књижевна Задруга имала

је на тај дан 5354 члана (сем добротвора), лањске године 4115 чланова, дакле 1239 чланова више; ове године добивено је за XIX коло 35.692 дин., лањске године добивено је 28.190 дин., дакле 7.502 дин. више; за књиге примљено је ове године 57.572·93 дин.; а лане 47.268·33 дин., дакле 10.086·60 дин. више. — Прочитано је писмо Францишканскога манастира Свете Кларе у Котору, који од Српске Књижевне Задруге моли њена издања на поклон за јавну библиотеку свога манастира. Одлучено је да се пошљу књиге, којих Српска Књижевна Задруга још има.

2. Књижевнога одсека.

Састанак 17. јануара 1911. год. — Прочитан је записник прошлога састанка и примљен. — Тајник реферише да је г. др. Јован Ердељановић одговорио на понуду Српске Књижевне Задруге да изради спис о Црној Гори и да ће бити готов са списом за једну и по до две го-

дине. Г. Ердељановић обећава да би после тога списа могао израдити књигу и о којој другој српској или јужнословенској или балканској земљи. Одлучено је да се г. Ердељановић умоли да изради спис о Црној Гори и о другој којој српској земљи по његовом избору. — Г. др. Тихомир Ђорђевић изјављује да прима понуду да изради спис о Србији, али му за то треба две године времена. Прима се к знању. — Прочитано је писмо Матице Хрватске, која је узела на себе да посредује између Српске Књижевне Задруге и удовице пок. Јосипа Козарца, наследнице ауторских права свога мужа, те моли да Српска Књижевна Задруга хонорише спис „Мртви Капитали“, који је Задруга издала у XIX колу. Матица Хрватска уједно предлаже да Матица Хрватска и Српска Књижевна Задруга хоноришу, прва српска а друга хрватска дела подједнако. Одлучено је да се г-ђи Козарац, према правилнику, исплати по 40 круна од штампаног табака, и да се са Матицом Хрватском, према њеном предлогу, постигне споразум у погледу будућега хонорисања хрватских дела.

3. Економскога одсека.

Састанак 17. јануара 1911. године. — Извршен је преглед вођења магацинских књига и благајнице за месец декембар.

4. Надзорнога одбора.

Састанак 17. јануара 1911. године. — Извршен је преглед благајнице и вођења магацинских књига за месец декембар.

II. Матице Хрватске.

Састанак 12. јануара (по н. к.) 1911. год. — Извештај управе да је дружини ђака Друге Београдске Гимназије поклонила неколико књига, и да се с Дионичком Тискарком споразумела о условима под којима би јој се, према одлуци од 5. децембра 1910. год., имало поверити штампање редовних издања за годину 1911., примљен је к знању. — На главну скупштину „Матице Далматинске“ одређен је за изасланика председник др. Отон Кучера. — За стецај на награде (Драшковићеву, Вебер-Ткалчићеву, Котурову, Томашићкину, Бубановићеву и Кеглову) стигло је једанаест рукописа који су дати на оцену, и, према одлуци скупштине, о њима се има донети одлука најдаље до 30. јуна о. г. Пошто за Бубановићеву награду није стигао ниједан рукопис, а пошто се жели да се и за остале награде којима се могу наградити поучна дела, поднесе више рукописа, одбор „Матице Хрватске“ одлучио је да се *стецај за награду из задужбине Драшковићеве, Бубановићеве и Кеглове продужи до 30. јуна 1911. године.* — И остали рукописи дати су

референтима; уједно су расправљене и неке књижевне понуде (да „М. Х.“ изда велико дело о посавском везиву, о народној уметности и народној индустрији, Антологију из хрватске глагољске књижевности). На предлог књижевног уредника др. Б. Дрекслера замолиће се г-ђа Козарац да „М. Х.“ преда недовршени роман свога пок. мужа „Живи капитали“, те ће се Одбор „М. Х.“ посаветовати да ли би се тај роман дао довршити у духу пишчевом. — Каријера комедија Милана Марјановића, штампаће се у редовним издањима. — Поводом понуда новијих приповедача да се њихови већ штампани радови издаду као збирка у „М. Х.“, одлучено је да „М. Х.“ од њихових већ објављених радова прими највише до половине обима збирке, а да бар половина збирке мора бити нова и нештампана. — Г-ђи Ани уд. Лепушић дата је и за год. 1911. помоћ од 240 круна. — Од Г. М. Жуљића, учитеља трг. школе у Травнику, понуђена збирка народних песама купљена је за 100 круна. — У Задру је у понедељак 16. јануара (по н. к.) била главна скупштина „Матице Далматинске“, на којој је једногласно примљен уговор „Матице Далматинске“ и „Матице Хрватске“ о заједничком раду; овај уговор изнеће се 22. јан. и пред скупштину „М. Х.“, па како га је с одушевљењем и једногласно примила скупштина „М. Далм.“, нема сумње да ће га примити и скупштинари „Матице Хрватске“. Садржај уговора биће објављен доцније, после скупштине. — Мисао о културном зближењу и уједињењу Јужних Словена, која је довела до везе између „Матице Хрватске“ и „Матице Словеначке“, довела је у то коло и „Српску Књижевну Задругу“. Одбори „М. Х.“ и „Срп. Књ. Задруге“ споразумели су се да сваке године издају по једно дело из српске односно хрватске књижевности. „Српска Књижевна Задруга“ већ је издала за годину 1910. „Мртве Капитале“, а „М. Хрв.“ почеће у год. 1911., те ће као прву књигу издати *Антологију из модерне српске лирике.* Уз то, „Српска Књижевна Задруга“ позвала је поверенике да купе чланове за „Матицу Хрватску“, а „М. Х.“ је позвала своје поверенике да скупљају чланове за „Срп. Књ. Задругу“.

III. Матице Словеначке.

Састанак од 25. јануара (по н. к.) 1911. год. — Председник се сећа покојнога Матичиног сарадника проф. Апиха, који је последњих година, на основу архивалних испитивања, спремао историско дело о сељаштву за време Марије Терезије и Јосифа II. — Матица је 3. дек. 1910. год. приредила Плетершниково вече, а 11. дек. Вразову академију, и председник благодари свима појединцима и друштвима која

су помагала при свечаности, а нарочито „Глазбеној Матици“. На састанку представника јужнословенских културних друштава на дан 10. и 11. дец. (27. и 28. нов.) Матицу Словеначку је заступао председник, и на њему је склопљен „Савез Југословенских Културних Друштава“; комунике о састанку биће штампан у засебној књижици (саопштен у „Срп. Књ. Задрузи“ на другом месту. Пр. Ур.). На дан 22. јан. је председник заступао Матицу на ванредној скупштини „Матице Хрватске“ на којој је извршено коначно и стварно спајање „Матице Далматинске“ и „Матице Хрватске“, и на конференцији која је била после скупштине, и то, *прво*, о чистоти хрватскога књижевнога језика, и, *друго*, о књижарским приликама (изнета је мисао о оснивању нарочите књижаре за југословенска књижевна друштва). — „Матица Словеначка“ је, по угледу на друге словенске центре, желела да свечано прослави успомену на Л. Н. Толстоја, али није било одзива, као што уопште нека словеначка друштва и организације ни не одговарају на позиве и предлоге. — Из *Економскога Одсека*: За год. 1910. уплатило је чланарину 3090 чланова. Годишњи приход износи 15,844·14 кр.; за друштвене књиге је Матица издала 13.739·88 круна. Досадашњи дефицит је са свим изравнат. Чланарина је према правилима 4 круне; са члановима од по 2 круне, који би добијали само књиге из лепе књижевности, Матица би дошла у неприлику и оштетила би научне пу-

бликације. — Из *Научнога Одсека*: Израду нацрта за музику у Југословенској Енциклопедији поверио је Савез словеначких певачких друштава статистичком одсеку „Глазбене Матице“. На састанку географа и природњака решено је да се у Енциклопедију прими и „species“; на састанку правника наглашено је да статистику треба разделити по струкама, а нацрт за право да треба попунити, а негде и изменити. О свима тим начелним питањима научни одсек је решавао 23. јан. у присуству и уз сарадњу председника „Југословенске Академије знаности“ г. Тадије Смичикласа, и г.г. проф. др. Јос. Шиловића и др. Мавровића из Загребa. Абецедари за мање чланке, нарочито биографије, које ће за многе струке бити главна садржина Енциклопедије, делимично су састављени. Срби су с послом од прилике толико исто далеко као и Словенци. Тешкоће које су настале код Бугара, изравнаће се. — Из *Уметничкога Одсека*: Реферисано је о досадашњим припремама за студије о словеначком дому, које „Рудолфинум“ с правом сматра за свој делокруг, о уметничкој топографији словеначких земаља коју је Матица предала „Друштву за хришћанску уметност“. Матица ће „Земаљски уметнички савет“ замолити за помоћ за издавање „Уметничкога Кола“. — Позив „Ладе“ на југословенски конгрес дошао је доцкан и без одређенога дневнога реда. Матица је публиковала позив пољске „Rzezbe“ („Вајарство“) за учествовање на вајарској изложби у Кракову.

Савез Јужнословенских Културних Друштава.

О прослави стогодишњице рођења Станка Враза, 27. и 28. новембра 1910., у Љубљани, био је, уједно, држан и састанак југословенских културних друштава, и утврђен савез и споразуман рад. О томе важном акту објавила је „Матица Словеначка“ коминике, из кога саопштавамо ове појединости:

У Љубљани су, на дан прославе Станка Враза, 27. и 28. новембра 1910. године, одржала састанак југословенска културна друштва. Конференције су биле у просторијама „Матице Словеначке“, у суботу 27. нов. од 3 до 6^{1/2} сати у вече, и у недељу, 28. нов. од 8^{1/2} до 10^{1/2} пре подне. Председавао је др. Фран Илешкић. На састанак била су позвана само културна друштва која су већ радила у смислу јужнословенске заједнице, или која по својим правилима имају довољно широку подлогу да би могла радити у означеном смислу. Осем тога, биле су позване некоје књижаре.

Преко изасланика или опуномоћника била су заступљена ова друштва и институције: 1. „Академија“ у Љубљани (проф. Рајснер, др. Моле); 2. „Браћа хрватског Змаја“ у Загребу (Ем. пл. Лавовски, др. Дане Грубер); 3. Земаљско позориште у Љубљани (Фран Говекар); 4. „Друштво хрватских књижевника“ у Загребу (др. Бранимир Ливадић); 5. „Друштво словеначких лекара“ (др. Деметер Блајвајс витез Трстенишки); 6. „Глазбена Матица“ у Љубљани (др. Владимир Равнихар); 7. „Хрватски Педагошко-Књижевни Збор“ (Јос. Медвед и Јос. Шкавић); 8. „Јеронимско Друштво“ у Загребу (опуномоћен др. Дане Грубер); 9. „Матица Хрватска“ у Загребу (др. Отон Кучера, др. А. Базала); 10. „Матица Словеначка“ у Љубљани (др. Фран Илешкић); 11. „Матица Српска“ у Новом Саду (Милан А. Јовановић); 12. „Правничко друштво“ у Загребу (опуномоћен др. Отон Кучера); 13. „Правник“ у Љуб-

Љубљани (др. Данило Мајарон); 14. „Савез хрватских пјевачких друштава“ у Загребу (Милан Жрешкић); 15. Лист „Слован“ у Љубљани (Драгутин Хрибар); 16. „Словеначко Планинско Друштво“ (др. Фран Томиншек); 17. „Словеначка Школска Матица“ у Љубљани (Х. Шрајнер); 18. „Српска Књижевна Задруга“ у Београду (др. Јован Скерлић); 19. „Савез певачких друштава“ у Љубљани (др. Владимир Равнихар). „Југословенска Академија знаности и умјетности“ је у нарочитом писму јавила да „ће до остављене јој евентуалне приједлоге радо узети у претрес“. У току састанка је поново наглашено да „Југословенска Академија“ прима и словеначки написане студије, и уједно је истакнуто да би словеначке институције требало да поручују њене публикације; затим се са одобравањем поменуло издавање „Југословенске Енциклопедије“. „Матица Српска“ у Дубровнику је поручила да се „слаже потпуно са мишљу да словеначка, хрватска и српска културна друштва ступе у што тешњу везу“. Управа „Кр. зем. хрв. казалишта“ у Загребу (Владимир пл. Трешчец Брањски) изјавила је да је узела себи у задатак да у будуће на загребачкој позорници негује и словеначку драму.

Дневни ред и ток рада био је овај:

I. *Музика*. На основу реферата г. г. др. Вл. Равнихара и Милана Крешића констатује се *прво*, да су словеначки „Нови Акорди“ угледна публикација за музичку уметност, и да је хрватски „Пјевачки Вјесник“ друштвени орган хрватских и словеначких певачких друштава; *друго*, да се почасне награде за нове композиције подједнако у будуће расписују за словеначко хрватске као и за српске композиторе; *треће*, одлучено је да се изјави жеља којом су прихватили присутни уредници „Савременика“, „Српскога Књижевнога Гласника“ и „Слована“ (Ливадић, Скерлић, Илешкић), да четири часописа доносе објаве и оцене на композиције сва три народа; *четврто*, нађено је за потребно и могуће да се музичко благо, као што је на пр. у издањима „Глазбене Матице“, даје осталим Јужним Словенима на располагање и употребу.

II. *Медицина и природне науке*. На основу извештаја г. др. Деметра Блајвајса пл. Трстенишкога 1. се констатује да хрватски и српски лекари имају у „Лијечничком вјестнику“ свој заједнички званични орган; 2. да Срби издају лист „Здравље“ и „Архив целокупне медицине“ (својина „Српскога Лекарскога Друштва“), а Хрвати „Гласник Хр. Природословног Друштва“; 3. изјављује се жеља да сваки од тих листова увек доноси садржину свих осталих стручних органа и реферата о свима стручним јужнословенским публикацијама (књигама, списима); 4. да се при изради стручне

терминологије што више пази на заједницу израза (најбоље би било терминологију издати у једној књизи); 5. примају се ове резолуције:

прво, у интересу културног напретка јужнословенских народа у оквиру аустро-угарске монархије је неопходно потребно да се испитима, који су положени на загребачкоме универзитету, призна реципроцитет за цислитавске земље;

друго, услед практичне потребе јужнословенских земаља, особито Босне и Херцеговине, које још ни из далека немају потребан број лекара, па и Хрватске и Славоније, потребно је да се на загребачком универзитету што пре установи медицински факултет. Исто тако је потребна и техничка виша школа у Загребу, која делимично већ има новаца за то;

треће, представници јужнословенских културних друштава једнодушно захтевају да се за Словенце у Љубљани подигне универзитет, и то најпре правни факултет.

III. *Правне науке*. На основу реферата г. др. Дан. Мајарона 1. се констатује да орган „Правничкога Друштва“ у Загребу саопштава и словеначке чланке, и да љубљански „Правник“ којим се служи и Истра и Далмација, објављује и хрватске чланке; 2. да загребачко и љубљанско друштво између предаваче; 3. изјављује се жеља да та два органа и српски „Архив за правне и друштвене науке“ доносе извештаје о правничким организацијама и научним правним списима, затим о правним реформама нарочито у хрватским и српским политичким заједницама (Бановини, Босни и Херцеговини, Србији, Црној Гори) што ће бити од користи, теоретички и практично, политичарима и законодавним телима (др. Кучера и др. Скерлић узимају на себе посредовање у том правцу); 4. да се, као и у медицини, и при изради правне стручне терминологије гледа на што већу заједницу израза (најбоље би било терминологију издати у једној књизи).

IV. *Планинска (туристичка) Друштва*. На основу реферата г. др. Франа Томиншека 1. признаје се уопште велики значај „Планинским друштвима“ за упознавање и одбрану земље; 2. констатује се да су Чеси много учинили за развитак планинства у Словеначкој; 3. да преговори „Слов. Планинског Друштва“ и „Хрв. План. Друштва“ о заједници органа „Планинскога Вјесника“ још нису успели до сада, али да би то било корисно за развитак планинства међу Хрватима и Србима.

V. *Школско-књижевна друштва*. На основу реферата г. г. Јос. Шкавића и Х. Шрајнера констатовало се 1. да „Хрв. Пед. Књ. Збор“ не издаје књиге које би служиле на раздор између Хрвата и Срба; 2. да „Хрват. Пед. Књ. Збор“ и „Словеначка Школска Матица“ дају

члановима братскога друштва узајамно своје публикације у половину цене; 3. да се „Слов. Школска Матица“ и „Хрв. Пед. Књ. Збор“ узајамно надопуњују, јер прво друштво издаје више практичне, а друго више теоретичке списе; 4. да „Слов. Школска Матица“ издаје хрватске и српске списе; 5. изјављена је жеља да хрватски лист „Напредак“ доноси више реферата о српским књигама; 6. исто тако да се у школске књиге више унесе упознавање братских народа; 7. одобрава се намера „Слов. Школске Матице“ која хоће да у друштву са хрватским учитељима у 1911. год. приреди путовање по хрватско-српским земљама; 8. изјављује се жаљење што се јавност одвећ мало интересује за школе и за школско-књижевна друштва.

VI. *Популарна књижевна друштва*. После реферата г. др. Грубера констатовано је 1. да најшири слојеви треба да добију словенско осећање, ако се хоће да они задрже и словеначку народну свест; 2. да „Друштво св. Мохора“ (у Љубљани) спрема књигу о Хрватима.

VII. *„Академија“ у Љубљани и „Браћа хрватског Змаја“ у Загребу* (друштва за образовање маса). На основу реферата г. г. Ласовскога и др. Молеа констатује се 1. да се приређују предавања која имају сврху да публику упознају с братским народима; 2. да се словеначки и хрватски предавачи измењују; 3. да је друштво „Браћа хрв. Змаја“ већ водило рачуна, и да ће још више водити рачуна и о Словенцима (спомен-плоча подигнута Томшићима у Виници, и Трдини на кући у којој се родио); 4. да су правила „Пучкога универзитета“, који би проширио свој рад и на Љубљану, већ одобрена; 5. изјављена је жеља да предавачи, кад предају у братском народу, при језичкој обради свога предавања воде рачуна о језику своје публике.

VIII. *Матица Хрватска, Матица Словеначка, Матица Српска у Новом Саду, Српска Књижевна Задруга у Београду*. На основу реферата др. Базале, М. Јовановића, др. Скерлића и др. Илешића 1. констатује се да те књижевне установе у својим издањима дају извештаје о културном животу братских народа (на пр. новосадска Матица Српска у „Летопису“); 2. да ће се „Матица Хрватска“ и „Матица Далматинска“ слити у једну целину; 3. да су односи између „Матице Хрватске“ и „Матице Словеначке“ нарочито интимни и реални, што се види у томе што свака од њих издаје по једну књигу на суседном језику, или што издају обе заједно по једну књигу; даље у томе

што дају својим члановима у оквиру суседнога народа своје публикације по спуштеној цени (али то ипак не може остати трајно); 4. да су „Матица Хрватска“ и „Српска Књижевна Задруга“ ступиле у сличне узајамне односе, т.ј. да издају књижевна дела истородне братске књижевности (као што је на пр. „Срп. Књиж. Задруга“ издала Балскога и Козарца), и да преко својих повереника скупљају чланове и за друго друштво; 5. изјављена је жеља да се извештаји са седница управа измењују; 6. прима се склапање „Савеза јужнословенских културних друштва“. Томе савезу треба у својим народима да прокрче пута Матице. *Идући састанак Савеза биће о Досићејевој прослави у Београду*; 7. сажаљева се немарност многих чланова и одборника у разним друштвима.

IX. *Издавачка друштва* („Друштво хрватских књижевника“). На основу реферата др. Ливадића констатује се 1. да је састанак представника јужнословенских културних друштава у толико већег значаја што он показује да су се рада у смислу нашега јединства, као што то чини „Друштво хрв. књижевника“, од свога почетка, прихватиле наше најјаче институције, т.ј. „Матице“ и „Српска Књижевна Задруга“; 2. поводом факта да на састанак није хтела доћи ниједна позвана књижара, прихваћена је ова резолуција: а) представници јужнословенских културних друштава уверили су се на свом састанку у Љубљани да их књижаре ни мало не потпомажу у ширењу просвете, и споразумели су се у томе да сложено и енергично устану против немара књижарског докле год они сами не увиде да њихова помоћ књижевним друштвима није од користи само тим друштвима него и самим књижарима; б) исто тако су се представници јужнословенских културних друштава уверили да је за застој у нашим књижевностима у великој мери крив и немар претплатника, и дају израза своме уверењу да претплата на књижевне листове није поклон друштву или издавачу, него да је то дужност просвећенога човека, који је мора свесно вршити; 3. констатована је потреба статистике о продаји наших књига и књижевних листова.

Др. Отон Кучера је завршио одлуком: „Матица Хрватска“, „Матица Словеначка“, „Матица Српска“ и „Српска Књижевна Задруга“ и даље ће ширити популарно-научну и лепу књижевност у своме народу, и то још интензивније него досада, а са већим обзиром на принцип поделе рада у поучном делу и на целокупну психу у области лепе књижевности.

Одзиви о Задругиним издањима.

О *Дошљацима*, роману М. М. Ускоковића, св. 128. Српске Књижевне Задруге, изишла је у „Српском Књижевном Гласнику“, св. од 1. јануара о. г., оцена, из које доносимо ове одељке:

„... *Дошљаци* крећу једно важно питање нашега доба, питање моралне равнотеже и духовнога правца наших нараштаја. Извесно је, данас се у животу више не види јасно, и немир је завладао свима душама. Ми смо изишли из вековних колосека којима су наши стари тромо и спокојно ишли, али ми не знамо нове стазе, и када случајно набасамо на њих, газимо несигурним ногама. Ми смо први нараштаји који раде главом, у једној новој раси где се главом никада није радило, и један наш човек данас сам за себе, својим личним напорима, мора да пројурџи онај дуги пут који су код старих раса низови нараштаја прелазили. Ми смо принуђени да чинимо огроман интелектуалан и нервни напор, да брутално кидамо са средином из које смо никли; ми нагло ничемо и преко ноћ бујамо као трава на сибирским лединама, ми зрелимо брзо, и брзо венемо; ми у двадесетој години решавамо највећа морална и социјална питања, да у четрдесетој години постанемо млади старци; ми буктимо и сагоревамо, и нашом душом и нашим нервима искупљујемо душевну равнотежу нараштаја који ће после нас доћи. Наш душевни живот је ненормалан, и наше друштво је у пуној моралној кризи. Без владе над собом, у сталној борби са увек моћним нагонима који су нам од предака остали, и са тамним аспирацијама које су нам књиге оставиле, ми болујемо прилагођавање једне нове расе модерном животу. Отуда код нас и онај „сумрак духова“, и атонија воље, и рад у наступима и душевна апатија, она хистеричност која обе лежава цео наш јавни живот, болесно самољубље без осећања личног достојанства, жеђ за уживањима без љубави и навика на рад...

„... Роман г. Ускоковића садржи у себи много живота, и већина личности у њему је тако верно снимљена из живота, да већ сада постоје читави кључеви личности у роману. И сва та истина у поезији, сав тај реализам у овој књизи, сав тај продирни чар интимног, све нам долази тако познато, као један део нашега бића и живота, драго као све што је своје и рођено.

Поред тога, *Дошљаци* имају још врло књижевних особина. У нашој књижевности, где се тек у последње време почела обраћати пажња на стил и израду, једна овако смишљено компонована, вешто изведена и солидно

справљена књига је права реткост. У погледу композиције то је најбољи роман који ми до данас имамо. Код г. Ускоковића се види добра француска школа, у којој се једино може научити књижевном занату и добром писању. Међу нашим писцима г. Ускоковић је један од оних ређих који су писмени и књижевни, и према којим наши писци још од пре двадесет и пет година изгледају као књижевни почетници. Поврх свега, г. Ускоковић је овде још развио једну природну особину своју, која се опажала у његовим првим радовима, извесну „речитост срца“, лирски и топао тон, увек течан и књижеван.

Дошљаци су добар роман који ће се читати. Читаће га, због осећајности и обиља љубави, млад свет, младе девојке и врло млади људи, свет који воли сузе, и уздахе, и повести љубавних страдања, и који чини највећи део читалаца, оних који непосредно осећају и који писца дочекују са откривеним душама. Али поред те најблагородније, а свакако и најсимпатичније публике. *Дошљаци* ће бити цењени и код критичних и зрелих духова, због оне кондензације живота која их одликује, као занимљив прилог изучавању модерне душе српске, као један добро писан и књижеван роман, један од најбољих романа које ми имамо, најбољи београдски роман који је до сада написан.“

Јован Скерлић.

„Зора“, омладински часопис у Бечу, донео је у својој 10. св. за прошлу годину овај приказ:

„Изашло је XIX коло „Српске Књижевне Задруге“. Избор овогодишњег кола врло је срећан. Задржавајући право да о некима касније опширније проговоримо, ми ћемо својим читаоцима са неколико ријечи пропратити ово коло, у којем видимо неке новачке које ми радо поздрављамо.

„Српска Књижевна Задруга“ узела је на себе племенит посао да наш свијет упознаје са бољим дјелима хрватске књижевности, и увела је у последње коло одличан роман Јосипа Козарца „Мртви капитали“. Са правом се надамо да ће и „Матица Хрватска“ у томе смјеру учинити корак унапријед, јер је збиља било вријеме да ове две наше најјаче институције дођу у тјешњу везу, и ставе се у службу народнога јединства, чије остварење једино бива могуће узајамним познавањем. Из самог листа „Српска Књижевна Задруга“ сазнајемо још једну пријатну новину, а то је узајамно распрострањање. Ми и овај корак најтоплије препоручујемо, пуни смо се надом да на ово велико

поље ступају људи чија нам снага гарантује за добар успех.

Са овим колом „Задруга“ престаје да бива библиографска, историјска, и да се губи у штампања Јоакима Вујића, Зелића, као и романа à la А. Гавриловића. Сва се је пажња обратила на књижевну страну. У томе смјеру не да се почињети ни најнезнатнија примједба.

„Пјесме“ Митровића готово су све сакупљене. „Вечити Младожења“ Игњатовићев требало је извући из заборава. Лобокова „Задовољства у животу“, писана стилем Франклина, добро су дошла, јер у том жанру литературе влада велика сиротиња. Недићеве „Критичке

студије“ у издању П. Поповића имају мјеста и свога паметног оправдања. Књижевни укус М. Грола нас увјерава да је од Меримеа најбоље преведено. А роман М. Ускоковића „Дошљаци“ само потврђује таленат овог нашег младога писца. То је роман из београдскога живота данашњег, пун интереса и финог опажања и са правом заслужује награду „Срп. Књиж. Задруге“. То је најзанимљивија књига у овом колу.

„Српска Књижевна Задруга“ је одговорила своје позиву, тако да претплатници могу бити задовољни, а одбору може служити на част“.

Одговори Задругине благајнице.

I.

Добротворске уплате и доплате.

Бр. 514. — Непосредно. — Начелство Округа Рудничког послало је у име добротворске уплате . . . 50 дин.

Бр. 546. — Повереник г. Владимир М. Жеравичић, учитељ у Породину. — Г. Рака Павловић, књиговођа штедионице, положио је у име добротворске уплате . . . 50 дин.

Бр. 551. — Непосредно. — Оснивач г. Јован Николић, судија Касационог Суда у пензији, доплатио је до 20 година . . . 20 дин.

Бр. 559. — Непосредно. — Од благајнице округа београдског на име добротворског улога Окружнога одбора београдскога . . . 150 дин.

Бр. 590. — Повереник г. Димитрије М. Протић, учитељ у Великом Градишту. — Оснивач г. Миливоје Ђурђевић, учитељ у пензији, доплатио је до 20 год. . . 10 дин.

Бр. 599. — Повереник г. Никола Вељић, учитељ у пензији у Параћину. — Оснивач г. Захарије А. Петковић, свештеник, доплатио је до 20 година . . . 20 дин.

Бр. 605. — Повереник г. Васа Живковић, свештеник у Пожаревцу. — Оснивач г. Коста Вукомановић, секретар општине, положио је у име добротворске уплате . . . 20 дин.

Бр. 608. — Повереник г. Никола Вељић, учитељ у Параћину. — Оснивач г. Вучета Стојановић, свештеник, положио је у име добротворске уплате до 20 год. . . 20 дин.

Бр. 615. — Повереник г. Стеван П. Нешић, професор у Крагујевцу. — Оснивач г. Гргур Ј. Вујић, професор, положио је у име добротворске уплате до 20 год. . . 10 дин.

Бр. 624. — Повереник г. Миливоје Сивачки, свештеник у Србобрану (Бачка). — Прва српска земљорадничка задруга у Сентомашу положила је другу добротворску уплату . . . 50 кр.

Бр. 628. — Повереник г. Стеван Вујић, градски благајник у Карловцима. — Оснивач г. Бранко П. Марковић, филозоф, послао је у име добротворске уплате до 20 год. . . 20 кр.

Бр. 633. — Повереник г. Милош М. Миленовић, учитељ у Зајечару. — Оснивач г. Михаило М. Јеврић, свештеник послао је у име добротворске уплате до 20 год. . . 10 дин.

Бр. 634. — Непосредно. — Добротвор г. Душан Поповић, адвокат у Загребу, положио је у име треће добротворске уплате . . . 50 дин.

Бр. 640. — Непосредно. — Оснивач г. Љубомир Ј. Рајић, ср. начелник у пензији, доплатио је до 20 година добротворску уплату . . . 20 дин.

Бр. 641. — Повереник г. Милан М. Томић, професор у Крушевцу. — Г. Божидар С. Обрадовић, пешадиски поручник, положио је у име прве добротворске уплате . . . 50 дин.

Бр. 673. — Непосредно. — Оснивач г. Никола Радовановић, трговац у Београду, положио је у име добротворске уплате до 20 година . . . 50 дин.

Бр. 689. — Повереник г. Никола Поповић, благајник у Д. Лапцу. — Пучка школа у Д. Лапцу положила је у име добротворске уплате . . . 100 кр.

Бр. 699. — Повереник г. Тихомир Д. Младеновић, студент у Београду. — Оснивач г. Благоје М. Илић, учитељ у пензији и народни посланик, положио је у име добротворске уплате до 20 год. . . 10 дин.

Бр. 702. — Непосредно. — Оснивач г. Милан С. Убавкић, секретар министарства привреде у пензији, положио је у име добротворске уплате до 20 год. . . 20 дин.

Бр. 712. — Повереник г. Милорад А. Вујанац, учитељ у Смедереву. — Оснивач г. Душан Ђорић, мајор, положио је у име добротворске уплате до 20 год. . . 10 дин.

Бр. 740. — Повереник г. Риста С. Јанковић, судија у Лесковцу. — Оснивач г. Стеван Д. Живковић, професор, уплатио је у име добротворске уплате . . . 20 дин.

Г. Стеван Комненовић, протојереј доплатио је до 20 год. добротворску уплату . . . 10 дин.

Бр. 760. — Повереник г. Спасоје Кнежевић, учитељ у Ђеврскама (Далмација). — Оснивач г. Митар Бјелановић, учитељ у Вариводама, положио је у име добротворске уплате . . . 50 дин.

Бр. 762. — Непосредно. — Оснивач г. Михаило А. Петровић, пешадиски потпуковник, положио је трећу добротворску уплату . . . 50 дин.

Бр. 781. — Непосредно. — Оснивач г. Герасим Поповић, прота у Александровцу, положио за цркву у Александровцу добротворску уплату . . . 100 дин.

Бр. 790. — Непосредно. — Црква у Ливадици положила је у име друге добротворске уплате . . . 50 дин.

II.

Задругари XIX кола (за 1910. год.).

Бр. 554. — Непосредно. — Оснивачи: г. г. Бранко Ролер, студент у Будим Пешти. Димитрије Николић, пуковник у пензији. Др. Павао Поповић, лекар. Петар С. Иванчевић, игуман у Моштаници. Сима Ђ. Поповић, пензионар. Стево Вујановић, начелник у пензији на Цетињу. — Улагачи: г. г. Алфред Маца. Боривоје Нинић, студент. Др. Војислав Рашић, секретар пореске управе. Душан Ристић, гимназист. Михаило Р. Живковић, трговац у Београду. Обрен Ђерић у Бисби (Аризона). Петар Јовић, трговац у Требињу. Рад. Туцаковић, чиновник. Радоје Степанов, учитељ у Даљу. Светомир Ђурић, свештеник у Карловцу.

Бр. 555. — Повереник г. Данило Р. Тривунац, учитељ у Црљенцу. — Улагачи: г. г. Драгутин Стокић, деловођа општинског суда. Живојин Живковић, свештеник у Рановцу. Стојадин Павловић, деловођа општинског суда.

Бр. 556. — Повереник г. Јован Л. Јовић, гимназист у Нишу. — 3 улагача.

Бр. 557. — Повереник г. Трајко Ристић, учитељ у Сараорцима. — Улагачи: г. г. Васо Туфегџић, трговац. Владимир Стевановић, трговац. Драгутин Марковић, поштар. Живота Марковић, трговац. Зарије Радовановић, трговац. Јован Тодоровић, трговац. Милан Димитријевић, учитељ. Мирко Милетић, шеф железничке станице. Стеван Вићентијевић, трговац. Трајко Ристић, учитељ.

Бр. 558. — Повереник г. Теодор Јозанов, свештеник у Бач Ђурђеви. — Улагачи: г. г. Душан Мошовић, општински бележник. Никола Кириловић, учитељ. Радослав Николић, управитељ учитељ. Теодор Јозанов, парох.

Бр. 561. — Повереник г. Влада Бичански, парох у Беочину (Срем). — Улагачи: г. г. Влада Бичански, парох. Гавра Живковић, трговац. Коста Поповић, трговац.

Бр. 562. — Повереник г. Геоден П. Огризовић, шумар таксатор у Глини. — Улагачи: г. г. Алекса Маџарац, трговац. Васо Јакшић, штампар. Васо Кангрга, предстојник. Васо Угарак, трговац. Вајун Живковић, парох у Влаовићу. Геоден П. Огризовић, шумарски таксатор. Димитрије Гајић, трговац. Др. Драган Буторац, адвокат. Живко Радојчевић, инжењер. Јанко Штековић, трговац. Јован Димитријевић, судија. Јово Једнак, учитељ. Јово Ђук, трговац. Јосиф Гавриловић, трговац. Љубо Вилић, трговац. Милан Маџарац, капетан. Милош Златовић, бележник. Петар Пелеш, трговац. Раде Еремија, подузетник. Радивој Дмитровић, шумар. Светозар Галинш, књиговођа. Светозар Крајован, књиговођа. Станко Ребрача, благајник штедионице. Стево Брекић, трговац. Стево Иванчевић, директор штедионице. Стево Слеччевић, бележник.

Бр. 563. — Повереник г. Стево М. Грковић, трговац у Требињу. — Улагачи: г. г. Божо Вучуревић, обућар. Василије Стојановић, учитељ. Лука Стојачић, учитељ. Стево Осмокровић, трговац. Трипо Шкоро, обућар, и још 5 улагача.

Бр. 564. — Повереник г. Богдан Свирчевић, учитељ у Суботици. — Оснивач: г. Тоша Сегединчев, земљоделец. — Улагачи: г. г. Александар Манојловић, правник. Богдан Свирчевић, учитељ. Душан Манојловић, благајник. Душан Радић, велепоседиик. Исидор Лудајић, свештеник. Др. Јован Манојловић, адвокат. Миладин Недељковић, порезнички чиновник. Др. Миљивој Поповић, адвокатски кандидат. Др. Милорад Мијатов, адвокатски кандидат. Цветко Манојловић, професор музике. Цветко Ђићић, учитељ.

Бр. 565. — Повереник г. Јово Гр. Бандур, општински чиновник у Фијуми. — Улагачи: г. г. Др. А. Пахани, зубни лечник. М. Малезановић у Абацији.

Бр. 566. — Повереник г. Марко Гаковић, свештеник у Бос. Крупи. — Улагачи: г. г. Бранко Јовановић, писар штедионице. Влада Кокоруш, трговац. Др. Дим. Марковић, лекар. Ђорђе Блажевић, трговац. Јевто Радмиловић, пословођа. Марко Гаковић, свештеник. Петар Карановић, свештеник у Сувају. Ристо Јанковић, точар. Ристо Стојановић, управник. Станиша Јовановић, официјал. Тоде Чулић, точар.

Бр. 567. — Повереник г. Михаило Медаковић, свештеник у Јасеновцу. — Оснивач: г. Васа Сладојевић, котарски судија у Брињу. — Улагач: г. Димитрије Боровић, трговац.

Бр. 568. — Повереник г. Никола Чоловић, јерођакон у Задру (Далмација). — Оснивачи г. г. Јеротеј Цвијетић, професор. Серафин Калик, професор. Српска Девојачка Школа. Српска Читаоница. — Улагачи: г. г. Антун Крекић, чиновник. Васо Дробац, чиновник. Винко Мартинис, професор. Ђуро Обрадовић, трговац. Јосо Мијаљевић, инжењер. Љубомир Жежељ, свештеник. Милан Маџура, свештеник. Михаило Јовић, свештеник. Михаило Кнежевић, трговац. Никанор Ракетић, професор. Никодим Милаш, епископ. Петар Бучић, саветник. Петар Касандрић, чинов-

ник. Рикард Катилнић, књижевник. Стеван Јавор, професор. Стеван Милин, чиновник. Шпиро Брчић, трговац.

Бр. 569. — Повереник г. Живко М. Симеоновић, управник порескога одељења у Параћину. — Оснивачи: г. г. Александар Јовановић, управник штедионице. Лазар Илић, пешадиски капетан. Манастир Св. Петка. Основна школа у Плани. Славољуб Илић, окружни шумар. — Улагачи: г. г. Аврам Јовановић, трговац. Андреја Николић, чувар шума. Ђока Јанковић, економ. Живко М. Симеоновић, управник пореског одељења. Јелисије Стојковић, порезник. Коста Х. Видојковић, књиџар. Милан Мишић, средски начелник. Милосав Марковић, свештеник. Станисав Симић, средски економ.

Бр. 570. — Повереник г. Љубомир В. Симоничић, учитељ у Врању. — Оснивачи: Основне школе у Владициноме Хану, Нерадовцу, Преображењу и Тибужду. — Улагачи: г. г. Боса Јовановићева, учитељица у пензији у Нишу. Ђура Пејовић, апотекарски помоћник. Иван Лазаревић, војни капетан. Јован Бојић, војни капетан. Јордан Денчић, судија. Јанаћко Аранђеловић, војни капетан. Јелена Јововићка, учитељица. Љубомир В. Симоничић, учитељ. Милан Поповић, судија. Милан Стевановић, судски писар. Петар Манојловић, учитељ. Риста Зотовић, окружни благајник. Светозар Т. Михаиловић, учитељ. Тома Микић, судија. Тодор Дамњановић, поручник. Чедомиљ Мишковић, окружни подблагајник.

Бр. 571. — Повереник г. Милорад Гавриловић, артилериски потпоручник у Зајечару. — Улагачи: г. г. Владимир Драгојловић, артилериски поднаредник. Добросав Милошевић, артилериски наредник. Јакшић Михаиловић, артилериски поднаредник. Милоје Николић, артилериски поднаредник. Михаило Спасић, артилериски поднаредник.

Бр. 573. — Повереник г. Ђорђе Сувачаревић, богослов у Сремским Карловцима. — Улагачи г. г. Бранко Магарашевић, студент права. Ранко Летица, богослов.

Бр. 574. — Непосредно. — Улагачи: г. г. Ђуро Трпињац, књиџар у Загребу (5 комплекта). Лав Хартман, књиџар у Загребу.

Бр. 575. — Повереник г. Дмитар Јовичић, учитељ у Ужицу. — Оснивачи: г. Јосиф Јањушевић, председник суда. Трговачка Омладина. — Улагачи: г. г. Дмитар Јовичић, учитељ. Дмитар Трифуновић, средски писар Јова Радојевић, рачуноиспитач. Лаза Поповић, свештеник. Љубо Смиљанић, учитељ. Милан Плевљак, инжењер. Мила Димитријевић, секретар. Милорад Мићић, књиџар. Михаило Јовичић, трговац. Никола Гавриловић, средски лекар. Софија Бошковић, учитељица. Стојан Ђосовић, средски писар.

Бр. 576. — Повереник г. Драгутин Михаиловић, учитељ у Нишу. — Оснивачи: Основне школе у Гор. Душнику, Гор. Матејевицима, Јелашници, Међурову, Првој Кутини, Кнез-Селу и Миљкову.

Бр. 577. — Повереник г. Лепошава Николићева, учитељица у Београду. — Оснивач: г-ђа Катарина Миловук, управитељица Више Женске Школе. — Улагачи: г. г. Даница Домановић, ученица. Софија Симићка.

Бр. 578. — Повереник г. Милутин Јеленић, намесник у Доњем Милановцу. — Оснивач: Основна школа у Доњем Милановцу. — Улагач: г. Влада Јаковљевић, цариник.

Бр. 579. — Повереник г. Михаило С. Јаћовић, свештеник у Трстенику. — Улагачи: г. г. Михаило Јаћовић, свештеник. Стеван Поповић, поштар у пензији.

Бр. 580. Повереник г. Радивоје Поповић, гимназист у Зајечару. — Улагачи: г. г. Боривоје Илић, гимназист. Павле Ракић, гимназист.

Бр. 581. — Повереник г. Глигорије Стајић, парох у Мокрину. — Улагачи: г. г. Мита Марковић, учитељ. Никола Николајевић, учитељ.

Бр. 582. — Повереник г. Драгомир Остојић, парох у Зворнику. — Улагачи: г. г. Димша Митровић, директор. Драгомир Остојић, свештеник. Ђорђе Видаковић, трговац. Мирко Мијановић, трговац. Саво Манојловић, грађовничар.

Бр. 583. — Повереник г. Марко Пушкар, учитељ Тр-

говачке Школе у Лијевну (Босна). — Улагачи: г. г. Абдурахман бег Фирдус, велепоседник. Душан Сремчевић, директор штедионице. Урош Јовановић, свештеник.

Бр. 584. — Повереник г. Александар Митић, инжењерски капетан у Нишу. — Улагачи: г. г. Владимир Талић, официр. Војислав Петровић, официр. Милан Пешић, официр.

Бр. 585. — Повереник г. Недељко Милићевић, учитељ у Горњем Милановцу. — Улагачи: г. г. Александар Милорадовић, пешадиски поручник. Божидар Максимовић, пешадиски поручник. Будимир Борисављевић, судски писар. Војислав Кукољац, сарач. Димитрије Војиновић, председник суда. Добросав Радивојевић, гостионичар. Драгољуб В. Стојановић, трговачки помоћник. Драгомир Поповић, свештеник. Драгослав Милићевић, ђакон. Драгутин Сарвановић, трговац. Душан М. Тодоровић, чиновник у Задрузи. Живојин Јоковић, берберин. Живојин Петронијевић, судски писар. Јарослав Феликс, пешадиски поручник. Милоје М. Ђорђевић, срески економ. Милутин Ивановић, пешадиски капетан. Милутин Пантелић, трговац. Миља Топаловићева, телефонскиња. Нестор Боровић, трговац. Петар Павловић, писар. Тихомир Бујовић, срески писар. Тодор Тодоровић, економ болнице.

Бр. 586. — Повереник г. Раде Богдановић, учитељ у Великом Лаолу. — Оснивачи: г. г. Марко Московлић, трговац у Петровцу. Раде М. Богдановић, учитељ. Основна школа у Великом Лаолу. — Улагачи: г. г. Андра Степановић, свештеник. Драга Ранковић, адвокат у Петровцу. Љуба Б. Живковић, кавезија у Петровцу. Милован Благојевић, општински деловођа. Милисав Станојловић, трговац. Сима Ђурић, обућар. Др. Тома Милић, срески лекар.

Бр. 587. — Повереник Светозар Т. Стојковић, учитељ у Забрежју. — Оснивачи: г. г. Војислав С. Божић. Основна школа у Забрежју. — Улагачи: г. г. Аћим Бошковић, штекнер Српског Бродарског Друштва. Бард Вилмош, агент Маџарског Друштва. Бошко Илић, цариник. Влајко Ивановић, гостионичар. Војислав Павловић, надзорник финансиске страже. Данило Милић, машинист. Димитрије Мартиновић, благајник стоваришта. Драг. Милојевић, шеф железничке станице. Драгић Лукић, књиговођа. Едуард Маринић, агент Дунавског Паробродског Друштва. Јосиф Тајтацаковић, трговац. Лазар Миловић, стругар. Марко Д. Марковић, гостионичар. Милутин Николић, агент Српског Бродарског Друштва. Радоје Белић, председник општине. Тихомир Симић.

Бр. 588. — Повереник г. Стеван Ђорђевић, управник пореског одељења у Пожези. — Улагачи: г. г. Витомир Видаковић, свештеник. Драгољуб Дунбеловић, трговац у Ариљу. Милорад Костић, помоћник економа. Миљко Кораћ, трговац.

Бр. 589. — Повереник г. Чедо Г. Ранковић, књиговођа Рачанске Банке у Рачи. — Улагачи: г. г. Милутин Настасовић, свештеник. Светолик Нешић, пензионер.

Бр. 590. — Повереник г. Димитрије М. Протић, учитељ у Великом Градишту. — Оснивач: г. Светислав Р. Михаиловић, трговац. — Улагачи: г. г. Димитрије Ј. Богдановић, трговац. Димитрије Димитријевић, књиговођа. Драгиша Душманић, економ. Драгомир Марковић, трговачки помоћник. Душан Миловановић, срески економ. Радиша М. Стефановић, учитељ. Христифор Јовановић, ђакон.

Бр. 591. — Повереник г. Младен Станојевић, кр. фин. рачун. контролор у Осеку (Славонија). — Улагачи: г. г. Бошко Звекић, домобрански капетан. Бранко Иванић, свештеник у Белом Брду. Васа Нинковић, домобрански поручник. Вељко Илић, домобрански поручник. Ђачка књижница ср. велике гимназије. Ђоко Ранк, финансијски чиновник. Јоца Попов, домобрански капетан. Милан Гајић, домобрански поручник. Мирољуб Јовановић, адвокат. солицитатор. Миша Велендерић, гимназист. Младен Вукмир, господарски чиновник. Никола Весин, професор. Никола Поповић, банковни чиновник. Српска школа у Белом Брду. Шандор Тапавица, домобрански поручник.

Бр. 592. — Повереник г. Александар М. Антић, окр. шумар у Краљеву. — 30 улагача.

Бр. 593. — Повереник г. Димитрије М. Петковић, учитељ у Ђуприји. — Оснивачи: Основна школа у Сикирици. — Улагачи г. г. Душан Срезовић, наставник гимназије. Ђорђе Тодоровић, учитељ у Параћину. Јован Митровић, наставник гимназије. Милосав Петровић, адвокат. Сима Симић, трговац.

Бр. 594. — Повереник г. Милорад Ив. Протић, свештеник у Каменици. — Оснивачи г. г. Драг. Р. Бошковић, трговац. Основне школе у Каменици и Суводању. — Улагачи г. г. Алекса Т. Поповић, срески писар. Василије Живановић, економ у Ст. Реци. Влад. Спасојевић, економ. Вукашин Савић, економ. Душан Вуковић, економ у Ст. Реци. Драг. Н. Видаковић, економ. Драго Секулић, хотелијер у Ваљеву. Жив. М. Јовановић, економ. Иван Јанковић, свештеник. Милан Анастасијевић, срески економ. Милутин Ј. Жујовић, свештеник. Стев. М. Поповић, учитељ. Тинка А. Мандићка, учитељица.

Бр. 595. — Повереник г. Михаило К. Михаиловић, учитељ у Нишу. — Оснивачи: Грађанска Касина са читаоницом. Милутин Радуловић, учитељ. — Улагачи г. г. Мих. Михаиловић, учитељ. Петар Зарић, пензионер. Сава Марковић, учитељ. Цветко Богдановић, свештеник.

Бр. 596. — Повереник г. Светолик Ђукић, поручник у Пожаревцу. — Улагачи: Александар Лазић, пешадиски поручник. Александар Радовановић, пешадиски поручник. Драгољуб Миладиновић, гимназист. Десимир Микић, пешадиски наредник. Живота Станошевић, пешадиски наредник. Михаило Радосављевић, пешадиски наредник. Михаило Танић, пешадиски поднаредник. Петар Павловић, пешадиски капетан I класе. Петар Стефановић, пешадиски капетан II класе. Подофицирска Читаоница. Радомир Саковић, пешадиски капетан II класе у Крагујевцу. Светолик Ђукић, пешадиски поручник. Трајко Тасић, пешад. наредник.

Бр. 597. — Повереник г. Благоје Д. Тодоровић, управитељ Винодељске Воћарске школе у Букову. — Оснивачи: Манастир Буково. Школа за Винодељство и Воћарство. — Улагачи: г. г. Аритон Јовић, ученик Винодељске Воћарске Школе. Богомир Гајић, ученик Винодељске Воћарске Школе. Божа Поповић, ученик Винодељске Воћарске Школе. Боривоје Стојковић, подрумар Винодељске Воћарске Школе. Велимир Ковачевић, ученик Винодељске Воћарске Школе. Велимир Рајковић, приправник Винодељске Воћарске Школе. Велисав Ковачевић, ученик Винодељске Воћарске Школе. Војислав Костић, ученик Винодељске Воћарске Школе. Војтех Буријан, воћар Винодељске Воћарске Школе. Добросав Човић, ученик Винодељске Воћарске Школе. Драгомир Драгачевић, ученик Винодељске Воћарске Школе. Ђачка Читаоница Винодељске Воћарске Школе. Живојин Радишевић, ученик Винодељске Воћарске Школе. Јован Поповић, ученик Винодељске Воћарске Школе. Љубиша Јовановић, настојник лозног расадника. Максим Планојевић, ученик Винодељске Воћарске Школе. Милосав Митровић, ученик Винодељске Воћарске Школе. Милорад Марковић, ученик Винодељске Воћарске Школе. Милутин Јовановић, ученик Винодељске Воћарске Школе. Миодраг Поповић, економ и рачуновођа Винодељске Воћарске Школе. Миодраг Рашић, ученик Винодељске Воћарске Школе. Светислав Милојевић, ученик Винодељске Воћарске Школе. Светислав Удовички, суплент Винодељске Воћарске Школе. Светомир Динић, ученик Винодељске Воћарске Школе. Светомир Радојковић, ученик Винодељске Воћарске Школе. Станимир Младеновић, ученик Винодељске Воћарске Школе. Тодор Станимировић, ученик Винодељске Воћарске Школе. Чедомир Вучетић, ученик Винодељске Воћарске Школе.

Бр. 598. — Повереник г. Боривоје Тошић, мајор у Ваљеву. — Улагачи: г. г. Алекса Јанковић, капетан (2 комплекта). Богољуб Протић, економ у Буковици. Димитрије Христић, капетан. Ђурђе Караклајић, потпоручник. Јосиф Јовичић, поручник. Милорад Ђорђевић, поднаредник. Спасоје Тешић, капетан. Стеван Симић, капетан. Стеван Тешић, капетан. Стојадин Милић, поднаредник.

Бр. 599. — Повереник г. Никола Вељић, учитељ у пензији у Параћину. — Оснивач: Црква у Параћину. — Улагачи: г. г. Коста А. Станојевић, трговац. Милун Поповић, књиговођа. Никола Вељић, учитељ у пензији. Светислав Ђорђевић, трговац.

Бр. 600. — Повереник г. Пера Живковић, учитељ у Свилајнцу. — Оснивачи: г. г. Андра Костић, трговац. Гимназија. Милан С. Добросављевић, гимназист. Миладин Ђокић, трговац у Београду. Мита Исаковић, трговац. Основне школе у Витежеву, Војсци, Гложанима, Дубљу, Медвеђи, Тропоњу. Радомир М. Ђирић, ђак Ратарске Школе. Ресавска библиотека. Стева Т. Марковић, трговац. Стојан АА. Петковић, трговац. Црква у Свилајнцу. — Улагачи: г. г. Аксентије Марковић, трговац. Алекса Милчић, трговац. Богдан Ђуричић, свештеник. Богољуб Петровић, свештеник у Великом Поповићу. Божа Пандуровић, свештеник у Медвеђи. Војислав Пантелић, учитељу Рачи. Глиша Петровић, књиговођа. Димитрије Х. Антић, кафеција. Димитрије Гачић, учитељ у Витежеву. Димитрије С. Костић, трговац. Димитрије Тодоровић, свештеник у Гложанима. Добривоје Т. Поповић, трговац. Драгољуб Зекавица, суплент. Драгољуб Телебаковић, управ. пор. одељ. Драгутин Бојић, свештеник. Душан Додић, трговац. Жарко Зечевић, учитељ у Војсци. Живота Голубовић, књиговођа. Жика Д. Костић, штампар. Јелена И Илићка, учитељица у Ракинцу. Јерина Ракићева, учитељица у Кушиљеву. Јован Ђирић, ликвидатор. Љубислав Бујдић, пензионер. Љубомир Поповић, свештеник. Љубомир Мирчић, учитељ музике. Мирослав Јанићијевић, порезник. Милан Живковић, обућар. Мито Симоновић, трговац. Никола Војиновић, суплент. Никола Протић, трговац у Медвеђи. Новак Тоскић, учитељ. Ранко Рашић, учитељ у Дубљу. Сава Миловановић, свештеник у Дубници. Др. Светозар Бељански, општ. лекар. Светозар Ескић, свештеник. Симиша Васиљевић, трговац. Спасоје Јевтић, економ у Луковици. Тодор Рајковић, трговац.

Бр. 602. — Повереник г. Душан Берић, учитељ у Темишвару. — Оснивачи: г. Георгије Летић, епископ. Српска православна црквена општина. — Улагачи: г. г. Др. Георгије Зубковић, протосинђел. Душан Берић, учитељ. Исак Дошен, архимандрит. Јован Новаковић, прота. Меланка Недељковић, учитељица. Милош Црљански, ђак. Риста Свирчевић, референт. Стева Јовановић, трговац.

Бр. 603. — Повереник г. Леонид Бугарски, намесник у Раковцу (Срем). — Улагачи: г. г. Висарион Стакић, управитељ. Леонид Бугарски, намесник. Мелентије Бакић, јеромонах у Беочину. Пучка школа у Раковцу.

Бр. 604. — Повереник г. Илија Н. Поповић, трговац у Стоцу (Херцеговина). — Улагачи: г. г. Душан Савић, учитељ. Јефто Михајевић, писар. Раде Шарић, канцелиста. Рајко Вујасиновић, трговачки помоћник.

Бр. 605. — Повереник г. Васа Живковић, свештеник у Пожаревцу. — Оснивачи: г. г. Васа Ранковић, обућар. Јован С. Јовановић, шпедитер у Дубравици. Милан Стојадиновић, адвокат. Др. Мита Манојловић, лекар. Стеван Живковић, трговац. Тома И. Димитријевић, трговац. Црква у Малом Црнићу. Црква Св. Никољска у Пожаревцу. — Улагачи: г. г. Арса Вељковић, пензионер. Богдан Богдановић, кројач. Ђорђе Наумовић, штампар. Никола Златковић, трговац. Риста Колоњас, хлеббар. Сава Р. Димитријевић, потпуковник. Светислав Илић, архитекта.

Бр. 606. — Повереник г. Велимир Павловић, учитељ у Нишу. — Оснивачи: г. г. Др. Драгољуб И. Ђорђевић, лекар. Др. Ђока Поповић, лекар. Јосиф Гуелмино, фотограф. Милисав Николић, пензионер. Милисав Симић, потпуковник. Др. Михаило Петровић, лекар. Др. Паја Јефтић, лекар. Наум Ђермило, трговац. Никола Узуновић, народни посланик. — Улагачи: г. г. Влада Шурдиловић, трговац. Воја Константиновић, мајор. Димитрије Крајналић, благајник. Драгослав Павловић, ђак. Др. Јово Богдановић, лекар. Јоца Аврамовић, инжињер. Др. Милан Петровић, лекар. Цветко Гроздановић, економ.

Бр. 607. — Повереник г. Димитрије Ф. Ђосић, учи-

тељ у Шапцу. — Оснивачи: г. Милан Богдановић, ревизор царински. Основне школе у Горњој Бадањи, Доњој Бадањи, Камичку, Лешници, Мајуру, Накучанима, Ориду, Табановићу, Црниљеву. Општина у Варни и Десићу. — Улагачи: г. г. Василије Величковић, ђак VI разреда гимназије. Витомир Васић, адвокат. Влада Петровић, кројач. Данило Ешкенази, рабинер. Добривој Петровић, порезник. Драгољуб Правдић, практикант. Др. Ђорђе Протић, војни лекар. Ђока Струнцалић, војни благајник. Живко Гавриловић, председник у Десићу. Жив. Ј. Игњатовић, надзорник дувана. Жив. О. Крстић, учитељ. Криста Р. Ђорђевићева. Марко Поповић, економу Синошевићу. Милош Ивковић, писар окружног одбора. Михаило Н. Вуковић, економ у Вукошићу. Др. Михаило М. Дуњић, лекар. Мил. Г. Грпковић, порезник. Павле Симић, трговац. Павле Стојановић, свештеник. Петар Влајић, судија. Радмило М. Бећић, учитељ у Горњој Трешњици. Сава Ђурић, учитељ у Горњој Лешници. Секула Милошевић, порезник. Сретен Туцаковић, трговац. Урош Бујшић, свештеник у Каони. Чеда Перић, срески начелник.

Бр. 609. — Непосредно. — Оснивачи: Нова Крагујевачка црква. Стара Крагујевачка црква. Црква у Лужници, Реснику, Баточини и Брзану.

Бр. 610. — Непосредно. — Српска народна читаоница у Бос. Петровцу.

Бр. 611. — Повереник г. Димитрије М. Петковић, учитељ у Ђуприји. — Улагачи: г. г. Милорад Радојковић, трговац. Михаило Миленковић, трговац. Михаило Симић, трговац. Раде Поповић, трговац.

Бр. 612. — Повереник г. Драгољуб С. Михаиловић, учитељ у Брзој Паланци. — Оснивачи: Основна школа у Брзој Паланци, Грабову. — Улагачи: г. г. Драгољуб С. Михаиловић, учитељ. Максим Стојановић, свештеник. Станко С. Јонович, трговац.

Бр. 613. — Повереник г. Никола С. Сретеновић, учитељ у Белановици. — Оснивач: Основна школа у Драгољу. — Улагач: г. Павле Марковић, земљорадник.

Бр. 614. — Повереник г. Стеван Гужвић, свештеник у Тополи. — Оснивач: Основна школа у Брезовцу.

Бр. 615. — Повереник г. Стеван П. Нешић, професор у Крагујевцу. — Оснивачи: г. Гргур Ј. Вујић, професор. Ђачка књијница Крагујевачке гимназије. Јавна Библиотека. Наставничка књијница Крагујевачке гимназије. — Улагачи: г. г. Богољуб Премовић, професор. Милан Карић, професор. Миливоје Ђорђевић, пензионер. Михаило Илић, професор. Панта Милановић, професор. Петар Андрић, професор. Петар Стокић, професор. Стеван Нешић, професор.

Бр. 616. — Повереник г. Јован С. Паликовић, бележник у Великим Радницима. — Улагачи: г. г. Јован Антоновић, општински бележник у Гргуревцима. Јован С. Паликовић, бележник. Јоца Бошковић, економ. Лаза Бошковић, економ у Гргуревцима. Лаза Нинковић, ратар у Стејановцима. Милан Максић, општински благајник. Милета Јакшић, општински бележник у Гргуревцима. Основне Школе у Великим Радницима, Гргуревцима, Стејановцима, Шуљаму. Паја Вуковић, ратар у Стејановцима. Страхиња Николајевић, економ у Стејановцима. Стева Стефановић, економ у Гргуревцима.

Бр. 617. — Повереник г. Душан Крњевић, парох у Мостару (Херцеговина). — Оснивач: г. Милан Радуновић, подшумар. — Улагачи: г. г. Атанасије Шола, велепоседник. Аристид Галанос, чиновник духанске режије. Ахмед Глухић, учитељ. Браћа Милутиновић, трговци. Васо Медан, свештеник у Чапљини. Вељко Оборина, подрумар. Данило Дрча, учитељ. Данило Шкоро, књиговезац. Димитрије Терзић, референт епархискога савета. Душан Васиљевић, адвокат. Душан Грковић, трговац. Др. Душан Иванишевић, адвокат. Душан Таминдић, професор. Душан Хаџић, трговац. Ђока Богојевић, чиновник. Ђорђе Зеџ, трговац. Ђорђе Кашиковић, обућар. Ђорђе Кисић, књијар (2 комплекта). Ђорђе Мухић, ђак. Ђорђе Перин, трговац. Илија Иванишевић, бријач. Јово Ј. Бабић, трговац. Јован Гузина, све-

штеник. Јово Милетић, обућар. Јово Шиљак, окружни школски надзорник. Јевто Ђајић, апотекар. Коста Костић, трговац. Лазо Милићевић, трговац. Лука Гргић, трговац. Љубо Круљ, подрумар. Др. Љубомир Целеш, адвокат. Љубо Оборина, трговац. Манојло Јелић, хотелијер. Марко Грђић, трговац у Сарајеву. Марко Комад, трговац. Марко Мариновић, хотелијер. Марко Поповић, свештеник, Милан Јовичић, чиновник Српске Банке. Милан Кораћ, правник. Милан Петровић, трговац. Милан Ђуковић, професор. Милосав Милушић, трговац. Милош Билбија, фелдбебер. Михаило Попара, трговац у Билећу. Мићо Вулетич, трговац. Никола Ј. Кашиковић, трговац. Никола Круљ, правник. Патрикије Поповић, свештеник. Павле Чонић, учитељ. Пајо Илић, учитељ у Јасеници. Др. Перо Мандић, адвокат. Перо Шантић, трговац. Перо Шотрић, дрогерист. Петар Зимонић, епископ. Петар Милићевић, трговачки помоћник. Ристо Вујичић, трговац. Ристо Јелачић, трговац. Ристо Павић, механџија. Ристо Пичета, трговац. Ристо Самарџић, трговац. Ристо Сјеран, трговац. Ристо Ђоровић, трговац. Саво Вученовић, учитељ. Станко Ковачевић, столар. Томо Кашиковић, обућар. Тривко Дуда, трговац. Др. Урош Круљ, лекар. Христифор Михаиловић, архимандрит.

Бр. 618. — Повереник г. Душан Поповић, равн. учитељ у Руми. — Оснивач: г. Никола Савковић, велепоседник у Путницима. — Улагач: г. Бранко Белић, брашнар.

Бр. 619. — Непосредно. — Г. Ђуро Трпица, књиџар у Загребу (4 комплета).

Бр. 620. — Повереник г. Живко Пејић, архивар филијале Чешких Банака у Трсту. — Оснивачи: г. г. Живко Пејић, архивар. Јован Покорни, управитељ Банке. — Улагачи: г. г. Кирил Корн, чиновник. Херман Фурлан, чин.

Бр. 621. — Повереник г. Јово Гр. Бандур, општински чиновник у Фијуми. — Улагач: г. Иван Јурчић, гимназист на Сушаку.

Бр. 622. — Повереник г. Коста Шушић, администратор парохије у Тушиловићу. — 3 улагача.

Бр. 623. — Повереник г. Милан Хаџи-Вуковић, трговац у Фочи. — 2 улагача.

Бр. 624. — Повереник г. Миливоје Сивачки, свештеник у Србобрану (Бачка). — Оснивачи: г. г. Вељко Загорица, поштар. Гавра Каћански, економ. Даница Ђ. Бекић. Добротворна Задруга Српкиња. Јеврем Пивнички, сапунџија. Јован Теофановић, трговац. Милан Ст. Јаснић. Миливоје Сивачки, свештеник. Др. Момир Павловић, адвокат. Нестор Белић, економ. Нестор Дунђерски, економ. Прва Српска Сентомашка Задруга. Симеон Мајински, парох. — Улагачи: г. г. Аркадије Р. Павловић, учитељ. Вељко Каћански, економ. Гојко Каћански, свештеник. Лазар Вучков, ђакон.

Бр. 625. — Повереник г. Михало Васић, свештеник у Добоју. — Улагач: г. Петар Ајвазовић, жупник.

Бр. 626. — Повереник г. Петар Јовић, матурант у Арбанасима (Далмација). — Улагачи: г. г. Божо Паштровић Магуд, богослов. Васо Томановић, гимназист. Душан Рашковић, гимназист. Ђуро Самарџић, богослов. Јаков Мандић, гимназист. Јован Липовац, богослов. Јован Шолаја, богослов. Коста Суботић, богослов (2 комплета). Лазар Матић, богослов. Лео Грубишић, гимназист у Задру. Лука Јуравић, матурант. Љубомир Врцељ, богослов. Марко Бронзић, богослов. Марко Синовчић, матурант у Задру. Милан Николић, богослов. Павао Зелић, богослов. Павао Ченић, гимназист. Петар Берберовић, препарандист. Петар Јовић, матурант. Симо Милошевић, гимназист. Стево Простран, гимназист. Филип Самарџић, трговац у Црквици.

Бр. 627. — Повереник г. Спасоје Угреновић, књиџар у Бања Луци. — Улагач: г. Мустафа Хаџи Дедић.

Бр. 628. — Повереник г. Стеван Вујић, градски благајник у Карловцима. — Оснивачи: г. г. Ал. Прерадовић, правник у Голубинцима. Бранко Зв. Атанасијевић. Др. Душан Гајић, лекар у Голубинцима. Др. Емил Јовановић, лекар у Загребу. Живан Вилотић, велепоседник. Др. Јоаким Чупић, архимандрит. Милутин Јакшић, професор богословије. Др. Миша Михаиловић, лекар. Др. Обрад Максимовић, лекар у Љубљани. Српска Читаоница. — Улагачи:

г. г. Данило Брзаковић, игуман у Фенеку. Даринка удова Коларовића. Драгутин Чолаковић, парох у Ст. Керу. Иван Рајков, учитељ у Срп. Црњи. Књиџара Огњановић. Књиџница манастира у Шишатовцу. Милета Јакшић, парох у Срп. Црњи. Др. Мита Костић, професор гимназије, Никола Савић, чиновник у Ердевику. Пантелејмон Лазич, ђакон у Фенеку. Петар Бронзић, парох у Платичеву. Петар Павловић, парох у Мирковцима. Серафим Винчић, јеромонах у Шишатовцу. Славко Видаковић, чиновник.

Бр. 629. — Повереник г. Јован Миленковић, порезник у Лазаревцу. — Оснивачи: Црква у Барошевцу и Вреоцима. — Улагачи: г. г. Александар Ђорђевић, земљоделац. Бранислав Ђорђевић, трговац. Војислав Михаиловић, апотекар. Груја Павловић, свештеник у Даросави. Живојин Жујовић, свештеник у Дудовици. Јован Савић, трговац. Јован Миленковић, порезник. Петар Глигорић, свештеник у Брајковцу. Петар Рашић, свештеник. Харитон Поповић, свештеник у Шопићу.

Бр. 630. — Повереник г. Бранислав Б. Тодоровић, професор у Београду. — Улагачи: г. г. Атанасије Стојановић, ученик Трговачке Академије. Богомир Голумбовски, ученик Трговачке Академије. Бранко Јевремовић, ученик Трговачке Академије. Василије Тодоровић, ученик Трговачке Академије. Владислав Вуличевић, професор. Данило Гргић, ученик Трговачке Академије. Естира Конфорти, ученик Трговачке Академије. Илија Киркић, ученик Трговачке Академије. Јелена Јовић, ученик Трговачке Академије. Јосиф Валек, ученик Трговачке Академије. Јосиф Предић, наставник Трговачке Академије. Лабуд Ђурашковић, ученик Трговачке Академије. Лазар Трифуновић, ученик Трговачке Академије. Љубиша Олић, ученик Трговачке Академије. Максим Коен, ученик Трговачке Академије. Милева Тодоровић, ученик Трговачке Академије. Милорад Петровић, ученик Трговачке Академије. Сара Адања, ученик Трговачке Академије. Светислав Петровић, ученик Трговачке Академије. Светозар Милојковић, ученик Трговачке Академије. Стојан Митровић, ученик Трговачке Академије. Страхиња Бабић, ученик Трговачке Академије. Страхиња Борисављевић, ученик Трговачке Академије. Темистокла Папазисис, ученик Трговачке Академије. Тодор Костић, ученик Трговачке Академије.

Бр. 631. — Повереник г. Владимир Ст. Петровић, судски писар у Нишу. — 8 улагача.

Бр. 632. — Повереник г. Живан Милић, учитељ у Грошници. — Оснивач: Основна школа у Грошници. — Улагачи: г. г. Војислав Ратинац, општински писар. Живан Милић, учитељ.

Бр. 633. — Повереник г. Милош М. Миленовић, учитељ у Зајечару. — Улагачи: г. г. Владимир М. Милошевић, гимназист. Владимир Тодоровић, професор. Милосав Милојковић, прота. Никола М. Ракић, директор гимназије. Стојан Моцић, свештеник у Вратарници. Тадија Николић, берберин.

Бр. 635. — Повереник г. Петар Ј. Цветковић, подблагајник у Прокупљу. — Улагачи: г. г. Атанасије Трифуновић, пензионар. Милан Крстић, земљоделац. Перса Митровићка.

Бр. 637. — Повереник г. Светозар Обрадовић, учитељ у Голупцу. — Оснивачи: Основне школе у Бискупљу и Шетоњи.

Бр. 638. — Повереник г. Часлав Ђукановић, трговац у Београду. — Оснивач: г. Илија Н. Ђукановић, професор. — Улагачи: г. г. Буда К. Раденковић, трговац. Добривоје Т. Лазаревић, трговац. Драгутин Н. Ђукановић, трговац. Душан Ј. Лазич, трговачки помоћник. Др. Душан Стојковић, зубни лекар. Милан Којовић, трговац. Милован Матић, трговац. Павле Матић, трговац. Павле Поповић, трговац. Свет. Ђ. Ђукановић, гимназист у Ваљеву. Часлав Ђукановић, трговац.

Бр. 639. — Повереник г. Ђура Димитријевић, учитељ у Пожаревцу. — Улагачи: г. г. Димитрије Поповић, окр. благајник. Влада Станишић, књиговођа Трговачке Банке. Влада Стојиљковић, судија.

Бр. 642. — Повереник г. Тихомир В. Шарковић, трговац на Рашкој. — Улагачи: г. г. Атанасије Стефановић, економ. Бошко Маричић, трговац. Војин Радуловић, писар општински. Глиша Андријашић, економ. Драг. Читлучанин, економ. Драг. Ј. Чоловић, општински писар у Градцу. Јосиф Пејић, општински писар. Милош Благојевић, порезник. Михаило Крстовић, општински писар у Бистрици. Михаило Костић, цариник. Михаило Бојовић, писар општински. Петар Вељковић, срески економ. Светозар Ранчић, казанџија. Тома Стојановић, поднадзорник. Ћира Читлучанин, трговац.

Бр. 643. — Повереник г. Тадија Сретић у Вуковару (Срем). — Оснивачи: г. г. Жарко Станић. Јован Поповић. Српска православна црквена општина. — Улагачи: г. г. Андрија Георгијевић, кот. судца. Арсеније витез пл. Милекић. Бранко Ђорђевић. Др. Бранко Муачевић. Др. Васа Стојановић. Добривоје Матејић. Душан Илић. Ђока Матић. Ђока Радивојевић. Ђорђе Груберовић, ученик гимназије. Ђурица Михаиловић. Јаша Мркаљ Аћимов. Јован Белић, посадник. Јован Божићевић. Др. Јован Митровић. Катинка Богдановић. Др. Лаза Николић. Љубомир Бачетић. Максим Станишић. Милан Радовић. Никола Бингулац. Никола Јовановић. Никола Паланчанин. Паја Вученовић. Петар Баћановић. Петар Грујић. Петар Ђекић. Петар Станишић. Др. Светислав Новак. Светислав Чешљар. Светозар Грубић. Сима Тепић. Др. Славко Јеврић. Софија Лукић. Станко Кекић. Тадија Сретић.

Бр. 645. — Повереник г. Гаврило Милошевић, протођакон у Београду. — Улагач: г. Љуба Митровић.

Бр. 646. — Непосредно. — Оснивач: Основна Школа у Разгојни.

Бр. 647. — Повереник г. Владимир С. Кушић, порезник у Ивањици. — Оснивачи: Основне Школе у Катићима и Приликама. — Улагачи: г. г. Милорад Аврамовић, учитељ у Приликама. Обрад Гвозденовић, деловођа општине у Приликама.

Бр. 648. — Повереник г. Дамњан Митровић, учитељ у Богатићу. — Оснивачи: Основне школе у Банову Пољу, Белотићу, Богатићу, Липолисту, Ноћају, Петковици и Црној Бари. Црква у Богатићу. — Улагачи: г. г. Милан Дачић, учитељ у Прњавору. Милан Станојевић, учитељ у Рибарима.

Бр. 649. — Повереник г. Ђура Димитријевић, учитељ у Пожаревцу. — Оснивач: Основна школа у Ћириковцу.

Бр. 650. — Повереник г. Милорад Гавриловић, артилериски поручник у Зајечару. — Улагачи: г. г. Панта Шурјанац, артилериски наредник. Сретен Ј. Симић, агроном.

Бр. 651. — Повереник г. Никола Вељић, учитељ у Параћину. — Оснивач: Основна школа у Брачину.

Бр. 652. — Повереник г. Никола Видаковић, учитељ у Сарајеву. — 50 улагача.

Бр. 653. — Повереник г. Стеван Ковачевић, парох у Бихаћу (Босна). — Улагачи: г. г. Богољуб Петровић, суд. тајник. Дирекција Трговачке школе. Јанко Глумац, натконтролор. Милан Карановић, свештеник у Рујници. Милан Латиновић, свештеник. Милан Пејић, учитељ Трговачке школе. Михаило Благојевић, инжињер. Остоја Глигић, натпорезник. Стеван Ковачевић, парох. Тодор Боснић, трговац. Н. Н.

Бр. 654. — Повереник г. Васа П. Стојановић, управник поште у Књажевцу. — Оснивачи: Основна школа у Васиљу. Црква Жлнска. — Улагачи: г. г. Александар Живановић, трговац. Љуба Тимилић, трговац. Никола В. Милошевић, трговац. Павле Јовановић, артилериски наредник. Светислав Ивковић, учитељ у Београду. Светислав Н. Спасић, трговац. Светислав М. Томић, трговац. Свилен Вукадиновић, деловођа општински. Стеван Несторовић, ученик. Татомир Маршићанин, артилериски капетан. Тимотије Вукадиновић, срески писар. Тихомир Стефановић, трговац. Тодор Митић, порезник. Топлица Темелковић, артилериски капетан. Трајко Јовановић, поштар. Цветко Крстић, свештеник у Планиници. Др. Чеда Стојановић, општински лекар.

Бр. 655. — Повереник г. др. Герасим П. Ивезић, срески лекар у Куршумлији. — Оснивачи: г. др. Герасим П. Ивезић, срески лекар. — Улагачи: г. г. Василије Ђурић, учитељ у Рачи. Милутин Савић, трговац. Радомир Ђорђевић, општински благајник. Светозар Ј. Кнежевић, техничар у Александровцу.

Бр. 656. — Повереник г. Чедомир Л. Јелић, трговац у Бугојну (Босна). — Улагачи: г. г. Драгољуб Жалица, судски канцелист. Јово Девић, пекар. Милан Петровић, геометар. Риста Радовановић, надгледник. Шемси бег Ибрахим Пашић, ђак у Цариграду.

Бр. 657. — Повереник г. Ђорђе Сувачаревић, богослов у Сремским Карловцима. — Улагачи: г. г. Бранислав Буњевчев, богослов. Душан Величковић, богослов. Ђорђе Пилић, богослов. Иван Поповић, богослов. Слободан Ђорђевић, богослов.

Бр. 658. — Повереник г. Јово Гр. Бандур, општински чиновник у Фијуми. — Улагач: г. Мане Крнић, парох у Јасенику.

Бр. 659. — Повереник г. Јово Драговић, равн. учитељ у Каменици (Срем). — Оснивач: г. Јово Драговић, равн. учитељ. — Улагачи: г. г. Др. Војин Монашевић, лекар. Геденон Кривогац, војни парох. Драгутин Илић, трговац. Милан Цветковић, виноградар. Светозар Радоичић, ферстер. Српска црквена општина. Тодор Ранин, економ. Чеда Чакра, бележник.

Бр. 660. — Повереник г. Марко Гаковић, свештеник у Бос. Крупи. — Улагачи: г. г. Богдан Јованић, писар. Богдан Стефановић, трговац. Душан Преодојевић, трговац (2 комплета). Илија Смиљанић, трговац. Јово Делић, учитељ. Јово Јовановић, посадник. Јоцо Михаиловић, управник штедионице. Ристо Цепина, канцелист.

Бр. 661. — Повереник г. Никола Чоловић, јерођакон у Задру (Далмација). — Оснивач: г. Владимир витез Симић, посланик. — Улагач: г. г. Вилијам Луковић, чиновник. Димитрије Поповицки, богослов. Душан Богдановић, чиновник. Душан Новаков, богослов. Е. де Шенфелд, књијар. Иван Алујевић, рачунски саветник. Јеротеј Петковић, свештеник. Јосип Берса, књијевник. Међународна књијара. Никола Чоловић, јерођакон. Др. Урош Десница, адвокат. Српско-Хрватска Гимназија. Хрватска Књијарница.

Бр. 662. — Повереник г. Петар Манојловић, шумар у Моровићу (Срем). — Улагачи: г. г. Драгица Јанковић. Јова Матић, надшумар. Катарина Којићева, учитељица. Петар Манојловић, шумар. Сава Белановић, шумар.

Бр. 663. — Повереник г. Радован Стефановић, чиновник штедионице у Белој Цркви (Банат). — Улагачи: г. г. Сава Влаовић, игуман у манастиру Златици. Ферко Марковић, трговац.

Бр. 664. — Повереник г. Сава Рајковић, учитељ у Арачу. — Оснивач: г. др. Јован Пивнички, адвокат. — Улагачи: г. г. Аркадије Милетић, учитељ. Др. Богдан Давидовић, адвокат. Гига Јовановић, књијар. Даница Јакшић, учитељица. Милан Нићин, трговац. Миша Ранковић, књијогођа. Сава Рајковић, учитељ. Светолик Радивојевић, трговац. Српска Читаоница. Стефанија Арадска.

Бр. 666. — Повереник г. Андра Гроздановић, књијогођа у Ваљеву. — Оснивачи: Окружни школски одбор. Основна школа у Бранковини. — Улагачи: г. г. Алекса Љубисављевић, мајор у пензији. Марко Антоновић, учитељ. Марко Вучуревић, ђак. Михаило Томић, судија.

Бр. 667. — Повереник г. Богдан Б. Милетић, књијогођа у Загребу. — Улагачи: г. г. Алекса Божичковић, чиновник Српске Банке. Буде Будисављевић, нар. заступник. Влада Војновић, чиновник Савеза Земљорадничких Задруга. Душан Стакић, чиновник. Здравко Јанковић, чиновник Српске Банке. Јован Суботић, наджупан. Јово Баћанин, новинар. Јосиф Зец, заменик државнога одветника. Јоца Поповић, чиновник. Милан Васиљевић, путник осигуравајућег друштва. Милан Поповић, чиновник. Н. Дорић, ђак. Радован Зец, пристав земаљске владе. Српско средњешколско удружење. Стеван Костић, катастрални повереник,

Теодор Живановић, потпуковник. Тоша Јањанин, поштански чиновник.

Бр. 668. — Повереник г. Живко Д. Тешић, учитељ у Љубовији. — Оснивачи: Основна школа у Великој Реци и Љубовији. — Улагачи: г. г. Вукашин Ристић, цариник. Војислав Протић, свештеник у Грачаници. Димитрије Петровић, ср. начелник. Драгиша Радовић, трговачки помоћник. Драгомир Милошевић, порезник. Драгутин Гајић, учитељ. Др. Живојин Миленковић, лекар. Чедомир Вучићевић, срески писар.

Бр. 669. — Повереник г. Михаило Ј. Миладиновић, професор у Пожаревцу. — Оснивачи: Основна школа у Кленовнику. — Улагачи: г. г. Десанка Девићева, гимназиста. Драг. Кузмановић, секретар суда. Жарко Протић, управник поште. Милутин Марковић, гимназист. Миодраг Рајчић, гимназист. Мирослав Мутавцић, правник. Радомир Цветковић, гимназист. Светислав Ђорић, гимназист. Стојадин Радосављевић, пензионер. Фрања Бочек, директор штедионице.

Бр. 670. — Повереник г. Станимир М. Пешић, окружни монополски поднадзорник у Кладову. — Оснивачи: Основна школа у Корбову и Подвршкој. Црква у Кладову. — Улагачи: г. г. јеромонах Мелентије. Никола Јанковић, трговац. Пера Живковић, трговац у Брзој Паланци. Станимир М. Пешић, окружни мон. поднадзорник.

Бр. 671. — Повереник г. Богдан Миловановић, учитељ у Краљеву. — 2 улагача.

Бр. 672. — Повереник г. Данило Р. Тривунац, учитељ у Црљенцу. — Улагачи: г. г. Данило Л. Поповић, свештеник у Рановцу. Драгутин Стаменковић, општински писар у Рановцу. Илија П. Митровић, трговац у Рановцу. Јанко Антоновић, трговац у Рановцу. Милан Ј. Рајић, трговац у Рановцу. Петар Јан. Илић, економ у Рановцу.

Бр. 674. — Непоредно. — Оснивачи: г. г. Александар Глишић, потпуковник. Јован М. Жујовић, министар. Милован Миленковић, трговац. Општина у Боботи (Срем). Стева Миросављевић, инжињер. — Улагачи: г. г. Александар Делић, благајник фабрике шећера. Вељко Тадић у Тузли. Властимир Богић, чиновник Прометне Банке. Јово Маријановић у Кољанима (Далмација). Милан Влајинац, чиновник. Михаило Стојадиновић, окружни благајник у Неготини. Ненад Барачки, свештеник у Сиригу. Петар Шпиров Даковић у Ораховцу (Далмација). Станко Турудија, инжињер у Травнику.

Бр. 675. — Повереник г. Глиша Елезовић, професор у Скопљу. — Улагачи: г. г. Алекса Марић, професор. Арсеније Здравковић, адвокат. Гаша Богојевић, апотекар. Глиша Елезовић, професор. Димитрије Димитријевић, секретар конзулата. Драгољуб Илић, чиновник конзулата. Драгомир Обрадовић, директор гимназије. Ђока Поповић, кафеџија. Ђорђе Пејаковић, професор. Јован Поповић, инспектор школа. Јордан Петровић, професор. Јосиф Ђамиловић, трговац у Вучитрну. Др. Милош Перовић, професор. Михаило Ђорђевић, предузимач. Никола Николић, професор. Паја Манојловић, трговац. Петар Илић, наставник музике. „Српско Коло“ ђачка дружина.

Бр. 676. — Повереник г. Милан Илкић, књиџар у Земуну. — Оснивачи: г. г. Стеван Мојић, економ. Урош Поповић, управитељ реалке. — г. г. Велимир Станковић, шумар у Сурчину. Гавра Кошутућ, парох у Петровцима. Милан Попов, инжињер. Никола Кривокућин, парох у Дечу. Опћин поглаварство у Кузмину. Павле Хорват, инжињер. Персида Шешевић, учитељица у Добановцима. Раде Мандић, равн. учитељ у Старој Пазови. Реалка. Рудолф Шпехар, професор. Сава Барако, ђак. Сима Радујковић, чиновник у Шиду. Сланкаменац, чиновник у пензији. Трговачка Школа.

Бр. 677. — Повереник г. Рундо и Загора, књиџари у Подгорици. — Улагачи: г. г. Г. Галогача, наставник. Ђорђе Божовић, шавац. Јелена Загора, шавац. Марко Мараш, обућар. Милан Ненезић, благајник. Филип Гојнић, секретар.

Бр. 680. — Повереник г. Љуба Трифуновић, трговац

у Александровцу. — Оснивач: Основна школа у Александровцу. — Улагачи: г. г. Атанасије Радовановић, учитељ. Васа С. Николајевић, срески писар. Живојин Р. Ђоћић, трговац. Љуба Трифуновић, трговац. Михаило Костић, економ. Милан Јакшић, трговац. Милош Ј. Петровић, трговац. Милош Џамић, трговац. Радомир Вукомановић, свештеник у Плешу. Тихомир Н. Микић, трговац.

Бр. 681. — Повереник г. Милан Р. Максимовић, учитељ у Међулужју. — Оснивачи: Црква у Кораћици. — Улагачи: г. Милутин Јованчевић, трговац у Младеновцу.

Бр. 682. — Повереник г. Давид Љубиша, трговац у Будви (Далмација). — Улагачи г. г. Браћа Рађеновић, трговци. Иво Митровић, учитељ у Св. Стефану. Иво Поповић, учитељ у Режевићу. Лазар Давидовић, прота Лазар Радонић, свештеник. Манастир Прасквица. Митрофан Поповић, јеремонах у Загори. Нико Кажанегра, трговац. Нико Марић, учитељ у Загори. Никола Рашко, учитељ. Саво Вукчевић, трговац. Саво Рађеновић, свештеник у Тудоровићу. Стефан Лукетић, трговац. Тодор Чалак, поседник.

Бр. 683. — Повереник г. Владимир Михаиловић, равн. учитељ у Манђелосу (Срем). — Улагачи: г. г. Васа Стојкић, велепоседник у Ердевику. Даринка Глибоњска, учитељица у Бингули. Милутин Тањурџић, адвокатски конципијент. Никола Јекић, бележник. Пучка школа. Светозар Петровић, парох у Бингули. Српска Читаоница у Ердевику.

Бр. 684. — Повереник г. Димитрије Закић, студент права у Загребу. — Оснивач: Српско Академско Друштво „Његуш“. — Улагачи: г. г. Бошко Мештеровић, чиновник Српске Банке. Вл. Стојадиновић, цалкелнер. Димитрије Даријевић, студент права. Димитрије Закић, студент права. Ђорђе Лазаревић, студент права.

Бр. 685. — Повереник г. Душан Грунчић, учитељ у Великом Бечкереку. — Улагач: г. Кецмановић, поручник.

Бр. 686. — Повереник г. Захарије Поповић, свештеник у Бијељини (Босна). — Улагачи: г. г. Бранисав Обрадовић, директор српске штедионице. Војо Панић, велепоседник. Душан Манигодић, адвокат. Ђоко Маринковић, трговац. Ђоко Опалић, свештеник. Захарије Поповић, свештеник. Илија Павловић, чиновник. Јован Скорић, чиновник. Књиџница Основне Школе. Књиџница Трговачке Школе. Књиџница Муслиманске Омладине. Крсто Марић, чиновник. Лазо Ивковић, трговац. Лазо Марковић, свештеник. Лука Калаба, ветеринар. Милан Јеремић, благајник. Милан Панић, трговац. Мићо Ђокић, трафикант. Мићо Попадић, благајник. Ристо Пантић, трговац. Стеван Бабић, учитељ. Стеван Јовичић, трговац.

Бр. 687. — Повереник г. Јован Живојновић, професор у Новоме Саду (Бачка). — Улагачи: г. г. Ђорђе Томић, правник. Јован Преодојевић, трговац у Машићу. Јулка Ђурчићева, учитељица. Лазо Петровић, трговац. Саво Поповић, чиновник у Јакову. Ст. Маргетић, суплент. Стефановић.

Бр. 688. — Повереник г. Јово Секуловић, књиџар у Херцег Новоме. — Улагачи: г. г. Васо Букоровић, полициски чиновник. Васо Новаковић, свештеник у Крушевици. Васо Петровић, учитељ у Суторини. Вељко Ростовић, зидарски мајстор. Вељко Матковић, трговачки помоћник. Душан Рашковић, судија. Душан Спалатин, судија. Јово Маровић, судија у Брачу. Јово Обрадовић, трговац. Косто Миљевић, учитељ. Лазар Бронзић, учитељ у Капели. Лазар Ђоровић, трговац. Милан Мршић, приватни чиновник. Мило Перишић, трговац у Мевину. М. Радуловић, игуман. Никола Гојковић, судија у Бенковцу. Нико поп Русовић, свештеник у Морину. Никола Сеферовић, трговац у Морину. Перо Бринић, учитељ у Леденици. Перо Даниловић, општински чиновник. Саво Манојловић, зидар. Саво Накићеновић, свештеник у Сасовићу. Саво Поповић, учитељ у Кртоли. Шпиро Јанковић, чиновник у Трсту. Шпиро Мустур, свештеник у Кути.

Бр. 698. — Повереник г. Никола Поповић, благајник у Д. Лапцу. — Оснивачи: г. г. Миша Мркшић, агент. Никола Поповић, благајник. Симо Торбица, трговац. — Улагачи: г. г. Илија Дивјак, бележник. Јово Делић, парох. Милан Мишчевић, трговац. Пајо Обрадовић, парох. Перо

Глумац, књиговођа. Пучка школа у Доброселу. Пучка школа у Диљанима. Симо Златковић, трговац.

Бр. 690. — Повереник г. Славко Кривокапић, трговац у Перасту. — Оснивачи: г. Др. Душан Гузина, општински лечник. — Улагачи: г. г. Анто Бановић, канцелист. Ђорђе Јовановић, писар. Јово Балабан, бележник. Косто Балабан, поседник. Мило Ђурчић. Мито Балабан, трговац. Нико Ђуришић, општински писар. Перо Рафаиловић, парох. Петар Мандић, оружник. Славко Кривокапић, трговац.

Бр. 691. — Повереник г. Александар Митић, инжењерски капетан у Нишу. — Улагачи: г. г. Василије Васиљевић, официр. Драгољуб Даниловић, официр. Милан Вукасовић, официр. Милан Поповић, официр.

Бр. 692. — Повереник г. Боривоје М. Стекић, гимназиста у Београду. — Улагачи: г. г. Будимир Јовановић, гимназист. Војин Рајковић, гимназист. Димитрије Димитријевић, гимназист. Драгић Јоксимовић, гимназист. Ђ. Штајнер, гимназист. Јаков Елијас, гимназист. Љубомир Петровић, гимназист. Миливоје Миливојевић, гимназист. Миливоје Ј. Младеновић, гимназист. Милутин Велимировић, гимназист. Никола Радоњић, гимназист. Петар Цајић, гимназист. Светолик Дамњановић, гимназист. Синиша Стојковић, гимназист.

Бр. 694. — Повереник г. Димитрије Ф. Ћосић, учитељ у Шапцу. — Улагачи: г. г. Илија Паљић, шпедитер. Јов. Гл. Петровић, рачуноиспитач. Миливоје Јанковић, марвени лекар. Милорад Петровић, пиљар. Радомир Владић, гимназист.

Бр. 695. — Повереник г. Живко Р. Живковић, надзорник Савеза Земљорадничких Задруга. — Улагачи: г. г. Драгољуб Н. Ђурковић, чиновник Савеза Земљорадничких Задруга. Јела И. Павловићева.

Бр. 696. — Повереник г. Милан Ст. Ристић, благајник Железничке Дирекције. — Оснивачи: г. г. Божа Вуковић, начелник. Ђока Димић, благајник, Милош Динић, благајник. — Улагачи: г. г. Жика Пауновић, трговац. Иван Ст. Ристић, инжењер у Ваљеву. Милан Ст. Ристић, благајник. Милорад К. Поповић, инспектор.

Бр. 697. — Повереник г. Милош С. Московљевић, суплент у Београду. — Улагачи: г. г. Велимир Јовановић, гимназист. Дејан Ивачковић, гимназист. Димитрије Гајић, гимназист. Драгутин Илић, гимназист. Драг. Маринковић, гимназист. Душан Пешић, гимназист. Ђорђе Леовић, гимназист. Живојин Весовић, кројач. Катарина Николић за „Здрављак“. Љуб. Гавриловић, гимназист. Љубивоје Илић, гимназист. Љубомир Гајић, чиновник Бродарског Друштва. Милан Стојисилевић, кројач. Милоје Видаковић, гимназист. Милорад Николић, трговац, Славко Којић, гимназист. Слободан Поповић, гимназист.

Бр. 698. — Повереник г. Светозар М. Вражалић, рачуноиспитач Главне Контроле. — Оснивачи: г. г. Милета Танкосић, капетан. Мориц Тилер, трговац. — Улагачи: г. г. Светозар М. Вражалић, чиновник. Софроније Вељановић, трговац.

Бр. 699. — Повереник г. Тихомир Д. Младеновић, студент у Београду. — Оснивачи: г. г. Благоје М. Илић, учитељ у пензији. Димитрије Ј. Милојевић, професор. Драгин Младеновић, учитељ. Јован Т. Ванлић, пуковник у пензији. Милан Јовановић, дворски фотограф. — Улагачи: г. г. Алексције Ђурђић, учитељ у Венчанима. Бран. Миленковић, гимназист. Војин Петровић, студент. Вук Пуљевић, гимназист. Драгиша Војковић, гимназист. Душан В. Пешић, трговац. Ђура Миленковић, техничар. Живомир Гајић, гимназист. Јован Лукачевић, гимназист. Јован Томашевић, правник. Константин Павловић, богослов. Љуб. Симић, богослов. Миливоје Матић, гимназист. Миливоје Станковић, богослов. Мило Прља, гимназист. Милош Ђорђевић, гимназист. Радмило Ђорђевић, поштар. Стеван Миловановић, гимназист. Топлица Пешић, гимназист. Христифор Стануловић, гимназист.

Бр. 700. — Повереник г. Антоније Обреновић, учитељ у Паланци. — Улагач: г. Живојин Јанковић, порезник.

Бр. 701. — Повереник г. Коста Н. Костић, професор у Пироту. — Оснивачи: г. г. Ђачка књижница у гимназији. Коста Костић, професор. Наставничка књижница у гимназији. Основне школе у Ђурилану, Расници и Смедеру. — Улагачи: г. г. Алекса Антић, трговац. Анта Антић, трговац. Владимир Радић, професор. Драгомир Миловић, гимназист. Душан Станковић, гимназист. Јордан Тошић, економ. Коста Димитријевић, шеф контроле. Милан Николић, председник суда. Милан Стојадиновић, гимназист. Миленко Атанацковић, гимназист. Петар Христић, трговац.

Бр. 703. — Повереник г. Милорад Алексић, учитељ у Б. Башти. — Улагачи: г. г. Антоније Вујичић, свештеник. Владета Поповић, окружни шумар. Добросав Димитријевић, окружни надзорник. Милорад Алексић, управник школа. Милорад Јевтић, управник порескога одељења. Михаило Неготинац, управник царинарнице. Периша Ђорђевић, свештеник. Радисав Митровић, трговац. Стојан Лукић, монополски поднадзорник. Тодор Павићевић, трговац.

Бр. 704. — Повереник г. Михаило Д. Огњановић, учитељ на Умци. — Оснивач: Бошко Симић, свештеник у Конаци.

Бр. 705. — Повереник г. Сретен Николић, директор гимназије у Јагодини. — Оснивач: Основна школа у Глоговцу. — Улагачи: г. г. Димитрије Димитријевић, учитељ. Драгутин Милићевић, председник суда. Јован Ивковић, професор. Косара Поповић, учитељица. Марија Радичанка, учитељица. Милош Кузмановић, пензионер. Михаило Николић, поштар у Сењском Руднику. Нићифор Јанковић, свештеник у Драгоцвету.

Бр. 707. — Повереник г. Чедомир М. Тодоровић, учитељ у Сремци. — Оснивач: Црква у Железнику. — Улагач: г. Чедомир М. Тодоровић, учитељ.

Бр. 708. — Повереник г. Милан Божић, гимназист у Сарајеву. — Улагачи: г. г. Боривоје Јевтић, гимназист. Вељко Кнежевић, гимназист. Гавро Принцип, гимназист (2 комплета). Дане Миљковић, гимназист. Ђорђе Билић, гимназист. Илија Берић, богослов. Мех. Алајбеговић, гимназист. Ратко Богдановић, препарандист. Ристо Јовановић, гимназист. Ристо Ћатић, гимназист. Сали Томић, бријач. Самуел Барух, гимназист. Хасим Талић, гимназист.

Бр. 709. — Повереник г. Миливоје Млађан, књијар у Н. Градишци (Славонија). — Улагачи: г. г. Др. Александар Николајевић, физикус. Андрија Фрушић, шумар. Васо Бановић, равнатељ више школе. Васо Јањанин, натпоручник. Живко Марковић, трговац. Јово Царевић, учитељ. Др. Коста Младеновић, равнатељ болнице. Милан Мркшић, котарски предстојник. Милан Тривановић, шумар. Миливоје Млађан, књијар. Михаило Пауновић, управник српске штедионице. Никола Вилић, трговац. Др. Никола Вуксановић, ветеринар. Никола Симеуновић, свештеник. Никола Цвијановић, порески официјал. Др. Платон Чуповић, адвокат. Радован Симић, трговац. Светозар Корка, чиновник. Стеван Вуковић, свештеник. Милош Милојевић, учитељ.

Бр. 710. — Повереник г. Нићифор Дучић, трговац у Тешњу (Босна). — 3 улагача.

Бр. 711. — Повереник г. Димитрије Станковић, учитељ у Меховинама. — Улагачи: Матија Крстић, економ у Скупљену. Мика Поповић, економ у Риђаку.

Бр. 712. — Повереник г. Милорад А. Вујанац, учитељ у Смедереву. — Оснивач: г. Радосав Ђурић, трговац. — Улагачи: г. г. Дим. Карапанџић, професор. Душан Шамбек, хоровађа. Јов. Јовковић, ср. начелник. Јован Живановић, књиговођа. Милан Вучковић, мајор. Милутин Ковачић, економ. Мих. Ратарац, учитељ. Наталија Цакићева, гимназист. Павле Стојковић, учитељ у Дубокој.

Бр. 713. — Повереник г. Милорад Гавриловић, артилериски потпоручник у Зајечару. — Улагачи: г. г. Велимир Ивановић, артилериски поручник. Владимир Јовановић, артилериски капетан. Димитрије Јовановић, пешадиски потпоручник.

Бр. 714. — Повереник г. Михаило Д. Огњановић, учи-

тељ на Умци. — Оснивачи: г. Марко Магазиновић, ђак у Пећанима

Бр. 715. — Повереник г. Сава М. Николић, писар министарства финансија у Београду. — Улагач: г. Ђорђе Н. Деда, цариник у Кладову.

Бр. 717. — Повереник г. Сима Цветковић, професор у Шапцу. — Оснивачи: г. г. Анка Паранос. Књижница Шабачке Гимназије. Милан Јовановић, трговац. Сима Топузовић, трговац. Стева Писаревић, адвокат — Улагачи: г. г. Аћим Шкулић, трговац. Ђока Јовановић, председник општинскога суда. Ђурађ Николић, гимназист. Љубомир Поповић, судија.

Бр. 718. — Повереник г. др. Ника Игњатовић, адвокат у Сент Андрији. — Улагач: г. Стеван Стојић, учитељ у Помазу.

Бр. 719. — Повереник г. Иван Алексијевић, учитељ у Жабарима. — 3 улагача XIX кола.

Бр. 721. — Повереник г. Миливоје Ж. Пауновић, учитељ у Мионици. — Манастир Боговађа. Миливоје Ф. Вићентијевић, свештеник у Паунама. Основне школе у Боговађи, Горњој Топлици, Ђурђевицу, Марковој Цркви, Мионици, Паунама, Рибници и Цветановцима. Црква у Рибници. — Улагачи: г. г. Илија Поповић, прота у Мионици. Милан Трипковић, свештеник у Брежђу. Миливоје Ж. Пауновић, учитељ. Тоша Протић, свештеник у Боговађи.

Бр. 725. — Повереник г. Милорад Гавриловић, артилериски потпоручник у Зајечару. — Улагачи: г. г. Велизар Петковић, артилериски поднаредник. Видан Веселиновић, артилериски наредник. Милан Миленовић, арт. наредник.

Бр. 726. — Повереник г. Радивоје Поповић, гимназист у Зајечару. — Улагач: г. Марија Чех, ученица.

Бр. 728. — Повереник г. Стојан Стакић, умировљени учитељ у Перлезу. — Улагач: г. Ђорђе Жакић, инжењер у Тителу.

Бр. 729. — Повереник г. Арса В. Поповић, учитељ у Рековцу. — Оснивач: Основна школа у Цикоту. — Улагачи: г. г. Богосав Спасић, општински писар у Жупањевцу. Божа Спасић, свештеник у Драгову. Воја Спирић, учитељ Вук. Милошевић, трговац у Пчелици. Драга Кандићсва, учитељица у Течићу. Драгић Вулетић, практикант. Драгољуб Глишић, свештеник у Белушићу. Мил. Максимовић, капетан. Мил. Томић, срески писар. Панта Милошевић, тежак. Петар Х. Манић, економ.

Бр. 730. — Повереник г. Божидар С. Трајановић, судија у Смедереву. — Оснивачи: г. г. Антоније Штрбић, студент медицине у Бечу. Божидар С. Трајановић, судија. Геден Радуловић, апотекар. Др. Максим Ердџац, срески лекар. Марко Страгарац, рентијер. Мата Л. Јовановић, трговац. Милан Константиновић, адвокат. Милан Сретеновић, адвокатски приправник. Милутин Петровић, адвокат. Петар Симић, трговац. Станко Ј. Павловић, адвокат. Чета Ј. Марић, трговац — Улагачи: г. г. Ђурица Цв. Ђорђевић, адвокат. Љубица Ристићева, учитељица. Љубица Станојевићева, учитељица. Милева Обрадовићева, учитељица. Саво Стојановић, адвокат. Самуел Калмић, трговац.

Бр. 731. — Повереник г. Петар Велимировић, професор у Ваљеву. — Улагачи: г. г. Богдан Рољевић, гимназист. Милорад Обрадовић, гимназист. Радоје Симеуновић, гимназист. Светислав Жуњић, гимназист. Сретен Ковачевић, гимназист. Срећко Јевтић, учитељ у пензији.

Бр. 732. — Повереник г. Тихомир Д. Младеновић, студент у Београду. — Улагачи: г. г. Драгољуб Илић, богослов. Душан С. Илић, гимназист.

Бр. 733. — Повереник г. Михаило Димитријевић, пешадиски капетан у Зајечару. — Улагачи: г. г. Бранислав Валента, поручник. Ђорђе Божиновић, капетан. Петар Димитријевић, поручник.

Бр. 734. — Повереник г. Светислав Гојковић, учитељ у Бањанима. — Оснивачи: Основне школе у Бањанима, Вукони и Д. Топлици. — Улагач: г. Свет. Гојковић, учитељ.

Бр. 735. — Повереник г. Зорка Д. Станковићева, наставница Више Женске Школе. — Оснивач: г. Др. Светолик П. Стевановић, управитељ. — Улагачи: г. г. Александар Боди, правник. Александра Милетићка, наставница. Анђелија Димитријевић, ученица. Драга Ђурићева, наставница. Десанка Дугалићева, ученица. Даница Симићева, ученица. Зорка Ђорђевићева, ученица. Јелена Поповићева, ученица. Јелисавета Начићева, архитект. Лела Меворах, ученица. Милица Марковић, ученица. Милица Радовановић, ученица. Стана Нешић, учитељица.

Бр. 737. — Повереник г. Александар Митић, инжењерски капетан у Нишу. — Улагачи: г. г. Живко Лавадиновић, офицер. Милан Костић, офицер. Милан Маринковић, офицер.

Бр. 738. — Повереник г. Вучко П. Јоксимовић, професор у Врању. — Улагачи: г. г. Миодраг Станковић, гимназист. Радмила Јанковић.

Бр. 739. — Повереник г. Милош Ј. Павловић, директор Кредитнога Завода у Крагујевцу. — Улагачи: г. г. Алекса Јовановић, трговац. Александар Балтић, трговац. Братољуб Аризовић, трговац. Браћа Димић, фризери. Васа Марић, трговац. Драгољуб Милошевић, трговац. Јован Голић, трговац. Милан Вилимоновић, трговац. Милан Радојковић, трговац. Мића Зорић, трговац. Миша Јудић, трговац. Радивоје Јовановић, трговац. Радојко Кујунџић, трговац. Радојко Лукић, дреер. Светозар Рајић, берберин. Светозар Степановић, благајник. Стеван Хенерт, трговац.

Бр. 740. — Повереник г. Риста С. Јанковић, судија у Лесковцу. — Оснивач: г. Стеван Комненовић, протојереј. — Улагачи: г. г. Алекса Станојевић, директор гимназије. Бора Поповић, адвокат. Видоје Мишовић, адвокат. Владимир Јелић, трговац. Раде Павковић, елек. монтер. Радивоје Ненадовић, суплент. Светозар Петровић, срески писар. Спасоје Р. Вуксановић, адвокат. Танасије Миљковић, адвокат. Ђирило Јанковић, учитељ у Брестовцу.

Бр. 741. — Повереник г. Вукашин Жижич, учитељ у Брањини. — Оснивачи: г. г. Вукашин Жижич, учитељ. Основне школе у Брањини, Мађерима и Сталаћу. — Улагачи: г. г. Алекса Милутиновић, трговац у Крушевцу. Аца Јевтовић, надзорник пруге. Благоје Живковић, трговац у Крушевцу. Љуба Петковић, чиновник. Љуба Радовановић, шеф железничке станице у Зајечару. Михаило Величковић, шеф железничке станице у Аранђеловцу. Никола Поповић, свештеник у Сталаћу. Нићифор Петровић, шеф железничке станице. Обрен Вујић, председник општине у Сталаћу.

15. фебруара 1911. год.

Београд.

Благајник

Српске Књижевне Задруге

Х. Лилер.

Садржај: Одликовања повереника — Повереницима — Прослава стогодишњице Доситеја Обрадовића — Изводи из записника. — Савез Јужнословенских Културних Друштава — Одзиви о Задругиним издањима — Одговори Задругине благајнице.

„Српска Књижевна Задруга“ излази према потреби 10--15 пута годишње и шаље се бесплатно повереницима, добротворима, редовним оснивачима и члановима. — Лист се даје у замену. — Огласи се примају према погодби.

Уредник,
тајник **Милош Ивковић**, професор
(Македонска улица бр. 24).

Штампарија „Доситије Обрадовић“, Чика-Љубина ул. бр. 8.

Власник, благајник Српске Књижевне Задруге

Х. Лилер

(Војводе Миленка улица бр. 42).

СРПСКА КЊИЖЕВНА ЗАДРУГА

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

Год. IV.

Београд, 5. априла 1911.

Бр. 7.

XIX коло (1910.) распродато је сасвим, те се поново моле повереници да не примају на њега даље уплате, већ да уписују само на ранија кола и „Забавнике“, којих још има.

ОСАМНАЕСТА РЕДОВНА ГОДИШЊА СКУПШТИНА

8. МАЈА 1911. ГОДИНЕ

ТАЧНО У 9 ЧАСОВА ПРЕ ПОДНЕ

У ДОМУ СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

Краља Милана улица бр. 75.

ДНЕВНИ РЕД:

1. Отварање скупштине.
2. Избор 3 секретара и 3 задругара за бројање гласова и оверење записника.
3. Читање извештаја управног одбора.
4. Читање извештаја надзорног одбора.
5. Давање разрешнице управном и надзорном одбору.
6. Одлучивање о предложеноме буџету за рачунску 1910. годину.
7. Избор 2 члана и 1 заменика у управном одбору и 1 члана у надзорном одбору.
8. Одлучивање о проглашавању повереника за добротворе.
9. Одлучивање о задругарским предлозима (чл. 21. правила).

3. априла 1911. године.

Београд.

УПРАВНИ ОДБОР
СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

Изводи из записника.

I. Српске Књижевне Задруге.

1. Главнога одбора.

Састанак 14. фебруара 1911. год. — Прочитан је записник прошлога састанка и примљен. — Тајник реферује о предлогу Књижевнога одсека, да се хоноришу реферати г. Јеремије Живановића и г. Милутина М. Савића. Одлучено је да се реферати г. Јеремије Живановића на „Брђанку“ од непознатог писца и преводе г. Петра Јокића награде са 40 динара, а реферат г. Милутина М. Савића на „Виноградство“ Бл. Тодоровића са 30 динара. — Благајник реферује о кретању задругара до 31. јануара 1911. год. према броју задругара прошлогодишњих на исти дан. Ове године Српска Књижевна Задруга имала је до тога дана 6124 члана, а лањске године 4981 члана, дакле 1143 члана више; XIX коло дало је до тога дана 40.796 динара, према прошлогодишњем стању од 33.726 динара, дакле 7.070 дин. више; свега је до 31. јануара 1911. год. примљено за књиге и улоге 65.217·53 дин., а прошле године до тога дана 55.536·93 дин., дакле 9.680·60 дин. више. Примљено к знању. — Економски одсек и надзорни одбор извештавају да су извршили преглед благајнице и преглед вођења магацинских књига и да су нашли све уредно. Примљено к знању. — Срп. Краљ. Академија Наука поклонила је Српској Књижевној Задрузи издања Радивојевићеве Задужбине за вредне поверенике Задругине. Примљено к знању са захвалношћу. — Просветно-привредно друштво „Српска Зора“ у Шибенику, у Далмацији, моли за своју читаоницу издања Српске Књижевне Задруге бесплатно. Одлучено је поклонити „Српској Зори“ у Шибенику књиге из распарених кола. — Како је Српска Књижевна Задруга примила на себе извођење прославе стогодишњице Доситеја Обрадовића, то се на овој седници решавало и о начину, како да се помене 26. март, дан смрти Доситејеве. Одлучено је да се тога дана, 26. марта, по свима школама одрже предавања о животу и раду Доситеја Обрадовића, и да се писмом умоли Министарство Просвете, да свима школама у земљи пошље наредбе, да се таква предавања одрже; затим да се писмом замоли Његово Високопреосвештенство Г. Митрополит да нареди да се у свима црквама на дан 26. марта, као на дан смрти Д. Обрадовића, одржи свечан помен.

Састанак 10. марта 1911. године. — Прочитан је записник прошлога састанка и примљен. — Матица Хрватска позвала је Српску Књижевну Задругу на своју годишњу скуп-

штину 12. марта 1911. год. Одлучено је да се пошљу као изасланици г. г. Хенрик Лилер, благајник Задругин, и члан Књижевнога Одсека др. Јован Скерлић. — Благајник реферује о кретању задругара до 28. фебруара ове године према стању истога дана прошле године. Ове године Српска Књижевна Задруга имала је до краја фебруара свега 6959 чланова, а лањске године 5597 чланова, дакле више 1362 члана; XIX коло дало је до 28. фебруара ове године 46.154, а XVIII коло дало је 37.798 дин., дакле ове године више за 8356 динара; свега је до 28. фебруара ове год. примљено 71.945·53 дин., а лањске године до тога истога дана 63.536·58 дин., дакле, ове године више 8408·95 дин. Примљено к знању. — Економски одсек и Надзорни одбор извештавају да су извршили преглед благајнице и преглед вођења магацинских књига, и да су нашли све уредно. Примљено к знању. — Благајник реферује да су изгледу да ће се до краја ове рачунске године моћи исплатити сва дуговања Маричићу и Јанковићу и Јевти Павловићу и Комп., тако да ће остати једино још дуг Државној Штампарији. Примљено к знању. — Благајник тражи, ради састављања годишњих рачуна, одобрење за процену књига у магацинима по лањској стопи. Одобрено. — Српско просветно друштво „Просвјета“ у Сарајеву, упутило је Српској Књижевној Задрузи молбу да јој, за Народну Библиотеку, коју оснива у Сарајеву као општу националну установу, поклони своја издања. Одлучено је да се овој молби изиђе радо на сусрет, и да се Народној Библиотеци у Сарајеву поклоне сва издања Српске Књижевне Задруге, с тим да јој се пошље од оних кола, којих Задруга има врло много, по два комплета.

2. Књижевнога одсека.

Састанак 14. фебруара 1911. год. — Прочитан је записник прошлога састанка и примљен. — Тајник је прочитао одговор г. др. Јована Цвијића, професора Универзитета, на понуду Српске Књижевне Задруге, да изради спис о Старој Србији и Маћедонији. Пошто г. др. Ј. Цвијић није примио понуду Српске Књижевне Задруге, то је одлучено замолити г. Цвијића да да своје мишљење о списима о Српској Земљи, које Српска Књижевна Задруга мисли издати. — Члан одсека г. Јеремија Живановић прочитао је свој реферат на спис „Брђанка“, реферат је примљен, а одлучено је да се дело „Брђанка“ не прими међу издања Српске Књижевне Задруге. — Тајник реферује да је г. Милутин Савић поднео реферат о спису „Вино-

градарство“ од Б. Тодоровића, да је г. Јеремија Живановић, сем реферата на „Брђанку“, поднео раније реферат на превод прича К. Миксата од П. Јокића, па моли да се донесе одлука о хонорисању тих реферата. Одлучено је да се предложи Главном одбору, да се г. Милутину Савићу исплати за реферат на „Виноградарство“ од Бл. Д. Тодоровића 30 динара, а г. Ј. Живановићу за оба реферата 40 динара. — Претресано је питање о споменици Доситеја Обрадовића у овогодишњем колу Српске Књижевне Задруге. Одлучено је да у њој буду чланци од један и по до два штампана табака, у којима ће се са разних страна разгледати живот и рад Доситеја Обрадовића.

Састанак 10. марта 1911. год. — Прочитан је записник прошлога састанка и примљен. — Општина Београдска јавља Српској Књижевној Задрузи, да је решила да поднесе половину трошка око подизања споменика Доситеју Обрадовићу, и да је објавила стечај према нацрту одбора за прославу Д. Обрадовића. Прима се к знању. — Матица Хрватска извештава да је одлучила да за прештампана српска дела у свом издању плаћа хонорар 40 круна од табака, као што је Српска Књижевна Задруга, према својим правилима, хонорисала „Мртве Капитале“ Ј. Козарца; оригиналне радове хонорисаће као и Српска Књижевна Задруга, а антологије и слична дела по уговору. Примљено у знању. — За Доситејеву споменицу утврђени су за сада чланци: од г. Стојана Новаковића, г. Павла Поповића, г. др. Александра Белића, г. др. Бранислава Петронијевића, г. др. Тихомира Ђорђевића, г. др. Тих. Р. Остојића, г. др. Веселина Чајкановића. — Као овогодишњи „Забавник“ одлучено је да се изда роман „Вереници“ („I promessi sposi“) од Манцонија у преводу г. Јована Ђаје.

3. Економскога одсека.

Састанак 14. фебруара 1911. год. — Извршен је преглед благајнице и магацина за месец јануар ове године.

Састанак 10. марта 1911. год. — Извршен је преглед благајнице и магацина за месец фебруар ове године.

4. Надзорнога одбора.

Састанак 14. фебруара 1911. год. — Извршен је преглед благајнице и магацина за месец јануар ове године.

Састанак 10. марта 1911. год. — Извршен је преглед благајнице и магацина за месец фебруар ове године.

II. Матице Хрватске.

На главној скупштини 12 (25) марта о. г. тајник и благајник поднели су свој извештај о књи-

жевном и финансиском стању Матице. Из њега сазнајемо да је Матица Хрватска крајем 1910. год. имала основнога капитала 478.779,48 круна, не рачунајући фондове који заједно чине 211.310,51 круна. Сва ова имовина је према 1909. год. већа за 12.324,18 круна. Актива надмашује пасиву у билансу за 1910. год. за 10.199,32 круне. У редовном издању за 1910. год. штампано је осам књига у мекоме повезу у 10.000 примерака, са свега 112 табака, и с трошком од 46.098,33 круна. Од те суме је дато на хонорар писцима 7.537,25 круна. Матицу једно редовно издање коштало је 4.60 круна. — Из тајничког извештаја сазнајемо да је Матица Хрватска, на нарочиту жељу часописа „Савременика“, одлучила да 1911. год. не издаје свој алманах „Коло“, већ да радове намењене „Колу“, ако аутори пристају, преда „Савременику“ и са хонораром од 250 круна награди најбоље рукописе у тих „Коло“ предане „Савременику“. У „Савременику“ се публикују службени извештаји Матице Хрватске, али Матица Хрватска иначе нема утицаја на правац и садржај „Савременика“, тако да је то од Матице Хрватске сасвим независан часопис. Иначе се Матица Хрватска и „Друштво Хрватских Књижевника“ које је власник „Савременика“ потпомажу у унапређивању хрватске књиге. — Матица Хрватска је сем блиске везе са Матицом Словеначком, и стапања са Матицом Далматинском, ступила и у везу са Српском Књижевном Задругом, и штампаће у издању од 1911. год. „Антологију модерне српске лирике“. — Одбор Матице Хрватске држао је прошле године свега 16 седница. Старање око књижевних издања поверена је д-ру Бранку Дрекслеру, а штампање Дионичкој Тискари у Загребу. — Међу издањима основана је једна сасвим нова књига: *Омладинска књижница*, у којој ће бити издан низ узорних дела с оригиналним уметничким илустрацијама. Ове године ће, као прва свеска, изићи „Народне приповијетке“, низ класичних народних приповедака, које је у народном стилу за Матицу Хрватску илустровао сликар у Минхену Љ. Бабић, млађи. — Одбор Матице Хрватске држао је у јануару анкету о унапређењу хрватскога језика и уређењу књижарских прилика.

III. Матице Словеначке.

Седница од 22. фебруара (по н. к.) о. г. — Председник извештава да ће Матица, према последњем писму ц. кр. војничкога географскога завода у Бечу, добити коректуре атласа словеначких земаља у месецу марту. — У ствари Југословенске Енциклопедије председник је ступио у тешњу везу са „Правником“. — У смислу §. 3. друштвених правила Одбор Матице Словеначке избрисао је из броја чланова оне бивше

чланове који за годину 1910. нису платили чланарину, а нису послали ни за 1911. год.; за чланове се дакле сматрају само они који су платили за 1910. год., или већ за 1911. год. — За 1910. год. платило је чланарину 3840 чланова. — Председник је реферовао о књижевним програмима Матице Хрватске, Матице Српске у Новом Саду и у Дубровнику, Српске Књижевне Задруге у Београду. — На основу оцене примљен је спис „Колера у Крањској“, а спис „Бела Крајина“ на основу четири оцене одбија се. — Утврђен је детаљније и књижевни програм за 1911. год.: У „Зборнику“ изићи ће, између осталог, „Библиографија“ др. Ј. Шлебингера; од Штрекељевих народних песама изићи ће опсежна свеска; заједно са Матицом Хрватском издаће Матица Словеначка Шимуновићев социално-психолошки роман *Туђинац*; превод Мадровога „Маја“ потребно је да се доврши у формалноме смислу; за издање

једнога угледнога списа Толстојева још није дефинитивно ништа решено; спољашњи изглед белетристичних књига биће мало измењен.

Седница од 13. марта (по н. к.) о. г. — Друштвени тајник М. Пугељ поставља се, у смислу правила, и пословника, за идуће три године. Акламацијом је изабран за председника др. Фран Илешић, за првога потпредседника *Петар вићез Грасели*, за другога потпредседника каноник *Иван Сушник*, за благајника др. Фран *Дешела* (ово је све досадашња управа); за кључаре су изабрани др. Л. *Пожар* и др. *Фр. Збашник*. У књижевни одсек је изабран нов члан *Ошон Зујанчић*. — Неке књиге за 1911. год. већ су дате у штампу. — У начелу је примљен предлог Матице Хрватске о бољем хонорисању списа које издају обе Матице заједно. — Примљен је к знању извештај Српске Књижевне Задруге.

Реферати о понуђеним делима.

Реферат о „Виноградарству“ Благоја Д. Тодоровића

ПРОЧИТАН НА САСТАНКУ ОД 16 СЕПТЕМБРА 1910 ГОД.

Част ми је известити Српску Књижевну Задругу да сам добио од г. Јаше М. Продановића, члана управног одбора те Задруге, спис *Виноградарство* од г. Благоја Д. Тодоровића проф. који га нуди за издања Задругина, и за који ме је писмом од 6 маја позвао Књижевни одсек те Задруге да и ја као други референт реферишем.

Ја сам спис прочитао и своје мишљење о њему част ми је изложити у овоме што иде:

Прво што сам желео да изведем на чисто, то је: да ли ово дело може и да ли треба да уђе у издања Српске Књижевне Задруге?

На ово питање можда ће се осврнути први референт, као члан управе, али нека је и мени допуштено да наведем шта ја мислим о томе.

Књиге Српске Књижевне Задруге иду каналима већ разрађеним у све крајеве Српства, те је неоспорно да ни једна друга књига иоле специјалне научне садржине не би могла тамо допрети. По томе они многи пријатељи зеленила око куће, који воле видети на одринама или поред стрехе кућне лозу, из овога списа у издању Задругиноме добиће у њој потребне поуке, и ако се засебно не би наканили да је набављају. У овој лектури имаће занимљиву, поучну и корисну смену од других забава које му пружају књиге Задругине.

Познато је да је пољопривредна књижевност у нас од скора, те још називље није пробрано ни утврђено. Одлазећи у све крајеве Српства односиће ова књига називље о лози у Србији одомаћено, те ће и они Срби у другим крајевима где се што другаче зове сазнати за то. Тиме ће се изродити истицање других израза и проналазити све бољи. Усвајањем оваке књиге послужило би се и пречишћавању терминологије привредне.

Не мање, примањем оваке књиге изазвало би се опште интересовање за привреду, на чему треба усталачки радити, јер се другаче не може она унапредити у народу, ако се са сваке стране не почне утицати на привреднике и аматере привредне. Наша је привреда још у јаком застоју, и они који се привредом баве још нису упознати са новијим проналасцима науке и резултатима огледа, који се брижљиво изводе на све стране у напредном свету.

Напоследку, оно покушаја што је досад чињено да се понеко дело из науке и привреде пусти кроз издања Задругина, није ни с које стране изазвало замерке, те ваљада не би ни ово, ако је само пажљиво израђено.

Уопште узев, књига је ова спремана као уџбеник за ученике ниже пољопривредне школе и то доста марљиво. Са мало труда она се може прерадити да задовољи и ону потребу шире читалачке публике, као спис намењен Српској Књижевној Задрузи.

Неколике напомене које сам при прочи-

тавању списа прибележио, учинићу у намери да писцу помогнем да лакше преради и како мислим поправи спис.

На насловном листу стављен је мото „Витез А. Бабо“, то би било немачки „Ritter von“, међутим писац који се ту мислим и наводи, он је „Freiherr von“, дакле „барон“, што је већи ступањ племства. Мислим да би требало исправити, јер је та породица велика и данас има преставника на више места.

На стр. 3. о римском цару Пробу који је одомаћио лозу на Рајни, вели се да се „као скромни паор уздигао на римски престо“, треба реч немачку, уз то накарађену „паор“ заменити српском — тежак, или ратар, или земљорадник, и још поред Рајне додати „и Дунава и другим крајевима“, јер је то историска, а за наше смедеревске винодеље још важнија истина, да је тај Сремац радио и на засађивању смедеревских винограда.

На стр. 11. прегледност а и боље разумевање ствари добило би, ако би се оно што се наводи о ћелијци и ткањима печата ситнијим словима, те да се и тиме издвоје микроскопски од *макроскопских* делова.

На стр. 21. правилније ће бити да се Смедеревка не увршћује код сорти што се режу на 3—4 окца, него на крају на 2—3 окца, дакле скоро да се замени са Ризлингом, који пре треба да се орезује на више окаца него ли Смедеревка. (Испоредити са одељком о сортама).

На стр. 23. при дну, за лист је погрешно речено да спречава испаравање влаге из земље. Ово се додуше одмах на даљој страни исправља реченицом да вода испарава кроз лишће. Овде треба избећи противуречност и нетачност.

И случајну ошипку пера на стр. 29. „ситнозрне сорте дају више сората од крупнозрних“ треба исправити.

На стр. 44. оно што се наводи о „благородној трулежи“ (превод немачке речи *edel-faule*) треба исправити. „Сушак“ се јавља и у нас гдекојих година и на неким сортама, али то није она жељена *гнилост* којој су на Рајни изложене извесне „букетске“ сорте грожђа, као Ризлинг и друго, са шта је њихово вино пријатног мириса и укуса. Сам израз „благородна трулеж“ није подесан и треба га бољим заменити; можда изразом *гнилост*, или особена *гнилост*, јер то ипак није трулеж кад оскоруша или мушмула или понека опора крушка угњили, да се лакше може јести, и ова *гнилост* код грожђа особена је, и то треба забележити.

На стр. 62. „Буке“ или тако звани „цвет вина“, није тачан навод. Цвет вина, на жалост, је утврђен израз за једну неисправност, болест винску, веома у нас раширену. Ово „буке“ народ зове „мира“, у књизи „арома“, има до-

некле да се изближе одреди, јер један мирис долази од сорте грожђа, што се зову ароматичне, а други од дужег неговања „стајења“ вина извесних сорти.

На стр. 70. не стоји да у близини великих вода не треба подизати винограде, нити да су смедеревски виногради на гласу због тога што мађарац растерује сувишну водену пару. Дунав, Рајна, Ар, Мозел, Далмација, Италија, Француска нарочито Медок доказују противно.

У одељку о избору сората, почевши од стр. 120.—131., треба исправити према раније начињеним примедбама, код Смедеревке, Ризлинга и т. д. Исто тако Шасла (француско име) и ранке, то су два имена за једну пространу групу стоних сорти, које Немци зову *Gutedel*. Мускат-хамбуршки и Малага ни по чему не спадају у једну групу, нарочито се разликују веома по добу сазревања, јер је Малага врло позна, и ретко кад, кад је јесен особито топла и дуга, да у нас добро сазри.

Ако ће се задржати научни називи непријатељима винове лозе, онда се морају исправити имена: *Argiotis*, *Cecidomyia*, итд.

На завршетку да поменем и ово: Одгајивање лозе у разним облицима, који постају резивањем лозе, изложено је у овоме спису у два одељка, и то XIII резивање лозе (стр. 191.) и XIV облици одгајања лозе (стр. 210.), према томе изложена је поука о томе од 191. до закључно 238. стране, дакле може се рећи у великом пространству, како то и одговара важности саме теме. Али при свем том мислим да би било за циљ, за који се спис намењује, много корисније да је на толиком пространству било макар мало места и за резивање и одгајивање лозе у Македонији, Далмацији, Срему, Херцег Босни и разним крајевима Србије, макар то било на штету одгајивању на Боденском језеру, Штајерској, Рајни, талијанском, енглеском итд. одгајивању. У исто доба знам и то, да писци у нас не могу имати својих средстава за то проучавање, нити их могу добити лако од државе или каквих корпорација, те то и не помињем као ману дела овога, но једино у тој намери да би то требало истаћи као жељу и потребу, да се има из свих крајева српских где се гаји лоза, опис начина резивања с назначењем називља, ма то било и страним изразима, на какве се наилази у Далмацији у виноградарству (изрази јематва, тргање итд.).

Захвалан на поверењу, част имам известити Српску Књижевну Задругу да сам ово дело, по споразуму међусобном, опет вратио г. Јаши М. Продановићу, члану Управе.

19. јула 1910. год.

у Београду.

С одличним поштовањем

М. Савић.

Реферат о „Брђанци,“, приповијетка из живота Брђана и њихове борбе за слободу Брда. Написао?

ПРОЧИТАН НА САСТАНКУ ОД 14 ФЕБРУАРА 1911 ГОД.

Мој приказ овога рукописа стиже подоцкан, али због тога, свакако, није много штете претрпео ни непознати писац, ни Српска Књижевна Задруга.

Брђанка је епски спев у дванаест песама и без мало 8000 стихова, у којима су изнесени бојеви Брђана с Турцима и уз то једна верна љубав, несрећно свршена верениковом смрћу на бојишту и вереничиним самоубиством. Али је *Брђанка* спев само по томе, што је издељена у „песме“ и што су „песме“ од по које стотине „стихова“, иначе је ово једна дугачка, једнолика, безбојна и безизразна наивна прича о многом чему из живота Брђана, изнесена примитивним осмосложним стиховима, с простим, натегнутим и често накарадним сликовима, са оскудицом у песничким украсима, са неодабраним језиком, у коме има и врло крупних грешака, са врло слабом писменошћу, са крајњом оскудицом у истинској поезији.¹

Цела ствар тако умара својом једноликошћу стихова, који подсећају на оно познато „По Бугарској крв се лије“, да треба много напрезања па прочитати само једну песму, и онда се може мислити, колико треба стрпљења, па прочитати цео спис.

Налазим, да није ни потребно улазити у анализу других страна овога рукописа, јер би било само губљење времена. Мора се збиља зажалити, што је писац, трудећи се и мучећи око њега, и сам страћио доста времена, па га подоста одузео и од других, јер је, судећи по свему, његова *Брђанка* већ долазила у руке многих оцењивача.

Моје је мишљење, разуме се, да се ова „приповијетка“ никако не може примити. У исто време предложио бих, да се од сада и не дају на писмену оцену оне ствари, за које се, већ и после најповршнијега разгледања, може видети, е су сасвим слабе. Тајник Задругин могао би у томе погледу учинити и олакшице и користи.

1. јануар 1911.

Београд.

Захвалан Одбору

Јеремија Живановић.

Одзиви о Задругиним издањима.

Хрватски месечни часопис „*Savremenik*“, у својој 2. св. о. г., доноси овај приказ на *Песме* Милорада Митровића (127. св. XIX кола Српске Књижевне Задруге):

Кажу, да пјесници у животу само умиру, а да живе тек кад су умрли. Прво је врло често истинито, а друго се догађа само кадикад. Са обичног грађанског стајалишта заправо и нема сврхе, да живе пјесници, јер се њихова корист у опште не може изразити у практичној нпр. крунској или динарској вредности. Па ипак природа не ствара нешто сувишно, дакле мора да има и томе нека сврха. Можда је сврха, да остане макар неколико стихова, у којима је садржан дијелак вјечне лепоте или доброте.

Хемија учи, да од истог материјала настају и угљен и дијаманти. Тако и од људи остају мировина, дјеца и пјесме. И како треба генерације да умиру зато, да роде једног Наполеона или Достојевскога, треба да нестану

и године и људи, да нађу једну пјесму, један стих.

Таких пјесама има и у Милорада Ј. Митровића.

Нисам га познавао, не знам у којој је дијелу класи живио, али ми његове „Песме“ кажу: био је искрен, био је пјесник, спрва отворен као дјечије око, а кад је полазио даље у живот, скривао се све дубље у себе, а у њему се накупљало и од живота и од добрих људи све више горчине. Онда се смијао у пјесмама, али у смијеху је било толико суза. Природу је гледао својим оком, својом душом, па је можда видио, што нормалне очи и не виде.

У предговору се чуди г. Јеремија Живановић, што је Митровић оставио тако мало пјесама кроз 25 година књижевнога рада. Као и наш Видрић. Могао би му одговорити и сам пјесник:

Питало ме једно птиче,
Што у гори песме ствара:
„Што не певаш, мој песниче,
Зар у срцу не ста жара?“

Певао бих, тицо мила,
Кликтао бих из дна груди
Ал за ког би песма била,
Кад су стене место људи?

¹ Довољно је отворити коју било страну, па одмах покупити подоста доказа за ово што напоменуох. Он нпр. сликује: *поклонила* — *ућонила*; *мрачности* — *свјетлости*; *аманаш* — *дијаманаш* (76 стр.); он каже:

„А већ јој се црна коса испод витог стаса *сљешта*;
„Расташе се, растанак им тешко паде на утробу;“ код њега је готово за сваку лепоту једино поређење:
„Ништа љепше на свијету“.. итд.

А тиче му слатко тепа
И тепањем песму свија:
„Не угуши гласа лепа,
Певај себи као и ја.“

И можда је у његовој души нестала многа
пјесма, као она „Ненаписана песма“:

Она је никла о поноћи немој,
У часу мира и тишине свете,
И ја је певах, раздраган и срећан
Ко тица горска ил' ко мало дете.
Њу нико није ни слушо ни чуо,
Њу ми је душа сама себи плела.

— — — — —
...То беше песма љубави бескрајне,
Незнана земљи, сан небеског виса.

Али он је волио, да је не пише, кад је
он и сав његов живот неразумљив људима.

„Причо, чудна причо, ти си живот мој...“

И њему је прича постала животом, али жи-
вот му, онај свакидашњи, груби живот није
био причом.

Хтео је:

Далеко, даље, о да ми је да бежим
У предео неки, и сам не знам куда
И под јасним небом и зрацима свежим,
Да се тихо губим ко ледена грудa
Под пролећним дахом.....

Тукав ми је Митровић у својим најсубјек-
тивнијим песмама (Мисли и снови), у оним, које:

So plötzlich wie die Tränen
So kommen auch die Lieder.

Формално је Митровић најјачи у својим
романсама и баладама (Књига о љубави). У
тој је врсти свакако међу најбољима у нашој
књижевности. Угледао се у прваке романтике:
Уланда и Хајнеа, а у нас се с њим може мје-
рити у Срба само Лаза Костић, а у нас Фрањо

Марковић, који је свакако наш најдубљи ро-
мантик.

У тим Митровићевим песмама има онај
прави баладни ток, што се чује у шкотским
баладама, прикривене снажне драматичности и
лијеп народни језик и угодно причање, које
никад не прелази у празну разговорљивост.

Најлепше су баладе и романсе Дон Ра-
миро (опомиње на Хајнеа), Песма о срцу, Лепа
Ванда, а особито: Папучица, коју држим нај-
лепшом. Лијепо је погођен тон народне пјесме
у Бегу Али бегу и Ајки Атлагића, а својом ди-
скретношћу и трагиком опомиње Хајнеове: Es
ist eine alte Geschichte... Митровићева мала ба-
лада: Била једном ружа једна...

Такова је Митровићева романтика.

Можда да се нама модерним која пје-
сма и чини застарјелом, али већином су лијепе.

Тако је Митровић причао људима, али је
полако одлазио од њих све даље — у себе.
Само је његов смијех бивао зловнији, а људи
су се смијали и до суза смијали, а нису знали
да је један од њих нпр. „Свиња реформатор“,
други „Самилосни кобац“, трећи „Лав или ма-
гарац“, а који можда и „Хвалисави мајмун“.

Све Митровићеве *Пригодне пјесме* и епи-
грами нису једнако успјеле, каткад има у њима
можда више злобе, него лепоте.

Митровић је превео нешто од Руса Ро-
зентала, Љермонтова и Крилова, те Нијемаца
Уланда, Платена и Ленауа и пријевод је ве-
ћином добар. Доста духовитости и темерамент-
ног смијеха има епска пјесма Пенелопа.

Свакако је Српска Књижевна Задруга до-
бро учинила, што је Митровићеве *Песме* из-
дала у својим укуским издањима.

Луна Ђеловић
БЕОГРАД

Одговори Задругине благајнице Луна Ђеловић БЕОГРАД

I.

Добротворске уплате и доплате.

Бр. 624. — Повереник г. Миливоје Сивачки, све-
штеник у Србобрану:

1. Оснивач г. Гавра Каћански, економ, доплатио је
до 20 година 10 кр.

2. Оснивач г. Нестор Дунђерски, економ, доплатио
је до 20 година 10 кр.

Бр. 805. — Повереник г. Гаврило Милошевић, ђа-
кљн у Београду. — Г. Драгутин М. Суботић, суплент у
Нишу, полаже за свога пок. брата Петра М. Суботића,
проту, у име прве добротворске уплате 50 д.

Бр. 806. — Повереник г. Драгутин Марковић, држ.
пушкар у Лироту. — Г-ђа Марија К. Божиловића положила
је за Перу К. Божиловића у име добротворске доплате
до 20 година 40 д.

Бр. 824. — Повереник г. Матија П. Љујић, учитељ
у Прљиловици. — Оснивач г. Лазар М. Мартиновић, свеште-
ник у Житковцу, положио је у име добротворске доплате
до 20 година 25 д.

Бр. 827. — Повереник г. Панта В. Ђукић, арт. капе-
тан у Крагујевцу. — Основна школа у Цветојевцу поло-
жила је добротворску уплату 150 д.

Бр. 845. — Непосредно. — Господски Клуб у Са-
рајеву положио је добротворски улог 150 д.

Бр. 858. — Повереник г. Риста С. Јанковић, судија
у Лесковцу. — Добротвор г. Стеван Д. Живковић, профе-
сор у Лесковцу, положио је у име добротворске доплате 20 д.

Бр. 861. — Повереник г. Милан Бањанин, школски
надзорник у Тузли. — Г. Ристо Јовановић, трговац, положио
је за Српску Народну Школу у Прибоју у име прве добро-
творске уплате 50 кр.

Бр. 866. — Повереник г. Светозар М. Вражалић,

рачуноиспитач Главне Контроле у Београду. — Г-ђа Будимка, удова пок. Саве Вељановића, хлебара из Београда, положила је у име добротворског улога, с тим да се књиге шаљу Српској Основној Школи у Тајмишту, у гостиварској кази 500 д.

Бр. 867. — Повереник г. Јордан Поповић, учитељ у Вел. Боњинцима. — Г. Ђорђе Милошевић, општ. деловођа у Вел. Боњинцима, положио је добротворски улог 150 д.

Бр. 869. — Повереник г-ђа Миленија П. Ђорђевићева, кл. учитељица у Крагујевцу. — Стара црква Крагујевачка положила је у име прве добротворске уплате 50 д.

Бр. 873. — Повереник г. Стеван Гужвић, свештеник у Тополи. — Црква у Бањи положила је у име добротворске уплате 50 д.

Бр. 918. — Повереник г. Павле М. Радосављевић, моноп. чиновник у Прокупљу. — Г. Јордан Х. Видановић, инжињер у Пироту, положио је за свога брата пок. Перу у име добротворске доплате до 20 година 50 д.

Бр. 966. — Повереник г. Стеван Гужвић, свештеник у Тополи. — Венчацка виноградарска задруга положила је у име прве и друге добротворске уплате 100 д.

Бр. 678. — Непосредно. — Оснивач г-ђца Настасија Видојковићева, учитељица, положила је у име добротворске доплате до 20 година 10 д.

Оснивач г. Пера Максимовић, адвокат у Смедереву, положио је у име добротворске доплате до 20 година 10 д.

Бр. 980. — Повереник г. Луко Радоичић, трговац у Сан Франциску. — Г. Милан Томинчић у Сан Франциску положио је у име добротворске уплате 50 д.

Г. Милан Тупањанин у Требињу (Херцеговина) положио је у име добротворске уплате 50 д.

Бр. 1032. — Повереник г. Светозар Костић, свештеник у Оранима — Црква у Ображду положила је у име прве добротворске уплате 50 д.

II.

Задругари XIX кола (за 1010. год.).

Бр. 742. — Повереник г. Дамњан Митровић, учитељ у Богатињу. — Оснивач: Основна школа у Бадовинцима и у Засавици. — Улагач: г. Трајко Ковачевић, свештеник у Банову Пољу.

Бр. 743. — Повереник г. Петар Бане, апотекар у Неготини. — Оснивачи: г. г. Божидар Глумац, инжињер. Илија Анђелковић, трговац. Основне Школе у Дупљанима и Србову. Петар Бане, апотекар. Др. Петар Јовичић, ср. лекар. Сава Петровић, земљорадник у Рогљеву. Стеван Илић Уровица, трговац. Стеван Живковић, управник царинарнице у Радујевцу. Црква Св. Богородице. — Улагачи: г. г. Андрија Стојичевић, окр. начелник. Анта Урошевић, адвокат. Димитрије Панчић, ђак. Димитрије Сечански, адвокат. Димитрије Стојановић, млинар. Душан Цајић, часовничар. Ђока Душановић, трговац. Ђока Лазаревић, пивар. Ђорђе Луковић, адвокат. Живојин Баџић, потпуковник. Јован Грубић, адвокат. Јован Николић, професор. Коста Глигоријевић, трговац. Милорад Стојковић, судија. Михаило Летић, воскар. Петар Драгомировић, секретар. Риста Ивановић, грађевинар. Срета Радосављевић, адвокат. Таса Урошевић, поштар. Тихомир А. Костић, судија.

Бр. 745. — Повереник г. Васа Живковић, свештеник у Пожаревцу. — Оснивач: г. Живан Н. Ристић, економ. — Улагачи: г. г. Божидар Наодовић, трговац. Димитрије Милорадовић, трговац. Персида М. Наумовићка.

Бр. 746. — Повереник г. Јован Л. Динић, учитељ у Лучици. — Оснивачи: г. г. Др. Милан Миловановић, ср. лекар. Основна школа у Лучици. Тома Протић, свештеник у Пожаревцу. Црква у Пољани. — Улагачи: г. г. Богољуб Марковић, писар начелства у Пожаревцу. Драга Ј. Микићева, учитељица у Смољинцу. Јован Л. Динић, учитељ.

Бр. 747. — Повереник г. Миленија П. Ђорђевић, разр. наставница Више Жен. Школе у Крагујевцу. — Улагачи: Јелена Валента, ученица. „Полет“, дружина ученица Учитељске Школе.

Бр. 750. — Повереник г. Вељко Ђ. Симовић, трговац у Невесињу (Херцеговина). — Улагачи: Душан Гаџиновић, свештеник. „Застава“, српско певачко друштво Милош Пударић, трг. помоћник. Ристо Тохол, учитељ. Томо Љешевић, канцелиста.

Бр. 751. — Повереник г. Владимир Павловић, трговац у Кусињу. — 7 улагача.

Бр. 752. — Повереник г. Добривоје Николић, парох у Срп. Кустуру. — Улагач: Славко Шећеров, филозоф.

Бр. 753. — Повереник г. Живан Средојевић, свештеник у Божевцу. — Оснивачи: Основна школа у Шапини. Црква у Божевцу и Шапини. — Улагачи: г. г. Александар Средојевић, гимназист у Пожаревцу. Велимир Димитријевић, учитељ.

Бр. 754. — Повереник г. Љубомир М. Стевановић, професор у Смедереву. — Оснивач: г. Даница Љ. Стевановићева, ученица.

Бр. 755. — Повереник г. Милан М. Стојичевић, учитељ у Деспотовцу. — Оснивач: г. Бранислав Корунвић, свештеник у Војсци. — Улагач: г. Аћим Протић, свештеник.

Бр. 757. — Повереник г. Тома Јаковљевић, учитељ у Лазаревцу. — Улагач: г. Јован Илић, ср. начелник.

Бр. 758. — Повереник г. Гавро А. Ђурковић, трговац у Рисну (Далмација). — Улагачи: г. г. Александар Видовић, капетан. Алексије Ђурковић, трговац. Гојко А. Ђатовић, трговац. Ђоко Аврамовић, трговац. Ђоко Димитријевић, бријач. Ђоко Ђатовић, трговац. Евген Томић, чиновник. Иво Радовић, трговац. Јово Чучак, трговац. Лазар Котурић, трговац. Марко Ковачевић, трговац. Милан Николић, трговац. Милан Ђуковић, свештеник у Леденици. Мило Ковачић, трговац. Нико Николић, трговац. Никола Миџор, прота. Петар Поповић, трговац. Петар Ђеловић, трговац. Сава Ковачевић, командир у Грахову. Симо Јовановић, трговац. Симо Ђатовић, рентијер. Славо Бакочевић, обућар. Српска Читаоница. Стеван Бабић, трговац. Стеван Јовановић, трговац.

Бр. 759. — Повереник г. Миливој В. Јовановић, парох у Карлову. — Оснивач: г. Стеван Црквењаков, учитељ. — Улагачи: г. г. Лазар Лера, учитељ. Милосава Рајић, шваља. Страхиња Живанчев, трговац.

Бр. 760. — Повереник г. Спасоје Кнежевић, учитељ у Ђеврској (Далмација). — Улагачи: г. г. Богдан Доброта, парох у Братишковцима. Дамјан Доброта, учитељ у Братишковцима. Др. Душан Баљак, одветник-заступник. Илија Кутлача, учитељ у Ивошевцима. Милан Тришић, парох у Скрадину. Мирко Лежајић, учитељ у Добропољци. Михаило Јелача, парох. Сава Драгишић, трговац у Скрадину. Симо Кнежевић, учитељ. Спасоје Кнежевић, учитељ. Ђирил Мартић, поштар.

Бр. 761. — Повереник г. Милан К. Петковић, професор у Крагујевцу — Оснивач: Основна Школа у Реснику. — Улагачи: г. г. Ванђел Тасић, гимназист. Вељко Миленковић, гимназист. Жив. Ђорђевић, гимназист. Милан Микић, гимназист. Никола Исаковић, гимназист. Петар Аћимовић, гимназист.

Бр. 764. — Повереник г. Тихомир Д. Младеновић, студент у Београду. — Оснивач: г. Димитрије Мелентијевић, учитељ. — Улагачи: г. г. Рад. Црвенчић, богослов. Светозар Николајевић, гимназист.

Бр. 766. — Повереник г. Јован С. Паликовић, општински тајник у Вел. Радинцима. — Улагач: г. Војислав Иванишевић трговац.

Бр. 767. — Повереник г. Димитрије Ф. Ђосић, учитељ у Шапцу. — Оснивачи: г. Алекса Кнежевић, трговац. Основна школа у Штитару. — Улагач: г. Чедо Андрејевић, наредник.

Бр. 768. — Повереник г. Милан Л. Павловић, поштар у Параћину. — Улагачи: г. г. Драгиша Андрејевић, благајник. Милан Л. Павловић поштар. Сава Милојковић, свештеник.

Бр. 769. — Повереник г. Хранислав Мил. Савко-

вић, учитељ у Житноме Потокџу. — Оснивач: г. Стеван Марковић, управник прив. шуме.

Бр. 770. — Повереник г. Богдан Свирчевић, учитељ у Суботици. — Улагач: г. Милан Огњанов, благајник штедионице.

Бр. 771. — Повереник г. Владислав Ристић, парох у Баваништу (Банат). — Улагач: г. Светислав Ристић, трговац.

Бр. 772. — Повереник г. Душан Грунчић, учитељ у Вел. Бечкерекџу. — Улагач: г. Константин Ђурић, свештеник у Св. Петру.

Бр. 773. — Повереник г. Јово Драговић, равн. учитељ у Срем. Каменици. — Улагач: Земљорадничка Задруга.

Бр. 774. — Повереник г. Милан Бањанин, епарх. школ. надзорник у Тузли. — Улагачи: г. г. Вељко Пантић, трговац. Влајко Максимовић, трговац. Јово С. Јовановић, трговац. Михаило Поповић, трговац. Михаило Џинић, трговац. Нико Стојановић, општ. чиновник. Пајо Зуровац, инжињер.

Бр. 775. — Повереник г. Милан Хаџи Вуковић, трговац у Фочи. — 2 улагача.

Бр. 776. — Повереник г. Никола Радмановић, парох у Слушници. — 1 улагач.

Бр. 777. — Повереник г. Панто Рундовић, трговац у Автовцу. — Улагачи: г. г. Јово Говедарица, занатлија. Лука Билановић, трговац. Никола Делић, трговац. Ристо Ј. Ђурић, трговац.

Бр. 778. — Повереник г. Михаило Васић, свештеник у Добоју. — Улагачи: г. г. Владимир Поповић, трговац у Руданци. Јова Ђурић, жел. чиновник у Усори.

Бр. 780. — Повереник г. Радослав Марковић, свештеник у Инђији. — Оснивач: Српска школа. — Улагачи: г. г. Деса Николић. Земљорадничка Задруга. Коста Поповић. Мица Контић. Ника Јовановић, учитељ. Радослав Марковић, свештеник.

Бр. 783. — Повереник г. Нићифор Дучић, трговац у Тешњу. — Улагач: г. Сами еф. Ајановић, поседник.

Бр. 784. — Повереник г. Светислав Јовановић, учитељ у Уљми. — Улагач: г. Велимир Сперњак, парох у Избишту.

Бр. 785. — Повереник г. Александар М. Антић, окр. шумар у Краљеву. — Оснивач: Основна школа у Грачацу.

Бр. 786. — Повереник г. Драгиша Милетић, свештеник у Бору. — Улагачи: г. г. Драгиша Милетић, свештеник. Др. Драгутин Живадиновић, лекар. Илија Мокрањац, столар у Кривељу. Милорад Милосављевић, учитељ.

Бр. 787. — Повереник г. Здравко М. Продановић, трговац у Прањанима. — Оснивач: Основна школа у Прањанима. — Улагачи: г. г. Здравко М. Продановић, трговац. Љубинко Св. Јеремијић, свештеник. Милош Радичевић, трговац у Каменици. Милутин Поповић, економ. Радомир Кречковић, свештеник у Каменици. Тих. Живчевић, општ. благајник.

Бр. 788. — Повереник г. Савко Филиповић, учитељ у Чачку. — Оснивачи: Михаило Радовић, свештеник. Основне школе у Марковици и Чачку. Светозар Мојковић, директор гимназије. — Улагачи: г. г. Божа Тошић, писар начелства. Велимир Белопавлић, свештеник. Веселин Миликић, трговац. Влад. Лијескић, свештеник. Влад. Поповић, учитељ у Марковици. Драгутин Васић, адвокат. Драгутин Николић, капетан у Г. Милановцу. Живојин Гавриловић, економ. Живојин Топаловић, окр. начелник. Љуба Ђурић, свештеник. Љубица Кренова. Милан Гавриловић, свештеник. Милан Милетић, адвокат. Милан Радмиловић, судија. Милорад Протић, инжињер. Милош Вулићевић, шеф филијале. Милош Поповић, учитељ. Никола Павловић, председник суда. Нинко Цветојевић, учитељ. Панто Милошевић, економ. Петар Николић, трговац. Сретен Ђукнић, свештеник. Сретен Михаиловић, окр. прота. Стеван Вучковић, учитељ. Цветко Димитријевић, учитељ у Тијању. Чедо Марковић, адвокат.

Бр. 789. — Повереник г. Стаја Т. Стајић, капетан у Врању. — Оснивач: г. Тома З. Михаиловић, трговац. —

Улагачи: г. г. Васа Марковић, капетан. Ђорђе А. Стајић, трговац. Јосиф Милутиновић, писар. Милан Јелић, потпоручник. Панта Златановић, наредник. Риста Зафировић, кројач. Светислав Баџевић, капетан. Срећко Глигоријевић, потпоручник. Стаја Т. Стајић, капетан.

Бр. 791. — Повереник г. Дамњан Митровић, учитељ у Богатињу. — Оснивач: Основна школа у Штитару. — Улагачи: г. г. Драгутин Туфегџић, свештеник у Бадовинцима. Паја Петковић, економ.

Бр. 792. — Повереник г. Драгутин Михаиловић, учитељ у Нишу. — Оснивачи: Основне школе у Грејачу и Хуму.

Бр. 793. — Повереник г. Милан Поповић, свештеник у Приједору. — Улагачи: г. г. Јово Јелић, свештеник. Миле Јајчанин, трговац. Никодим Мијатовић, књијар. Никола Богуновић, свештеник. Пера Гламочанин, трговац. Н. Н.

Бр. 794. — Повереник г. Стево М. Грковић, трговац у Требињу. — 10 улагача.

Бр. 795. — Повереник г. Стојан Стакић, учитељ у Перлезу. — Улагач: г. Силвестар Перић, свештеник.

Бр. 796. — Повереник г. Анта Поповић, свештеник у Крушевцу. — Оснивачи: Анта Поповић, свештеник. Манастир Стрмац. Основна школа у Брусу. Цркве у Брусу и Крушевцу. — Улагачи: г. г. Благоје Калуђеровић, свештеник у Брусу. Глигорије К. Јанковић, трговац. Ђорђе Будимовић, књијар. Јездимир Обрадовић, књиговођа у Брусу. Љубомир Поповић, трговац. Младен Поповић, свештеник у Рибарима. Петар Аздејковић, гостионичар у Брусу. Хранислав Поповић, свештеник у Брусу. Н. Н.

Бр. 797. — Повереник г. Др. Герасим П. Ивезић, ср. лекар у Куршумлији. — Улагачи: г. г. Апостол Станковић, трговац. Витоније Живковић, пеш. капетан у Луковској Бањи. Драгутин Ђукић, свештеник у Туларима. Љубомир Вуловић, арт. капетан. Милан Бугарски, порезник. Милан Ј. Михаиловић, стол. калфа у Београду.

Бр. 798. — Повереник г. Дмитар Јовичић, учитељ у Ужицу. — Оснивач: Основне школе у Белој Реци, Брекову, Глумчу, Гостиљу, Доброселици, Душковцима, Жежевици, Карану, Латвици, Мочиоцима, Рогама, Сирогојну, Солотуши, Табановићу и Ужицу.

Бр. 799. — Повереник г. Драгутин Михаиловић, учитељ у Нишу. — Оснивач: Основна школа у Малчи.

Бр. 800. — Повереник г. Ђорђе М. Илић, учитељ у Ђићевцу. — Оснивач: г. Витуш Желина, гимназист. — Улагачи: г. г. Душан Белаковић, надзорник жел. пруге. Ђорђе М. Илић, учитељ. Милош Ђирковић, управник Завода. Никола Димић, надзорник пруге.

Бр. 801. — Повереник г. Др. Симо Кулишић, лекар у Врлици. — Улагач: г. Петар Стојисиљевић, парох у Отишићу.

Бр. 802. — Повереник г. Васа Стојановић, управник поште у Књажевцу. — Улагачи: г. г. Јосиф Вања, инжињер. Милован Пантић, пеш. капетан. Никола Вељковић, ср. начелник.

Бр. 803. — Повереник г. Владимир М. Жеравичић, учитељ у Породину. — Улагачи: Бора Урошевић, трговац. Груја Јаношевић, економ.

Бр. 804. — Повереник г. Никодим Ј. Васић, пензионар у Београду. — Улагач: г. Др. Милош Ђ. Поповић, лекар.

Бр. 806. — Повереник г. Драгутин Марковић, држ. пушкар у Пироту. — Оснивач: † Петар К. Божиловић.

Бр. 807. — Повереник г. Ђура Димитријевић, учитељ у Пожаревцу. — Оснивач: Основна школа у Братинцу.

Бр. 808. — Повереник г. Миљко В. Богдановић, учитељ у Лозници. — Оснивачи: Основна школа у Заблаћу. Радомир Ивановић, абација у Чачку.

Бр. 809. — Повереник г. Петар Ј. Поповић, учитељ у Аранђеловцу. — Оснивачи: г. г. Драгутин С. Лазаревић, сарач. Ђорђе Н. Крахтис, трговац. Илија П. Михаиловић, трговац. Основне школе у Аранђеловцу, Брезовцу и Орашцу. Црква у Аранђеловцу. — Улагач г. Михаило Митровић, књиговођа.

Бр. 810. — Повереник г. Вујо Д. Опсеница, трговац у Кореници. — Оснивач: Српска Народна Читалица. —

Улагачи: г. г. Божо Јерић, путник. Вујо Д. Опсеница, трговац. Даринка Вукадиновић. Димитрије Талинжић, књиговођа. Илија Драгулић, трговац. Јово Прица, трговац. Љубица Милојевић, учитељица. Манојло Жигић, трговац. Миливоје Ђурчић, учитељ. Др. Никола Соларић, адвокат. Пајо Тишма, трговац. Радивој Ђерић, трговац.

Бр. 811. — Повереник г. Јово Гр. Бандур, општ. чиновник у Фијуми. — Улагачи: г. г. Јелена Решковићева, учитељица у Лазама. Милован Сучевић, професор у Вуковару.

Бр. 812. — Повереник г. Јован Гајић, равн. учитељ у Чортановцима (Срем). — Улагач: г. Бранко Гајић, равн. учитељ.

Бр. 813. — Повереник г. Негован Белановић, благајник штедионице. — Оснивачи: г. г. Др. Александар фил. Рокнић, адвокат. Александар Топаловић. Бранка Костић, поседница. Др. Владислав Чобанић, адвокат. Ђока Савић, трговац. Др. Ђорђе Ивковић, адвокат. Ђорђе Мркић, порезник. Живко Мајсторичевић, брашнар. Јован Ивковић, инжињер. Јован С. Мијић, трговац. Никола Ј. Поповић, председник штедионице. Славко Месаровић, трговац. Српска грађан. читаоница. Српско есконтно деоничко друштво. Стева Сремчевић, стаклар, Урош Возаревић, економ у Лежмиру. — Улагачи: г. г. Адам В. Драгутиновић, трговац. Александар Мудрок, трговац. Андрија Опачић, благајник. Богдан Лалошевић, учитељ. Божа Милутиновић, поседник. Боривоје Нешковић, шумар. Бранко Радак, трговац. Велимир Субић, контоарист. Вукашин Будић, писар. Гаја Ковачевић, надшумар. Др. Гига Аранички, адвокат. Данило Владетић, мајор у миру. Димитрије Срдановић, писар. Драгомир Месаровић, трговац. Душан Вукмир, бележник у Босуту. Душан Поповић, надшумар. Душан Пуђа, вежбеник. Душан Страхињић, свештеник. Др. Ђорђе Костић, лекар у Нуштару. Ђорђе Петровић, апотекар. Ђура пл. Милекић, судца. Емилија Јовановић, поседница. Живан Симоновић, шумар. Живко Дракулић, пословођа. Живојин Вуцоња, благајник у Лаћарку. Др. Илија Бајић, лекар. Иса Великановић, поседник. Јован Удишки, учитељ. Јоца Стефановић, пристав. Јулијана Стајић, поседница. Казниона земаљска. Коста Живковић, бележник у Лаћарку. Лаза Михаиловић, трговац. Лазар Стојановић, трговац. Др. Љубивоје Стојшић, адвокат. Љубомир Кораћ, чиновник. Марија Блидовић, поседница. Марија Кошутућ, поседница. Миливоје Вујашковић, трговац. Миливоје Ковачевић, занатлија. Миливоје Матић, инжињер у Вуковару. Негован Белановић, благајник штедионице. Др. Никола Вујић, лекар. Никола Живковић, дрвар. Никола Илић, пословођа. Павле Врсајко, управник болнице. Павле Вујичић, шпедитер. Павле Радовановић, ветеринар. Паја Вуковић, трговац. Радивоје Пешић, трговац. Реална гимназија. Сава Вукић, ратар. Спаса Којић, трговац. Стеван Вукосављевић, трговац у Манђелосу. Стеван Релић, професор. Стојан Негован, занатлија. Танасије Стојановић, занатлија. Тоша Василић, град. начелник. Др. Урош Борић, лекар.

Бр. 814. — Повереник г. Петар Јовић, матурант у Арбанасима (Далмација). — Улагачи: г. г. Вјекослав Гесл, управитељ Хрв. књижаре у Задру. Вјекослав Нардини, професор гимназије у Задру. Иван Никпаљ, теолог. Иво пл. Доминис, гимназист у Задру. Др. Иринеј Калик, професор Богословије у Задру. Јеремија Петрановић, игуман манастира Крупе. Лазар Костић, гимназист. Марко Тујковић, богослов. Олга Парента, ученица. Пашко Грубишић, гимназист у Задру. Др. Петар Карлић, професор. Саво Јанчић, препарандист. Шпиро Ђакић, гимназист.

Бр. 815. — Повереник г. Стеван Јелача, књижар у Карловцу. — 5 улагача.

Бр. 817. — Повереник г. Алекса Грдановић, секретар Српскога Просветнога Клуба у Битољу. — Улагачи: г. г. Алекса Грдановић, секретар Српског Просв. Клуба. Гвозден Грујић, секретар Велешко-Дебарске Митрополије.

Бр. 818. — Повереник г. Љуба Трифуновић, трговац у Александровцу (крушевачки). — 5 улагача.

Бр. 819. — Повереник г. Стаја Т. Стајић, капетан у

Врању. — Улагач: г. Јосиф Гавриловић, поручник у Београду.

Бр. 820. — Непосредно. — Улагачи: г. г. Арсеније П. Мишић, капелан у Мртвици. Јован Николић, парох у Кацапуну. Цркве у Белановцу, Кацапуну и Мртвици.

Бр. 821. — Повереник г. Јован М. Јовановић, свештеник у Сефкерину. — Улагачи: г. г. Јован Димитријевић, трговац. Јован М. Јовановић, свештеник. Милан Андријевић, поседник у Глогњу. Миленко Јовановић, трговац.

Бр. 822. — Непосредно. — Оснивачи: г. г. Основна школа у Бајевцу (Уб). Коста Пантић, пуковник. Живота Лукић, учитељ у Милошевцу. — Улагачи: г. г. Александар Илић, студент. Андрија Томић, трговац. Војислав Станишић, филозоф. Драгутин Шуменковић, ђак. Душан С. Трипковић, филозоф. Живко Цвијетић, гимназист. Игњат Миливојевић, свештеник. Лав. Хартман, књижар у Загребу. Марко Павловић, марв. лекар у Паланци. Милан Панишић, слушалац Трговачке Академије у Бечу. Мита Стајић, књижар. Михаило Јовановић, свештеник у Бродцу. Мица Милутиновићева, чиновник Српске Књижевне Задруге.

Бр. 823. — Повереник г. Дмитар Јовичић, учитељ у Ужицу. — Оснивачи: Основне школе у Годовику, Љубишу, Негбини и Пожези.

Бр. 824. — Повереник г. Матија П. Љујић, учитељ у Прћиловици. — Оснивачи: г. Милорад Павловић, учитељ у Гредетину. Црква у Трњанима. — Улагачи: г. г. Милан Радуловић, ср. писар. Милан Стојановић, свештеник.

Бр. 825. — Повереник г. Чедомир П. Зељић, свештеник у Завлаци. — Оснивачи: Основне школе у Комирићу и Цветуљи.

Бр. 829. — Повереник г. Љубомир М. Стевановић, професор у Смедереву. — Улагачи: г. г. Миодраг Штерић, гимназист. Предраг Ђирић, гимназист.

Бр. 830. — Повереник г. Живојин В. Станковић, свештеник у Мокрању. — Оснивачи: Основне школе у Мокрању и Речкој. — Улагачи: г. г. Живојин В. Станковић, свештеник. Петар Поповић, свештеник у Речкој.

Бр. 831. — Повереник г. Михаило А. Стевановић, учитељ у Врању. — Оснивач: Основне школе у Јовцу, Стублу и Сурдулици. — Улагачи: г. Михаило А. Стевановић, учитељ. Основна школа у Првонеку.

Бр. 833. — Повереник г. Благоје И. Мужичевић, трговац у Коњицу. — Оснивач: г. М. Вујасиновић. — Улагачи: г. г. Благоје И. Мужичевић, трговац. Синови В. Терзића. Српска Читаоница.

Бр. 834. — Повереник г. Васа Теофановић, парох у Чуругу. — Улагачи: г. г. Б. Берић, свештеник. В. Стојановић, свештеник. В. Теофановић, свештеник. Др. Ј. Илић, лечник. М. Рајков. Н. Калентић, поседник. С. Апићева, учитељица. Св. Петровчанин.

Бр. 835. — Повереник г. Ђорђе Будимир, свештеник у Курузарима (Хрватска). — Оснивачи: г. г. Ђорђе Будимир, свештеник. Милан Драгић, трговац. Стојан Ребић, ђак у Меченчанима. — Улагачи: г. г. Даринка Љиљак, учитељица у Меченчанима. Јован Муждека, свештеник у Слабињи. Јово Субановић, обућар у Костајници. Јово Травањ, учитељ у Костајници. Милан Зец, пошт. чиновник. Миле Лазић, поседник. Милорад Шимић, котар. инжињер у Костајници. Мирко Лазић, лецедек у Костајници. Нинко Седлар, свештеник у Дрљачама. Светозар Нехрони, свештеник у Утолици. Стеван Бркановић, котар. пристав у Костајници. Стеван Јањић, учитељ у Словинцима. Стеван Матијевић, прота у Костајници.

Бр. 836. — Повереник г. Милан Илкић, књижар у Земуну. — Улагачи: г. г. Др. Атанасије Пуљо, лечник. Душан Поповић, равн. учитељ у Руми. Корнелије Петровић, парох у Т. Кањижи. Др. Коста Радојчић, лечник. Н. Минић, учитељ у Сурчину. Стојан Богојевић, парох у Трештеници.

Бр. 837. — Повереник г. Милутин Вукелић, парох у Огулину. — Улагачи: г. г. В. Микашиновић, суд. пристав. И. Вурдеља, трговац. И. Кирјаковић, равнатељ штедионице. М. Вукелић, свештеник. М. Гомирац, трговац. Митрофан

Вукчевић, игуман. Петра Грба, учитељица. С. Омчикус, парох. Симо Мрвош, трговац. Шкрбић, трговац.

Бр. 838. — Повереник г. Милутин Григоријевић, парох у Баји. — Оснивач: Милутин Григоријевић, парох. — Улагачи: т. г. Др. Емилијан Григоријевић, лекар у Сомбору. Основна школа у Баји. Петар Весин, парох у Д. Сечују. Светозар Панић, парох.

Бр. 839. — Повереник г. Ђурђе А. Јовановић, свештеник у Катрзи. — Улагачи: г. г. Драгољуб Ј. Симић, учитељ у Лађевцима. Ђурђе А. Јовановић, свештеник. Живојин В. Јовановић, рачуновођа у Мрчајевцима.

Бр. 840. — Повереник г. Радивоје Поповић, гимназист у Зајечару. — Улагач: г. Радивоје Поповић, гимназист.

Бр. 841. — Повереник г. Симеон Пиља, солицитатор у Броду. — Оснивачи: г. г. Леонида Пахани, вел. поседник. Паја Стефановић, адвокат. — Улагачи: г. г. Боривоје Путник, директор Срп. Банке. Вилко Лорши, књијар. Дејан Коларовић, трговац. Милан Мићић, благајник Српске Банке. Милка Михаиловић, поседница. Сима Кајгановић, парох. Раде Тишма, банк. чиновник. Симеон Пиља, солицитатор. Стева Борчић, банк. чиновник.

Бр. 843. — Повереник г. Вељко Ђ. Симовић, трговац у Невесињу. — Улагачи: г. г. Божидар Радуловић у Обрњу. Данило Будимир, фин. стражар. Јово Витковић, фин. надстражар. Михаило Мигриновић, школски управник. Ристо Стојнић, учитељ у Улогу.

Бр. 846. — Повереник г. Милан С. Смиљанић, учитељ у Зајечару. — Оснивачи: Основне школе у Бору, Боровцу, Брестовцу, Бучју (ср. зајечар.), Вел. Извору, Вратарници, Гамзиграду, Гор. Б. Реци, Грлишту, Грљанима, Доњој Б. Реци, Заграђу, Звездану, Јелашници, Кривељу, Леновцу, Лесковцу, Лубници, Маломе Извору, Метовници, Николичеву, Оштрељу, Прлити, Рготини, Слатини, Трновцу (ср. зајечар.) и Шљивару.

Бр. 848. — Повереник г. Димитрије М. Протић, учитељ у Вел. Градишту. — Оснивач: Основна школа у Макцима.

Бр. 849. — Повереник г. Милорад Ив. Протић, свештеник у Каменици. — Оснивачи: г. г. Захарије В. Протић, свештеник у Лопатњу. Павле М. Јанковић, трговац у Ваљеву. Основне школе у Голој Глави, Осладићу и Причевићу. — Улагачи: г. г. Крстивоје Митровић, економ. Радоје Влајковић, општ. писар. Радојица Ђирић, општ. председник у Ваљеву. Стеван А. Јанковић, економ. Станислав Станисављевић, општ. писар у Драгојевици.

Бр. 850. — Повереник г. Милош Терзић, свештеник у Ваљеву. — Оснивач: Светислав Софронијевић, ђак.

Бр. 851. — Повереник г. Владимир С. Кушић, порезник у Ивањици. — Улагач: г. Ранко Узуновић, свештеник.

Бр. 852. — Повереник г. Милан Момировић, ср. начелник у Варварину. — Оснивачи: Основне школе у Избеници, Катуну, Обрежу, Својнову. Општина у Тољевцу. — Улагач: г. Михаило Јанковић, општ. писар у Рашевцу.

Бр. 853. — Повереник г. Никифор Дучић, трговац у Тешњу. — Улагач: г. Јосип Лончарић, гостионичар.

Бр. 854. — Повереник г. Боривоје М. Стекић, гимназист у Београду. — 1 улагач.

Бр. 855. Повереник г. Александар Митић, инж. капетан у Нишу. — Улагачи: г. г. Ђорђе Глишић, официр. Живан Богојевић, официр. Миливоје Жупањевац, официр. Симон Ђорђевић, официр.

Бр. 857. — Повереник г. Радивоје Р. Михаиловић, учитељ у Сепцима. — Улагач: г. Радивоје Р. Михаиловић, учитељ.

Бр. 858. — Повереник г. Риста С. Јанковић, судија у Лесковцу. — Оснивач: Лесковачка Гимназија. — Улагачи: г. г. Градимир М. Ђуровић, адвокат. Драгутин Ђурчић, порезник. Живојин М. Маринковић, судија. Јовица Вукосављевић, ср. начелник. Јосиф Чуљковић, трговац. Лука Н. Чакић, земљоделац у Печењевцима. Милан Ђатић, управник пор. одељења. Михаило Поповић, свештеник. Радивоје Чобељић, полиц. писар.

Бр. 859. — Повереник г. Милан М. Томић, професор

у Крушевцу. — Оснивачи: г. г. Васа Михаиловић, учитељ. Славка Др. Костић, ученица. Тоша Богдановић, судија. — Улагачи: г. г. Аврам Стаматовић, учитељ. Бора Милошевић, поштар. Драгутин Матић, инжињер у Врњцима. Душан Весић, ђакон. Ђока Јовановић, потпуковник у Обилићеву. Др. Ђура Гаврић, лекар у Врњцима. Илија Вукадиновић, порезник. Милан Нешић, свештеник у Коњуху. Миливоје Добросављевић, професор. Милутин Нагулић, суд. писар. Ната П. Симићева, учитељица. Павле Божић, капетан. Панта Миловановић, капетан. Петар Јелић, судија. Радивоје Илић, професор. Риста Стошић, кондуктер. Света Здравковић, адвокат. Стеван Живојиновић, учитељ. Стеван Стевановић, поштар. Чеда Урошевић, ср. начелник.

Бр. 860. — Повереник г. Вујо Д. Опсеница, трговац у Кореници. — Оснивачи: Основне школе у Бјелопољу, Кореници, Прибоју и Трновцу. — Улагачи: г. г. Арса Луцаић, учитељ. Гено Вурдеља, парох у Петр. Селу. М. Ј. Ђукић, трговац у Петр. Селу. Милан Машић, парох. Перо Орлић, трговац у Петр. Селу. Основна школа у Петр. Селу. Тошо Кнежевић, трговац.

Бр. 861. — Повереник г. Милан Бањанин, школски надзорник у Тузли. — Улагачи: г. г. Боривој Ристић, трговац. Јован Душанић, берберин. Јован Павловић, трговац. Јудита Радосављевић, учитељица. Перо Горавић, бравар.

Бр. 862. — Повереник г. Саво Ђ. Омчикус, трговац у Книну (Далмација). — Оснивачи: г. г. Анте Монти, вел. поседник. Владимир Јовић, трговац и поседник. Душан Амановић, трговац и поседник. Никола Скакић, свештеник у Пећи (Босна). — Улагачи: г. г. Адолф Франц, вел. поседник. Вељко Покрајац, учитељ у Книнском Пољу. Вицко Дорбић, надучитељ (2 комплета). Владе Вуковић, парох у Тепљу. Др. Владе Подградски, лекар. Војин Бачко, учитељ у Радучићу. Дамјан Ђ. Омчикус, професор у Задру. Душан Новаковић, учитељ. Ђорђе Јовичић, вел. поседник. Ђорђе Теодоровић, општ. тајник. Ђуро А. Војводић, трговац и поседник. Ђуро Синобад, учитељ у Бискупији. Ерме Билић, општ. тајник. Илија Припус, трговац и поседник. Јаков Дулчић, судија у Хвару. Јово Берић, чиновник штедионице. Јово Јанковић-Синобад, поседник. Јово Матијашевић, парох у Голубићу. Јосип Ловрић, трговац и поседник. Лазар Боровница, учитељ у Отону. Лазар Тркуља, трговац у Стрмици. Марко Јелић, апот. практикант. Марко Шковрљ, учитељ у Промини. Миливоје Ђорић, учитељ у Дрнишу. Милош Ченић, трговац у Косову. Онисим Поповић, поседник. Пајо Грубор, трговац. Петар Пожар, трговац и поседник (2 комплета). Саво Ђ. Омчикус, трговац и поседник. Симо Симић-Чипчија, поседник у Косову. Стево Дабић-Бечкер, учитељ у Пађенима. Шпиро Синобад, канцелист.

Бр. 863. — Повереник г. Стојан С. Тркуљић, свештеник у Варцар-Вакуфу (Босна). — Улагачи: г. г. Владимир Чулић, поседник. Душан Бубњевић, свештеник у Герзову. Јаков Д. Поповић, свештеник у Јајцу. Јово Шкаљак, свештеник у Пљеви. Милан Илић, свештеник у Медни. Новак Ђ. Вареника, гимназист. Павле Докић, заступник осигур. друштва. Павле Убавић, свештеник у Герзову. Певачко друштво „Николајевић“. Стојан Тркулић, свештеник. Тодор Ђ. Маријанац, свештеник у Вагану.

Бр. 864. — Повереник г. Бранислав Б. Тодоровић, професор у Београду. — Улагачи: г. г. Александар Јовановић, Божидар Петровић, Бранимир Здравковић, Властимир Кремић, Димитрије Јовановић, Димитрије Симић, Драгутин Соколовић, Душан Јанковић, Јелена Драгутиновић, Јован Марковић, Љубомир Јовановић, Љубомир Костић, Љубомир Филотић, Марко Љубинковић, Марко Марковић, Радмило Крстић, Радомир Илић, Стана Зечевић, Стеван Јовановић, Стеван Костић, Стеван Ристић, Теодосије Николић, Тодор Јовановић, Урош Чакић, Урош Црниловић, ученици Трговачке Академије.

Бр. 865. — Повереник г. Милан Радојевић, учитељ у Глоговици. — Оснивачи: г. г. Основне школе у Метришу, Сиколу и Трњанима. — Улагачи: г. г. Јован Ђирић. Н. Н.

Бр. 867. — Повереник г. Јордан Поповић, учитељ у

Вел. Боњинцима. — Оснивач: г. Атанасије Поповић, свештеник. — Улагач: г. Алекса М. Поповић, свештеник.

Бр. 868. — Повереник г. Љубомир В. Симоничић, учитељ у Брању. — Улагачи: г. г. Андрија Жикић, марв. лекар. Живојин Лучинац, судски рачуновођа. Милован Рафајловић, поручник. Петар Кочић, адвокат. Сима Вучковић, шеф жел. станице.

Бр. 869. Повереник г-ђа Миленија П. Ђорђевић, кл. учитељица у Крагујевцу. — Улагач: г. Анђелија Стевановић, ученица.

Бр. 870. — Повереник г. Сретен Л. Динић, учитељ у В. Шиљеговцу. — Оснивач: г. Основна Школа у В. Шиљеговцу. — Улагачи: г. г. Аврам Јовановић, прота. Бошко Митровић, кафеџија у Крушевцу. Марица Николић, учитељица. Милан Миљковић, свештеник у Каонику. Сретен Л. Динић, учитељ.

Бр. 871. — Повереник г. Данило Р. Тривунац, учитељ у Црљенцу. — Оснивач: Основна школа у В. Поповцу. — Улагач: г. Војислав Младеновић, учитељ у Мелници.

Бр. 872. — Повереник г. Мих. Димитријевић, капетан у Зајечару. — Улагач: г. Драгољуб Хаџи Станковић, капетан.

Бр. 874. — Повереник г. Др. Александар Ђурић, лекар у Грубишиноме Пољу. — Улагачи: г. г. Др. Александар Ђурић. Милан Радонић, гостионичар. Н. Н. Н. Н.

Бр. 875. — Повереник г. Данило Катанић, учитељ у Куршумлији. — Улагачи: г. г. Данило Катанић, учитељ. Милан Ђокић, поштар. Милан Палуревић, учитељ. Никола Недељковић, свештеник. Радомир Васиљевић, ср. начелник. Сава Н. Костић, трговац у Нишу.

Бр. 876. — Повереник г. Стеван Шумкарац, гимназист у Београду. — Улагачи: г. г. Милош Марјановић, ученик. Тихомир Савчић, ученик.

Бр. 877. — Повереник г. Тихомир Д. Младеновић, студент у Београду. — Улагачи: г. г. Александар Новаковић, богослов. Драг. Мијовић, богослов. Милоје Милошевић, богослов.

Бр. 878. — Повереник г. Владислав Павловић, трговац у Кусићу. — Улагач: г. Радивоје Ђурић, берберин у Срп. Пожежени.

Бр. 879. — Повереник Књижарско-издавачки Завод „Напредак“ у Земуну. — 102 комплекта.

Бр. 880. — Непосредно. — Оснивачи: г. г. Владан С. Јовановић, професор. † Јован Цветковић, свештеник Момчило Иванић, професор. Светозар Н. Марковић, тргов. агент. — Улагачи: г. г. Душан Ракетић, учитељ. Живка Поповићева, учитељица у Варварину. Јелена Н. Марковић, управитељка Жен Рад. Школе. Јордан З. Ђорђевић, потпоручник. Сава Антоновић, директор. Свет. Марковић, професор. Сојка Хасон. Др. Сретен Попадић, лекар у Јабучковцу. Др. Фран Илешкић, професор у Љубљани.

Бр. 881. — Повереник г. Коста М. Поповић, порезник у Лебанима. — Оснивач: Основна школа у Лебанима. — Улагачи: г. г. Васа Лазаревић, општ. деловођа у Медвеђи. Владимир Младеновић, учитељ. Димитрије Атанасијевић, свештеник у Округлици. Милисав Грубач, сточни ревизор. Милоје Петковић, свештеник у Бојнику. Светислав Стевановић, порески помоћник. Стојан Гвоздић, све-

штеник у Медвеђи. Тодор Радојичић, ср. економ. Хасан Ферзуловић, учитељ у Сијарини.

Бр. 883. — Повереник г. Трајко Милошевић, прота у Ритопеку. — Оснивачи: Основна школа у Ритопеку. Црква у Ритопеку.

Бр. 886. — Повереник г. Живко А. Симеонович, управник пор. одељења у Параћину. — Оснивачи: Основне школе у Бигреници, Бусиловцу и Д. Видову. — Улагачи: г. г. Васа Чакрљан, благајник фабрике цемента у Поповцу. Драгољуб Николић, економ фабрике стакла. Павле Војиновић, општ. деловођа у Стубици. Стеван Поповић, пензионар.

Бр. 888. — Повереник г. Ђорђе Михаиловић, парох у Ковиљу. — Улагачи: г. г. Ђорђе Михаиловић, парох у Д. Ковиљу (2 комплекта). Катица Станојевић, велепоседница у Д. Ковиљу. Коста Веселиновић, поштар у Г. Ковиљу. Мита Шпирта, велепоседник у Д. Ковиљу. Никола Коларов, учитељ у Д. Ковиљу. Павле Гавриловић, капетан у Г. Ковиљу. Паја Урошевић, велепоседник у Г. Ковиљу. Софија Петровић, велепоседница у Д. Ковиљу. Срп. прав. цркв. општина у Г. Ковиљу. Српска Читаоница у Г. Ковиљу. Стеван Гавриловић, пристав у В. Бечкерек. Тодор Атанацковић, чиновник у Г. Ковиљу.

Бр. 889. — Повереник г. Михо Мариновић, општ. тајник у Макарској (Далмација). — Оснивачи: г. г. Андрија Бабић, трговац. Др. Баре Вранковић, одветник. Михо Мариновић, општ. тајник. Никола Сешит. Стјепо Павловић, трговац.

Бр. 890. — Повереник г. Васа Михаиловић, референт окр. шк. одбора у Крушевцу. — Оснивачи: Основне школе у Белој Води, Бивољу, Мешеву и Плешу.

Бр. 891. — Повереник г. Живојин Брзаковић, капетан у Крагујевцу. — Улагачи: г. г. Љубомир Бадњевац, надзорник. Милорад Јевтић, ученик. Новак Ристовић, свештеник. Радивоје Дудић, ученик.

Бр. 892. — Повереник г. Миливоје Ж. Пауновић, учитељ у Мионици. — Оснивач: г. Велимир Црноглавац, управник пор. одељења.

Бр. 894. — Повереник г. Стеван Љ. Пешић, поручник у Нишу. — Улагачи: г. г. Алекса Стевановић, потпуковник у Ваљеву. Андрија Цветковић, благајник. Боривоје Поповић, капетан. Велимир Бељић, мајор у Књажевцу. Владимир Пешић, капетан. Војислав Анђелковић, капетан у Београду. Ђорђе Голубовић, капетан. Јаков Костић, поручник. Љубомир Арачић, капетан у Пироту. Милан Ив. Илић, капетан. Милан Најдановић, капетан. Милан В. Томић, поручник. Миливоје Аранђеловић, капетан. Миливоје Радоњић, поручник. Миодраг Цветковић, поручник. Милутин Митић, капетан. Михаило Васковић, капетан. Михаило Гмизовић, потпоручник. Ненад Јосифовић, капетан у Куршумлији. Паун Милосављевић, наредник. Петар Николић, капетан. Светозар Јовић, наредник. Стеван Миловановић, потпуковник. Стеван Љ. Пешић, поручник. Тодор Аћимовић, потпоручник. Тихомир Јовановић, капетан. Чедо Јовановић, потпоручник.

5. априла 1911. год.
Београд.

Благајник
Српске Књижевне Задруге
Х. Лилер

Садржај: Осамнаеста редовна годишња скупштина. — Изводи из записника. — Реферати о понуђеним делима — Одзиви о Задругиним издањима. — Одговори Задругине благајнице.

„Српска Књижевна Задруга“ излази према потреби 10--15 пута годишње и шаље се бесплатно повереницима, добротворима, редовним оснивачима и читаоцима. — Лист се даје у замену. — Огласи се примају према угодби.

Уредник,
тајник Милош Ивковић, професор
(Македонска улица бр. 24).

Штампарија „Доситије Обрадовић“, Чика-Љубина ул. бр. 8.

Власник, благајник Српске Књижевне Задруге
Х. Лилер
(Војводе Миленка улица бр. 42).

СРПСКА КЊИЖЕВНА ЗАДРУГА

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

Год. IV.

Београд, 1. маја 1911.

Бр. 8.

XIX коло (1910.) распродато је сасвим, те се поново моле повереници да не примају на њега даље уплате, већ да уписују само на ранија кола и „Забавнике“, којих још има.

ОСАМНАЕСТА РЕДОВНА ГОДИШЊА СКУПШТИНА

8. МАЈА 1911. ГОДИНЕ

ТАЧНО У 9 ЧАСОВА ПРЕ ПОДНЕ

У ДВОРАНИ ТРЕЋЕ БЕОГРАДСКЕ ГИМНАЗИЈЕ

Цветни Трг

ДНЕВНИ РЕД:

1. Отварање скупштине.
2. Избор 3 секретара и 3 задругара за бројање гласова и оверење записника.
3. Читање извештаја Управног одбора.
4. Читање извештаја Надзорног одбора.
5. Давање разрешнице Управном и Надзорном одбору.
6. Одлучивање о предложеноме буџету за рачунску 1911. годину.
7. Избор 2 члана и 1 заменика у Управном одбору и 1 члана у Надзорном одбору.
8. Одлучивање о проглашавању повереника за добротворе.
9. Одлучивање о задругарским предлозима (чл. 21. правила).

3. априла 1911. године.

Београд.

УПРАВНИ ОДБОР

СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

ИЗВЕШТАЈ

Управног одбора Српске Књижевне Задруге,

поднесен XVIII годишњој скупштини 8. маја 1911. године.

I.

О књижевном раду.

Српска Књижевна Задруга штампала је у XIX колу својих издања седам књига, и то:

1. Песме Милорада Ј. Митровића;
2. Дошљаци, роман од М. М. Ускоковића;
3. Мртви капитали, роман од Ј. Козарца;
4. Вечити младожења, роман од Ј. Игњатовића;
5. Критичке студије, III књига, од др. Љ. Недића;
6. Коломба и Кармен од П. Меримеа, прево М. Грол;
7. Задовољство у животу од Ц. Лобока, прево Драг. М. Јанковић.

У овоме колу претежу оригинали (четири књиге), једна књига је хрватски роман, а две су преводи. Забави је дато пет књига, и једна књижевној критици. Дело Цона Лобока је моралистичко. Први пут је, сасвим било само у засебној књизи, у овом колу објављено шест дела. Више него и једно до сада, ово коло је наишло на леп пријем код задругара, јер је цело издање распродато још до краја фебруара ове године, дакле пре свршетка рачунске године, и лепо је примљено од стране књижевне критике, у којој је једнодушно наглашено да је ово коло најбоље од свих досадашњих.

*

За идућа кола, за XX и даље, Управа Српске Књижевне Задруге одабрала је ова дела:

1. Краће песме Петра Петровића Његоша;
2. Поп Ћира и поп Спира од Ст. Сремца;
3. Комшије, новеле Светозара Ћоровића;
4. Песме Алексе Шантића;
5. Новеле М. М. Ускоковића;
6. Напуљске шетње, путопис Милорада Павловића;
7. Песме Ст. Вл. Каћанскога;
8. Доситејева Споменица (са чланцима: Г.Г. Стојана Новаковића, др. А. Белића, др. Б. Петронијевића, др. Тих. Р. Ђорђевића, др. Тих. Остојића, др. В. Чајкановића, др. Миливоја Јовановића, итд.);
9. Антологија старе српске књижевности од Миливоја Башића;
10. Тито Дорчић, роман Венцеслава Новака;
11. Стара српска архитектура, од Андре Стевановића;

12. Тартарен Тарасконац, од А. Додеа;
13. Путописи Хајнриха Хајнеа;
14. Приповетке Бјернстјерна Бјернсона;

Прошле године издат је у Забавнику Сјенк-јевићев роман Огњем и мачем, који је готово сав распродат, а понова је штампана прва свеска романа Толстога Рат и мир, од кога је Задруга имала повећи број од осталих свезака, а нешто свезака је и откупила од антиквара, те сада има опет повећи број комплета, чиме задовољава једну књижевну потребу. Уз то, Задруга спрема као нову свеску Забавника Веренике („I promessi sposi“) од А. Манцонија у преводу Г. Јована Ђаје.

*

Српска Књижевна Задруга је и прошле године издавала свој службени лист, у коме су, поред обавештења повереницима и задругарима о благајничким пословима и поред извода из записника, објављивани реферати о понуђеним делима и готово сви важнији одзиви српске и хрватске штампе о прошлогодњим Задругиним издањима. Према решењу Књижевног одсека од 9. децембра 1910. год., у њему се, уз то, публикују и сва обавештења и изводи из записника Матице Хрватске и Матице Словеначке.

*

Крајем прошле године Задруга је објавила конкурс за роман, са роком до 1. априла ов. год. На тај конкурс стигла су до рока четири списа: 1. Земљаци, роман Стевана Ј. Радосављевића; 2. Младост, роман Милорада Павловића; 3. Нове, роман од Јелене Димитријевић; 4. Чудотворни крст, роман Спасоја Ј. Илића. Ови списи дати су на оцену, и ако који буде примљен, додаће се горњем броју дела која је Управа одабрала.

Управа Задруге објавила је и сталан конкурс о Српском Народу и Српској Земљи, али на тај конкурс није стигло још ниједно дело.

*

Крајем прошле године, 28. новембра, Словенци су у Љубљани прослављали стогодишњицу рођења Станка Врза. Како је ова прослава била уједно и конференција југословенских културних друштава на коју је и Задруга била позвана, то је и Српска Књижевна Задруга на њој учествовала и била представљена својим изаслаником Г. др. Ј. Скерлићем. На конфе-

ренцији је склопљен Савез југословенских културних друштава који сачињавају Матица Словеначка у Љубљани, Матица Хрватска у Загребу и Матица Далматинска у Задру, Матица Српска у Новом Саду и Српска Књижевна Задруга у Београду. Овај савез има систематски да ради на што већем културном зближењу јужнословенских племена, и имаће редовне годишње састанке. На предлог изасланика Српске Књижевне Задруге, други, дакле идући састанак Савеза југословенских културних друштава биће ове године у Београду, приликом откривања споменика Доситеју Обрадовићу.

*

Поред овога рада на зближењу са Хрватима и Словенцима, Задруга је јаче учврстила своју досадашњу везу са Матицом Хрватском у Загребу. Осим досадашњег договора да Матица Хрватска годишње изда по једно српско дело, а Задруга по једно хрватско, узајамност између обе установе постала је донекле и материјална: повереници Српске Књижевне Задруге, без икакве накнаде, скупљају међу задругарима претплату и на издања Матице Хрватске, и обратно, повереници Матице Хрватске растурају издања Задругина. Управа Српске Књижевне Задруге нада се да ће се, овим начином, обновљене везе с Хрватима моћи само појачати, и да ће послужити на напредак обеју установа. Резултат ове економске узајамности од неколико месеца још је доста скроман, али је пуно уверења на обе стране, да ће тај успех из године у годину бити све већи. Да би документовала искреност тих веза, Задруга је, на позив Матичин, послала своја два изасланика на Матичину годишњу скупштину 13. марта ов. год., који су стекли дубоко уверење, да је и Матица Хрватска овај споразум прихватила с исто онолико искрености и љубави с колико и Задруга.

*

Српска Књижевна Задруга је, осим свих својих послова, у току прошле године водила и главно старање о што достојнијој прослави стогодишњице од смрти Доситеја Обрадовића. На седници од 14. фебруара ов. год. Управа Задругина одлучила је да све послове око извођења ове прославе, према ранијем нацрту Одбора за прославу, прими на себе Задруга, и Задруга је велик део тих послова одиста и извела. По њеној иницијативи, одлучио је Г. Министар Просвете да се приреди државно издање свих дела Доситеја Обрадовића, укусно, и приступачно широкој читалачкој публици, и данашњим правописом. Ова се књига штампа, и кроз који дан угледаће света. Дан смрти Доситеја Обрадовића, 26. марта, прослављен је достојно: по школама у целој Србији била су предавања о Доситеју Обрадовићу; по црквама били су па-

растоси; часописи и листови посветили су ванредне бројеве успомени Доситеја Обрадовића; у крајевима ван Србије било је, на свима странама, свечаних предавања, помена у црквама, селâ, ванредних бројева часописа и листа. На прославу Доситеја Обрадовића у Новом Саду од Задруге је отишао председник Г. Стојан Новаковић; на прославу у Чакову Задругин изасланик био је Г. Тихомир Ђорђевић, који је од стране Задруге дао прилог за откуп куће, у којој се родио Доситеј. Други део прославе биће крајем августа ов. год. у Београду. За тај рок Српска Књижевна Задруга спрема Споменицу Доситејеву. Тада ће се у Београду открити споменик Доситејев на коме се увелико ради, и за који Задруга прикупља прилоге. Том приликом биће у Београду неколико конгреса и читав низ свечаности.

II.

О управљању Задругом и њеном имовном стању.

О раду и имовноме стању у прошлој години част нам је поднети скупштини овај извештај:

У саставу Задругина одбора извршена је у току године свега једна измена оставком Г. Драгутина Костића, тајника, који је, услед других својих послова, захвалио и на чланству у Управи и на тајништву, које је, на задовољство управино, вршио три године и десет месеца. Жалећи његово одступање, Одбор му је изјавио у записнику своју захвалност на преданоме раду, а за члана Управе и тајника изабрао Г. Милоша Ивковића, професора, почев од 1. новембра 1910. год.

И ове су године књиге редовнога, XIX кола изишле тачно 1. октобра. Књиге овога кола добило је 947 добротвора, 1207 оснивача и 6637 улагача, свега 8791 задругар. Од осталих књига до 9000 комплета дато је на поклон и на приказ књижевним листовима 50 комплета, а остало је на дугу код повереника. С радошћу помињемо да је ово коло било распродато већ крајем фебруара, дакле на 5 месеца од дана када је изишло, а и да се још све једнако тражи. Тај успех даје наде да ће XX коло достићи и до 10.000 задругара, те је Одбор слободан замолити скупштину за одобрење да то коло може штампати у толико примерака.

Мило нам је такође известити скупштину, да је Одбор масе пок. Станојла и Драгиње Петровић ове године остварио обећање, учињено Задрузи приликом куповине масене куће, и да је Задрузи положио суму од 12.000 динара као „Књижевни фонд Станојла и Драгиње Петровић“, чијим ће се приходом сваке 4—5 године издати по једна популарна књига „хумано-религијског и народносног обележја, или са

таким садржином којом се иде на што боље упознавање српских покрајина, или јачу заштити општих интереса растуреног српског живља.“ Задругин Одбор примио је овај фонд с великом захвалношћу и изјављује и на овоме месту своју захвалност масеном Одбору. Новац тога фонда дат је на штедњу на засебну књижицу, а приход његов трошиће се онако како је то у основном писму изјавио масени Одбор.

Од добротворских улога примила је Задруга у току ове године 6575 динара, те је стални капитал с овим и с другим улозима, који улазе у стални капитал, повећан ове године за 13.800 динара. Његово укупно стање према томе износи 92.811.35 динара.

У току године уписали су за добротвора свога пок. брата Петра Перића, трговца из Пожаревца, г. г. Риста и Светозар Перићи.

Продаја ранијих кола вршена је у току ове године овако: од I—XVIII кола добивено је 11.668 динара, од распарених свезака 1484.13 динара, од Забавника I 2662.80 динара, од Чика Јовиних књига 169.20 дин. и од Народне Књиге 8.20 динара, свега 15.993.33 динара.

Забавник II донео је 6658.70 динара, док је целокупан издатак на њега 6606.15 динара, а има у магацину још 558 примерака.

Процена магацина вршена је и ове године по лане утврђеној стопи (комплети и књиге Забавника у половину продајне цене, распарене књиге по 0.50 динара, прошивене свеске по 0.30 динара). Вредност магацина према томе износи 38.858.80 динара.

Од ранијега дуга код Државне Штампарије за штампу XI—XIII кола, Одбор је исплатио два рачуна у суми 3382.60 динара, те су остала још 3 рачуна у суми 8734.— динара. Поред тога исплаћен је и остатак дуга за хартију XVIII кола. Према томе дуговање Задругино — сем дуга за кућу, који је ове године од 48.000 динара сведен на 36.000 динара — износи 11.055.45 динара, дакле за 7032.50 динара мање него лане.

Привремена издавања показују исту суму, коју и лане, у 830.— дин., издатих још пре 1905. године.

Ванредни издатци показују суму од 2070.75 динара, од које суме долази на куповину намештаја (3 писаћа стола и 3 ормана) 600 динара, попутнине члановима Одбора 360 динара, куповину књига за попуњавање комплета 449.60 динара, за осигурање куће и магацина 126.— динара, телефонске таксе 100.— динара, такса за воду 55.20 динара, за разне оправке на кући 142.50 динара, и за друге и разне издатке 237.45 динара.

Задругину особљу издато је на име награде 6720 динара, што чини 8.14% од задругар-

ских улога и прихода од продаје ранијих издања (лане 8.34%).

Буџетом одобреним за прошлу годину предвиђено је примање у 60.000 динара, а исто тако и издавање. За предвиђене партије примања добивено је међутим 78.553.59 динара, а за предвиђене партије издато је 61.337.53 динара, што значи да је и ове године потребно прекорачење издавања знатно пребачено већим примањима.

Док је Стаменковића Задужбина претпрошле године Задрузи поклонила своја издања само за задругаре ван Краљевине Србије, дотле је ове године поклонила Задрузи 8.000 примерака четврте књиге, те су ову књигу добили као дар првих 8000 задругара по реду уписа, без обзира на покрајину у којој живе. Убеђен да и тај скромни дар знатно помаже ширењу Задругине књиге, Одбор и на овоме месту изјављује своју топлу захвалност како Одбору Задужбинскоме, тако и Српској Краљевској Академији која је, као руковалац Задужбине, одобрила овај дар, што ће га Задруга и задругари добити и у будуће. Исто тако захвалан је Одбор Академији и на поклону издања Задужбине д-р. Љубомира Радивојевића за све поверенике Задругине, којима ће се те књиге послати са XX колом.

Задруга је у току ове године смрћу изгубила ове добротворе: Илију Маргетића, министра у пензији у Београду, Филипа Павловића, трговца у Шапцу, Петра Кузмановића, ср. писара у Пожаревцу, Д-р. Михаила Цвијетића, окр. физика у Београду, Емила Деметровића, шефа преводне писарне земаљске владе у Загребу, Косту Вукомановића, секретара општ. суда у Пожаревцу, и Михаила Банића, директора у пензији у Пожаревцу. Сећајући се са захвалношћу њихове љубави према српској књизи и Српској Књижевној Задрузи, одајмо и овом приликом топло признање њиховој успомени: Бог да им души прости!

Рад вредних повереника Задругиних заслужио је и ове године похвале и награде.

И ове је године о Св. Сави одликовано на предлог Г. Министра просвете и црквених послова 16 вредних повереника (3 орденом Св. Саве, 8 златном, а 5 сребрном медаљом за грађанске заслуге), које ће признање нашим повереницима још више створити убеђење да раде на заиста важном културном послу.

Од повереника, изабраних већ за добротворе, заслужују нарочиту захвалност за своје даље предано заузимање око уписивања задругара ови повереници: Г. Г. Бранислав Б. Тодоровић, професор у Београду, Васа П. Стојановић, управник поште у Књажевцу, Димитрије Ф. Ћосић, учитељ у Шапцу, Зорка Д. Станковићева, разр. учитељица Женске гимназије у Београду, Јован

Живојновић, професор у Новом Саду, Лепосава Бошковићева, разредна учитељица Женске гимназије у Београду, Милан К. Петковић, професор у Крагујевцу, Милан М. Томић, професор у Крушевцу, Павле Вујић, професор у Ужицу, Панта В. Ђукић, капетан у Крагујевцу, Пера Живковић, учитељ у Свилајнцу, Ратко Ф. Ракетић, поручник у Београду, и Стеван В. Вујић, град. благајник у Срем. Карловцима.

По тач. в. чл. 20. Пословника Задругина стекли су право на скупштинско признање ови повереници: Г. Г. Антун Бенуси, чиновник Трговачке Банке у Дубровнику, Ђорђе Сувачаревић, богослов у Срем. Карловцима, Драгутин Марковић, државни пушкар у Пироту, Катарина С. Павловићева, разредна наставница Женске учитељске школе у Београду, Коста Николић, учитељ у Алексинцу, Милош С. Московљевић, суплент у Београду, Павле М. Радосављевић, монополски чиновник у Прокупљу, и Риста С. Јанковић, судија у Лесковцу,

који су за три године уписали преко 150 задругара. А по тач. г. чл. 20. Пословника стекли су право на избор за добротворе ови повереници: Г. Г. Михаило Ј. Миладиновић, професор у Пожаревцу, Негован Белановић, благајник штедионице у Срем. Митровици, Милан Бањанин, епархиски школски надзорник у Тузли, Јово Секуловић, књижар у Херцег Новоме, Коста Зега, књиговођа у Обреновцу, Душан Крњевић, парох у Мостару, и Тихомиљ Д. Младеновић, студент у Београду, који су за пет година или мање уписали преко 250 задругара. Одбор моли скупштину да својом одлуком одобри ово признање и овај избор за добротворе.

Из Управнога одбора иступају ове године по реду избора чланови Г. Стојан Новаковић и Г. Андра Стевановић и заменик Г. Милош Ивковић, а из Надзорног одбора Г. Гаврило Р. Раденковић. Њихова места има скупштина поунити новим избором.

Благајник
Х. Лилер

5. априла 1911. год.
Београд

Председник
Српске Књижевне Задруге
Ст. Новаковић
Потпредседник
Ср. Ј. Стојковић

Тајник
М. Ивковић

Чланови:

А. Ј. Стевановић, Борив. Ј. Поповић, Бран Б. Тодоровић, Драг. М. Јанковић, Жив. Ј. Јуришић, Јаша М. Продановић, Јер. Живановић, Јован Скерлић, Мирко М. Поповић, Павле Поповић, Др. Тихомиљ Р. Ђорђевић.

ИЗВЕШТАЈ

Надзорног одбора Српске Књижевне Задруге

поднесен XVIII годишњој скупштини 8. маја 1911. год.

Надзорни одб прегледао је свакога месеца стање благајнице и магацина, упоредио увек све с документима и налазио је увек све исправно. Вредно је и опет поменути да се радом Задругина особља сваке године стање Српске Књижевне Задруге све више побољшава и постаје све поузданије. Ово се лако може видети упоређивањем извештаја и рачуна за ово неколико година.

Према свему Надзорни одбор има част предложити скупштини, да прими извештаје Управ-

нога одбора и изда разрешницу Управноме и Надзорноме одбору.

31. марта 1911.
у Београду.

Председник
Надзорног одбора
М. Марковић.
Потпредседник
Драг. Гођевац.

Чланови:

Гаврило Р. Раденковић, Ил. Н. Ђукановић,
Др. Пет. Л. Вукићевић.

СРПСКА КЊИЖЕВНА ЗАДРУГА

ИМОВИНА (актива)

Стање имовине на дан 31. марта 1911. год.

ДУГ (пасива)

ИМОВИНА (актива)		ДУГ (пасива)	
Фондови.		Фондови.	
† Попа Михалаћа — у Ваљевској За-	1.000 —	† Попа Михалаћа	1.000 —
друзи	—	† Др. Ђорђа С. Ђорђевића	1.700 —
† Др. Ђорђа С. Ђорђевића — у Уп-	1.700 —	† Игумана Филарета	1.000 —
рави Фондова	—	† Милана Марића	2.000 —
† Игумана Филарета — 10 акција Срп.	1.000 —	† Михаила Ивановића-Смирнова	2.400 —
Бродар. Друштва	—	† Милоша М. Јоксимовића	1.500 —
† Милана Марића — у Управи Фон-	2.000 —	† Станојла и Драгиње Петровић	12.000 —
дова	—		21.600 —
† Михаила Ивановића-Смирнова — у	2.400 —	Стални капитал.	
Управи фондова	—	Остатак од 31. марта 1910.	79.011 35
† Милоша М. Јоксимовића — у фи-	1.500 —	Овогодишњи добротворски улози	6.575 —
лијалу Беогр. Трг. Банке	—	Овогодишње добротворске доплате	930 —
† Станојла и Драгиње Петровић —	12.000 —	Половина овогодишњих оснивачких	6.295 —
у филијалу Беогр. Трг. Банке	—	улога	13.800 —
	21.600		92.811 35
Стални капитал.		Повериоци.	
Задругин дом (по опису од 600 дин.)	94.096 —	Маса † Станојла и Драгиње Петро-	36.000 —
2% срп. држ. лутр. обавезнице 111	10.377 85	вић — дуг за кућу	8.734 —
комада по куповној цени	1.000 —	Државна Штампарија — за штампање	416 —
Акције Срп. Брод. Друштва 10 ком.	22.238 65	XI — XIII кола	—
У филијалу Беогр. Трговачке Банке.	127.712 50	Јевта М. Павловић и Компанија — за	—
		хартију за корице листа	—
Обртни капитал.		Маричићу и Јанковићу	484 —
Благајница	23 90	за хартију за обрасце	781 45
"	2 21	за повез и препевез ранијих књига	640 —
"	8 52	за повез Забавника I.	—
"	830 —		1.905 45
У филијалу Б. Тргов. Банке круна	38.858 80	Обртни капитал.	
Магацин књига	1.000 —	За пренос у 1911. рачунску годину .	36.540 03
Откупљени списи	1.800 —		
г) Намештај и прибор.	2.000 —		
Намештај по одбитку 10%	—		
Библиотека " 10%	—		
д) Друшници.	—		
Повереници и задругари	2.170 90		
	48.694 33		
	198.006 83		198.006 83

Салдо од 31. марта 1910.	142	1.270 23	Награда особљу	6.720	—	—
I коло 7/10, 12/6	300	—	Награда послузи	1.045	—	7.765
II " " 50/6	530	—	Огрев и канцелариски трошкови	3.382	60	1.009 05
III " " 32/6, 82/4	276	—	Штампање ранијих кола	4.351	36	—
IV " " 46/6	266	—	Штампање XIX кола	1.589	—	—
V " " 26/6	288	—	Штампање Забавника I	1.688	—	11.010 96
VI " " 48/6	246	—	Штампање Забавника II	1.018	12	—
VII " " 31/6	118	—	Коричење ранијих кола	12.220	—	—
VIII " " 13/6	316	—	Коричење XIX кола	36	24	—
IX " " 26/6	712	—	Коричење Забавника I	1.539	60	14.813 96
X " " 23/6, 140/4	790	—	Коричење Забавника II	4.050	80	—
XI " " 20/6, 160/4	790	—	Хартија XVIII кола	7.207	15	—
XII " " 22/6, 158/4	628	—	Хартија XIX кола	1.028	15	12.285 10
XIII " " 39/6, 91/4	688	—	Хартија Забавника II	3.700	60	—
XIV " " 39/6, 106/4	142	—	Хонорари за реферате	1.811	40	—
XV " " 7/10, 12/6	828	—	Хонорари Забавника II	—	—	5.512
XVI " " 9/10, 123/6	1.256	—	Хонорари за XIX кола	—	—	160
XVII " " 17/10, 181/6	3.352	—	Процент повереницима	—	—	9.026 30
XVIII " " 61/10, 457/6	—	—	Поштарина и експедиција	—	—	3.982 36
XIX " " 1207/10, 6637/6	—	—	Лист и обрасци	—	—	1.687 81
XX " " 20/10, 3/6	—	—	Библиотека	—	—	37
Добротворске уплате 1/500, 19/150, 7/100, 1/75, 3/60, 43/50, 1/40, 4/20	—	—	Камата на дуг за кућу	—	—	2.100
Добр. допл. 1/70, 3/50, 2/40, 26/20, 11/10	—	—	Ванредни издаци	—	—	2.070 75
Разна продаја	—	—	Штедња (стални капитал)	13.800	—	—
Забавник I	—	—	Штедња (обична)	2.000	—	—
Забавник II	—	—	Камата на штедњу	—	—	15.800
Чика Јовине књиге	—	—	Продат новац	—	—	410
Народна Књига	—	—	Отплата дуга за кућу	—	—	17.080
Ажија	—	—	Дела Љ. П. Ненадовића	—	—	12.000
Камата	—	—	Српска Књига	—	—	100
Станарина	—	—	Куповина 20/0 држ. лозова	—	—	163 45
Ванредна примања	—	—	Књижевни фонд Станојла и Драгиње	—	—	375
Купљени новац	—	—	Петровић	—	—	—
Изузето из сталнога капитала	—	—	Салдо за 1. април 1911.	—	—	128.973 84
Српска књига	—	—				864 63
Дела Љ. П. Ненадовића	—	—				—
Амортизовани лозови	—	—				—
Одбор масе пок. Стан. и Драг. Петров.	—	—				—
Књиге Матице Хрватске	—	—				—
Доситејев споменик	—	—				—
		128.568 24				
		129.838 47				129.83 47

31. марта 1911. год.

у Београду.

Благајник

Х. Лилер с. р.

Тајник

М. Ивковић с. р.

Потпредседник

Ср. Ј. Стојковић с. р.

Председник управе Срп. Књиж. Задруге

Ст. Новаковић с. р.

Ч Л А Н О В И У П Р А В Е :

А. Ј. Стевановић с. р., Борив. Ј. Појовић с. р., Бран. Б. Тодоровић с. р., Драг. М. Јанковић с. р., Жив. Ј. Јуришић с. р., Јаша М. Продановић с. р., Јер. Живановић с. р., Јован Скерлић с. р., Мирко М. Појовић с. р., Павле Појовић с. р., Драг. Тих. Р. Ђорђевић с. р.

Прегледали смо стање имовине и благајнице за рачунску 1910. годину и упоредивши са књигама и документима Задругиним нашли да је све тачно и исправно.

Чланови надзорног одбора :

Председник надзорног одбора

Гаврило Р. Раденковић с. р., Драг. Гођевац с. р., Ил. Н. Ђукановић с. р., Драг. Пет. Л. Вукићевић с. р., М. Марковић с. р.

СТАЊЕ МАГАЦИНА

на дан 31. марта 1911. год. у Београду и Земуну.

КОЛО	Укоричених комплекта	Укоричених посебних свезака	Прошивених свезака	КОЛО ИЛИ ДЕЛО	Укори- чених комплекта	Укор. или брошир. свезака	У таба- цима
I	4	1335	—	Обломов	28	61	—
II	290	976	—	Давид Коперфилд I/II	53	881	—
III	187	1059	6525	Рат и Мир I/IV	366	47	—
IV	45	139	1839	Приповетке II	33	398	—
V	16	150	1064	Приповетке III	135	—	—
VI	63	49	1519	Породица Оберле	2	—	—
VII	80	328	985	Огњем и Мачем	558	—	—
VIII	3	117	403	Чика Јова Омладини	872	—	1500
IX	41	64	—	Народна Књига	—	19628	—
X	1253	227	3402	Српска Књига	9	733	—
XI	1495	544	3030	Састав и живот чов. тела	—	189	—
XII	2167	253	3382	Друга Певанија I/II	4	—	—
XIII	396	603	16923	Бијесни Роландо	107	—	185
XIV	169	178	7658				
XV	3	1502	—				
XVI	167	379	—				
XVII	469	643	—				
XVIII	6	38	—				
XIX	136	94	—				

ПРОЈЕКТ БУЏЕТА

СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

ПРИМАЊА

ЗА РАЧУНСКУ 1911. ГОД

ИЗДАВАЊА

1. 8000 задругара XX кола по 6 динара	48.000	—	1. Слог и штампање (90 таб. у 10.000 примерака × 48 дин.)	4.320	—
2. Продаја I—XIX кола	11.000	—	2. Хартија (90 табака × 5000 × 20 дин.)	9.000	—
3. Продаја посебних издања	2.000	—	3. Коричење (8000 члан. + 1000 добро- твор. = 9000 × 7 × 0.22 дин.)	13.860	—
4. Продаја распарених књига	1.000	—	4. Хонорар (90 таб. × 45 дин.)	4.050	—
5. Ажија	500	—	5. Хонорар референтима	600	—
6. Камата	2.800	—	6. Експедовање	4.000	—
7. Забавник	3.500	—	7. Камата	2.100	—
8. Станарина	1.200	—	8. Канцелариски трошкови и огрев	1.000	—
			9. Награда особљу и послужима	7.800	—
			10. Процент повереницима	9.000	—
			11. Обрасци и лист	2.500	—
			12. Ванредни и непредвиђени издатци	1.500	—
			13. Забавник	3.000	—
			14. Исплата дуговања	7.270	—
	70.000	—		70.000	—

„Српска Књижевна Задруга“ излази према потреби 10--15 пушта годишње и шаље се бесилајно повереницима, добростворима, редовним оснивачима и читаоцима. — Листи се даје у замену. — Огласи се према погодби.

Уредник,
тајник **Милош Ивковић**, професор
(Македонска улица, бр. 24).

Власник, благајник Српске Књижевне Задруге
Х. Лилер, директор
(Војводе Миленка улица, бр. 42).

Штампарија „Доситије Обрадовић“, Чика-Љубина ул. бр. 8.

СРПСКА КЊИЖЕВНА ЗАДРУГА

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

Год. IV.

Београд, 15. јула 1911.

Бр. 9.

XVIII годишња скупштина Српске Књижевне Задруге

8. МАЈА 1911. ГОДИНЕ

држана у дворници Треће Београдске Гимназије.¹

Председник г. Стојан Новаковић отвара скупштину у 9¹/₄ часова, и на захтев скупштине предлаже за секретаре скупштинске г. г. Јеленка Михаиловића, Бранислава Б. Тодоровића и Тодора Радивојевића, професоре; а за оверење записника г. г. Живојина П. Симића, директора у пензији, Стевана Ловчевића, директора у пензији, и Петра Ј. Петровића, председника Трговачкога Суда.

Председник представља скупштини госте Српске Књижевне Задруге, изасланике Матице Хрватске, свеучилишне професоре г. др. О. Кучеру, председника Матице Хрватске, и др. А. Базалу, тајника Матице Хрватске, који уједно заступају и Матицу Словеначку; затим професора г. Јована Живојновића, изасланика Матице Српске у Новоме Саду, г. Тихомиља Р. Остојића, професора у Новоме Саду, и поздравља их топлим добродошлицом.

Г. др. *Ошон Кучера* захваљује на срдачном поздраву г. председника, и саопштава поздраве

од Матице Хрватске и Матице Словеначке у Љубљани. Даје велик значај години 1911., зато што је здрава и спасоносна мисао јединства хрватскога и српскога народа ове године добила конкретније облике заједницом и савезом Матице Хрватске и Српске Књижевне Задруге, које, као књижевна друштва, више него ико могу поради на културном јединству хрватскога и српскога народа.

Тајник чита извештај о *књижевном раду* Задругину, затим извештај о *управљању* Задругином и њеном *имовном стању*, и *извештај Надзорног одбора*.

Председник даје реч пријављеним говорницима.

Г. *Јован Н. Томић*: Мило му је што је прошле године дато најбоље коло, али му није мило што списи за идуће коло не представљају оно што је било прошло коло, и што неће задовољити праве потребе Задругиних читалаца. Међу њима нема оне серије дела која су лане наро-

лекар. Јован М. Жујовић, министар на расположењу. Јован М. Јовановић, комесар поштанско-телеграфскога одељења. Др. Јован Скерлић, професор Универзитета. Јован Н. Томић, библиотекар. Милан Грол, управник Народнога Позоришта. Милош Зечевић, професор. Милош Ивковић, професор. Милош С. Московљевић, суплент. Мирко М. Поповић, начелник Министарства просвете и црквених послова. Михаило Марковић, директор у пензији. Младен Грашић, судија. Петар Петровић, председник Трговачкога Суда. Сава Максић, професор. Стеван Ловчевић, директор у пензији. Тодор Радивојевић, професор. Др. Чедомиљ Митровић, професор Универзитета.

Повереници: Иван Мартиновић, уредник „Споменка“. Лепосава Николићева, учитељица. Сава М. Николић, писар Министарства Финансија. Тихомиљ Д. Младеновић, студент права.

Госћи: А. Арнаутовић, студент. Бранко Лазаревић, свршени студент. Др. Божидар Марковић, професор Универзитета. Миливоје Миленковић. Св. Б. Цвијановић, књи- жар. Урош Џонић, суплент.

¹ На скупштини су били ови задругари:

Доброшвори: г. г. Бранислав Б. Тодоровић, професор. Димитрије Ј. Тричковић, професор. Драгутин Костић, професор. Драгутин Гођевац, адвокат. Душан Л. Ђокић, адвокат. Др. Ђока Ј. Николић, физикус. Живан Живановић, члан Државнога Савета. Живојин Ј. Јуришић, професор. Живојин П. Симић, директор у пензији. Зорка Д. Станковић, разредна учитељица Женске Гимназије. Јелена Ј. Димитријевић, књижевник. Јован Живојновић, професор, изасланик Матице Српске. Јован С. Јовановић, војни чиновник. Лазар Р. Кнежевић, професор у Крушевцу. Милан С. Убавкић, секретар у пензији. Миливоје Ј. Поповић, професор Војне Академије. Михаило Ст. Ивковић, професор. Павле Поповић, професор Универзитета. Светозар Томић, професор. Срета Ј. Стојковић, директор у пензији. Стојан Новаковић, председник Министарскога Савета на расположењу. Хенрик Лилер, директор гимназије.

Оснивачи: г. г. Владан С. Јовановић, професор. Илија Н. Ђукановић, професор. Јеленко Михаиловић, професор. Јеремија Живановић, професор. Јован Алексић, марвени

чито тражена: дела о српским земљама и о српскоме народу. Изгледа да се ту нема шта замерити управи Задругиној, јер као да је овде крив финансиски разлог; хонорари су врло мали. Врло је мали хонорар 45 динара по табаку. (После објашњења благајника г. Лилера, који је г. Томићу приметио да је по конкурс за поменута дела предвиђен хонорар до 100 динара од табака, г. Томић наставља :) Кад стечајем није дошла до таквих списа, Задруга треба да ступи у директан додир с писцима, и да им списе просто поручи. Он мисли да за ову врсту списа не треба много штедети, јер је преко потребно народу дати знања о њему самоме. То је све што је имао да примети. Једино још мисли да не треба повишавати број примерака на 11.000. Читаоце треба навикнути на то да се коло распродаје, и да могу остати без књига, ако се на време не јављају.

Председник објашњава г. Томићу: Управа је више радила него што је унела у извештај, зато што се о пословима, који су у току, говори у извештају мање. Задруга је из те серије имала једну књигу, али она не жели да ту серију дела цепа, јер неће да изда појединачне описе, него хоће да у једној збирци да опис свих српских земаља, и поделила би их на већи број књижевника с којима преговара. То је узрок што још ништа није изишло од тих књига. — Односно броја егземплара Задругиних издања мисли да би, ако је велика тражња, било материалне штете, ако се штампа мањи број него што публика тражи.

Г. *Гаврило Јовановић*: Успех Књижевне Задруге је такав да не може бити бољи према нашим приликама. Он ће овом приликом изложити своје жеље. Пошто Задруга излази из области обичне српске књижаре, и има тенденције велике, то с њеним развитком треба мењати и њена правила. Ми се нпр. скупљамо сваке године са жељом за идеалан напредак друштва, али на таквоме збору од два до три сахата не може се све рећи. Добро би било да Задруга држи у Београду бар преко године конференције, или по два скупа годишње, један за књижевни део, а други за финансиску страну њенога рада. Из извештаја види се репертоар за идућа кола. Он жели да се донесу принципи о тенденцијама друштва, и да управа тражи од писаца што хоће, по плану, а не да прима што писци нуде. У толико пре што се Задруга здружује с Матицама, Хрватском и Словеначком. Управа треба да изнесе принципе о програму која дела треба да обухватају издања Задругина (патриотска, религиозна, филозофска, политичка, и др.). Он жели да се то бар идуће године учини, и то план за пет или десет година унапред. — Говориће и о прошлом колу. Хоће да говори о *Дошљацима* М. М.

Ускоковића. Да је он члан редакције кога листа, он би оберучке прихватио тај роман, али му се чини да у Задругу тај роман није требало да уђе. Задруга треба да чува отаџбину, породицу, религију, идеале, а кад се сва слобода да уметницима, они онда то руше. Он воли тога писца, али на другоме месту, с тога што он није за укус порока (не што је против слободнога укуса, него да би сви наши читаоци могли читати у кругу породице сваку књигу Српске Књижевне Задруге: отац, свештеник, родитељ, итд.). — Даље, у Задругу не улази довољно уметности. Задруга треба да обавештава о музици, сликарству, архитектури, естетици и др. Он мисли да се на патриотизму код нас доста радило, а литература без општих погледа неће створити образованог човека. — Роман „Мртви капитали“ од Јосифа Козарца подсећа га на лањске примедбе. Онако леп роман изишао је без напомена. Хрвати се држе Вукових граматичких правила, али не знају за остало, на чему је Вук радио. Треба оставити оригинал, а у напоменама дати обавештења о нашим изразима. То би било и за Хрвате корисно. Жели да се то уради са другом књигом хрватском. — Пита да ли ће управа данас предложити дискусију о културној заједници Срба, Хрвата и Словенаца. — Најзад говори о билансу. Мисли да би требало мало описније да се у извештају каже, колико је дато за коју књигу, реферат итд. Онда је биланс јаснији.

Г. *Лазар Р. Кнежевић* говори о преводима Задругиним. Задруга, која добро плаћа, не добија најбоље преводе. То питање треба регулисати овако: треба израдити програм превода из свих књижевности, у коме ће се року штампати, хонорар по табаку итд., те би преводиоци били сигурни да ће им рад бити примљен, ако буде добар. Овако изгледа да се преводи примају према гласу преводиоцем. Ово се може израдити, јер у Књижевном одсеку има људи који познају све књижевности. Тада би било конкуренције, и Задруга би могла добити најбоље преводе.

Г. *Живојин П. Симић*: Како се језик у сваком народу пречишћа, прецизује, уједначује и уопште усавршује књижевношћу, и како Српска Књижевна Задруга растура сваке године у народ највећу количину књига, то је она у најмоћнијој могућности да у томе правцу делује на наш народни језик. И како је Српској Књижевној Задрузи дужност да народу да у руке књиге критички одабране садржине, тако јој је дужност и да у тим књигама буде и што лепши, што чистији и правилнији језик. Међутим у издањима Српске Књижевне Задруге има не само погрешака слагачких, него има и граматичких и уопште језичких неправилности, нетачности и недоследности. А како наши писци

још не сматрају за потребу да што скрупулозније обраћају пажњу и на језик у својим списима, то је потребно да Српска Књижевна Задруга има за своја издања *стручнога коректора*, који ће умети и моћи те неправилности, нетачности и недоследности исправљати.

Г. *Стеван Ловчевић* хоће да говори о мало-час поменутих описима српских земаља. У извештају је доста поентирано опис *српске* земље, а ми стајемо на шире гледиште српско-хрватско. Треба тражити „*Опис земаља у којима живи српски и хрватски народ*“, јер има области у којима живе измешани, тако да би се тиме створило трвење. Он би желео чак и да словеначке земље буду описане. Он је за шири појам, а не само за српске земље на ужој основи.

Председник: Није речено *српске* земље, него земље у којима Срби живе, а при опису не може се избећи гледиште г. Ловчевића. Та је ствар још у студирању. Задруга неће ништа учинити против јединства овога једнога народа са два имена, већ ће узети правац који неће никога вређати.

Г. *Јован М. Жујовић* мисли да с овим не треба хитати, док се не изради Југословенска Енциклопедија, где ће научници израдити поједине монографије, па онда Задругине могу већ бити застареле.

Г. *Ср. Ј. Стојковић*, потпредседник (одговара г. Јовановићу): На примедбу г. Јовановића, што у извештају није појединачно поменуто колико је за које дело издато хонорара, напомиње да је тако и досада била практика, но да се по жељи г. Јовановића може то учинити идуће године. Али не схвата, како је г. Јовановићу могао бити нејасан биланс, кад је он баш доста јасан и кад је склопљен онако, како га склапају и остали заводи. Биланс има два дела: први о целокупној имаовини друштвеној, а други о примању и издавању за последњу годину. Овај други део без сумње је г. Јовановићу јасан, а из њега се могао уверити да је за последње коло досада добивено 51.892 дин. и за продају разних ранијих издања 21.652 дин., а то је много више него ма у којој ранијој години. Но ако г. Јовановић пажљивије прегледа и први део биланса, који му изгледа неразумљивији, увериће се да за

последњу годину преглед сталне друштвене имаовине показује напредак за 25.800 дин. више, и то: са 12.000 дин. увећано је стање фондова, а са 13.800 стални капитал. Напредак је, дакле, у свакоме погледу био знатан. А да би се то напредовање боље разумело, потребно је сетити се стања пре пет година, кад умало није дошло до ликвидације и када је стални фонд био скоро потпуно уништен, а дуг износио око 40.000. Данас стојимо овако: сума од 40.000 дуга данас је сведена на 11.000. Уместо ондашње суме сталнога капитала од 900, сад Задруга има, не рачунајући фондове, 92.000 дин. То је очевидан напредак. Друштво је потпуно осигурано. Сем поменутога сталнога капитала и фондова, биланс имаовине показује да је чиста сума обртнога капитала за пренос у идућу годину 36.000 дин. И то све је постигнуто из сопствених средстава Задругиних и сопственим радом њеним и њених заслужних повереника, без ичије помоћи са стране.

Председник пита, прима ли скупштина извештаје и даје ли разрешнице управноме и надзорноме одбору. Скупштина једногласно прима извештаје и даје разрешнице.

Председник пита, одобрава ли скупштина да се XX коло штампа у 10.000 или 11.000 примерака. Скупштина одобрава у 11.000 примерака.

Председник пита, одобрава ли скупштина предлог управнога одбора, да се заслужним повереницима изда захвалност и предложени изаберу за добротворе. Скупштина одобрава.

Благајник чита предлог буџета, који скупштина једногласно прими.

Председник ставља на дневни ред избор 2 члана и 1 заменика у Управноме одбору и 1 члана у Надзорноме одбору. Скупштина је избрала поново у Управни одбор за чланове г. Стојана Новаковића, председника Српске Краљевске Академије, и г. Андру Ј. Стевановића, професора Универзитета, и за заменика г. Милоша Ивковића, професора гимназије; а у Надзорни одбор новог члана г. Петра Ј. Петровића, председника Трговачкога Суда.

Председник је захвалио свима присутнима, па закључио скупштину.

Изводи из записника.

1. Главнога одбора.

Састанак 2. априла 1911. год. — Прочитан је записник прошлога састанка и примљен. — Годишња скупштина Српске Књижевне Задруге одређена је за 8. мај ове године. —

Одређена је годишња награда особљу Задругину. — Г. др. Јован Скерлић реферовао је о путу Задругиних изасланика у Загреб, на годишњу скупштину Матице Хрватске. Реферат примљен к знању. — Према предлогу пот-

председника г. Срете Ј. Стојковића одлучено је да се изврши целокупан преглед магацина, и то да преглед изврше члан Економског одсека г. Живојин Ј. Јуришић, и чланови Надзорног одбора г. г. др. Петар Л. Вукићевић и Илија Н. Ђукановић.

Састанак 28. априла 1911. год. — Прочитан је записник прошлога састанка и примљен. — Тајник је прочитао пројект извештаја о књижевном раду и о имовном стању Српске Књижевне Задруге за овогодишњу главну скупштину. Извештаји су примљени. — Г. д-р Тихомир Ђорђевић подноси извештај о своме путу у Чаково на прославу Доситеја Обрадовића, где је био Задругин изасланик, и саопштава да је у Задругино име дао прилог Одбору за откуп куће у којој се родио Доситеј Обрадовић. Примљен је извештај, и одобрен издатак око пута и за прилог. — Благајник г. Хенрик Лилер предлаже да се на главну скупштину Српске Књижевне Задруге писмено позову: Матица Хрватска, Матица Словеначка, Матица Српска у Новоме Саду, Матица Српска у Дубровнику. Овај је предлог примљен. — Благајник г. Хенрик Лилер предлаже да се скупштина одржи у већем локалу него што су просторије Српске Књижевне Задруге, и предлаже салу Треће гимназије. Одлучено је да се скупштина одржи у сали Треће Гимназије. — Жири за Доситејев споменик извештава да је прву награду на расписани конкурс за споменик добио вајар Рудолф Ралдец; другу, Сима Роксандић; трећу, Т. Росандић. Извештај примљен к знању. — Г. Васа Лазаревић, члан Управе града Београда, моли Управу Српске Књижевне Задруге, да за библиотеку жандармериске школе поклони Задругина издања. Одлучено је поклонити књиге којих има подоста, и које пристају за поменути библиотеку. — Благајник је прочитао извештај о стању благајнице и годишњи биланс. Примљено к знању. — Благајник г. Хенрих Лилер предлаже да се позваним гостима из Матица приреди вечера и дочек од стране Управе Српске Књижевне Задруге, као што су то Матице учиниле и Задругиним изасланицима. Овај је предлог примљен.

Састанак 4. јуна 1911. године. — Прочитан записник прошлога састанка и примљен. — Пришло се конституисању Управе. За председника изабран је г. Стојан Новаковић, председник Академије Наука; за потпредседника г. Ср. Ј. Стојковић, директор гимназије у пензији; за благајника г. Хенрих Лилер, директор III београдске гимназије; за тајника и књижничара г. Милош Ивковић, професор II београдске гимназије. — Према послатим понудама, одлучено је овогодишње коло поделити на израду штампаријама Љуб. М. Давидовића, Аце Станојевића и Саве Раденковића; хартију узети од трговине

Јевте М. Павловића и Компаније, а корицење поверити фабрици Маричића и Јанковића. — Према молби, одлучено је Српској читаоници у Дервенти (Босна) послати на поклон књиге на рачун добротворскога улога, који је Врачарска Задруга, у Београду положила за успомену на пок. Косту Николића, апотекара.

2. Књижевнога одсека.

Састанак 2. априла 1911. год. — Прочитан је записник прошлога састанка и примљен. — На конкурс за роман стигла су дела: „Младост“ од Мил. Павловића; „Нове“ од Јелене Ј. Димитријевића; „Чудотворни крст“ од Спасоја Ј. Илића; „Земљаци“ од Стевана Ј. Радосављевића. Одлучено је да се ова дела даду на реферат г. г. Павлу Поповићу и Јеремији Живановићу. — Г. Драг. Ј. Илић понудио је за редовна издања прерађену своју трагедију „Краљица Јаквинта“. Одлучено је да се ово дело преда на реферат г. г. Павлу Поповићу и Јеремији Живановићу. Одлучено је да се замоли г. Богдан Поповић, професор Универзитета, да прегледа „Јаднике“, роман В. Ига, у преводу М. Ракића, и да реферише да ли би се тај превод могао, с поправкама, прештампати, ако би се Српска Књижевна Задруга решила да га изда, или би се дело морало поново преводити. — Одлучено је да се замоли Г. др. Радован Кошутић да поново преведе за издања Српске Књижевне Задруге роман „Мртве Душе“ од В. Гогоља. — На предлог г. Павла Поповића одлучено је да се поново замоле да начине списак дела из страних књижевности које би Српска Књижевна Задруга могла издати, Господа којима је тај посао раније понуђен.

Састанак 28. априла 1911. год. — Прочитан је записник прошлога састанка и одлучено: да се прими изузимајући тачку трећу, јер рукопис „Краљице Јаквинте“ није поверен на реферат г. г. Павлу Поповићу и Јеремији Живановићу; накнадно је о томе рукопису одлучено да се повери на реферат г. г. Милану Гролу, управнику Народног Позоришта, и Светиславу Петровићу, професору. — Пошто је тајник саопштио одговоре г. г. Богдана Поповића, др. Радована Кошутића, д-ра М. Ђурчина на понуду да саставе Задрузи програм преводне књижевности, одлучено је: то питање ставити на дневни ред идућега састанка. — Одговор г. Богдана Поповића да се прима да прегледа превод „Јадника“ В. Ига примљен је к знању. — Г. др. Радован Кошутић јавља Српској Књижевној Задрузи да нема времена да за Задругина издања преведе Гогољеве „Мртве Душе.“ Примљено к знању.

Састанак 19. маја 1911. год. — Прочитан је записник прошлога састанка и примљен. — Г.

Св. Петровић, професор, јавља да се прима за референта дела „Краљица Јаквинта“ од Драг. Ј. Илића. Примљено к знању. — Г. Богдан Поповић, професор Универзитета, јавља да нема времена да прегледа Ракићев превод „Јадника“. Примљено к знању и одлучено: да се тај посао повери г. д-ру Ј. Скерлићу. — Г. Божо Маршићанин шаље рукопис свога романа „Зла крв“ и нуди га Задрузи да га уврсти у своја издања. Одлучено је да се овај рукопис преда на оцену г. Јеремији Живановићу. — Тајник реферује да је Задрузи на конкурс, али после рока, 4. априла, стигао и рукопис „Несуђенице“. Одлучено је да се рукопис врати писцу, пошто је задоцнио на конкурс. — Питање о програму преводне књижевности остављено је да се решава на идућој седници. — У XX коло одлучено је да уђу ова дела: 1. *Песме* Алексе Шантића; 2. *Пој Ђира и пој Сџира* од Ст. Сремца; 3. *Анџологија старе српске књижевности*, у редакцији г. Миливоја Башића, професора; 4. *Досићејева Сјоменица* с чланцима г.г. Стојана Новаковића, др. Тихомира Р. Ђорђевића, д-р Веселина Чајкановића, д-ра А.

Белића, д-ра Т. Остојића, д-ра Б. Петронијевића; 5. *Најуљске шетње*, путопис од Милорада Павловића; 6. *Таршарен из Тараскона*, роман од Алфонса Додеа, у преводу г. Душана Л. Ђокића, с илустрацијама; 7. *Тишо Дорчић*, роман Вјенцеслава Новака, као хрватска књига, с предговором г. д-ра Бранимира Визнера-Ливадића.

3. Економскога одсека.

Састанак 28. априла 1911. год. — Прегледани рачуни за март и годишњи рачуни и стање магацина за целу 1910. год. и нађено све у реду.

Састанак 4. јуна 1911. год. — Прегледани рачуни за април и мај ове године и нађено све у реду.

4. Надзорнога одбора.

Састанак 28. априла 1911. год. — Прегледани рачуни за март и годишњи рачуни и стање магацина за целу 1910. год. и нађено све у реду.

Састанак 4. јуна 1911. год. — Прегледани рачуни за април и мај ове године и нађено све у реду.

Одговори Задругине благајнице.

I.

Добротворске уплате и доплате.

Бр. 1067. — Повереник г. Милан Бањанин, епарх. школски надзорник у Тузли. —

Њ. В. А. Е. Митрополит Зворничко-Тузлански Г. Иларион Радонић, положио је у име друге и треће добротворске уплате 100 кр.

Српски Кредитни Завод у Тузли положио је у име друге и треће добротворске уплате 100 кр.

Бр. 1073. — Непосредно. — Основна школа у Пиносави положила је у име друге добротворске уплате 50 дин.

Бр. 1075. — Повереник г. Глиша Елезовић, професор у Скопљу. —

Г. Јован Ђорђевић, управитељ српских школа у Велесу, положио је у име прве добротворске уплате 50 дин.

Г. Марко Симоновић, учитељ, положио је у име добротворске уплате 20 дин.

Бр. 1076. — Непосредно. — Г. Др. Миленко Матерни, лекар у Београду, положио је у име добротворске уплате 150 дин.

Бр. 1080. — Повереник г-ца Лепосава Бошковићева, наставница Женске Гимназије у Београду. — Оснивач г. Владислав М. Бошковић, адвокат у Београду, положио је у име добротворске доплате 40 дин.

Бр. 1085. — Повереник г. Риста С. Јанковић, судија у Лековцу. — Г. Јоца Станковић, индустријалац у Лесковцу, положио је у име друге добротворске уплате 50 дин.

Бр. 1039. — Повереник г. Младен Станојевић, финансијски контролор у Осеку. — Г. Др. Милан пл. Максимовић од Јовановца, велепоседник, положио је у име прве добротворске уплате 50 кр.

Бр. 1097. — Повереник г. Димитрије М. Петковић, учитељ у Ђуприји. — Г. Радослав Видаковић, гимназист у Ђуприји, положио је у име прве добротворске уплате 50 дин.

Бр. 1101. — Повереник г. Васа Живковић, свештеник у Пожаревцу. — Г. Г. браћа Перић, трговци, положили су за свога покојног брата, Петра Перића, бившег трговца у Пожаревцу, у име добротворског улога 150 дин.

Бр. 1102. — Непосредно. — Г. Душан А. Вујић, члан Главне Контроле у Београду, положио је у име прве добротворске уплате 50 дин.

Бр. 1125. — Непосредно. — Г. Др. Димитрије Марић, ср. лекар у Ражњу, положио је у име друге добротворске уплате 50 дин.

Бр. 1126. — Повереник г. Никола Т. Даничић, учитељ у Осечини. — Народна школа у Осечини положила је у име друге добротворске уплате 50 дин.

Бр. 1156. — Повереник г. Милан И. Јевремовић, рачуноиспитач у Београду. — Г. Јосиф Ђорђевић, капетан у Београду, положио је у име друге и треће добротворске уплате 100 дин.

II.

Задругари XIX кола (за 1910. год.).

Бр. 895. — Повереник г. Јован Миросављевић-Ранков, трговац у Оточцу. — Улагачи: г. г. Анђелија Опсеница, учитељица у Швици. Васа Цигановић, хотелијер. Ђока Стајић, катихета. Ђура Орлић, парох у Врховини. Ђура Рапаић, трг. помоћник. Јован Милошевић, подузетник. Јован Миросављевић, трговац. Др. Јово Половина, адвокат. Милан Делић, трговац у Бабином Потоку. Милан Скенжић, парох у Швици. Српска основна школа у Жаложници. Српска Читаоница. Стеван П. Тишма, трговац у

Врховинама. Тоша Делић, трговац у Врховинама. Н. Н.

Бр. 896. — Повереник г. Михаило П. Томић, порезник у Лозници. — Оснивачи: Основне школе у Брасини и Коренити. — Улагачи: г. г. Борисав Пантелић, учитељ. Владислав Мијатовић, земљоделац у Чокешини. Драгутин Тешић, учитељ у Недељицама. Цветко Марковић, земљоделац у Шору.

Бр. 897. — Повереник г. Радивоје Поповић, гимназист у Зајечару. — 2 улагача.

Бр. 898. — Повереник г. Михаило Васић, протојереј у Табановићу. — 6 оснивача.

Бр. 899. — Повереник г. Павле Вујић, професор у Ужицу. — Оснивачи: Гимназија. Дружина ђака „Напредак“. — Улагачи: г. г. Андра Станић, инжињер. Боривоје Поповић, свештеник. Ђорђе Гукић, гимназист. Јелисавета Захарићева, гимназист. Љубомир Рајић, суплент. Коста Урошевић, суплент. Милан Ускоковић, арт. капетан. Милосав Милентијевић, гимназист. Милица Атанацковић, гимназист. Милоје Смиљанић, гимназист. Милош Трифуновић, професор. Миодраг Матић, гимназист. Мирко Поповић, професор. Михаило Живковић, директор. Петар Чађевић, срески начелник. Радојка Топаловићева, учитељица женскога рада. Радомир Ђаковић, подинжињер. Риста Петрушевић, учитељ цртања. Филип Трифуновић, инжињер.

Бр. 900. — Повереник г. Анте Дујмов, правник у Сплету. — Оснивач: г. Дујан Микачић, општ. благајник. — Улагачи: г. г. Алекса Дучић, трг. чиновник. Велика Реалка. Др. Винко Лозовина, професор. Вићентије Ђипико, поседник. Др. Гајо Булат, адвокат. Гимназиска библиотека. Градска библиотека. Данило Миџор, пошт. комесар. Др. Ђуро Негрини, адвокат. Иван Јеловац, гимназист. Др. Иво Тартелја, адвокат. Јаков Дулчић, судија. Др. Ј. Арамбашин, лечник. Јованка Фрњићева, учитељица. Јово Матачић, апотекар. Др. Јосо Смодлака, адвокат. Др. Лујо Рубињон, бележник у Трогиру. Љуба Перковић, чиновник. Мандица Апат. Др. Марин Вулетић, судија. Матеј Шкарица, свештеник. Милош Чачић, техничар. Спиридон Марић, трговац. Стеван Перовић, банкар. Др. Фране Иванишевић, свештеник.

Бр. 901. — Повереник г. Др. Васо Глушац, професор у Бања-Луци (Босна) — Улагачи: г. г. Аксо Бајић, директор Српске Банке. Бранко Милошевић, чиновник Српске Банке. Василије Поповић, митрополит. Др. Васо Глушац, професор. Дамјан Грбић, професор. Дане Ивезић, солицидатор. Др. Ђорђе Мартиновић, адвокатски кандидат. Ђорђе Стричевић, трговац. Илија Врањешевевић, ђакон. Исламски конвикт реалке. Јован Радак, професор. Коста Душанић, свештеник. Коста Мајкић, епархиски референт и нар. посланик. Милан Зарић, учитељ. Мића Баслаћ, трговац. Нико Милановић, трговац. Никола Симић, професор. Нико Узуновић, трговац. Петар Петковић, директор српске болесничке благајне. Ристо Томић, трговац. Симо Којић, чиновник Српске Банке. Софија Зељковић, трговац. Томо Мирковић, апотекар. Томо Мутић, епархиски чиновник. Тривун Добројевић, епархиски чиновник.

Бр. 902. — Повереник г. Душан Крњевић, парох у Мостару. — Улагачи: г. г. Ахмед Ђикић, учитељ. Вид Балабан, писмоноша. Давид Кон, трговац. Душан Крњевић, свештеник. Душан Осмокровић, трговац у Автовцу. Зорка Остојић, учитељица. Др. Иван Колбе, адвокат. Јанко Марјановић, фелдбебер. Јово Митровић, чиновник Српске Банке. Љубо Зец, трговац. Милан Ђаић, трговац у Фојници. Никола Ковачевић, трговац. Др. Никола Стојановић, адвокат. Петар Парезанин, гимназист. Предраг Митровић, гимназист. Ристо Бјелетић, свештеник у Билећи. Саво Семиз, учитељ у Фојници. Смајо Ђемаловић, велепоседник. Спасоје Зуровац, трговац. Стипо Ореч, аскултант. Тодор Срдић, свештеник у Дрвару. Франо Зеленика, управитељ градске болнице. Чедо Милић, терзија.

Бр. 903. — Повереник г. Ђорђе Сувачаревић, богослов у Сремским Карловцима. — Улагачи г. г. Богдан Димитријевић, богослов. Стеван Поповић, богослов.

Бр. 904. — Повереник г. Јеврем Симић, парох у Бусовачи. — Улагачи: г. г. Д. Јовановић, парох у Травнику. Д. Константиновић, парох у Лашви. Јеврем Симић, парох. Р. Иванишевић, трговац.

Бр. 905. — Повереник г. Радован Стефановић, чиновник штедионице у Белој Цркви. — Оснивач: Српска Читаоница.

Бр. 906. — Повереник г. Светозар Д. Недимовић, студент у Бечу. — Улагачи: г. г. Антон Павлин, sand. for. ing. Богдан Турудија, sand. cult. techn. Јован Васиљевић, sand. iur. Јово Предојевић, stud. cult. techn. Јурај Николић, sand. for. ing. Светозар Недимовић, sand. for. ing.

Бр. 907. — Повереник г. Иван Алексијевић, учитељ у Жабарима. — 1 улагач.

Бр. 908. — Повереник г. Бранислав Б. Тодоровић, професор у Београду — Улагачи: г. г. Александар Јовановић, Боривоје Костић, Војислав Јањић, Димитрије Тасић, Ђорђе Стефановић, Жарко Јоксић, Илија Јовановић, Коста Поповић, ученици Трговачке Академије.

Бр. 909. — Повереник г. Михаило Ј. Миладиновић, професор у Пожаревцу. — Оснивачи: Основна школа у Живици. — Улагачи: г. г. Жарко Јелић, гимназист. Живка Стојановићева, гимназист. Иван Николић, судија. Милан Поповић, пензионер. Милосав Марковић, трговац. Михаило Крстић, правник. Никола Богићевић, гимназист. Раша Миросављевић, столар. Чедомир Пешић, трговац.

Бр. 910. — Повереник г. Глиша Елезовић, професор у Скопљу. — Улагачи: г. г. Петар Илић, наставник музике. Риста Огњановић, референт. Спира Х. Ристић, драгоман, и још 10 улагача.

Бр. 913. — Повереник г. Анђелина Хермановићева, учитељица у Нишу. — Улагачи: г. г. Анђелина Хермановић, учитељица. Милева Ј. Богдановићка, учитељица. Милева Тодоровићева, учитељица у Корману. Миљко А. Аћимовић у Зајечару.

Бр. 914. — Повереник г. Коста Николић, учитељ у Алексинцу. — Оснивачи: Основне школе у Бобовишту и Доњ. Љубешу. Пера М. Тривунац, трговац у Алексинцу. — Улагачи: г. г. Велимир Петровић, трговац. Војин Х. Поповић, професор. Димитрије Станковић, свештеник у Делиграду. Драгомир Савић, судија. Драгутин Стаменковић, окр. шумар. Драгутин Трпковић, инжињер. Др. Ђорђе Дада, ср. лекар. Живко Милојковић, потпоручник. Живко Стефановић, професор. Илија Трифунац, поручник. Јеремија Шестовић, потпоручник. Јоца Мирковић, наставник. Љубиша Стојановић, ђак Учитељске Школе. Марко Марковић, учитељ. Милан Поповић, трговац. Никола Недељковић, капетан. Петар Трифунац, економ. Радован Недић, ср. писар. Стеван Стаменковић, секретар суда. Тодор Ристић, поручник.

Бр. 915. — Повереник г. Милан К. Петковић, професор у Крагујевцу. — Оснивач: Основна школа у Мечковцу. — Улагачи: г. г. Боривоје Ђурић, гимназист. Влад. Пешић, гимназист. Вој. Стевановић, гимназист. Глигор Глигоријевић. Јован Форманек.

Бр. 916. — Повереник г. Милан Радојевић, учитељ у Глоговици. — Основне школе у Глоговици и Дубокој.

Бр. 917. — Повереник Павле М. Радосављевић, монополски чиновник у Прокупљу. — Оснивач: г. Драгутин Ј. Стаменковић, ср. монопол. чиновник. — Улагачи: г. г. Боривоје М. Ристић, окр. монопол. надзорник у Врању. Војислав Ж. Николић, ср. писар. Јован А. Марковић, монополски чиновник у Нишу. Љубомир Динчић, општ. писар у Дубову. Милорад Живановић, монополски поднадзорник у Нишу. Сима Ј. Ерчевић, општински деловођа у Великој Плани. Стојан Д. Крстић, монополски писар у Врању. Славко Петронијевић, окружни подшумар. Таса Здравковић, кафеџија.

Бр. 918. — Повереник г. Павле М. Радосављевић, монополски чиновник у Прокупљу. — Оснивач: г. Јордан Х. Видановић, инжињер у Пироту.

Бр. 919. — Повереник г. Вељко Лукић, парох у Борови (Славонија). — Улагачи: г. г. Вељко Лукић, парох. Дамјан Дукић, кр. финанс. повереник. Ђорђе Трошић, парох у Мељанима. Раде Томић, општ. благајник у Цабуну.

Бр. 920. — Повереник г. Петар Бане, апотекар у Неготину. — Оснивач: г. Андра Здравковић, трговац.

Бр. 921. — Повереник г. Тодор Петровић, учитељ у Ђакусу. — Оснивачи: Основне школе у Ђакусу и Житорађи.

Бр. 922. — Повереник г. Живко Р. Живковић, надзорник Савеза Земљорадничких Задруга у Београду — Улагач: г. Драгољуб Филиповић, ученик.

Бр. 923. — Повереник г. Стојан Н. Петровић, учитељ у Ражњу. — Оснивачи: г. Милан Јаковљевић порезник. Основна школа у Ражњу. — Улагачи: г. г. Живојин С. Брачинац, трговац. Милан Ржаничанин, свештеник. Стојан Н. Петровић, учитељ. Урош Динић, учитељ.

Бр. 924. — Повереник г. Дионисије Марковић, срп. учитељ у Бос. Шамцу. — Улагачи: г. г. Алекса Поповић, банкар. чиновник. Владимир Ристић, трговац. Дионисије Марковић, срп. учитељ. Ђорђо Буђен, трговац. Живан Малић, трговац. Илија Стјепановић, трговац. Јово Станојевић, трговац. Јоцо Димитијевић, трговац. Јоцо Димитријевић м.л., трговац. Јоцо Товирац, трговац. Лела Петковићева, срп. учитељица. Милорад Петровић, банкар. чиновник. Михаило Михаиловић, пекар. Никола Ђурчић, банкар. чиновник. Сава Богојевић, банкар. чиновник. Светозар Лазаревић, свештеник у Црквини. Симо Бркић, трговац. Цвијан Товирац, банкар. чиновник.

Бр. 925. — Повереник г. Лука Дедовић, учитељ у Ст. Бару. — Оснивачи: Основне школе у Мркојевићу и Ст. Бару.

Бр. 927. — Повереник г. Стеван Вујић, град. благајник у Ср. Карловцима. — Улагачи: г. г. Књижара Св. Огњановића. Мита Плачковић, столар. Петар Клисарић, економ.

Бр. 928. — Повереник г. Војислав Кеџмановић, лекар у Прагу. — Улагачи: г. г. Душан Кеџмановић, свештеник у Бос. Костајници. Душан Круљ, банкар. чиновник. Др. Михаило Вукчевић, лекар. Урош Петровић, трговац у Бос. Костајници.

Бр. 929. — Повереник г. Ђорђе Сувачаревић, богослов Ср. Карловцима. — Улагач г. Петар Вујковић, богослов.

Бр. 930. — Повереник г. Иван Мартиновић, уредник „Споменка“ у Панчеву. — Оснивачи: г. г. Божидар Стефановић, чиновник. Светислав Јовановић, вел. поседник. — Улагачи: г. г. Јелена Петковићева, учитељица. Др. Будислав пл. Дридарски у Бечу. Јован Н. Матић, вел. поседник у Опову. Милош Ајваз, чиновник. Сима Крунић, књиговођа.

Бр. 931. — Повереник г. Јово Гр. Бандур, чиновник у Фијуми. — Улагачи: г. г. Драгомир Ленц, професор на Сушаку. Јосип Бурић, професор на Сушаку.

Бр. 932. — Повереник г. Макса Вујић, свештеник у Томашевцу. — Улагач: Црквена општина у Томашевцу.

Бр. 933. — Повереник г. Михаило Медаковић, парох у Јасеновцу (Славонија). — Улагач: г. Душан Микић, лицитар.

Бр. 936. — Повереник г. Петар Јовић, матурант у Арбанасима (Далмација). — Улагачи: г. г. Андрија Вулетић, гимназист. Василије Липер, правник у Гржу. Витомир Ломбардић, реалац у Задру. Иван Водопија, гимназист. Мирко Вујатовић, богослов. Хуго Ђанковић, матурант у Задру.

Бр. 937. — Повереник г. Лазар Марковић, књижар у Београду. — Улагач: г. Лазар Марковић, књижар (2 комплета).

Бр. 938. — Повереник г. Часлав Ђукановић, трговац у Београду. — Улагачи: г. г. Влад. Олић, трг. помоћник. Живојин Живановић, трг. помоћник. Мил. Неранџић, трг. помоћник. Миливоје Радужиковић, трг. помоћник. Радос Томић, трг. помоћник.

Бр. 939. — Повереник г. Васа Ђурић, књиговођа у Никшићу. — Улагачи: г. г. Браћа Стринић, трговци. Љубомир Даниловић трговац. Максим Јовановић, управник штедионице. Миро Гломазић, учитељ у Горанскоме. Новица Баровић, приватијер. Др. Петар Контић, лекар. Санан Лучић, трговац.

Бр. 940. — Непосредно. — Оснивачи: г. г. Васа Крстић, инспектор. Љубомир М. Ђорић, судија у Јагодини. Негован Ранитовић, црквени певац и књигопродавац у Суботишту (Срем). — Улагачи: г. г. Богдан Новаковић, свештеник у М. Маргити. Босиљка Поповић. Влад Черина. Душан Јовановић, професор. Душан Недељковић, капетан. Константин Јовичић, архимандрит у манастиру Тавни. Коста Д. Наумовић, железнички чиновник. Милутин Жујовић, свештеник. Српска Читаоница у Чајничу. Чиновничка Грађанска Касина у Градачцу.

Бр. 941. — Повереник г. Живко К. Живковић, реалац у Београду. — 2 улагача.

Бр. 942. — Повереник г. Димитрије Ф. Ђосић, учитељ у Шапцу. — Оснивачи: Основне школе у Царини и Цуљковићу. — Улагачи: г. г. Борисав Муџић, гимназист. Јордан Х. Видојковић, свештеник-професор. Степан Синђелић, свештеник у Змињаку.

Бр. 943. — Повереник Живојин О. Дачић, управник Држ. Штампарије у Београду. — Оснивачи: г. г. Јеленко Михаиловић, професор. Коста Главинић, министар у пензији. Коста Стојановић, министар на расположењу. Др. Марко Леко, професор Вел. Школе у пензији. Милан Митровић, виши ветеринар. Михаило Стојадиновић, члан Апелације.

Бр. 944. — Повереник г. Васо Вукдраговић, равн. учитељ у Окучанима (Славонија). — Улагачи: г. г. Никола Фусар, трговац у Медарима. Сава Поповић, књиговођа. Светозар Лапчевић, учитељ у Бенковцу. Симо Ећимовић, општ. благајник.

Бр. 945. — Повереник г. Милан И. Јевремовић, рачуноиспитач у Београду. — Улагачи: г. г. Андреја М. Јевремовић, економ у Чајетини. Борислав Ивковић, поднаредник. Бранислав Вучковић, капетан. Велимир Станојевић, вој. чиновник. Војислав И. Гојковић, капетан. Витомир Јовановић, наредник. Вукашин Митић, наредник. Гаврило Каљевић, капетан. Драгутин Ј. Ристић, мајор. Драгутин Вражалић, чиновник. Димитрије Каралазић, капетан. Димитрије Ц. Јанковић, капетан. Димитрије Ђирковић, поручник. Душан Мијовић, наредник. Драгољуб Стевановић, потпоручник. Иван Ђорђевић, писар. Илија Миладиновић, мајор у Крушевцу. Илија Мићић, наредник. Јеремија Станојевић, капетан. Јован Милошевић, наредник. Љубомир Максиминовић, капетан. Љубомир Павловић, наредник. Миладин Новаковић, капетан. Милан Васић, капетан. Милан Гавриловић, вој. чиновник. Милан Р. Димитријевић, вој. чиновник. Милан И. Јевремовић, рачуноиспитач. Милан Ковинић, наредник. Милан Петровић, наредник. Милан М. Радосављевић, капетан. Милорад Петровић, капетан. Милорад Радовић. Милош Калинић, поручник. Милутин Петровић, капетан. Михаило Марковић, поручник. Михаило Петровић, наредник.

Бр. 947. — Повереник г. Катарина С. Павловићева, наставница Женске Учитељске Школе у Београду. — Оснивач: г. Стеван Ловчевић, директор. — Улагачи: г. г. Ангелина Стојковићева, ученица. Борка Гогојева, ученица. Видосава Поповићева, ученица. Даринка Илићева, ученица. Десанка Илићева, ученица. Добрила Милићева, ученица. Зорка Угричићева, ученица. Јелена Тодоровићева, ученица. Јелисавета Арсенићева, ученица. Катарина Стојановићева, ученица. Лепосава Недељковићева, ученица. Љубица Остојићева, ученица. Надежда Бошковићева, ученица. Надежда Крављанац, ученица. Олга Наумовићева, ученица. Персида Миросављевићева, ученица. Радмила Сантнерова, ученица.

Бр. 949. — Повереник г. Милош С. Московљевић, суплент у Београду. — Улагачи: г. г. Божидар Миливојевић-

ученик. Др. Божидар Мирић. Бора Мигрић, трговац. Војислав Кулунџић, ученик. Војислав Станојевић, ученик. Димитрије Савић, ученик. Драг. Првуловић, ученик. Драг. Стевановић, трг. помоћник. Драгољуб Ивановић, чиновник Извозне Банке. Драгослав Михаиловић, ученик. Душан Костић-Шабинче, трговац у Лесковцу. Душан Урошевић, ученик. Ђорђе Бранковић, ученик. Живојин Зафировић, ученик. Јован Јовановић, ученик. Мика Т. Петковић, трговац у Лесковцу. Милиша Павловић, ученик. Милован Данић, ученик. Милорад К. Јовановић, члан Управе града Београда. Милутин Јовановић, трг. помоћник. Никола Димитријевић, ученик. Рад. Радивојевић, ученик. Радомир Тодоровић, ученик. Раул Балугџић, ученик. Ружица Атанацковић, чиновник Извозне Банке. Тривун Јовић, трговац. Часлав Ј. Миланковић, ученик.

Бр. 950. — Повереник г. Божидар Н. Донић, учитељ у Жагубици. — Улагачи: г. г. Божидар Н. Донић, учитељ. Миладин Лазаревић, свештеник у Влаолу.

Бр. 951. — Повереник г. Мирко Ротовић, мајор у Београду. — Оснивач: г. Мирко Ротовић, мајор. — Улагачи: г. г. Александар Здравковић, капетан. Божидар Валтровић, ђак. Владимир Туцаковић, мајор. Војислав Минић, капетан. Војислав Чолаковић, капетан. Димитрије Павловић, капетан. Живко Станисављевић, капетан. Јован Веселиновић, капетан. Лазар Тонић, поручник. Милан Завађил, поручник. Милан Недић, мајор. Милорад Петровић, капетан. Михаило Ваљаревић, капетан. Пантелија Јуришић, капетан. Сима Ценић, капетан.

Бр. 952. — Повереник г. Васа Исаиловић, адв. кандидат у Иригу. — 14 улагача.

Бр. 953. — Повереник г. Милан Илкић, књиџар у Земуну. — Улагачи: г. г. Александар Стевановић, ђак Трговачке Школе. Војислав Гавриловић, учитељ у Арачу. Ђорђе Љубиновић, ђак Трговачке Школе. Исак Занон, ђак Трговачке Школе. Лука Ацин, у Вел. Кикинди. Светислав Георгијевић, трг. помоћник у Адашевцима. Српска Читаоница у Карловчићу.

Бр. 954. — Повереник г. Боривоје Стекић, гимназист у Београду. — Улагачи: г. г. Делимир Петровић, Марко Леко и Мирко Живковић, гимназисте.

Бр. 955. — Повереник г. Живко Р. Живковић, надзорник Савеза Земљорадничких Задруга у Београду. — Улагачи: г. г. Будимир Паунић, ђак. Милан Ђирић, ђак. Тадија Живковић, ђак.

Бр. 956. — Повереник г. Милан Ристић, благајник Жел. Дирекције у Београду. — 1 улагач.

Бр. 957. — Повереник г. Милан М. Томић, професор у Крушевцу. — Оснивач: г. Никола Писа, окр. инжињер. — Улагачи: г. г. Војислав Томић, капетан. Вујица Миџић, ср. писар у Александровцу. Душан Поповић, свештеник. Душан Радовановић, рачуноиспитач. Душан Стојадиновић, предузимач. Живојин Д. Симић, књиџар. Јован Добричић, секретар окр. начелства. Крсто Јовановић, потпоручник. Мата Луковић, кондуктер поште у Врњцима. Милоје Тадић, дијурниста у Обилићеву. Милорад Дединац, лекарски помоћник. Милош Обрадовић, капетан у Обилићеву. Никола Живковић, ђак. Риста Трајковић, учитељ у Бивољу. Франц Голднер, каменар Чеда Браљинац, трговац.

Бр. 958. — Повереник г. Филип С. Мијатовић, намежник у Гучи. — Оснивачи: Основне школе у Вичи и Д. Краварици. — Улагачи: г. г. Алекса Јовановић, свештеник у Ариљу. Божидар Голубовић, ср. писар. Божидар Василић, општ. благајник у Д. Краварици. Др. Димитрије Милић, лекар. Димитрије К. Михаиловић, председник духовнога суда. Драгутин Аџемовић, свештеник у Дучилову. Др. Драгутин Владисављевић, лекар у Ивањици. Драгомир Ђирјаковић, општ. деловођа у Д. Краварици. Милан Недовић, свештеник у Вичи. Милија П. Милекић, општ. председник у Д. Краварици. Милисав Р. Тајсић, економ у Пухову. Михаило Протић, свештеник у Прилипцу. Младен Броћић, трговац. Сава Јовановић, ср. начелник. Сретење, манастир у Овчару. Урош Оцокољић, свештеник у Каони. Црква у Гучи.

Бр. 959. — Повереник г. Александар П. Митић, инжињерски капетан у Нишу. — Улагачи: г. г. Божа Драгојловић, офицер. Живојин Радовановић, офицер. Милан Радивојевић, офицер. Пера Бабић, машиновођ.

Бр. 960. — Повереник г. Коста Н. Костић, професор у Пироту. — Оснивачи: Основне школе у Трњанима и Чивлавцима. — Улагач: г. Светозар Станковић, трговац.

Бр. 961. — Повереник г. Др. Младен Георгијевић, адвокат у Шиду. — 20 улагача.

Бр. 962. — Повереник г. Михаило Ј. Миленковић, учитељ у Београду. — Оснивач: г. Светозар Швабић, трговац. — Улагач: г. Михаило Ј. Миленковић, учитељ.

Бр. 963. — Повереник г. Драгутин Марковић, државни пушкар у Пироту. — Улагачи: г. г. Аврам Берах, капетан. Александар Бонић, војни апотекар. Др. Александар Мисирлић, општ. лекар. Алексије Штрумбергер, капелник. Борисав Голубовић, поручник. Владимир Ж. Милошевић, капетан. Данило Бели-Марковић, капетан. Димитрије Т. Стевановић, трговац. Димитрије Тошић, наредник. Драгољуб Владисављевић, капетан. Драгољуб Марјановић, поручник. Драгутин Марковић, држ. пушкар. Драгутин Стојановић, арт. капетан. Драгомир Божовић, свештеник. Душан Живановић, суд. писар. Душан Тодоровић, арт. мајор. Ђорђе Маринковић, поднаредник. Живота Манојловић, ср. писар. Зорка Ковачевићка, учитељица у пензији. Илија Трифуновић, наредник. Др. Јован Пелнарж, санит. потпуковник. Карло Скацел, апотекар. Коста Брадић, члан окр. одбора. Крста Манчевић, општ. писар. Лазар Поповић, поручник.

Бр. 964. — Повереник г. Петар Велимировић, професор у Ваљеву. — Улагачи: г. г. Данило Ристановић, гимназист. Живорад Марковић, гимназист. Здравко Станисављевић, гимназист. Милан Милутиновић, гимназист. Никола Пушић, гимназист.

Бр. 965. — Повереник г. Петар С. Радаковић, управник порескога одељења у Петровцу. — Улагачи: г. г. Бранислав Ђорђевић, полициски писар. Владимир Антијевић, судија. Душан Ђурић, полициски писар. Петар С. Радаковић, управник пореског одељења.

Бр. 967. — Повереник г. Јоца Р. Марковић у Черевчићу. — Улагачи: г. г. Божа Савић, гостионичар. Васа Несторовић, трговац. Др. Димитрије Коњевић, општ. лечник. Душан Максимовић, општ. бележник. Душан Поповић, парох. Јоца Р. Марковић. Марко Поповић, општ. благајник. Пучка школа. Српска основна школа. Српска читаоница.

Бр. 969. — Повереник г. Данило Р. Тривунац, учитељ у Црљенцу. — Оснивач: Основне школе у Добрњу.

Бр. 970. — Повереник г. Риста С. Јанковић, судија у Лесковцу. — Улагачи: г. г. Атанасије Стојановић, адвокат. Душан Дожудић, ђак. Јован Коџић, свештеник. Лазар Јовановић, индустријалац. Манасије Стојановић, учитељ. Сотир Тасић, трговац. Тихомир Јордановић, порезник. Др. Тодор Миленковић, ср. лекар. Тодор Тодоровић, трговац. Христор Тасић, свештеник.

Бр. 971. — Повереник г. Јеротије Новитовић, професор у Чачку. — Улагачи: г. г. Божидар Јанковић, гимназист. Божидар Лазаревић, гимназист. Божидар Михаиловић, гимназист. Боривоје Милојевић, суплент. Димитрије Јевремовић, капетан. Драгољуб Јовановић, гимназист. Драгомир Аћимовић, гимназист. Драгослав Јевтић, гимназист. Драгослав Миловановић, гимназист. Ђачка дружина „Рајић.“ Јеврем Мацановић, гимназист. Јован Смиљанић, гимназист. Косара Ј. Ерићева. Милан Доронтић, ср. начелник. Милан Јевремовић, учитељ језика. Миливоје Сарван, гимназист. Милорад Марковић, поручник. Милорад Мирковић, гимназист. Миодраг Костић, гимназист. Др. Михаило Радовић, управник болнице. Светислав Божовић, гимназист. Тома Милосављевић, гимназист.

Бр. 972. — Повереник г. Михаило Ј. Миладиновић, професор у Пожаревцу. — Оснивач: Основна школа у Јасикову. — Улагачи: г. г. Александар Рајковић, Божидар Јовановић, Борислав Младеновић, Василије Крунић, Владимир Мишић, Војислав Станковић, Десанка Петровићева,

Драгољуб Ђорђевић, Драгослав Кузмановић, Ђорђе Ђорђевић, Ђорђе Разуменић, Ђорђе Ранковић, Ђорђе Стојиљковић, Живан Живковић, Живан Лукић, Лазар Илић, Љубомир Радојковић, Милица Станковићева, Миодраг Милорадовић, Михаило Живковић, Михаило Цветковић, Никола Јовановић, Радоје Тадић, Радомир Петровић, Светислав Симић, Стојан Филиповић, Угљеша Марјановић, ученици гимназије.

Бр. 973. — Повереник г. Павле М. Радосављевић, монополски чиновник у Прокупљу. — Улагачи: г. г. Божа А. Машић, рачуноиспитач у Београду. Драгутин Н. Јовановић, писар монопола у Београду. Зарија Ђорђевић, чувар држ. шума у Нишу. Милева В. Димитријевићка, поштарка. Миливоје В. Бадивук, чувар држ. шума. Митар А. Рајковић, држ. економ у Паланци. Милић В. Милојевић, монополски контролор. Никола Здравковић, монополски магационар у Вел. Градишту. Радомир Протић, порезник. Радојко С. Васиљевић, чувар државних шума у Влахову. Сава Бојовић, чувар државних шума у Вел. Плани. Др. Урош М. Стајић, шеф производње дувана у Београду.

Бр. 974. — Повереник г. Ратко Р. Ракетић, поручник у Београду. — Улагачи: г. г. Александар Михаиловић, питомец Војне Академије. Александар Наумовић, питомец Војне Академије. Александар Николић, питомец Војне Академије. Богољуб Ивковић, питомец Војне Академије. Божидар Ивковић, поручник. Божидар Живковић, питомец Војне Академије. Божидар Поповић, питомец Војне Академије. Велимир Димитријевић, поручник. Владимир Цукавац, поручник. Властимир Пантелић, питомец Војне Академије. Војислав Гарашанин, питомец Војне Академије. Војислав Марковић, питомец Војне Академије. Војислав Ракетић, капетан у Великоме Градишту. Даринка Продановићева, гимназист. Димитрије Живковић, поручник. Димитрије Николић, питомец Војне Академије. Драгољуб Живковић, питомец Војне Академије. Драгољуб Михаиловић, питомец Војне Академије. Драгутин Николић, питомец Војне Академије. Драгутин Павловић, питомец Војне Академије. Душан Матић, питомец Војне Академије. Ђорђе Исаковић, поручник. Жарко Мајсторовић, питомец Војне Академије. Живојин Илић, поручник. Живојин Младеновић, питомец Војне Академије. Јован Калембер, питомец Војне Академије. Јован Стојковић, поручник. Јован Чукуковић, поручник у Зајечару. Коста Стојановић, поручник. Лазар Милосављевић, поручник. Лука Ристић, питомец Војне Академије. Милан Дамњановић, питомец Војне Академије. Милан Радовановић, поручник у Нишу. Миливоје Алимпић, поручник у Нишу. Милојко Чарапић, питомец Војне Академије. Милорад Бркић, питомец Војне Академије. Милорад Јовановић, мајор у Зајечару. Миодраг Дамњановић, питомец Војне Академије. Мирко Милосављевић, питомец Војне Академије. Мирослав Јовановић, питомец Војне Академије. Михаило Голубовић, питомец Војне Академије. Михаило Живковић, ђенерал. Михаило Живковић, питомец Војне Академије. Михаило Остојић, питомец Војне Академије. Николи Вукадиновић, шеф станице у Ваљеву. Никола Петровић, питомец Војне Академије. Никола Цоловић, мајор у Нишу. Петар Антић, поручник у Нишу. Петар Димитријевић, поручник у Зајечару. Петар Јовановић, капетан. Радивоје Јагличић, питомец Војне Академије. Радоје Милосављевић, питомец Војне Академије. Реља Павловић, питомец Војне Академије. Светислав Поповић, питомец Војне Академије. Светислав Ракетић, виши интендант у Зајечару. Светислав Савић, питомец Војне Академије. Селимир Остојић, мајор. Славко Јанковић, питомец Војне Академије. Стеван Војиновић, питомец Војне Академије. Стеван Тривуновић, питомец Војне Академије. Стојан Лилић, капетан. Стојан Милорадовић, капетан.

Бр. 975. — Повереник г. Недељко М. Милићевић, учитељ у Горњем Милановцу. — 1 улагач.

Бр. 976. — Повереник г. Јоца Р. Марковић у Червићу. — Улагач: г. Душан Цвеић, лекарник.

Бр. 977. — Повереник г. Симеон Пиља, солицитатор

у Броду (Славонија). — Улагач: г. Јоца Лацковић, трговац и поседник.

Бр. 978. — Непосредно. — Оснивачи: г. г. Боривоје Ј. Поповић, професор. Душан Мушички, секретар Белгискога посланства. Милош Ивковић, професор. Настасија Видојковић, учитељица. Пера Максимовић, адвокат у Смедереву. Смедеревска Задруга. — Улагачи: г. г. Алекса Савић, ковач у Блату (Далмација). Благоје Тодоровић, управитељ у Букову. Воја Павловић, трговац. З. Јефтаниновић, гимназист у Сарајеву. Луко Бојовић, потпуковник. М. Јакић у Сарајеву. Св. В. Цвијановић, књиџар (2 комплета). Српска ратарска читаоница у Срп. Итебеју.

Бр. 980. — Повереник г. Луко С. Радоичић, трговац у Сан-Франциску. — Улагачи: г. г. Богдан Муришић. Божидар Лазаревић. Душан Кривокапић. Илија Ковачевић. Лазар Дропо. Љубомир Радиновић. Милан Глоговац. Милан Петковић. Мирко Радоичић. Митар Шкоро. Обрен Цуцковић. Петар Лазаревић. Раде Мишевић. Симо Савиновић. Спиро Милановић. Спиро Радоичић.

Бр. 981. — Повереник г. Пера Живковић, учитељ у Свилајнцу. — Оснивачи: Основна школа у Седларима. Црква у Гложанима.

Бр. 983. — Повереник г. Анта Поповић, свештеник у Крушевцу. — Оснивач: г. Јован Д. Поповић, свештеник. Црква у Макршанима.

Бр. 984. — Повереник г-ца Лепосава Бошковићева, наставница Женске Гимназије у Београду. — Оснивач: г. Васа Димић, директор у пензији. — Улагачи: г. г. Божа Срећковић, потпуковник у Ваљеву. Даница Срећковић, наставница Женске Гимназије. Даринка Цветковић, ученица. Драгиња Ђуричић, ученица. Драгомир Козлански, виши чиновник Народне Банке. „Заједница“, дружина ученица Женске Гимназије. Јелена Лазаревић, наставница Женске Гимназије. Лепосава Ј. Маринковић, наставница Женске Гимназије. Милица Влајић, ученица. Мирослава Димитријевић, наставница Женске Гимназије. Надежда Стојиљковић, наставница Женске Гимназије. Станица Милошевић, ученица. Станка Глишићева, наставница Више Женске Школе. Христина Ристићева, наставница Више Женске Школе.

Бр. 985. — Повереник г. Живојин Брзаковић, капетан у Крагујевцу. — Улагачи: г. г. Радомир Игњатовић, мајстор. Светислав Петровић, надзорник. Светислав Радовановић, заставник. Цветко Нешковић.

Бр. 986. — Повереник г. Недељко Петровић, учитељ у Сукову. — Оснивачи: Основне школе у Дојкинцима, Рсовцима, Суводолу, Сукову, Н. Н. — Улагачи: г. г. Јован Петровић, учитељ. Недељко Петровић, учитељ. Манастир у Сукову.

Бр. 987. — Повереник г. Стеван Ђорђевић, управник пор. одељења у Пожези. — Улагачи: г. Милоје Васић, пешад. наредник. Читаоница подофицирска.

Бр. 988. — Повереник г. Вељко Ђ. Симовић, трговац у Невесињу. — Улагачи г. г. Василије Јовичић, свештеник. Данило Васиљевић, геометар. Драго Муичић, трговац.

Бр. 989. — Повереник г. Милан Божић гимназист у Сарајеву. — Улагачи: г. г. Данон Самуел, Димитрије Васић, Драгомир Шипка, Ратко Богдановић, гимназисте.

Бр. 990. — Повереник г. Светислав Марковић, учитељ у Књажевцу. — Улагачи: г. г. Војислав Михаиловић, учитељ. Драгомир Милић, арт. потпоручник. Драгутин Пешић, учитељ. Загорка Стојановићка, учитељица. Светислав Марковић, учитељ. Сима Марковић, арт. потпоручник.

Бр. 991. — Повереник г. Светомир Св. Станковић, секретар дух. суда у Нишу. — Оснивач: Нишка Саборна Црква. — Улагачи: г. г. Драгутин П. Суботић, суплент. Илија М. Којић, члан духовног суда. Крста Поповић, свештеник у Великом Крчмиру. Милан П. Ђорђевић, свештеник у Алексинцу. Милан Миљковић, свештеник у Мачли. Младен Динић, свештеник. Светозар П. Илић, свештеник у Хуму. Светомир Св. Станковић, ђакон. Стојадин Цветковић, кројач.

Бр. 992. — Повереник г. Светозар Брашован, учитељ у Вршцу. — Улагачи: г. г. Пера Акимовић, трговац. Све-

тозар Урошевић, трговац. Стеван Стојановић, парох у Јасенови.

Бр. 993. — Повереник г. Драгиша Љ. Милетић, свештеник у Бору. — Оснивач: Црква у Слатини. — Улагачи: г.г. Сава Глигоријевић, економ у Брестовцу. Сретен Брзак, комесар у Бору.

Бр. 994. — Повереник г-ђа Миленија П. Ђорђевић, кл. наставница Више Женске Школе у Крагујевцу. — 4 улагача.

Бр. 996. — Повереник г. Ђуро Ђуришић, учитељ у Улцињу. — Улагачи: г. г. Ђура Ђуришић, управник школе. Илија Срзентић, председник општине. Јован Вујановић, свештеник.

Бр. 997. — Повереник г. Јован Воркапић, професор свештеник у Петрињи. — Оснивач: Српска школа. — Улагачи: г. г. Влад. Познановић, учитељ приправник. Влад. Шкоф, равнатељ реалне гимназије. Григорије Живковић, парох у Бачузи. Ђорђе Делић, учитељски приправник. Ђуро Војновић, учитељски приправник. Ђуро Самарџија, учитељски приправник. Ђуро Томић трговац. Илија Опачић, учитељски приправник. Јован Алексић, капетан у миру. Јован Воркапић, професор. Јован Драгић, инжињер. Јово Вукотић, општински чиновник. Јосип Рукавина, учитељски приправник. Јосиф Бастајић, трговац. Љубомир Капелат, учитељски приправник. Љубомир Љубибратовић, учитељски приправник. Марија Растовић, трговац. Мата Крајчиновић, учитељски приправник. Милан Бракус, учитељски приправник. Милан Врга, учитељски приправник. Милан Јеловац, банкарски чиновник. Милан Прнић, учитељски приправник. Миле Поповић, парох у Топуском. Милош Божић, учитељ у Блињи. Милош Опачић, учитељски приправник. Милутин Решковић, учитељ у Кињачком. Н. Вујичић, банкарски чиновник. Никола Радаковић, учитељски приправник. Павле Драгић, парох у Блињи. Петар Поповић, учитељски приправник. Перо Боројевић, трговац. Перо Кунић, трговац. Проко Адамовић, надинжињер у Сиску. Раде Момчиловић, учитељски приправник. Раф. Бастија, учитељски приправник. Родољуб Пајић, парох. Станко Гајшић, банкарски чиновник. Стеван Радотић, учитељски приправник. Стјепан Ловрековић, равнатељ препарандије.

Бр. 998. — Повереник г. Милан Бањанин, епархиски школски надзорник у Тузли. — Улагачи: г. г. Алекса Швијетиновић, чиновник болесничке благајне. Гавра Пециковић, апотекар. Јован Шмитран, управник болесничке благајне. Јосип Симић, наредник Књижница Манастира Озрена. Лаза Бабуновић, ципелар. Милан Ђорђевић, трговац. Милан Станковић, берберин. Н. Васиљевић, аскултант окружнога суда. Осман еф. Виловић, градоначелник. Таде Јакшић, кројач.

Бр. 999. — Повереник г. Михаило Медаковић, парох у Јасеновцу. — Улагачи: г. г. Љубомир Продановић, трговачки путник у Трсту. Мирко Павић, парох у Међеђи. Милутин Бунић, трговац у Вуковији.

Бр. 1000. — Повереник г. Никола Павловић, општински благајник у Марадику. — Улагачи: г. г. Георгије Бојанић, јеромонах у манастиру Крушедолу. Ђока Мијић, економ. Ђока Нинковић, обућар у Руми. Јосип Католиковић, римокатолички жупник. Лазар Милин, економ у прњавору Крушедолу. Милан Савић, општински начелник. Мирон Босак, ђакон у манастиру Крушедолу. Никола Павловић, општински благајник. Пантелејмон Живић, намесник у манастиру Крушедолу. Сава Марковић, општински начелник. Светислав Гудурић, општински бележник. Секула Јанчић, општински бележник у Крушедолу. Стеван Пандуровић, трговац у Крушедолу.

Бр. 1002. — Повереник г. Милорад Ив. Протић, свештеник у Каменици. — Оснивачи: г.г. Милорад Ив. Протић, свештеник. Основне школе у Лопатњу и Миличаници. — Улагачи: г. г. Василије Живановић, економ у Ст. Реци. Василије Марковић, економ. Милоје Јовановић, економ у Туђину. Никола Караџић, порезник. Радован Мирковић, економ. Сретен Ж. Тирић, економ. Тихомир Вуковић, економ у Ст. Реци.

Бр. 1003. — Повереник г. Михаило Димитријевић, пешадиски капетан у Зајечару. — Улагач: г. Никола Миленковић, поручник.

Бр. 1004. — Повереник г. Др. Петар Л. Вукићевић, начелник пошта и телеграфа у Београду. — Оснивачи: г. г. Др. Димитрије Ј. Антула, државни геолог. Милосав Јовановић, дрогерист. Др. Петар Л. Вукићевић, начелник пошта и телеграфа. — Улагач: г. Михаило Ј. Ђорђевић, професор.

Бр. 1005. — Непосредно. — Оснивач: Основна школа у Лепенцу.

Бр. 1006. — Повереник г. Стојан Стакић, учитељ у Перлезу. — Улагач: г. Др. Жарко Јакшић, адвокат у Тителу.

Бр. 1007. — Повереник г. Живко Р. Живковић, надзорник Савеза Земљорадничких Задруга у Београду. — Улагачи: г. г. Миливоје М. Николић, чиновник Савеза Земљорадничких Задруга. Миодраг Драгић, студент.

Бр. 1008. — Повереник г. Лазар Имброњев, учитељ у Градацу (Босна). — Улагачи: г. г. Божо Поповић, трговац. Ђорђе Антонић, трговац. Илија Костић, гостионичар. Јован Бабић, трговац. Лазар Имброњев, учитељ. Радован Стевић, надгеометар.

Бр. 1009. — Повереник г. Луко С. Радоичић, трговац у Сан Франциску. — Улагач: г. П. М. Лубурић, радник.

Бр. 1010. — Повереник г. Милан Ст. Кукић, срп. учитељ у Горњем Жабару (Босна). — Улагачи: г. г. Јоцо Драгић, поседник. Стојан Стојчевић, поседник.

Бр. 1011. — Повереник г. Јаков А. Алкалај, секретар јеврејске општине у Београду. — Оснивачи: г. г. Аврам С. Коен, трговац. Давид Анаф, трговац. — Улагачи: г. г. Аврам С. Леви, шеф књиговодства у Управи Монопола Дувана. Ђура Милетић, трговац. Жарко С. Алмули, трговац. Др. Исак Алкалај, рабинер. Јаков С. Алкалај, секретар. Јелена С. де Мајо, трговац. Јованка Е. Рауман, ученица. Јосиф Фаркић, књиговођа Леон де Леон, трговачки агент. Нисим Д. Русо, чиновник Београдске Задруге.

Бр. 1012. — Повереник г. Тихомир Д. Младеновић, студент у Београду. — Улагач: г. Ђорђе Илић, гимназист.

Бр. 1013. — Повереник г. Јаков Алкалај, секретар јеврејске општине у Београду. — Улагач: г. Леон А. Талви, трговац.

Бр. 1014. — Повереник г. Милан К. Петковић, професор у Крагујевцу. — 3 улагача.

Бр. 1015. — Повереник г. Коста Зега, књиговођа у Обреновцу. — Улагачи: г. г. Андрија Поповић, трговац. Вујан Недељковић, трговац. Милан Јоксимовић, трговац. Милош Ђириловић, економ у Новацима. Пера Живановић, трговац. Радомир Трајковић, трговац. Срећко Синђелић, свештеник у Грабовцу. Стојан Р. Антоновић, трговац. Фрања Бриза, чиновник. Христивоје Биљић, трговац.

Бр. 1016. — Повереник г. Лазар Трипковић, професор у Јагодини. — Улагачи: г. г. Божидар Кузмановић, трговац. Светолик Брзаковић, учитељ.

Бр. 1017. — Повереник г. Стојан Н. Петровић, учитељ у Ражњу. — Оснивач: Основна школа у Подгорици. — Улагач: г. Живота Николић, трговац.

Бр. 1018. — Повереник г. Радисав Радојевић, писар Универзитета у Београду. — Оснивачи: г. г. Др. Александар Белић, професор Универзитета. Андрија Ј. Стевановић, професор Универзитета. Богдан Поповић, професор Универзитета. Драгољуб Спасић, професор Универзитета. Драгутин Ђорђевић, професор Универзитета. Др. Живојин Перић, професор Универзитета. Јефта Стевановић, професор Универзитета. Др. Јован Скерлић, професор Универзитета. Милан Недељковић, професор Универзитета. Милић Радовановић, професор Универзитета. Др. Милоје Васић, стални доцент Универзитета. Милорад Р. Рувидић, професор Универзитета. Михаило В. Илић, инспектор Држ. Железница. Др. Михаило Петровић, професор Универзитета. Др. Момчило А. Нинчић, професор Универзитета. Никола Несторовић, професор Универзитета. Петар Раносовић, виши учитељ Универзитета. Сава Урошевић, професор Универзитета. Светозар Зорић, професор Универзитета. Др. Светолик Радовановић, професор Универзитета. Сима Лозанић, професор Универзитета. Слободан Јовановић, професор Универзитета. Др. Чедомиљ Митровић, професор Универзитета.

— Улагачи: г. г. Др. Богдан Гавриловић, професор Универзитета. Др. Бранислав Петронијевић, професор Универзитета. Васа Марковић, учитељ у пензији. Др. Велизар Митровић, доцент Универзитета. Др. Веселин Чајкановић, доцент Универзитета. Драгутин Димитријевић, правник. Живота Милојковић, философ. Др. Јефта Дедијер, доцент Универзитета. Јосиф Касановић, правник. Коста Тодоровић, доцент Универзитета. Крста Крстић, судија. Лазар Пољаковић, трговац. Др. Милоје Стојиљковић, доцент Универзитета. Др. Милутин Миланковић, професор Универзитета. Михаило Димитријевић, полициски писар. Др. Недељко Кошанин, доцент Универзитета. Павле Стевановић, суплент. Павле Тодоровић, правник. Петар Бајаловић, доцент Универзитета. Радисав Радојевић, писар Универзитета. Светолик Ивановић, техничар. Урош Џонић, суплент.

Бр. 1019. — Повереник г. Вељко Радојевић у Фресну (Калифорнија). — 1 оснивач.

Бр. 1020. — Повереник г. Лазар Имброњев, учитељ у Градачцу (Босна). — Улагачи: г. г. Бранко Ђурђевић, политички пристав. Исаије Поповић, канцелист. Јован Лазаровић, трговац. Михаило Миланковић, трговац у Доњем Скугрићу.

Бр. 1021. — Повереник г. Милан Буровић, учитељ у Брчком (Босни). — Оснивач: г-ђа Ангелина Мирковић, удова. — Улагачи: г. г. Алекса Симић, трговачки помоћник. Ђорђе Папић, трговац. Јевто Костић, трговац. Марко Брандајз, трговац. Милан Буровић, учитељ. Нико Уљаревић, трговац. Ристо Диздаревић, магационар. Саво Ђеловић, трговац. Цвијетан Пејановић, свештеник.

Бр. 1022. — Непосредно. — Оснивач: Основна школа у Дубокој.

Бр. 1023. — Повереник г. Лука Милиновић, трговац у Имотском (Далмација). — 1 улагач.

Бр. 1024. — Повереник г. Др. Стеван Тишма, лекар у Новоме Сланкамену (Срем). — 4 улагача.

Бр. 1025. — Повереник г. Анте Дујмов, правник у Сплету. — Улагачи: г. г. Анте Занета, трговац у Ст. Каштељу. Анте Рендић, порески чиновник. Др. Анте Трумбин, адвокат. Владимир Ролић, трговац. Гајо Радунчић, трговац у Ст. Каштељу. Драго Косанчић, порески чиновник. Ђачка гимназиска библиотека. Др. Иван Булић, адвокат. Иван Пашко—Матошић, трговац. Јаков Бочина, правник у Ст. Каштељу. Јосо Метличић, трговац у Ст. Каштељу. Јура Капић, књижевник. Јурај Гуић, професор. Конта А. Павловић, судија. Л. А. Билишков, трговац. Др. Лујо Маци, лекар. Мелко Вученовић, фармацајт у Ст. Каштељу. Милан Грчић, штампар. Милан Станић, трговачки чиновник. Мирко Трипало, поседник. Народна читаоница. Паво Шимета, трговац у Ст. Каштељу. Стево Југовић, трговац. Фрањо Брђелица, банкарски чиновник. Др. Шимун Тодор, лекар.

Бр. 1026. — Повереник г. Јован Јовановић, свештеник у Прибоју (Босна). — Улагачи: г. г. Вељко Чубриловић. Живан Миловановић. Јован Јовановић. Милан Јанковић. Народна Књижница. Софроније Гаврић.

Бр. 1027. — Повереник г. Милутин Григоријевић, свештеник у Баји (Бачка). — Улагач: г. Славко Николић, парох у Батосеку.

Бр. 1028. — Повереник г. Мирко Мијушковић, директор гимназије на Цетињу. — Оснивачи: г. г. Анђе Милуновић, учитељица. Гимназиска библиотека. Ђуша В. Б. Петровић у Никшићу. Иво Ђуровић, министар војни. Павле Пламенац, командир у миру. — Улагач: г. Дамјан Врбица, чиновник краљ. двора.

Бр. 1029. — Повереник г. Михаило Медаковић, парох у Јасеновцу. — Улагачи: г. г. Јосиф Дробњак, кр. надлугар. Љубомир Б. Бабић, парох у Ст. Селу.

Бр. 1030. — Повереник г. Ненад Рајић, учитељ у Ади (Бачка). — 1 улагач.

Бр. 1031. — Повереник г. Никола Поповић, бележник у Гарешници. — 3 улагача.

Бр. 1032. — Повереник г. Светозар Костић, свештеник у Оранима. — Улагач: г. Светозар Костић, свештеник.

Бр. 1033. — Повереник г. Жива П. Милосављевић, трговац у Друговцу. — Оснивачи: г. г. Жива П. Милосављевић, економ. Петар Милосављевић, трговац. — Улагачи: г. г. Богољуб Павловић, земљорадник. Иван Петровић, земљорадник. Лазар Брковић, столар. Михаило Стевановић, свештеник. Миленко Брковић, земљорадник. Милија Милосављевић, земљорадник. Милојко Стевановић, општински писар. Милорад Илић, земљорадник. Мића Јанићијевић, земљорадник у Умчарима. Обрад Милојевић, трговац. Сава Милојевић, земљорадник.

Бр. 1034. — Повереник г. Живко М. Симеонов, управник пореског одељења у Параћину. — Оснивач: г. Михаило Урошевић, трговац. — Улагачи: г. г. Александар Марковић, књиговођа. Андреја Кнежевић, свештеник. Војислав Сандић, трошарински стражар. Ламбра Ламбровић, трговац.

Бр. 1035. — Повереник г. Живко Р. Живковић, надзорник Савеза Земљорадничких Задруга у Београду. — Улагачи: г. г. Војислав Катунцац, порезник. Сава З. Илић, трговац у Петровцу.

Бр. 1036. — Повереник г. Радивоје Бикар, парох у Будим Пешти. — Улагачи: г. г. Васа Хужвик, парох. Лазар Букинац, парох у Чипу. Никола Маширевић, оделни саветник. Радивоје Бикар, парох.

Бр. 1038. — Повереник г. Живко Р. Живковић, надзорник Савеза Земљорадничких Задруга у Београду. — Улагачи: г. г. Драгутин М. Тодоровић, чиновник Савеза Земљорадничких Задруга. Лазар М. Тодоровић, главни надзорник Савеза Земљорадничких Задруга.

Бр. 1040. — Непосредно. — Оснивач: Читаоница машинског особља ложионице у Београду. —

Бр. 1041. — Повереник г. Захарије Поповић, свештеник у Бијелини (Босна). — 5 улагача.

Бр. 1042. — Повереник г. Никола Боровац, учитељ у Зрмањи. — Улагачи: г. г. Јово Травица, поштански блајник. Милан Брека, трговац. Никола Боровац, учитељ. Никола Брека, трговац. Сава Поповић, учитељ у Паланци.

Бр. 1043. — Повереник г. Станиша С. Станишић, учитељ у Београду. — Улагачи: г. г. Владимир Буквић, обућар. Јован Буквић, свештеник у Дубони. Милева Алексић Станиша С. Станишић, учитељ.

Бр. 1044. — Повереник г. Јован Константиновић, парох у Пожези (Хрватска). — 17 улагача.

Бр. 1045. — Повереник г. Никола Ђ. Јорговановић, мајор у Нишу. — Оснивач: г. Никола Ђ. Јорговановић, мајор. — Улагачи: г. г. Александар Ђорђевић, поднаредник. Алимпије Марјановић, мајор. Андрија Миловановић, поднаредник. Андрија Николић, потпоручник. Арсеније Гавровић, марвени лекар. Благоје Костић, поднаредник. Благоје Павловић, потпоручник. Бора Ристић, трговац. Босиљка Јовановићева, учитељица. Видан Копривица, наредник. Влада Бешевић, мајор. Влада Поповић, инжењер. Владимир Павловић, наредник. Владимир Стојановић, наредник. Војислав Милојевић, потпуковник. Димитрије Ђорђевић, потпоручник. Драгољуб Лазаревић, мајор Душан Васковић, потпоручник. Душан Коцић, гимназист. Ђорђе Ђорђевић, поручник. Ђорђе Милачић, поднаредник. Игњат Стојановић, наредник. Јеремија Радојковић, трговац у Београду. Коста Адамовић, потпоручник. Љуба Анђелковић, кафеџија. Љубомир Динић, наредник. Маринко Грујичић, трговац у Београду. Милан Новичић, наредник. Милован Лакетић, поднаредник. Мирко Ђуровић, поднаредник. Др. Михаило Петровић, санитарски потпуковник. Михаило Палигорић, трговац. Панта Гајић, потпоручник. Петар Жикић, капетан. Радисав Николић, поручник. Радомир Пантић, наредник. Радосав Петрашковић, потпоручник. Сава Јовић, поднаредник. Светозар Младеновић, поднаредник. Светозар Спирић, поднаредник. Симеон Ђорђевић, потпоручник. Спира Милчић, поштар. Др. Стеван Вујичић, санитарски мајор. Стојан Минић, поднаредник. Тадија Жанић, поручник. Тодор Живковић, капетан. Тодор Милошевић, поручник. Тодор Ђирић, капетан.

Бр. 1046. — Непосредно. — Оснивачи: г. г. Божа С. Живковић, трговац. Ђорђе С. Јанковић, техничар. Емил

Краловец, инспектор. Живко А. Леоновић, трговац. Илија Ј. Стефановић, потпуковник. Мирко М. Поповић, начелник Мин. Просвете. Светозар Атанацковић, директор. — Улагачи: г. г. Атанасије Косорић, свештеник. Илија Рађеновић, обућар у Јазавици (Срем). Јован Зорко, учитељ музике. Јован М. Марјановић, књиџар у Зајечару. Лазар Марковић, књиџар (2 комплета). Љубомир Јовановић, болнички наредник. Милан Спасић, судски поручник. Светозар Димитријевић, благајник Управе Фондова. Станија Спасојевић, учитељица.

Бр. 1047. — Повереник г. Живко Р. Живковић, надзорник Савеза Земљорадничких Задруга у Београду. — Оснивач: г. Михаило Аврамовић, управник Савеза Земљорадничких Задруга.

Бр. 1048. — Повереник г. Савко Филиповић, учитељ у Чачку. — Оснивач: г. Милисав Никитовић, учитељ у Брђанима. — Улагачи: г. г. Владимир Виторовић, свештеник. Вучко Башић, свештеник у Мојсињу. Др. Крста Драгомировић, војни лекар. Мика Милошевић, економ у Мојсињу. Михаило М. Недељковић, потпоручник. Чедо Милошевић, учитељ у Паковраћи.

Бр. 1049. — Повереник г. Петар О. Стијачић, новинар у Њујорку. — Оснивач: г. Михаило Б. Батинић, радник. — Улагачи: г. г. Васо Шутоња, радник. Лазар Ђ. Тодоровић, радник. Митар А. Бумбић, радник. Петар О. Стијачић, новинар. Ристо Балтић, трговачки помоћник. Страхинја Буквић, електротехничар. Урош Р. Дучић, чиновник.

Бр. 1050. — Повереник г. Милан М. Томић, професор у Крушевцу. — Улагач: г. Др. Драгољуб Михаиловић, општ. лекар.

Бр. 1052. — Повереник г. Бошко Ђ. Бошковић, виши учитељ гимназије у Нишу. — Оснивач: г. Др. Ђорђе Петковић, професор. — Улагачи: г. г. Александар М. Крстић, професор. Бошко Бошковић, виши учитељ гимназије. Димитрије Поповић, виши учитељ гимназије. Димитрије Поповић, гимназист. Јован Ђорђевић, професор. Лепосава Аранђеловићева, гимназист. Милан Аранђеловић, професор. Светислав Илић, приватни ученик. Тодор Коблишка, професор.

Бр. 1053. — Повереник г. Вера П. Николића, наставница Више Женске Школе у Шапцу. — Оснивач: г. Никола М. Савић, управник Више Женске Школе. — Улагачи: г. г. Амалија Ђукићева, ученица. Бор. Јанковић, судски писар. Даница Ђрдевичка, ученица. Даринка Крстићева, ученица. Десанка Павловићева, ученица. Драга Бојовићка, учитељица жен. рада. Загорка Томићева, ученица. Зорка Поповићева, ученица. Јелена Гановићева, ученица. Јелена Граовчева, ученица. Јелена Јашићева, ученица. Јованка Јевтићева. Катарина Ивановићева, ученица. Лазар Топаловић, судски писар. Љубица Гавровићева, ученица. Др. Наталија Давидовићева, лекар. Наталија Обреновићева, класна учитељица. Персида Ђорђевићева, ученица. Роксанда Протићева, ученица. Сарина Мацлијих, ученица. Симка Алфандари, ученица. Сретен Терзић, поручник.

Бр. 1054. — Повереник г. Милан Илкић, књиџар у Земуну. — Улагачи: г. г. Милан Перендија. Кокић у Буђановцима.

Бр. 1055. — Повереник г. Димитрије Ф. Ђосић, учитељ у Шапцу. — Оснивачи: г. Јеврем Рајевац, капетан. Основна школа у Д. Љубовићи.

Бр. 1056. — Повереник г. Милош М. Миленовић, учитељ у Зајечару. — Улагачи: г. г. Божидар Мокрањац, учитељ у Доњој Белој Реци. Станоје К. Ристић, учитељ у Бражогрнци.

Бр. 1057. — Повереник г. Св. Б. Цвијановић, књиџар у Београду. — 4 улагача.

Бр. 1058. — Повереник г. Тадија Сретић, приватни поседник у Вуковару. — Улагачи: г. г. Десанка Цветић, приватна поседница у Земуну. Младен Црногорац, рибар. Светозар Поповић, столар. Славко Станисављевић, свештеник. Стеван Јаношевић, гимназист. Тадија Сретић, приватни поседник. Франтишек Браун, учитељ певања.

Бр. 1059. — Повереник г. Милан К. Петковић, професор у Крагујевцу. — Улагачи: г. г. Ал. Михаиловић, гимназист. Драг. Тодоровић, гимназист. Хранислав Радосављевић, гимназист.

Бр. 1060. — Повереник г. Никола Видаковић, учитељ у Сарајеву. — 25 улагача.

Бр. 1061. — Повереник г. Александар Митић, инжењерски капетан у Нишу. — Улагачи: г. г. Богољуб Јовановић, официр. Владимир Павловић, официр. Милан Вукасовић, официр. Тодор Тасић, официр.

Бр. 1063. — Повереник г. Радивоје Поповић, гимназист у Зајечару. — 1 улагач.

Бр. 1064. — Повереник г. Харалампије Ђорђевић, полициски писар у Пироту. — Улагачи: г. г. Димитрије Николић, економ у Белој Паланци. Др. Јован Панајотовић, срески лекар у Белој Паланци. Крста Стефановић, механиџа у Белој Паланци. Радиша Нишавић, књиговођа у Белој Паланци. Сава Цветковић, опанчар у Белој Паланци.

Бр. 1065. — Повереник г. Алекса Грдановић, секретар у Битољу. — 15 улагача.

Бр. 1066. — Повереник г. Живко Р. Живковић, надзорник Савеза Земљорадничких Задруга у Београду. — Улагач: г. Предраг Каралић, ученик.

Бр. 1067. — Повереник г. Милан Бањанин, епарх. школски надзорник у Тузли (Босна). — Улагачи: г. г. Јован Јевтић, свештеник у Слатини. Никола Михаиловић, златар. Милан Максимовић, столар. Танасије Тадић, чиновник Кредитнога Завода.

Бр. 1068. — Повереник г. Негован Белановић, књиговођа у Митровици. — Улагачи: г. г. Владислав Станисављевић, парох у Војки. Рада Милутиновић, занатлија. Славко Делић, писар. Стеван Јекић, учитељ у Маринцима.

Бр. 1069. — Повереник г. Станко Митровић, школски старшина у Сребрници (Босна). — 6 улагача.

Бр. 1070. — Повереник г. Александар Лазаревић, питамац Војне Академије у Београду. — Улагачи: г. г. Александар Лазаревић, питамац. Јеврем Симић, питамац. Јован Ненадовић, питамац. Љубомир Стојановић, питамац. Миливоје Лазаревић, арт. капетан у Ваљеву. Миодраг Бадњевац, питамац.

Бр. 1071. — Повереник г. Димитрије Михаиловић, учитељ у Ропчеву. — Оснивачи: Основне школе у Сопоту. Црква у Поповићу.

Бр. 1072. — Повереник г-ца Лепосава Бошковићева, кл. наставница Женске Гимназије у Београду. — Улагачи: г. г. Ангелина Димитријевићева, ученица. Букица Леви, ученица. Видосава Илић, ученица. Видосава Јанковић, ученица. Даринка Благојевић, ученица. Даринка Марковић, ученица. Даринка Петровић, ученица. Драга Дамњановић, ученица. Драгиња Михаиловић, ученица. Драгутин Антић, професор. Десанка Ибровац, ученица. Ерна Лукшић, ученица. Зорка Зега, ученица. Зорка Момировић, ученица. Јелена Коханова, ученица. Љубица Јуришић, ученица. Милица Мићић, ученица. Радмила Маговчевић, ученица. Радојка Миливојевић, ученица.

Бр. 1074. — Повереник г. Тихомир Д. Младеновић, студент у Београду. — Улагачи: г. г. Душан Поповић, богослов. Јован Рашић, гимназист.

Бр. 1075. — Повереник г. Глиша Елезовић, професор у Скопљу. — 6 улагача.

Бр. 1078. — Повереник г. Сретен Николић, директор гимназије у Јагодини. — Оснивачи: Основна школа у Мајуру. Црква у Ивковцу. — Улагач: г. Живко Анђелковић, учитељ.

Бр. 1079. — Повереник г. Војислав Н. Крупезевић, свештеник у Великој Крсни. — Оснивачи: г. г. Бранислав К. Цветковић, свештеник. Војислав Н. Крупезевић, свештеник. Станисав Спасић, економ. Црква у Великој Крсни. Црква у Селевцу.

Бр. 1082. — Повереник г. Јакша Бл. Божић, економ у Бадњеvcу. — Оснивач: † Јоца Божић, бив. свештеник. — Улагачи: г. г. Воја Ђорђевић, учитељ. Жика Прокић, учитељ. Јакша Бл. Божић, економ. Комнен Поповић, све-

штеник. Милош Живковић, учитељ. Тодор Божић, прота. Тома Костић, учитељ у Брзану.

Бр. 1083. — Повереник г. Јован Ст. Милићевић, трговац у Соко-Бањи. — Оснивачи: г. г. Драгутин Цонић, учитељ у Суботинцу. Јован Ст. Милићевић, трговац. Милутин Цонић, учитељ у Витошевцу. Основне школе у Дугопољу, Јошаници, Милушинцу, Реснику, Соко-Бањи, Читлуку. — Улагачи: г. г. Ђорђе М. Поповић, свештеник у Читлуку. Јован К. Поповић, учитељ у Реснику. Тихомир Ђорђевић, учитељ у Милушинцу. Тодор Никодијевић, свештеник. Тома Милићевић, трговац.

Бр. 1084. — Повереник г. Никола П. Живковић, гимназист у Крушевцу. — 1 улагач.

Бр. 1086. — Повереник г. Љубомир С. Ковачевић, трговец у Жупању. — Улагачи: г. г. Вуко Вујиновић, председник и гостионичар. Душан Трифковић, геометар. Љубо Ковачевић, трговац. Манојло Поповић, канцелист. Српска Читаоница и Књижница.

Бр. 1087. — Повереник г. Живко К. Живковић, релац у Београду. — 1 улагач.

Бр. 1088. — Повереник г. Панта Ђукић, арт. капетан у Крагујевцу. — Оснивачи: Манастир Драча. Основне школе у Горњим Јарушицама, Гривцу, Дивостину, Добрачи, Драчи, Каменцу, Книћу, Крагујевцу, Рогојевцу, Трнави, Церовцу, Чумићу. — Улагачи: г. г. Александар Р. Михаиловић, учитељ у Новоме Милановцу (2 комплета). Ананије Домановић, поручник. Благоје Радовановић, срески начелник. Божа Гавриловић, учитељ. Божидар Милошевић, ученик Војно-Занатлиске Школе. Борисав Васиљевић, ученик Војно-Занатлиске Школе. Борисав Милошевић, капетан. Бориша Лазић, гимназист. Веселин Вукићевић, гимназист. Владимир Илић, ученик Војно-Занатлиске Школе. Војислав Глишић, капетан у Горњем Милановцу. Војислав Петровић, капетан у Горњем Милановцу. Димитрије Милић, мајор. Драгољуб Нинић, капетан. Драгољуб Павловић, капетан. Драгољуб Петровић, капетан. Драгомир Ж. Стојановић, капетан. Драгомир Тодоровић, деловођа окружног одбора. Драгослав В. Милосављевић, потпоручник. Живота Гајић, наредник. Илија Арсић, наредник. Илија Димитријевић, капетан. Лепа П. Ђукића, капетана. Љубомир Павловић, наредник. Љубомир Симић, наредник. Милан Ашић, судски мајор. Милан Миливојевић, наредник. Милан Рабреновић, наредник. Др. Милан Стајић, лекар у Чачку. Милић Филиповић, капетан. Милорад Поподић, капетан. Милош Цветковић, поднаредник. Милутин Мирковић, гимназист. Милутин Пауновић, наредник. Миодраг Мишић, наредник. Миодраг П. Томић, наредник. Др. Михаило Радовић, управник болнице у Чачку. Михаило Рајнић, потпоручник. Младен Видосављевић, банкар. Радмила П. Ђукићева. Ружица Јаковљевићева, учитељица. Сава Цветковић, наредник. Светозар Гавриловић, поручник. Светолик Димитријевић, потпуковник. Станимир Ђорђевић — Бата. Станимир Радојчић, наредник. Стеван Нешић, професор.

Бр. 1089. — Повереник г. Младен Станојевић, финансиски контролор у Осеку. — Улагач: Српска ђачка библиотека.

Бр. 1090. — Повереник г. Миленија П. Ђорђевићева, разредна наставница Више Женске Школе у Крагујевцу. — Улагачи: г. г. Босиљка Васиљевић, ученица. Вукосава Новаковић, ученица. Радмила Милосављевић, ученица.

Бр. 1091. — Непосредно. — Улагач: г. Светозар Новаковић, књиџар у Крагујевцу.

Бр. 1092. — Повереник г. Антун Бенуси, чиновник Трговачке Банке у Дубровнику. — Оснивачи: г. г. Др. Влахо Матијевић, адвокат. Српско певачко друштво „Слога.“ — Улагачи: г. г. Др. Андро Свилокос, адвокат. Антун Бранђолица, поштански чиновник. Антун Братић, канцелист у Цавтату. Антун Вучетић, професор у миру. Антун Крилетић, управник препарандије. Антун Мустохинић, професор. Антун Сухор, управник болнице. Аугуст Зивитео, професор. Др. Балдо Гради, председник. Божа Биримиша, финансиски чиновник. Божа Бубало, правник. Божа Пилато, председник. Божа Хопе, поштански контролор. Браћа

Берберовић, трговци. Вид Вулетић—Вукасовић, професор. Влахо Лонза, бриџач. Гавро Тошовић, књиџар. Димитрије Бубало, трговац. Ђуро Иванишевић, трг. Еџиџо Трипало, чиновник банке. Ерменегилд Јоб, трговац. Иво М. Борић, чиновник банке. Иво Јелић, трговац. Иво Л. Пеш, председник. Иво Шуберт, подузетник. Јако Трива, чиновник банке. Јово Бердовић, трговац. Јово Тошовић, књиџар. Јово Шошић, приватни чиновник. Лазо Вукасовић, трговац. Лесо Куртовић, чиновник банке. Луко Бона, бележник. Марин Пари, председник. Марко Кастрепели, саветник у миру. Др. Мато Грацић, председник. Мелко Радивовић, професор у миру. Др. Милорад Медини, уредник. Мирко Кастрепели, судец. Мићо Милишић, трговац. Миха Праменко, трговац. Никола Бабић, трговац. Никол Р. Вуковић, трговац. Никол М. Ђивановић механичар. Никола Крекић, судец. Никола Мандић, учитељ. Никола Москарић, приватни чиновник. Нишка Куничкић, чиновник банке. Нишка пл. Сарака, судец. Паво Алесандри, књиговођа Трговачке Банке. Петар Бердовић, трговац. Петар Бојанић, правник. Радничко друштво. Ристо Чуковић, трговац. Сава Барбић, свештеник. Станислав Брајевић, финансиски чиновник. Стево Љубибратић, трговац. Др. Стијепо Кнежевић, адвокат. Стјепо Луџијановић, професор. Томо Медар, економ.

Бр. 1093. — Повереник г. Душан Крњевић, парох у Мостару. — Улагачи: г. г. Авдурезак Бјелевац, порезни официјал. Босиљка М. Ракић, учитељица у Б. Пољу. Владо Стајић, трговац у Чапљини. Душан Алиџић, ђак. Младен Чонић, ђак. Никола Докић, кројач. Симо Зеџ, порезни официјал.

Бр. 1094. — Повереник г. Ђорђе Сувачаревић, богослов у Сремским Карловцима. — Улагач: г. Симеон Гајић, богослов.

Бр. 1099. — Повереник г. А. Рајнвајн, књиџар на Цетињу. — Улагачи: г. г. Видо Јаблан, ученик. Душан Вуксан, наставник. Коста Костић, наставник. Никола Манић, секретар Н. Н. Н. Н.

Бр. 1100. — Повереник г. Ђорђе Кончар, учитељ у Чађавици (Босна). — Улагач г. Јован Богдановић, парох.

Бр. 1103. — Непосредно. — 3 улагача.

Бр. 1104. — Повереник г. Славко Вујасиновић, свештеник у Босанској Дубици. — Улагачи: г. г. Георгина Стојановићева, учитељица. Ђорђо Антонић, трговачки помоћник. Ђоко Бакић, трговачки помоћник.

Бр. 1105. — Повереник г. Стеван Јелача, књиџар у Карловцу. — 2 улагача.

Бр. 1106. — Повереник г. Петар Велимировић, професор у Ваљеву. — Улагачи: г. г. Богосав Ђукановић, гимназист. Живан Митровић, гимназист. Живорад Нешовић, гимназист.

Бр. 1107. — Повереник г. Милан А. Поповић, учитељ у Злоту. — Улагачи: г. г. Александар Живуловић, гимназист у Зајечару. Веља Живковић, општински деловођа. Љубица Миленковић, учитељица. Љубомир Китић, поштар. Милан А. Поповић, учитељ.

Бр. 1108. — Повереник г. Драгутин Марковић, државни пушкар у Пироту. — Оснивачи: г. Милоје Јовановић, поднаредник. Основна школа у Костуру. — Улагачи: г. г. Љубисав Урошевић, поднаредник. Љубомир Костић, поручник. Милан Јов. Бошковић, поручник. Милан Вељковић, капетан. Милан Потић, потпоручник. Милош Милошевић, учитељ. Милутин А. Ђорђевић, књиџар. Мирко В. Станковић, капетан. Михаило Јовановић, поручник. Михаило Стевановић, потпоручник. Момчило Здравковић, судија. Најдан Ранчић, трговац. Никола Милићевић, наредник. Сава Стакић, поручник. Светислав Цветановић, поднаредник. Светислав Шумаревић, учитељ у Студени. Светозар Т. Иванковић, бакалин. Стеван Вучић, поднаредник. Стојан Трнокоповић, капетан. Стојан К. Шабић, поручник. Филип Стојановић, потпоручник. Чедомир Местановић, капетан.

Бр. 1109. — Повереник г. Радосав Дим. Делић, коњички потпоручник у Краљеву. — Улагачи: г. г. Алекса Димитријевић, гимназист. Милан Антоновић, гимназист. Миливоје Радовановић, гимназист. Радомир Вукотић, гим-

назист. Радосав Д. Делић, коњички потпоручник. Стеван Шарић, професор. Стојан Миливојевић, учитељ.

Бр. 1110. — Повереник г. Јован Чудомировић, свештеник у Црепаји. — Улагачи: г. г. Бранислав Илијевић, учитељ. Велизар Епифанић, општински бележник. Душан Илијевић, учитељ. Јован Чудомировић, свештеник. Јустин Поповић, трговац. Лазар Илијевић, благајник. Миленко Ђурин, подбележник. Никола Атанацковић, ратар. Пајо Илијевић, учитељ. Тима Беренђија, ратар.

Бр. 1111. — Повереник г. Милан Божић, гимназист у Сарајеву. — Улагачи: г. г. Исак Папо, гимназист. Ратко Богдановић, препарандист (3 комплета).

Бр. 1112. — Повереник г. Спасоје Ј. Чворић, трг. агент у Трсту. — 5 улагача.

Бр. 1113. — Повереник г. Стеван Вујић, градски благајник у Карловцима. — Улагачи: Основне школе у Бачинцима и Опатовцу. Светислав Рогулић, порески пристав у Златару.

Бр. 1115. — Повереник г. Милош Ивковић, професор у Београду. — Оснивач: г. Радмила Милошевићева, доктор медицине. — Улагачи: г. г. Аврам Коен, ученик. Александар Стакић, ученик. Борислав Поповић, ученик. Владислав Јовановић, ученик. Љубомир Вуловић, ученик. Милован Јевтић, ученик. Мојсило Мојсиловић, ученик. Олга Милошевић, ученик. Станислав Краков, ученик.

Бр. 1116. — Повереник г. Михаило А. Стевановић, учитељ у Врању. — Оснивачи: Основне школе у Белишеву, Врањској Бањи, Моштаници и Ратарима.

Бр. 1117. — Повереник г. Анте А. Дујмов, правник у Сплету. — Улагачи: г. г. Анте Студе, трговац у Новом Каштелу. Др. Ђуро Калебић, лечник. Др. Едуард Гргић, адвокат. Иван Кузманић, трговац у Новом Каштелу. Др. Иво Швалио, лечник. Јаков Першић, поседник у Новом Каштелу. Др. Јерко Карловац, адвокат. Јосип Ерцег, директор банке. Јосип Злошило, државни тужилац. Јосип Стрело, сликар. Мато Радонићић, трговац. Паво Ерговац, поседник у Новом Каштелу. Др. Паја Матић, лечник.

Бр. 1118. — Повереник г. Спасо Поповић, учитељ у Вуковцима. — 2 улагача.

Бр. 1119. — Повереник г. Бошко Ђ. Бошковић, виши учитељ у Нишу. — 1 улагач.

Бр. 1120. — Повереник г. Зорка Д. Станковић, наставница Женске Гимназије. — Улагачи: г. г. Александар Д. Боди, правник. Бисеније Перишић, ученица. Босиљка Јовановић, ученица. Вукосава Милојевић, ученица. Зорка Несторовић, ученица. Зорка Петровић, ученица. Јелица Николајевић, ученица. Катарина Маринковић, ученица. Катарина Нинковић, ученица. Клара Бенвенисти, ученица. Љубица Тодоровић, ученица. Маргита Селаковић, ученица. Милена Јевтић, ученица. Милица Константиновић, ученица. Милица Поповић, ученица. Милка Перишић, ученица. Надежда Ђорђевић, ученица. Олга Илић, ученица. Олга Косановић, наставница. Олга Миловановић, ученица. Персида Трајковић, ученица. Радмила Константиновић, ученица. Радосав Агатоновић, професор. Роксанда Вукићевић, ученица. Ружица Чолаковић, ученица.

Бр. 1121. — Непосредно. — Оснивачи: г. г. Владислав Чортановић, трговац. Ђорђе Николић, конзул у Браили. Др. Јован Петровић, адвокат у Суботици. Основна школа у Буковској. — Улагачи: г. г. Влада Стојановић, професор. Љуб М. Марић, деловођа општинског суда у Наталинцима. Петар Селаковић, фризер у Бечу. Св. Б. Цвијановић, књижевник. Стеван М. Веселиновић, прота, ректор Богословије. Читаоница у Љубушком.

Бр. 1123. — Повереник г-ца Лепосава Бошковићева наставница Женске Гимназије у Београду. — Улагачи: г. г. Вукосава Ђорићева, ученица. Даринка Одовић, ученица, Зорка Петровић, ученица. Милица Ј. Јовановић, ученица, Милица Шибалић, ученица. Софија Николић, ученица.

Бр. 1124. — Повереник г. Светомир Св. Станковић, секретар духовног суда у Нишу. — Оснивачи: Нишки духовни суд. Црква у Вртишту. — Улагачи: г. г. јеромо-

нах Мирон, сабрат у Дивљанима. Милан Панић, свештеник. Милутин Коцић, богослов.

Бр. 1126. — Повереник г. Никола Т. Даничић, учитељ у Осечини. — Оснивач: г. Никола Т. Даничић, учитељ. — Улагачи: г. г. Милорад Ђуричић, земљорадник у Братачићу. Осечинска Земљорадничка Задруга. Осечинска Земљорадничка Набављачка Задруга.

Бр. 1127. — Повереник г. Владислав Игњатовић, српски народни учитељ у Винковцима. — Улагачи: г. г. Драгутин Кремер, трговац. Марко Пауновић, економ. Никола Боровац, кр. поштански контролор. Нина Чобанића, удова.

Бр. 1129. — Повереник г. Петар Ј. Поповић, учитељ у Аранђеловцу. — Оснивачи: г. Јован Р. Трајковић, трговац. Основне школе у Врбици и Вукосавцима. — Улагачи: г. г. Милентије Николић, кафеџија. Петар Ј. Поповић, учитељ.

Бр. 1130. — Повереник г. Коста Николић, учитељ у Алексинцу. — Оснивачи: г. Ђорђе З. Јовановић, свештеник. Основне школе у Добрујевцу и Рутевцу. — Улагачи: г. г. Божа Јевтић, арт. капетан. Влада Стојадиновић, суплент. Димитрије Петровић, трговац. Драгомир Јанковић, учитељ у Бовну. Душан Качамаковић, рачуновођа. Јанићије Благојевић, наредник. Љубица Миливојевић, наставница. Милан Илић, марвени лекар. Милоје Лешјанин, српски писар. Мил. Станковић, учитељ. Милорад Цветковић, учитељ. Михаило Гардић, арт. потпоручник. Младен Живановић, судски писар. Младен Милојковић, суплент. Радован Мирковић, српски писар. Сава Димитријевић, учитељ. Селимир Лазаревић, арт. поручник. Сима Беучета, арт. наредник. Стева Ђабовић, судски писар. Стеван Лукић, економ. Стојан Динић, судски писар. Тодор Стошић, судија.

Бр. 1131. — Повереник г. Милан Јузбашаић, књиговођа у Дарувару. — Улагач: г. Стева Сулајковић.

Бр. 1133. — Повереник г. Никола Ђ. Јорговановић, мајор у Нишу. — Улагачи: г. г. Александар Тодоровић, гимназист. Владимир Тодоровић, капетан. Димитрије Ракић, капетан. Душан Богдановић, потпоручник. Душан Оптркић, капетан. Јордан Костић, поднаредник. Јордан Парлић, поднаредник. Лазар Кражић, поднаредник. Љубомир Аранђеловић, поручник. Миладин Ђокић, трговац у Београду. Милан Барјактаровић, гимназист. Милан Варагић, трговац. Милан Гмизовић, трговац. Милан Томић, трговац. Михаило Кандић, трговац. Никола Мићовић, трговац. Петар Радовановић, поднаредник. Радован Шуњеварић, капетан. Риста Маленић, поручник. Риста Ристовић, трговац. Сава Миленковић, трговац. Сава Поповић, трговац. Светозар Богдановић, капетан. Светозар Стојановић, поднаредник. Спира Милошевић, трговац.

Бр. 1134. — Повереник г. Стојан Петровић, учитељ у Темској. — Оснивачи: Основне школе у Рудињу, Сопоту, Темској и Шугрину. Црква у Темској.

Бр. 1136. — Повереник г. Тихомир Д. Младеновић, студент у Београду. — Улагачи: г. г. Александар Илић, васпитач Богословије Св. Саве. Божидар Максимовић, свршени богослов.

Бр. 1138. — Повереник г. Глиша Мирковић, професор у Новом Саду. — Улагачи: г. г. Алекса Бошњак, гимназист. Александар Петровић, гимназист (2 комплета). Аркадије Замуровић, гимназист. Аркадије Петровић, гимназист. Вељко Момировић, гимназист. Влада Јаковљевић, гимназист. Владимир Стакић, гимназист. Владимир Шећеров, гимназист. Владислав Вереш, гимназист. Војислав Гроздић, гимназист. Глиша Мирковић, професор. Димитрије Кристић, гимназист. Драгутин Мириловић, гимназист. Душан Антонијевић, гимназист. Душан Вукелић, гимназист. Душан Миковић, гимназист. Душан Петровић, гимназист. Душан Шовљански, гимназист. Ђорђе Михаиловић, гимназист. Ђура Деканић, гимназист. Емил Ковачев, гимназист. Иван Степановић, гимназист. Јован Маринковић, гимназист. Јован Кек, гимназист. Корнел Коњевић, гимназист. Коста Филиповић, гимназист. Лазар Ковачевић, ученик

Трговачке Школе. Милан Мирковић, гимназист. Миленко Клисарић, гимназист. Миленко Шуваковић, гимназист. Милета Поштић, гимназист. Милош Татаровић, гимназист. Милутин Симић, гимназист. Михаило Јаконић, гимназист. Никола Шијак, гимназист. Н. Н. Новак Грујић, гимназист. Павле Натошевић, гимназист. Прока Паликућин, гимназист. Радивоје Натошевић, гимназист. Сава Анкић, гимназист. Светислав Јовановић, гимназист. Светислав Коларовић, гимназист. Славко Злоколица, гимназист. Славко Марковић, гимназист. Стеван Девичерски, гимназист. Стеван Радовановић, гимназист. Стеван Секулић, гимназист. Теодор Жупански, гимназист.

Бр. 1139. — Повереник г. Павле М. Радосављевић, монополски чиновник у Прокупљу. — Оснивачи: г. г. Драгутин Поповић, монополски поднадзорник у Житковцу. Милан Благојевић, монополски писар у Врању. Милорад А. Чорбић, монополски поднадзорник у Сурдулици. Миљко Перишић, монополски чиновник у Београду. Никодије П. Момчиловић, чувар државних шума у Житном Поточку. Павле М. Радосављевић, монополски чиновник. Радиша В. Исаковић, помоћник државног економа. Основне школе у Доњем Црнатову и Пуковцу. — Улагачи: г. г. Божа А. Поповић, економ Пољопривредног Друштва у Београду. Влад. К. Цветковић, економ шећерне фабрике у Вел. Орашју. Емил К. Бирвиш, књиговођа у Београду. Јован М. Михаиловић, економ у Омеровцу. Лазар В. Марковић, чувар државних шума у Цигољу. Михаило М. Петрић, чиновник Пољопривредног друштва у Београду. Смиљко М. Спасић, учитељ у Вел. Врбници.

Бр. 1141. — Повереник г. Вујо Д. Опсеница, трговац у Кореници. — Улагачи: г. г. Михаило Стакић, прота. Петар Рамета, парох у Крбавици. Радивој М. Опсеница, трговац у Шврачкову.

Бр. 1142. — Повереник г. Ђорђе Јањић, парох у Котор-Вароши. — 3 улагача.

Бр. 1144. — Повереник г. Јован Живојиновић, професор у Новоме Саду. — 10 улагача.

Бр. 1145. — Повереник г. Михаило Попац, правник у Дрнишу (Далмација). — Улагачи: г. г. Душан Миовић, велепоседник. Илинка Скечин, велепоседница. Марија Летица, приватница. Мирко Стојисављевић, парох. Никола Вукојевић, финансиски стражар. Никола Кречак, парох. Петар Дрезга, учитељ. Себастијан Јовић, парох.

Бр. 1146. — Повереник г. Павле Јокић, професор у Сремским Карловцима. — 5 улагача.

Бр. 1147. — Повереник г. Владимир Пешић, свештеник у Марковцу. — Оснивач: Црква у Лозовику.

Бр. 1149. — Непосредно. — Улагач: Управни одбор Друштва „Св. Јанићија Девичког“ у Вучитрну.

Бр. 1150. — Повереник г. Илија К. Панић, пешадиски поручник у Неготину. — Оснивач: Официрска читаоница. — Улагачи: г. г. Богдан Павловић, наредник. Бори воје Нецић, трговац. Владимир Јотић, поручник. Владимир Ђекић, наредник. Војислав Бријаковић, наредник. Војислав Велимировић, мајор. Војислав Пејовић, капетан. Војислав Стаменковић, наредник. Данило Темелковић, поручник. Дамњан Радивојевић, капетан. Дилбер Н., секретар рударског предузећа Везен. Драгиша Ковачевић, капетан. Драгољуб Петровић, потпоручник. Душан Јовановић, капетан. Душан Јотић, трговац. Ђорђе Нићифоровић, наредник. Живко Кузмановић, потпоручник. Илија К. Панић, поручник. Илија Косић, капетан. Крста Матејевић, кафеџија. Љубомир Симић, потпуковник. Милан Јелић, поручник. Милован Стојадиновић, поручник. Миодраг Обреновић, секретар Пољопривредног Друштва. Петар Станојевић, трговац. Сава Николић, поручник. Светозар Ј. Пауновић, поручник. Славиша Павловић, капетан. Стојан Т. Николић, капетан.

Бр. 1151. — Повереник г. Јеротије Новитовић, професор у Чачку. — Улагачи: г. г. Бори воје Арсенијевић, ученик. Гојко Бошковић, ученик. Драгомир Путник, ученик. Јеротије Новитовић, професор. Момчило Настасијевић, ученик. Ненад Станковић, ученик.

Бр. 1152. — Повереник г. Јован Д. Јовановић, рачуновођа Министарства Просвете у Београду. — Оснивачи: г. г. Антоније Ђорђевић, шпедитер. Аца Стаменковић, професор у пензији. Др. Божа Банковић, лекар. Бранислав Ђ. Нушић, књижевник. Женска Гимназија. Јаков А. Марковић, инспектор. Коста Борисављевић, касациони судија. Коста Н. Христић, посланик у пензији. Милан В. Богдановић, студент. Милан Грол, управитељ Народног Позоришта. Милка Алексић — Гргурова, пензионар. Милован Р. Маринковић, управник Управе Фондова. Милорад Павловић, професор. Мирко Миљковић, секретар Министарства Народне Привреде. Михаило Марковић, ковзук у пензији. Никола Ђ. Нинић, касациони судија. Паја К. Михаиловић, државни саветник. Риста Ј. Одавић, професор. Стеван Вагнер, адвокат. — Улагачи: г. г. Алекса Н. Ђирић, ученик. Александар М. Радовић, стални члан Народног Позоришта. Андра Миленковић, ревизор царинарнице. Др. Војислав Суботић — Млађи, лекар. Димигрије Ђорић, фарбар. Добрица Милутиновић, стални члан Народног Позоришта. Ђорђе Рановић, секретар Занатске Коморе. Емилија Поповићева, стална чланица Народног Позоришта. Илија Станојевић, стални члан Народног Позоришта. Михаило Радивојевић, судија. Милан Б. Марковић, студент. Милан П. Обрадовић, секретар Мин. Нар. Привреде. Милорад Гавриловић, редитељ Народног Позоришта. Никола Н. Крстић, трговац. Петар А. Илић, инжињер. Перса Р. Павловићка, стална чланица Народног Позоришта. Радован Миленковић, ученик. Рудолф Писла, директор норвешке фабрике шећера. Светислав В. Вуловић, ђак. Светозар Глишић, мајор. Стеван Луковић, почасни ђенерал. Тодор Крстић, трговац у Пироту. Тодор Петковић, посланик на Цетињу. Урош А. Петровић, доцент Универзитета. Чедо Стефановић, штампар.

Бр. 1153. — Повереник г. Јован П. Лазаревић окружни благајник у Београду. — Улагачи: г. г. Даринка Пиперинова, учитељица у Вишњици. Димитрије Грудић, секретар. Димитрије Јовановић, учитељ у пензији. Илија Будровац, окружни подблагајник. Јован П. Лазаревић, окружни благајник. Љубомир Павловић, учитељ. Милан Александрић, писар. Михаило Станојевић, учитељ. Танасије Јовановић, учитељ. Чедомир Рајић, писар начелства (2 комплекта).

Бр. 1154. — Повереник г. Коста Николић, учитељ у Алексинцу. — Улагачи: г. г. Бранислав Ристић, ђак Учитељске школе. Драгољуб Младеновић, ђак Учитељске школе. Душан Милорадовић, ђак Учитељске школе. Ђорђе Спасић, кројач. Илија Стојиљковић, ђак Учитељске школе. Коста Живковић, трговац. Коста Николић, учитељ (4 комплекта). Прока Милошевић, учитељ у Бовну. Стаменко Павловић, ђак Учитељске школе. Црква у Г. Крупцу. Чедомир Недељковић, ђак Учитељске школе.

Бр. 1155. — Повереник г-ца Лепосава Бошковићева, наставница Женске Гимназије у Београду. — Улагачи: г. г. Владислава Станојевић. Иванка Јевтовић, ученица. Полексија Вељковић, ученица. Ружица Бартошева, ученица.

Бр. 1156. — Повереник г. Милан И. Јевремовић, рачуноиспитач у Београду. — Улагачи: г. г. Манојло Димић, наредник. Милева Јовановић. Н. Н. Обрен Бирчанин, поднаредник. Петар Анђелковић, војни чиновник. Петроније Ђорђевић, поднаредник. Подофицирска читаоница подофицирске школе. Радомир Илић, поднаредник. Сава Витомировић, наредник. Сава Првуловић, поднаредник. Светислав Стојадиновић, капетан. Светомир Јаковљевић, поднаредник. Сретен Ил. Обрадовић, капетан. Станимир Илић, поднаредник. Стојан Тодоровић, наредник. Тодор Мијалковић, војни чиновник. Тодор Станисављевић, мајор. Цветко Булајић, поднаредник.

Бр. 1157. — Повереник г. Милош М. Миленовић, учитељ у Зајечару. — Улагач: г. Божидар Мокрањац, правник.

Бр. 1158. — Повереник г. Милош С. Московљевић, суплент у Београду. — Оснивачи: г. г. Милош Драг. Марјановић. Митар Божић, економ у Драгојевцу. Сава Максич, професор. — Улагачи: г. г. Давид Амар, техничар. Димитрије Лозанић, ученик. Драгомир Глишић, наставник цртања. Зафир Станковић, судски писар. Милан М. Ба-

шић, ученик. Миливоје Радосављевић, ученик. Милорад Стефановић, штампар. Милош Марковић, ученик. Михаило Матејић, ученик. Петар А. Типа, директор. Светислав Аћимовић, правник. Светомир Стојадиновић, трговачки помоћник. Светомир Живојиновић, ученик. Чедомир Вуковић, трговац.

Бр. 1160. — Повереник г. Пера Ј. Петровић, председник Трговачкога суда у Београду. — Оснивачи: г. г. Бора Орешковић, адвокат. Гаврило Леви, адвокат. Милан Лазаревић, адвокат. Тоша Михаиловић, трговац. — Улагачи: г. г. Веља Вучковић, судски писар. Таса Кузмановић, адвокат.

Бр. 1161. — Повереник г. Св. Б. Цвијановић, књиџар у Београду. — 5 улагача.

Бр. 1162. — Повереник г. Станко Гр. Станојевић, учитељ у Вражогрнцу. — Оснивач: Основна школа у Вражогрнцу. — Улагачи: г. г. Милан Тилијак, надзорник тачмачке железнице. Станко Гр. Станојевић, учитељ.

Бр. 1163. — Повереник г. Филип С. Мијатовић, свештеник у Гучи. — Улагачи: г. г. Војислав Ч. Константиновић, економ у Вичи. Н. Н. Раде Плазина, економ у Губеревцу.

Бр. 1164. — Повереник г. Божидар Пјевац, чиновник у Бакру (Хрватска). — 3 улагача.

Бр. 1165. — Повереник г. Спасоје Фишић, учитељ у Цариграду. — 2 оснивача и 2 улагача.

Бр. 1166. — Повереник Књиџарско-издавачки завод „Напредак“ у Земуну. — 18 улагача.

Бр. 1167. — Повереник Књиџарско-издавачки завод „Напредак“ у Земуну. — 16 улагача.

Бр. 1169. — Повереник г. Милан Буровић, учитељ у Брчком (Босна). — Оснивач: г. Ристо Колаковић, трговац. — Улагач: г. Мићо Теловић, трговац.

Бр. 1170. — Повереник г. Милан Илкић, књиџар у Земуну. — Оснивач: Штедионица у Голубинцима. — Улагачи: г. г. Светислав Драгаш, тајник у Љубушком. Српска читаоница у Кључу.

Бр. 1171. — Повереник г. Бранислав Б. Тодоровић, професор у Београду. — Улагачи: г. г. Александар Јовановић, Александар Крстић, Боривоје Кирјаковић, Бранислав Матејић, Владимир Костић, Ђорђе Богдановић, Жарко

Јоксић, Илија Јовановић, Јован Сидић, Лазар Марковић, ученици Трговачке Академије.

Бр. 1172. — Повереник г. Димитрије Д. Живаљевић, гимназист у Београду. — 13 улагача.

Бр. 1173. — Повереник г. Јеремија Живановић, професор у Београду. — Оснивачи: Друга београдска гимназија. г. г. Јеремија Живановић, професор. Милош Зечевић, професор. Миливоје Симић, директор. Мита Живковић, професор. Тодор Радивојевић, професор. Црква у Рготини. — Улагачи: г. г. Боривоје Градојевић, ученик. Велимир Батинић, ученик. Владимир К. Петковић, професор богословије. Владимир Рашић, свештеник у Вражогрнцима. Владислав Сондермајер, ученик. Дружина „Вук Караџић.“ Ђорђе Јовановић, ученик. Илија Нишлић, ученик. Илија Петровић, ученик. Миливоје Васић, ученик. Милош Лазић, ученик, Павле Недков, професор Педагошког Училишта. Радивоје Кангрга, гимназист. Сима Роксандић, виши учитељ.

Бр. 1174. — Повереник г-ца Катарина С. Павловићеви, наставница Женске Учитељске Школе у Београду. — Улагачи: г. г. Десанка Андрејевић. Десанка Стојановић. Драга Марковић, Зорка Станисављевић. Јелена Јанушевић. Јелица Петровић. Јованка Поповић. Јулијана Трњинић. Милица Петровић. Милка Стоиљковић. Наталија Крунић. Наталија Милићевић. Олга Перић. Олга Ристић. Радмила Јаворац. Радмила Митровић. Славка Протић. Станка Јовановић, ученице.

Бр. 1175. — Повереник г. Љубомир В. Симоничић, учитељ у Врању. — Оснивач: Основна школа у Моштаници. — Улагачи: г. г. Јован Ристић, учитељ у Прибоју. Јордан Икић, поручник. Милан Бунушевац, фотограф. Ненад Марковић, интаб. протоколист.

Бр. 1176. — Повереник г. Радојко Деметровић, професор у Београду. — Улагачи: г. г. Божидар Пардон. Драгиша Симић. Љубиша Ивковић. Љубица Павловић. Марко Мишковић. Милица Николић. Узијел Пијаде, ученици.

Бр. 1177. — Непосредно. — Оснивач: г. Стеван Предић, професор. — Улагач: г. Јован Стојановић, свештеник у Неготину.

1. јула 1911. год.
Београд

Благајник
Српске Књижевне Задруге
Х. Лилер

Повереницима

У име узајамности и културне заједнице југословенске молимо поверенике Задругине, да настану да упишу бар читаонице и средње школе за чланове Матице Хрватске (6.50 динара годишње) и Матице Словенске (4.50 динара годишње), а по могућству и за претплатнике „Savremenika“, листа Друштва Хрватских Књижевника (13.50 динара годишње 12 свезака) и Savremenih hrvatskih pisaca (7 динара 6 свезака годишње). Претплату нека пошљу на Задругину благајницу.

Садржај: Извештај са XVIII годишње скупштине Српске Књижевне Задруге. — Изводи из записника. — Одговори Задругине благајнице. — Повереницима.

„Српска Књижевна Задруга“ излази према потреби 10–15 пушта годишње и шаље се бесплатно повереницима, добротворима, редовним оснивачима и читаоцима. — Лист се даје у замену. — Огласи се примају према уговору.

Уредник,
тајник Милош Ивковић, професор
(Македонска улица, бр. 24).

Власник, благајник Српске Књижевне Задруге
Х. Лилер, директор
(Војводе Миленка улица, бр. 42).

Штампарија „Доситије Обрадовић“, Чика-Љубина ул. бр. 8.

СРПСКА КЊИЖЕВНА ЗАДРУГА

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

Год. IV.

Београд, 15. августа 1911.

Бр. 10.—12.

Повереницима и Задругарима.

I.

Моле се повереници да ни по што не примају више уплате на I, VIII, XV, XVIII и XIX коло, нити на „Обломова“ „Приповетке I“, „Богородичну цркву у Паризу“ и „Породицу Оберле“, пошто су те књиге сасвим распродате, те их Задруга никоме више не може дати. За остала кола и остале Забавнике пак нека повереници потраже још што више нових купаца.

Само за задругаре који би узели сва кола (I — XIX), настаће Задруга да нађе и ова нестала кола, у колико их може откупити од ранијих задругара.

II.

Књиге XX кола биће готове тачно до 1. октобра ове године. Позив на упис изићи ће у 1. броју овога листа за V годину.

Одговори Задругине благајнице.

Од 1. априла до 31. јула ове године стигли су благајници за XIX коло улози још од 4 оснивача и 65 улагача, свега 69 задругара. Од њих су, по чл. 10. Задругиних правила, уписани ови оснивачи:

Бл. Бр. 24. — Повереник г. Драгомир Муњић, полицијски писар у Крушевцу. — Оснивач г. Др. Недо Нешковић, лекар у Трстенику.

Бл. Бр. 75. — Непосредно. — Оснивач г. Никола Лукић, предузимач.

Бл. Бр. 135 — Непосредно. — Оснивач г. Др. Жарко Миладиновић, адвокат у Руми.

31. јула 1911, год.
у Београду.

Благајник
Српске Књижевне Задруге
Проф. Х. Лилер.

Број задругара XIX кола (за 1910. год.)

по местима, окрузима и покрајинама

упоређен с годинама (с колима) у којима су дотична места имала највећи број задругара.

А. Србија.			Округ београдски			
	Задругара	Највећи број за-	Непосредно	—	6	
	у XIX колу	другара год.:	Лазаревац	2	23	1910 — 23
Непосредно	—	1907—1130	Међулужје	1	22	1910 — 22
Београд	42	1130	Ропчево	1	10	1910 — 10
			Сремчица	1	2	1909 — 10
			Умка	1	2	1896 — 25
Свега 42 повер.	1027 задругара	1130	Свега 6 повер.	65 задругара	90	

Округ ваљевски

Непосредно	—	3	
Ваљevo	5	105	1895 — 138
Бањани	1	4	1907 — 7
Забреж	1	18	1910 — 18
Јовање	1	30	1910 — 30
Каменица	1	37	1902 — 66
Мионица	1	16	1899 — 32
Обреновац	1	50	1894 — 59
Осечина	1	4	1909 — 5
Свега 12 повер.		65 задругара	355

Округ врањски

Непосредно	—	3	
Врање	4	61	1897 — 116
Гор. Јабуковац	1	5	1910 — 5
Власотинци	1	2	1900 — 106
Лебани	1	20	1900 — 71
Лесковац	1	54	1907 — 68
Свега 8 повер.		145 задругара	366

Округ крагујевачки

Непосредно	—	11	
Крагујевац	9	346	1910 — 346
Аранђеловац	1	13	1898 — 42
Бадњевац	1	8	1896 — 17
Белосавци	1	9	1910 — 9
Брзан	1	4	1910 — 4
Грошница	1	3	1910 — 3
Рача	1	19	1899 — 75
Сепци	1	8	1908 — 12
Топола	1	11	1900 — 21
Свега 17 повер.		432 задругара	529

Округ крајински

Непосредно	—	4	
Неготин	2	61	1898 — 143
Брза Паланка	1	5	1907 — 6
Буково	1	30	1910 — 30
Глоговица	1	7	1907 — 9
Д. Милановац	1	8	1899 — 30
Кладово	1	7	1907 — 20
Мокрање	1	4	1907 — 11
Свега 8 повер.		126 задругара	249

Округ крушевачки

Непосредно	—	1	
Крушевац	5	121	1908 — 159
Александровац	1	16	1900 — 22
Браљина	1	13	1905 — 22
Вел. Шиљеговац	1	6	1910 — 6
Медвеђа	1	4	1910 — 4
Ражањ	1	8	1899 — 20
Трстеник	2	46	1900 — 93
Ћићевац	1	5	1897 — 14
Свега 13 повер.		220 задругара	340

Округ моравски

Непосредно	—	2	
Ђуприја	1	42	1910 — 42
Багрдан	1	2	1902 — 16
Варварин	1	20	1902 — 55
Деспотовац	1	6	1902 — 27
Јагодина	2	55	1898 — 106
Параћин	3	35	1900 — 97
Пољна	1	6	1897 — 7
Рековац	1	26	1901 — 38
Свилајнац	1	56	1895 — 65
Свега 12 повер.		250 задругара	453

Округ нишки

Непосредно	—	3	
Ниш	11	217	1900 — 223
Алексинац	1	62	1900 — 78
Прћиловица	1	9	1896 — 22
Сврљиг	1	28	1910 — 28
Соко Бања	1	14	1900 — 20
Свега 15 повер.		333 задругара	371

Округ пиротски

Непосредно	—	1	
Пирот	2	70	1898 — 227
Бела Паланка	1	5	1896 — 34
Вел. Боњинце	1	4	1907 — 7
Суково	1	8	1910 — 8
Темска	1	5	1904 — 8
Свега 6 повер.		93 задругара	284

Округ подрински

Непосредно	—	2	
Шабач	3	143	1900 — 174
Богатић	1	22	1900 — 61
Варна	1	5	1904 — 7
Дреновац	1	5	1909 — 7
Завлака	1	6	1910 — 6
Крупањ	1	3	1897 — 45
Лозница	1	19	1893 — 66
Љубовија	1	15	1899 — 30
Меховине	1	17	1910 — 17
Табановић	1	6	1901 — 9
Свега 12 повер.		243 задругара	422

Округ пожаревачки

Непосредно	—	10	
Пожаревац	5	165	1902 — 199
Божевац	1	5	1907 — 7
Вел. Градиште	1	46	1899 — 89
Вел. Лаоле	1	10	1904 — 16
Вел. Село	1	8	1909 — 10
Голубац	2	17	1909 — 41
Жабари	1	13	1900 — 90
Жагубица	1	2	1896 — 24
Кличевац	1	8	1910 — 8
Лучица	1	7	1907 — 11
Петровац	1	4	1902 — 104
Породин	1	9	1909 — 12
Црљенац	1	15	1910 — 15
Свега 18 повер.		319 задругара	626

Округ руднички

Непосредно	—	1	
Гор. Милановац	1	42	1907 — 86
Белановица	1	5	1904 — 8
Катрга	1	3	1910 — 3
Прањани	1	7	1910 — 7
Свега 4 повер.		58 задругара	104

Округ смедеревски

Непосредно	—	6	
Смедерево	3	38	1905 — 101
Вел. Крсна	1	5	1899 — 13
Друговац	1	13	1810 — 13
Марковац	1	9	1909 — 12
Паланка	1	24	1899 — 52
Сараорци	1	10	1908 — 11
Свега 8 повер.		105 задругара	202

Округ тимочки

Непосредно	—	2	
Зајечар	6	104	1900 — 158
Бор	1	7	1906 — 14
Вражогрнац	1	3	1904 — 5
Злот	1	13	1910 — 13
Књажевац	3	110	1898 — 130
Краљево Село	1	13	1908 — 17
Свега 13 повер.			252 задругара
			337

Округ топлички

Прокупље	2	57	1896 — 83
Бакус	1	2	1907 — 9
Житни Поток	1	6	1910 — 6
Куршумлија	2	17	1910 — 17
Свега 6 повер.			82 задругара
			115

Округ ужички

Непосредно	—	1	
Ужице	3	85	1902 — 125
Бајина Башта	1	10	1900 — 41
Пожега	1	14	1901 — 34
Свега 5 повер.			110 задругара
			200

Округ чачански

Чачак	2	65	1908 — 98
Гуча	1	22	1899 — 65
Ивањица	2	20	1910 — 20
Јежевица	1	3	1910 — 3
Краљево	3	83	1894 — 113
Лозница	1	2	1908 — 5
Рашка	1	40	1908 — 48
Свега 11 повер.			235 задругара
			352

Свега у Србији 216 повереника у 115 места са 4362 задругара у XIX колу и 647 живих добротвора свега 5009 задругара, који су своје улоге уплатили, док би, према највећем броју задругара разних кола само у по-бројаним местима, Краљевина Србија могла да да Српској Књижевној Задрузи 7172 задругара.

Б. Иностранство.

1. Црна Гора

Непосредно	—	10	
Бар	1	2	1897 — 15
Вуковци	1	2	1910 — 2
Никшић	1	36	1910 — 36
Подгорица	1	21	1910 — 21
Цетиње	2	27	1892 — 119
Улцињ	1	3	1907 — 11
Свега 7 повер.			101 задругара
			204

2. Банат

Непосредно	—	18	
Арач	1	11	1896 — 17
Баваниште	1	11	1906 — 16
Бела Црква	1	13	1905 — 17
Вел. Бечкерек	1	23	1892 — 40
Вел. Кикинда	1	24	1892 — 93
Вел. Средиште	1	7	1910 — 7
Вршац	1	45	1893 — 98
Долово	1	15	1910 — 15
Јарковац	1	3	1910 — 3
Карлово	1	7	1910 — 7
Кусић	1	8	1907 — 11
Меленци	1	19	1910 — 19
Мокрин	1	10	1910 — 10
Панчево	1	71	1910 — 71

Перлез	1	22	1910 — 22
Сефкерин	1	4	1907 — 5
Срп. Кретур	1	7	1910 — 7
Срп. Чанад	1	23	1910 — 23
Темеш-Павлиш	1	9	1910 — 9
Темишвар	1	10	1905 — 16
Томашевац	1	5	1909 — 10
Уљма	1	13	1910 — 13
Црепаја	1	10	1908 — 20
Чента	1	6	1906 — 7

Свега 24 повер. 394 задругара 556

3. Бачка

Непосредно	—	8	
Ада	1	14	1910 — 14
Баја	1	6	1909 — 8
Бач-Ђурђево	1	4	1910 — 4
Бач-Товарош	1	9	1910 — 9
Госпођинце	1	5	1910 — 5
Доњи Ковиљ	1	13	1898 — 22
Жабал	1	14	1910 — 14
Мохол	1	10	1910 — 10
Нови Сад	2	154	1892 — 352
Паланка	1	4	1910 — 4
Сантово	1	5	1910 — 5
Сомбор	2	60	1910 — 60
Србобран	1	17	1892 — 52
Ст. Бечеј	1	15	1892 — 32
Ст. Врбас	1	3	1908 — 4
Ст. Футог	1	13	1900 — 16
Суботица	1	13	1894 — 20
Чуруг	1	8	1909 — 12

Свега 20 повер. 375 задругара 643

4. Остала Угарска

Непосредно	—	1	
Будим-Пешта	1	4	1898 — 46
Качфала	1	6	1910 — 6
Сент-Андрија	1	13	1910 — 13

Свега 3 повер. 24 задругара 65

5. Срем

Непосредно	—	23	
Беочин	1	3	1910 — 3
Вел. Радинци	1	15	1909 — 16
Винковци	1	14	1897 — 24
Вогањ	1	5	1907 — 7
Вуковар	1	46	1903 — 56
Земун	2	83	1910 — 83
Инђија	1	7	1897 — 12
Ириг	2	53	1892 — 69
Каменица	1	10	1904 — 19
Карловци	3	109	1904 — 182
Кленак	1	5	1894 — 53
Крчедин	1	5	1905 — 10
Манђелос	1	7	1909 — 8
Марадик	1	13	1909 — 15
Митровица	1	79	1892 — 121
Моровић	1	5	1910 — 5
Нови Сланкамен	1	4	1908 — 8
Раковац	1	4	1910 — 4
Рума	1	48	1892 — 73
Ст. Пазова	1	32	1892 — 64
Черевих	1	11	1910 — 11
Чортановци	1	10	1910 — 10
Шид	1	40	1910 — 40

Свега 27 повер. 631 задругар 893

6. Славонија

Непосредно	—	7	
Борова	1	4	1897 — 7

Брод	1	12	1898 — 17
Вел. Бастаји	1	2	1903 — 7
Даљ	2	18	1910 — 18
Дарувар	1	17	1910 — 17
Јасеновац	1	40	1909 — 45
Нова Градишка	1	20	1892 — 29
Окучани	1	10	1899 — 12
Осек	2	79	1910 — 79
Пакрац	1	22	1906 — 78
Пожега	1	17	1910 — 17
Свега 13 повер.		248	задругара 326

7. Хрватска

Непосредно	—	9	
Бакар	1	3	1907 — 8
Беловар	1	13	1893 — 30
Вараждин	1	12	1896 — 25
Гарешница	1	3	1903 — 6
Глина	1	26	1910 — 26
Госпић	1	17	1892 — 37
Грачац	1	18	1910 — 18
Грубишино Поље	1	4	1910 — 4
Доњи Лапац	1	11	1898 — 21
Загреб	4	65	1892 — 217
Зрмања	1	5	1910 — 5
Карловац	1	28	1897 — 45
Кореница	1	27	1909 — 35
Курузари	1	16	1910 — 16
Огулин	1	10	1894 — 15
Оточац	1	15	1908 — 26
Петриња	1	40	1899 — 56
Ријека	1	27	1910 — 27
Слушница	1	16	1910 — 16
Тушиловић	1	3	1910 — 3
Свега 23 повер.		368	задругара 636

8. Далмација

Непосредно	—	6	
Арбанаси	1	42	1910 — 42
Бенковац	1	11	1909 — 16
Будва	1	14	1893 — 35
Врлика	1	25	1910 — 25
Дрниш	1	8	1909 — 19
Дубровник	1	62	1893 — 124
Ђеврске	1	11	1897 — 17
Задар	1	35	1902 — 52
Имотски	1	10	1907 — 16
Кистање	1	12	1894 — 15
Книн	2	55	1903 — 65
Корчула	1	8	1910 — 8
Котор	1	23	1892 — 56
Макарска	1	5	1910 — 5
Обровац	1	12	1909 — 17
Пераст	1	11	1910 — 11
Рисан	1	25	1910 — 25
Спљет	1	64	1910 — 64
Херцег-Нови	1	65	1910 — 65
Шибеник	1	18	1897 — 26
Свега 21 повер.		522	задругара 703

9. Босна са Херцеговином

Непосредно	—	18	
Автовац	1	4	1910 — 4
Бањалука	3	52	1910 — 52
Бијељина	1	27	1910 — 27
Бихаћ	1	11	1898 — 20
Бос. Градишка	1	30	1909 — 33

Бос. Дубица	1	14	1910 — 14
Бос. Нови	1	8	1910 — 8
Бос. Шамац	1	18	1910 — 18
Брчко	1	27	1900 — 40
Бугојно	1	15	1910 — 15
Бусовача	1	4	1909 — 8
Варшар-Вакуф	1	11	1910 — 11
Вишеград	1	10	1910 — 10
Гор. Жабар	1	3	1910 — 3
Градачац	1	10	1910 — 10
Дервента	1	6	1910 — 6
Добој	1	20	1908 — 24
Зворник	1	5	1896 — 10
Жупањац	1	5	1900 — 7
Коњиц	1	4	1900 — 9
Котор-Варош	1	3	1909 — 6
Крупа	1	20	1910 — 20
Лијевно	1	12	1909 — 14
Мостар	1	101	1910 — 101
Невесиње	1	13	1910 — 13
Прибој	1	6	1910 — 6
Приједор	1	15	1910 — 15
Прњавор	1	11	1910 — 11
Сарајево	2	105	1910 — 105
Сребрница	1	6	1910 — 6
Столац	1	31	1910 — 31
Тешањ	1	5	1899 — 18
Томина	1	14	1910 — 14
Требиње	2	36	1910 — 36
Тузла	1	66	1910 — 66
Фоча	1	17	1910 — 17
Чађавица	1	5	1910 — 5
Свега 41 повер.		768	задругара 813

10. Остале земље

Непосредно	—	7	
Беч	1	6	1892 — 106
Битољ	1	22	1909 — 63
Њујорк	1	8	1910 — 8
Праг	1	11	1909 — 15
Сан-Франциско	1	17	1910 — 17
Скопље	1	36	1902 — 115
Трст	2	21	1908 — 27
Фресно (Калиф.)	1	1	1910 — 1
Цариград	1	4	1908 — 10
Свега 10 повер.		133	задругара 362

Свега у иностранству 189 повереника у 171 место са 3564 задругара у XIX колу и 304 жива добротвора — свега 3868 задругара, који су своје улоге уплатили док би, према највећем броју задругара разних кола само у побројаним местима, могло да буде 5505 задругара.

Према овоме Задруга је у 1910. години (XIX коло књига) имала 405 повереника у 286 места са 7926 чланова (оснивача и улагача) и још 951 живи добротвор — свега 8877 задругара, а могло би врло лако да буде близу 13.000 задругара, када би се уписници ранијих кола стално уписивали и за даља кола.

Пријатељи Српске Књижевне Задруге и њеног напредовања видеће из горњег прегледа у којим местима немамо повереника, а међутим треба да их у њима имамо, као и она места која би требало да даду много већи број задругара него што је то у овој години. И у једном и у другом случају молимо све пријатеље Српске Књижевне Задруге у име њеног напретка, да нам помогну да у свима тим местима добијемо вредне и подесне људе за поверенике. Свакој и најмањој пажњи у овом смислу бићемо веома захвални.

Именик добротвора Српске Књижевне Задруге.

I. Именик преминулих добротвора.

Уписали се 1892. године.

1. Генерал Коста Протић, краљевски намесник — Београд 150 д.
2. Милош В. Валожић, књижар — Београд 150 "
3. Јован Ристић, краљевски намесник у пензији — Београд 150 "
4. Архимандрит Нићифор Дучић, академик — Београд 150 "
5. Др. Лазар Ђ. Докић, председник Државнога Савета — Београд 150 "
6. Александар I, Краљ Србије — Београд 2000 "
7. Генерал Јован Мишковић, министар војни у пензији — Београд 150 "
8. Драгутин Плајел, директор реалке у пензији — Београд 150 "
9. Јосиф Чечелски, апотекар — Пожаревац 150 "
10. Др. Љубомир Радивојевић — Каменица 150 к.
11. Хаџи Сава Косановић, сарајевски митрополит у оставци — Улцињ 150 "
12. Др. Тоша Недељковић, адвокат — Земун 150 "
13. Др. Илија Вучетић, адвокат — Нови Сад 150 "
14. „Немања“, ложа слободних зидара - Ниш 150 д.
15. Ђорђе Симеуновић — Шид 150 к.
16. Нико Бошковић — Дубровник 150 "
17. Илија Маргетић, министар у пензији — Београд 150 д.
18. Милан Милићевић, члан Државнога Савета у пензији — Београд 150 "
19. Владислав Алин, трговац — Земун 150 к.

Уписали се 1893. године.

20. Јово Шорак Ђедо, српски православни протопоп — Ријека 150 к.
21. Петар Николић, трговац — Загреб 150 "
22. Марија удова Алексијевић — Србобран 150 "
23. Др. Валтазар Богишић, профес. и пређе црногорски министар правде — Париз 150 "
24. Архиепископ карловачки Георгије Бранковић — Срем. Карловци 150 "
25. Франц Енгелхарт, коричар — Београд 150 д.
26. Васа Мијатовић, гостионичар - Београд 150 "
27. Константин Вучковић, трговац — Спљет 150 к.

Уписали се 1895. године.

28. Спасоје Стефановић, трговац — Београд 150 д.
29. Крстомир Петровић, економ — Јездин (окр. чачански) 150 "

Уписали се 1896. године.

30. Љубомир Ђ. Марковић, уписао га отац г. Ђурађ Марковић трговац - Обреновац 150 "
31. Др. Милан Јовановић, професор Војне Академије — Београд 150 "
32. Јован Ђорђевић, професор Вел. Школе у пензији — Београд 150 "
33. Пера П. Ђорђевић, члан Државнога Савета — Београд 150 "
34. Димитрије Стаменковић, трг. — Београд 150 "

35. Светозар Стаменковић, трг. — Београд 150 д.
36. Драгутин Бранковић, инж. п.поручник уписао га отац г. Стојан Бранковић, инж. пуковник — Ниш 150 "
37. Архимандрит Кирил, ректор Богословије у пензији — Београд 150 "
38. Младен П. Стојићевић, трг. — Београд 150 "
39. Михаило Јовичић, трговац — Београд 150 "
40. Дамњан Спасић, предузимач, уписала га супруга г-ђа Живка — Београд 150 "
41. Димитрије Крсмановић, трг. — Београд 150 "
42. Др. Ђорђе С. Ђорђевић, професор — Београд 150 "
43. Коста С. Таушановић, управник Извозне Банке — Београд 150 "
44. Никола Манојловић - Рајко, свештеник — Слатина 150 к.
45. Филип Павловић, трговац — Шабац 150 д.
46. Јован Ђермановић — Бос. Градишка 150 к.

Уписали се 1897. године.

47. Г. Милан Николић, чиновник Српске Банке — Загреб 150 к.
48. Регина Јелишева, учитељ. — Београд 150 д.
49. Герман Опачић, епископ новосадски-бачки — Нови Сад 150 к.
50. Ранко Д. Милутиновић, правник, уписао га отац г. Димитрије Милутиновић, трговац — Жабари 150 д.
51. Др. Јован Јовановић-Змај, књижевник — Каменица 150 "
52. Јулије Бубановић, велики жупан у миру — Загреб 150 к.

Уписали се 1898. године.

53. Милутин Гарашанин, изванредни посланик и опуномоћени министар у Паризу, уписала га Српска Краљевска Академија — Београд 150 д.
54. Серафим Перовић, митропол. — Мостар 150 к
55. Милева Н. Терзибашићка, рођ. Месаровић — Београд 150 д.
56. Рака Миленковић, приватије, уписала га супруга г-ђа Милица — Београд 150 "
57. Сима В. Симић, члан Касационог Суда, уписала га сестра г-ђа Магдалена С. Павловића — Београд 150 "
58. Аца Миловановић, пређ. главни цариник — Београд 150 "
59. Милош Ж. Петровић, главни благајник Управе Државних Монопола у пензији — Београд 150 "

Уписали се 1899. године.

60. Њег. Високопреосвештенство Архиепископ Србије и Митрополит Инокентије — Београд 150 "
61. Окица Глушчевић, новинар, уписали га другови — Београд 150 "

62. Рудолф Бане, апотекар у Пожаревцу, уписала га сестра г-ђца Зорка Т. Модунова — Београд 150 д.
63. Петар Кузмановић, срески писар — Пожаревац 150 „
64. Стеван Сремац, професор — Београд 150 „
65. Др. Михаило Цвијетић, лек. — Београд 150 „
66. Живан Д. Јовановић, пешадиски капетан I класе у Крушевцу, уписао га брат г. Јован, књиговођа Министарства Народне Привреде — Београд 150 „
67. Емилија удова Ђорђа Савића — Сегедин 150 к.

Уписали се 1900. године.

68. Ђорђе Аћимовић, трговац — Београд 150 д.
69. Драгомир Вучковић, пуковник, министар војни и пређ. командант дринске дивизије, уписали га официри дринске дивизије — Београд 150 „
70. Милан Бранковић, трговац — Београд 150 „
71. Петар Милошевић, капетан — Зајечар 150 „
72. Милован Т. Јанковић, председник Главне Контроле у пензији, уписала га супруга г-ђа Анка — Београд 150 „
73. Ђорђе Стефановић, коричар — Београд 150 „
74. Бранко Васиљевић, пуковник, уписао га г. Љубомир Н. Христић, пуковник — Београд 150 „
75. Димитрије Чохаџић, првенче г-ђе Наталије и г. Ђорђа С. Чохаџића, секретара суда — Београд 150 „
76. Раломир А. Тијанић, члан Апелационог Суда, уписала га супруга г-ђа Христина — Београд 150 „
77. Стеван Димитријевић, учитељ у Великом Орашју, уписала га супруга г-ђа Љубица — Београд 150 „
78. Милан Ф. Петровић, поручник, - Београд 150 „
79. Дионисије, рашко-призренски митрополит — Призрен 150 „
80. Светозар Михаиловић, свештеник у Обреновцу, уписала га општина обреновачка — Београд 150 „
81. Др. Влада А. Ђорђевић, лекар, уписали га најближи другови и пријатељи — Београд 150 „
82. Велимир Кундовић, пређашњи министар, уписао га брат г. Чедомир, трговац — Лозница 150 „
83. Михаило Димитријевић, мајор, уписали га другови г.г. официри XV пука „Стевана Синђелића“ — Зајечар 150 „
84. Глигорије Живковић, митрополит — Доња Тузла 150 к.
85. Никола Плајел, техничар, уписао га отац г. Драгутин, директор реалке у пензији — Београд 150 „
86. Ерза Ј. Леви, мењач — Београд 150 „

Уписали се 1901. године.

87. Јован П. Вељановић, ученик VI разреда гимназије, уписао га зет г. Радомир Матић, трговац — Обреновац 150 „
88. Јаков Дав. Јеушуа, трговац — Шабац 150 „
89. Филип Христић, министар у пензији — Београд 150 „

90. Анка Марковићка, уписао је син Драгутин Марковић — Београд 150 д.
91. Милутин и Александар, браћа Јоцићи уписао их брат г. Светислав, секретар суда — Смедерево 150 „
92. Милан I, Краљ Србије, уписала га општина у Јагодини 150 „
93. Ангелина Марићка, уписала је г-ђа Анка Ракићка и син г. Милан Ракић — Београд 150 „
94. Милан I, Краљ Србије, уписала га општина у Вел. Градишту 150 „
65. Станоје Ђорђевић, трг. — Жагубица 150 „
96. „Сватовац“ друштво за удадбу и женидбу — Параћин 150 „
97. Јоца Јовановић, чиновник, и супруга му Ленка, уписала их сестра г-ђа Персила Јовановићева, учитељица у пензији — С. Митровица 150 к.
98. Јован Дамњановић, пуковник, уписали га другови, питомци VIII класе Војне Академије — Београд 150 д.
99. Моша Д. Адкалај, заступник рабинера уписао га син г. др. Давид Алкалај, адвокат — Београд 150 „
100. Константин Алексић, официр уписала га супруга г-ђа Милка Гргурова-Алексић — Београд 150 „
101. Др. Милутин Поповић, лекар, уписала га супруга г-ђа Анка са децом - Београд 150 „
102. Михаило Ст. Јевтовић, ученик VIII разреда гимназије, уписали га родитељи г-ђа Љубица и г. Стеван, златар — Београд 150 „
103. Бела Вебер, коричар — Београд 150 „
104. Наца Д. Пурића, уписала је баба г-ђа Наталија Богдановићка — Параћин 150 „
105. Милан Плајел, ђак, уписао га отац г. Драгутин, дир. реал. у пен. — Београд 150 „

Уписали се 1902. године.

106. Светолик П. Ранковић, професор, уписала га супруга г-ђа Боса — Београд 150 „
107. Милан I, Краљ Србије, уписала га општина у Варварину 150 „
108. Коста Таушановић, управник Извозне Банке, уписао га одбор Чачанске Задруге 150 „
109. Божидар Ђ. Урошевић, меденичар, уписао га отац г. Ђока, трговац — Аранђеловац 150 „
110. Влад. Атанацковић, трговац — Ваљево 150 „
111. Стеван Д. Поповић, државни саветник на расположењу, уписала га Врачарска Штедионица — Београд 150 „
112. Крста В. Патроногић, трг. — Призрен 150 „
113. Ката Макс. Николића из Чачка, уписала је кћи г-ђа Љубица Ст. Миловановића — Београд 150 „
114. Влада Ивановић, свештеник — Нересница 150 „
115. Јован пл. Новић, умировљени капетан — Каменица (Срем) 150 к.
116. Коча Р. Паранос, трговац — Шабац 150 д.
117. Љубомир Плајел, ђак, уписао га отац г. Драгутин, директор реалке у пензији — Београд 150 „

118. Јелесије Обрадовић, трговац из Ваљева уписао га син г. Љубомир, тргов. — Миличаница 150 д.

Уписали се 1903. године.

119. Шпиро Гојковић, велепоседник — Нови 150 к.
 120. Павле Н. Митић, сврш. медецинар, у-
 писала га браћа г.г. Михаило, Таса и
 Мирко, трговци — Шабац 150 д.
 121. Даринка Живковићева, уписале је се-
 стре г-ђа Софија Ловчевићка и г-ца
 Лепосава Живковићева, учитељ. с тим
 да се књиге шаљу женској учитељ-
 ској школи — Београд 150 „
 122. Стана Макс. Живчевића из Милошев-
 ца, уписао је син г. Светозар, судија
 — Пирот 150 „
 123. Глигорије Степанович Шчербина, ру-
 ски конзул у Митровици, уписао га
 народ ср. подгорског, окр. ваљевског 150 „
 124. Станислав Антонијевић, инж. поруч-
 ник, уписали га теча и тетка г. Сто-
 јан и Марија Бошковић, рентијери . 150 „
 125. Неранца Антоновићка — Краљево . . 150 „
 126. Зорка Св. Димитријевића, уписао је
 супруг г. Светозар Димитријевић, бла-
 гајник Управе Фондова 150 „
 127. Коста Костић, трговац, уписао га брат
 г. Васа, чиновник Београдске Задруге 150 „
 128. Глигорије Степанович Шчербина, ру-
 ски конзул у Митровици, уписало га
 грађанство града Призрена 150 „
 129. Симо Матавуљ, књижевник — Београд 150 „

Уписали се 1904. године.

130. Петар Перић, тежак из Баранде, упи-
 сао га В. П. Нићифор Перић, митро-
 полит рашко-призренски 300 „
 131. Коста С. Николић-Крчинац, трговац,
 — Јагодина, завештање 150 „
 132. Лазар Т. Влајић, професор — Београд 150 „
 133. Михаило Стевановић, судија Касацио-
 ного Суда, уписали га неколико јав-
 них правозаступника — Београд . . 150 „
 134. Јанаћко М. Јанковић, винар. трговац
 — Београд 150 „
 135. Ђуро Матановић, члан суда — Цетиње 150 „
 136. Светолик И. Николић, арт. наредник
 — Крагујевац 150 „

Уписали се 1905. године.

137. Душан Теодоровић, апотекар у Кра-
 љеву, уписала га супруга г-ђа Драга 150 „
 138. Петар Селић, члан Касационог Суда у
 пензији, уписала га сестра г-ђа Јуца
 К. Штерићка у Смедереву 1000 „
 139. Богосав Спасојевић, трговац — Уб,
 уписала га супруга г-ђа Вујана . . . 150 „

Уписали се 1906. године.

140. Никола Петровић, приватије — Загреб 150 к.
 141. Лепосава Паја Ерфи — Смедерево у-
 писала је сестра г-ђа Даринка Лазе
 Миловановића, чиновн. Савске Банке 150 д.

Уписали се 1907. године.

142. Ђорђе Лилер, кројач из Београда, у-
 писао га син г. Хенрик Лилер, про-
 фесор Војне Академије 150 д.
 143. Стеван Петровић, почасни мајор из
 Крагујевца, уписао га зет г. Хенрик
 Лилер, професор Војне Академије . 150 „
 144. Емил Деметровић, шеф преводне пи-
 сарне Земаљске Владе — Загреб . . 150 „
 145. Стеван Ивановић, кафеџ. — Београд 150 „
 146. Јован П. Јовановић, трг. — Београд 150 „
 147. Кузман Павловић. трговац из Смеде-
 рева, уписао га син г. Никола К. Пав-
 ловић, трговац 150 „
 148. Михаило Росић, сикретар мин. финан-
 сија у пензији из Београда, уписали
 га супруга г-ђа Катарина и синови
 г.г. Војислав и Владислав Росић с тим
 да се књиге шаљу „Друштву Св. Ја-
 нићија Девичког“ у Вучитрну 150 „
 149. Борислав П. Нинић, пеш. поручник из
 Београда, уписале га сестре г-ђа Боса
 Ј. Јовановићка, учитељица у пензији,
 г-ђица Вукосава и брат г. Витомир П.
 Нинић, учитељи 150 „

Уписали се 1909. године.

150. Станко П. Станковић, економ из Лип-
 ничкога Шора код Лознице, уписали
 га мати Ивана и брат Светозар . . 150 „
 151. Ана К. Николајевића — Кладово, упи-
 сао је син г. Дим. К. Николајевић, тр-
 говац у Београду 150 „
 152. Димитрије К. Николајевић, трговац —
 Београд с тим да се књиге шаљу осн.
 школи у Кладову 150 „
 153. Коштаћ Николајевић, трговац — Кла-
 дово, уписао га син г. Димитрије К.
 Николајевић, трговац у Београду . . 150 „
 154. Софија Д. К. Николајевић, уписао је
 муж г. Димитрије К. Николајевић, тр-
 говац у Београду 150 „
 155. Димитрије Ристић, баштован у Бео-
 граду, уписала га супруга Марија Д.
 Ристића и кћи Катарина Г. Николића,
 учитељица у пензији 150 „

Уписали се 1910. године.

156. Немања Л. Лазаревић, судски писар
 у Јагодини, уписале га сеетре Јелена
 и Даница Петровићеве 150 „
 157. Петар Перић, трговац — Пожаревац,
 уписала га браћа Риста и Светозар,
 трговци у Пожаревцу 150 „

Добротвор по чл. 8. последња алинеја.

1. Петар Суботић, протојереј и председ-
 ник духовног суда — Ниш, с тим да
 се књиге шаљу основ. школи у Рама-
 ћи (срез гружански) 50 „

Добротвори по чл. 9. Правила.

1. Ђорђе В. Димитријевић, трговац — По-
 жаревац 200 „
 2. Степо Трипковић, прота — Сарајево 200 к.

3. Милован Ђ. Глишић, помоћник библиотекара Нар. Библиотеке — Београд 200 д.
4. Миодраг, Роксанда и Катарина В. Стојановића, уписао их отац Васа П. Стојановић, управник поште у Књажевцу 200 д.
5. Чедомиљ Р. Михаиловић, трговац — Велико Градиште 200 „
6. Никола К. З. Поповић, јувелир - Београд 200 „
7. Стеван Ђ. Танасковић, трг. — Београд 200 „
8. Анта Боди, адвокат — Београд . . . 200 „
9. Петар К. Божиновић, трг. — Пирот . 200 „
10. Пера Х. Видановић, кројач — Пирот 200 „

Добротвори по зборској одлуци.

(члан 17. Правила)

1. Антоније Пантовић, минист. — Београд, (1897).
2. Павле М. Поповић, профес. — Цетиње. (1897).

3. Паја Марковић — Адамов, професор — Срем. Карловци. (1897).
4. Сава Бјелановић, уредник Српскога Гласа — Задар. (1897).
5. Вељко Константиновић, учитељ — Панчево (1898).
6. Стеван Страјинић, тајник срп. прав. црквене општине — Осек. (1898).
7. Владимир Ђорђевић, окружни економ — Ниш. (1899).
8. Стеван Благојевић, благајник шпедионице — Шид. (1899).
9. Јован Вучанов, учитељ — Срем. Митровица. (1902).
10. Јован Молнар, књиџар — Ваљево. (1903).
11. Васа Н. Петровић, професор — Београд (1904).

II. Именик живих добротвора.

I.

Добротвори који су уплатили цео улог:

Уписали се 1892. године.

1. Г. Андра Николић, министар просвете и црквених послова — Београд 150 д.
2. Г-ђа Мица Косте Протића — Београд . . . 150 „
3. Г. Сава М. Новаковић, трговац — Беч . . . 150 к.
4. Г. Филип Р. Вујић, члан кварта у пензији — Београд 150 д.
5. Г. Живојин П. Симић, директор у пензији — Београд 150 „
6. Г. др. Лаза Илић, окр. лекар — Зајечар . . . 150 „
7. Г. Милутин Ј. Марковић, члан Касационога Суда — Београд 150 „
8. Главни школски одбор — Београд 150 „
9. Његово Височанство Књаз наследник Црне Горе, Данило 200 „
10. Г. др. Владан Ђорђевић, председник Министарскога Савета у пензији — Београд . . . 150 „
11. Г. Вељко Ђ. Рајковић, председник првостепеног суда у пензији — Београд 150 „
12. Његово Преосвештенство Епископ Жички Господин Сава — Чачак 150 „
13. Г. г. Књежевић и Радовановић, трговци — Краљево 150 „
14. Г. Сава Ж. Обрадовић, трговац — Вел. Градиште 150 „
15. Г. г. Јевта М. Павловић и Компанија, трговци — Београд 150 „
16. Срез Јадрански Округа Подринскога 150 „
17. Срез Ресавски Округа Моравскога 150 „
18. Ђенерал г. Сава Грујић, председник Државнога Савета — Београд 150 „
19. Срез Јасенички Округа Смедеревскога . . . 150 „
20. Г. г. Браћа Милићи, трговци — Босанска Градишка 150 к.
21. Г. Никола П, Пашић, председник Министарскога Савета 150 д.
22. Сима Р. Обрадовић, трговац — Београд . . . 150 „
23. Драгомир Петра Арамбашића, — Београд . . 150 „
24. Г. др. Мика Кондораш, велепоседник — Нови Сад 150 к.

25. Г. Мирослав Спајић, трговац — Митровица 150 к.
26. Г. Илија П. Радовић, трговац — Крагујевац 150 д.
27. Г. др. Михаило П. Вујић, изванредни посланик и опуномоћени министар — Рим 150 „
28. Задруга за штедњу и кредит — Ириг 150 к.
29. Г. др. Веса Николајевић, одветник — Ириг 150 „
30. Главни Одбор Учитељског Удружења — Београд 150 д.
31. Г. др. Коста Николић, апотекар — Београд 150 „
32. Г. Милан Петровић, велетрџац — Стара Пазова (Срем) 150 к.
33. Г. Стеван Тубић, чиновник Српске Банке — Загреб 150 „
34. Г. др. Иван Лазаревић, секретар санитета — Београд 150 д.
35. Г. Јово Петровић-Лучин — Дубровник . . . 150 к.
36. Женска школа Божа Бошковића — Дубровник, уписала је г-ђа Теодора Бошковић . . . 150 „
37. Српска православна цркв. општина — Осек 150 „
38. Г. др. Ђорђе Красојевић, адвокат — Срем. Карловци 150 „
39. Г. Свегозар Адамовић, трговац — Беч . . . 150 „
40. Г-ђа Јелена Јањић, рођ. Поповић — Темеш Ковин, уписао је отац Арса Поповић, трговац — Вел. Бечкерек 150 „
41. Г. Самуило Минх, индустријалац — Београд 150 „

Уписали се 1893. године.

42. Г. Петар Веселиновић, управник Народне Задруге — Срем. Карловци 150 к.
43. Сремско-Карловачка Задруга за помагање и штедњу 150 „
44. Г. Лазар Дунђерски, велетрџац и економ — Нови Сад 150 „
45. Г. Коста В. Недељковић, трговац — Београд 150 д.
46. Г. Владимир Матијевић, трговац — Загреб 150 к.
47. Лаза Лаћевић, трговац — Загреб. 150 „
48. Г. др. Светислав Шумановић, адв. — Загреб 150 „
49. Г. др. Богдан Медаковић, адвокат — Загреб 150 „
50. Г. Васо Петрачић, градски подначелник — Љубљана 150 „
51. Г. Перо Дрљача, трговац — Босански Нови 150 „

52. Г. Каменко Ј. Јовановић, књиџар — Панчево	150 к.
53. Г. Стеван Поповић-Вацки, нар. заступник на Хрватско-Славонском Сабору — Товарник	150 "
54. „Зора“, друштво Срба ђака — Беч	150 "
55. Г-ђа Зорка пл. Бајић — Беч	150 "
56. Г. Ђорђе Ковачевић, трговац — Босанска Градишка	150 "
57. Г. Лаза Гавански, велепоседник — Србобран	150 "
58. Београдска Задруга за помагање и штедњу	150 д.
59. Г. Ристо И. Иванишевић, трговац — Мостар	150 к.
60. Књиџница Призренске Богословије, уписао је архимандрит Иларион Весић	150 д.
61. Г. Љубомир Јовановић, професор Универзитета — Београд	150 "
62. Г. Урош Благојевић, учитељ — Београд	150 "
63. Г. Урош Предић, сликар — Београд	150 "
64. Српска црквена општина — Србобран (Бачка)	150 к.
65. Г. Лука Ђеловић, трговац — Београд	150 д.
66. Г. г. Браћа Алатини, трговци — Солун	1000 "
67. Г. Јоца Ж. Јовановић, трговац — Београд	150 "
68. Г. Светозар Милосављевић, члан Државнога Савета — Београд	150 "
69. Срез Пчињски Округа Врањскога	150 "
70. Г. Лазар Д. Драгичевић — Панчево	150 к.
71. Г-ђа Милева Ристићка — Чачак	150 д.
72. Г. др. Давид Коњевић — Сомбор	150 к.
73. Г. г. Синови Димитрија Билића, трговци — Мостар	150 "
74. Г. Лазар Аничич, — Трст	150 "
75. Официрски Дом — Ниш	150 д.
76. Г. Михаило Павловић, трговац — Београд	150 "
77. Окружни Одбор Пожаревачки	150 "
78. Окружни Одбор Моравски	200 "
79. Окружни Одбор Крушевачки	150 "
80. Општина града Пожаревца	150 "
81. Окружни Одбор Врањски	150 "
82. Његово Преосвештенство Епископ Господин Мирон Николић — Пакрац	150 к.

Уписали се 1894. године.

83. Г. Коста Васић — Босанска Градишка	150 к.
84. Г. др. Никола Радивојевић, жупан у пензији — Загреб	150 "
85. Општина града Смедерева	150 "
86. Срез Подгорски Округа Ваљевскога	150 "
87. Г. Милан С. Мостић, адвокат — Београд	150 "
88. Г. Живан Живановић, члан Државнога Савета — Београд	150 "
89. Г. Јоца Ђуричић-Биорац, трговац — Рума	150 к.
90. Окружни Одбор Ваљевски	150 д.
91. „Слога“, богословско-књижевно друштво — Срем. Карловци	150 к.
92. Г. Глигорије Барусковић, професор у миру — Нови Сад	150 "
93. Окружни Одбор Подрински	150 д.
94. Окружни Одбор Тимочки	150 "
95. Г. Миша Анастасијевић, кр. јав. бележник — Винковци	150 к.
96. Г. Стеван Јевтовић, златар — Београд	150 д.
97. Г. Ђорђе Павловић, трговац — Београд	150 "
98. Г. Риста С. Поповић, трговац — Голубац	150 "
99. Г-ђа Јулка и г. Коста Миленковић, приватјери — Београд	150 "
100. Официрски Дом — Зајечар	150 "

Уписали се 1895. године.

101. Г. Филип Јовановић, трговац — Крушевац	150 "
102. Г. Милан Јанковић, трговац — Велики Поповић	150 "
103. Крушевачка Певачка Дружина	150 "
104. Храм Св. Апостола и Евангелиста Марка — Београд	150 "

105. Срез Лесковачки Округа Врањскога	150 "
106. Наставнице Више Женске Школе, школске 1895-6. године — Београд	150 "
107. Г. Љубомир Ковачевић, министар просвете и црквених послова у пензији — Београд	150 "
108. Г. Хенрик Лилер, директор гимназије — Београд	150 "
109. Ученице Више Женске Школе, школ. 1895-6 године — Београд	150 "
110. Г. Петар Петровић — Будва	150 к.
111. Официрски Дом — Београд	150 д.
112. Г. Стеван Крстић, трговац — Паланка	150 "
113. Г. Милан Капетановић, професор Вел. Школе у пензији — Београд	150 "
114. Г. Милутин К. Драгутиновић, професор — Београд	150 "

Уписали се 1896. године.

115. Војна Академија — Београд	150 "
116. Г. Никола Хаџи-Тома, трговац — Београд	150 "
117. Г. Коста Петровић, професор — Београд	150 "
118. Г. Димитрије Властари, банкар — Цариград	150 "
119. Г. Јоца Т. Радић — Суботица	150 к.
120. Врањска акционарска штедионица	150 д.
121. Г. Љубисав Петровић, инжињерски мајор — Крагујевац	150 "
122. Г. Васа Гавровић, великопродавац дувана — Чачак	150 "
123. Задруга Телеграфско-Поштанска — Београд	150 "
124. Г. Аџа М. Станојевић, штампар — Београд	159 "
125. Привилегована Народна Банка — Београд	150 "
126. Г. Марко Стојановић, адвокат — Београд	150 "
127. Г. Ђорђе Вајферт, индустријалац — Београд	150 "
128. Г. Димитрије С. Чохаџић, секретар посланства — Цариград	150 "
129. Г. Љубомир Крсмановић, трговац — Београд	150 "
130. Г. Димитрије Ђирковић, трговац — Београд	150 "
131. Г. Ђорђе М. Станојевић, професор Универзитета — Београд	150 "
132. Срез Пожешки Округа Ужичкога	150 "
133. Срез Ваљевски Округа Ваљевскога	150 "
134. Прва београдска гимназија — Београд	150 "
135. Срез Космајски Округа Београдскога	150 "
136. Учитељски Збор — Књажевац	150 "
137. Г. г. Браћа Ђорђе и др. Јован П. Панаотовић — Митровица (Срем)	150 "
138. Г. Јован Д. Јовановић, благајник Нар. Позоришта — Београд	150 "

Уписали се 1897. године.

139. Г. г. Спасоје Трајановић и Синови, трговци — Београд	150 "
140. Српска Банка — Загреб	150 к.
141. Његово Преосвештенство Архиепископ Београдски Господин Димитрије — Београд	150 д.
142. Г. Никола Д. Стефановић, члан Државнога Савета у пензији — Београд	150 "
143. Срез Крагујевачки Округа Крагујевачкога	150 "
144. Срез Јасенички Округа Смедеревскога	150 "
145. Г. Стојан Новаковић, председник Министарскога Савета на расположењу — Београд	150 "
146. Г. др. Милован Ђ. Миловановић, министар — Београд	150 "
147. Г-ца Савка Жељезовска, учитељица Више Женске Школе у пензији — Београд	150 "
148. Општина Града Шапца — Шабац	150 "
149. Г. Јово Тутта, трговац — Мостар	150 к.
150. Г. Јово Барако, трговац — Карловац	150 "
151. Г. Јулијана Бањанин — Карловац	150 "
152. Коло младих Срба — Будим-Пешта	150 "
153. Г. др. Милан Јовановић-Батут, професор Велике Школе у пензији — Београд	150 д.

Уписали се 1898. године.

154. Г. г. Браћа В. Павловићи, трговци — Крагујевац	150 д.
155. Основна школа — Смољинац (ср. пожаревачки)	150 "
156. Г-ђа Љубица др. Ник. Ј. Петровића — Београд	150 "
157. Г. г. Синови М. Докића, трговци — Мостар	150 к.
158. Г. Михо Пешко, трговац — Мостар	150 "
159. Г-ђа Персида Влад. Станковића, трговца — Београд	150 д.
160. Г. Љубомир Стојановић, министар просвете и црквених послова у пензији — Београд	150 "
161. Г-ђа Савка † др. Јована Суботића — Београд	150 "
162. Г. Павле Петровић, трговац — Аранђеловац	150 "
163. Г. Тихомир С. Ђокић, ђак — Аранђеловац	150 "

Уписали се 1899. године.

164. Г-ђа Полексија Л. К. Лазаревића — Београд	150 "
165. Г. др. Драгољуб М. Павловић, професор Универзитета — Београд	150 "
166. Г. др. Војислав С. Вељковић, пређ. министар — Београд	150 "
167. „Гусле“, српско певачко друштво — Мостар	150 к.
168. Г-ђа Јелена Јовановићева, учитељица у пензији — Београд	150 д.
169. Г. др. Радован Кошутић, доцент Универзитета — Београд	150 "
170. Г. Драгомир М. Јанковић, шеф Дворске Канцеларије — Београд	150 "
171. Српска Гимназија — Приштина; уписали је чланови управног и надзорног одбора Привилеговане Народне Банке Краљевине Сроије	150 "
172. Г. Лука Стефановић, трговац — Књажевац	150 "
173. Г. Вукосав Груберовић — Бања Лука	150 к.
174. Г. Јово Дабовић, трговац — Бања Лука	150 "
175. Г. Драгутин Гођевац, адвокат — Београд	150 д.
176. Г. др. Ђока Ј. Ђурић — Београд	150 "
177. Официрска читаоница — Пирот	150 "
178. Г. Милан И. С. Аврамовић, земљоделац — Дрмно (ср. пожаревачки)	150 "
179. Основна школа — Миоковци (ср. љубићски)	150 "
180. Наставници српских школа — Битољ	150 "
181. Г. Стеван Ј. Паранос, трговац — Шабац	150 "
182. Г. Ђока М. Јосимовић, свршени правник — Шабац	150 "
183. Г. Иван Павловић, кројач црквеног одела — Београд	150 "
184. Г. Глиша Ђукић, срески писар — Ражањ	150 "
185. Књижница окр. школ. надзорника — Чачак	150 "
186. Основна школа — Слатина (ср. трнавски)	150 "
187. Г. Драгољуб М. Божиновић, трг. — Књажевац	150 "
188. Српска школа — Брчка, уписао је г. Стев. Ковачевић, трговац	150 к.
189. Г-ђа Јулијана Мајски, рођ. Продановић — Сегедин	150 "

Уписали се 1900. године.

190. Основна школа — Мала Дренова (срез левачки)	150 д.
191. Основна школа — Обреновац	150 "
192. Београдска Трговачка Банка	150 "
193. Г. Милутин Милутиновић, трговац — Жабари	150 "
194. Синови пок. Радована Кандића, професора — Пожаревац	150 "
195. Г-ђца Бранислава кћи Нестора Манојловића — Београд	150 "
196. Основна школа — Трнавци (ср. жупски)	150 "
197. Г. Драгутин Мих. Милутиновић, учитељ — Вел. Плана (топло)	150 "
198. Књижница окр. школ. надзорника — Пирот	150 "

199. Г. Миленко Пешић, капетан — Неготин	150 д.
200. Основна школа — Куршумлија	150 "
201. Београдска Трговачка Штедионица — Београд	150 "
202. Г. Војислав Ракић, апот. помоћник — Параћин	150 "
203. Општина Града Београда — Београд	150 "
204. Гимназија — Ниш	150 "
205. Г. Ђорђе А. Генчић, министар у пензији — Београд	150 "
206. Г. Георгије Марјановић, архимандрит — Кувеждин (Банат)	150 к.
207. Словенски семинар Универзитета - Вратислава	150 "
208. Г-ђа Христина Н. Пејовићка, рођ. Поповићева, учитељица — Ниш	150 д.
209. Манастир Гомионица — Гомионица	150 "
210. Г. Манојло С. Торбица, трговац — Београд	150 "
211. Народна Библиотека — Ст. Бечеј	150 к.
212. Г. Љубиша Ђонић, фотограф — Београд	150 д.
213. Г. г. Ђорђе и Риста Јелачићи, трговци — Мостар	150 "
214. Г. Јован С. Јовановић, војни чиновник — Београд	150 "
215. „Растко“, дружина ђака богословије — Призрен	150 "
216. Г. Ђока Стефановић, трговац — Брчко	150 "
217. Г. Димитрије Ђукнић, свештеник — Калањевци (ср. качерски)	150 "
218. Г. Ђока С. Милосављевић, трговац — Земун	150 к.
219. Г. Љуба Јоксимовић, књиџар — Београд	150 д.
220. Г. г. Браћа Тодоровићи, трговци — Смедерево	150 "
221. Црква Заова — Батуша (ср. пожаревачки)	150 "
222. Г. Божидар Тасе Миловановића — Крагујевац	150 "
223. Г. М. С. Ивановић, гимназ. — Аранђеловац	150 "
224. Г. Јован Коловић Ерић — Сребрница (Босна)	150 к.
225. Г. Божидар Хр. Алексић, ђак Трг. Академије — Уб	150 д.
226. Г. Мита Благојевић, свештеник — Врело (ср. тамн. ваљев.)	150 "
227. Г. Душан Л. Ђокић, адвокат — Београд	150 "
228. Г. Чедомиљ А. Петровић, професор — Београд	150 "
229. Основна школа — Вел. Плана (ср. орашки)	150 "
230. Основна школа — Планиница (ср. бољев.)	150 "
231. Г. Стеван Карамата, управитељ одељка Срп. Банке — Б.-Пешта	150 к.
232. Манастир Добричево (Херцеговина)	150 "
233. Г. Тоша Петровић, трговац — Текија	150 "
234. Читаоница — Книн	150 "

Уписали се 1901. године.

235. Г. Младен Марковић, трговац — Топола	150 д.
236. Основна школа — Кусадак (ср. јасенички)	150 "
237. Основна школа — Јовац (ср. белички)	150 "
238. Збор учитељскога удружења у срезу моравскоме — Жабари	150 "
239. „Узданица“, дружина ђака учитељске школе — Јагодина	150 "
240. Г. Тома Јовановић, ђенералштабни пуковник у пензији — Београд	150 "
241. Г. Душан Јанковић, техничар — Нови Сад	150 к.
242. Г. др. Ђорђе Димовић, лечник — Загреб	150 "
243. Српска Народна Читаоница — Доња Тузла	150 "
244. Књижница гимназије — Чачак	150 д.
245. Г. Благоје Т. Недић, агент — Београд	150 "
246. Г. Михаило Срећковић, ђенерал — Београд	150 "
247. Г. Спасоје Јаковљевић, арт. мајор — Ниш	150 "
248. Г-ђца Јелисавета Николић — Земун	150 к.
249. Основна школа — Рековац (ср. левачки)	150 д.
250. Г. Саво Шантић — Мостар	150 "
251. Г-ђа Катарина Михаиловићка, рођ. А. Стојковићка — Јагодина	150 "
252. Г. Мата Јовановић, управник Управе Фонда у пензији — Београд	150 "

253. Г. Коста М. Ђурић, комисионар — Београд	150 д.
254. Г. Алекса Борисављевић, трговац — Прибој (новопазарски санџак)	150 к.
255. Г. Адолф Екерт, директор — Праг	150 "
256. Г. Марко Р. Марковић, учитељ — Бељина	150 "
257. Г. Коста Јовановић, трговац — Доња Тузла	150 "
258. Г. Лазо Р. Јовановић, трговац — Доња Тузла	150 "
259. Г. Ђорђо Јовановић, трговац — Доња Тузла	150 "
260. Г. Перо Стокановић, трговац — Доња Тузла	150 "
261. Г. Ђурђе Трифуновић, мајор у пензији — Београд	150 д.
262. Г. Милорад Н. Ђукановић, уч. — Жарково	150 "
263. Основна школа — Милошевац (ср. орашки)	150 "
264. Г-ђица Даница Мандићева, учитељица — Бешка (Срем)	150 к.
265. Г. Димитрије Ж. Стојаковић, порез. — Гуча	150 д.
266. Г. Нинко Милинковић, пешад. капетан I кл. — Београд	150 "
267. Г. Коста Добрић, ср. начелник — Прокупље	150 "
268. Основна школа — Вел. Крсна (ср. јасенички)	150 "
269. Г. Никола Поповић, порезник — Дервента	150 к.

Уписали се 1902. године.

270. „Момчило“, певачко друштво — Пирот	150 д.
271. Основна школа — Пољна (ср. левачки)	150 "
272. Г. Танасије С. Ристић, трговац — Београд	150 "
273. Г. Илија М. Добријевић, трговац — Книн	150 к.
274. Г. Раде Г. Петровић, трг. — Ст. Градишка	150 "
275. Г. Драгутин Д. Пећић, адвокат — Београд	150 д.
276. Г. Алекса С. Поповић, трговац — Голубац	150 "
277. Г. Танасије Тодоровић, инжињер — Београд	150 "
278. Г. Ђирило Т. Јанковић, учитељ — Мало Орашје (подунавски)	150 "
279. Г. Чета Мијатовић, изв. посланик и опуном. министар у пензији — Лондон	150 "
280. Ресавска штедионица — Свилајнац	150 "
281. Занатлијско Удружење — Ужице	150 "
282. Официрски дом Крушевац	150 "
283. Основна школа — Врмца (ср. бањски)	150 "
284. Г. Драгољуб И. Јаковљевић, гимназист — Пожаревац	150 "
285. Г. др. Живко Михаиловић, лекар — Крушевац	150 "
286. Г. Светозар Д. Видаковић, професор у пензији — Београд	150 "
287. Г. Михајло Т. Банковић, ђак — Београд	150 "
288. Г. Лазар Мијушковић, црногорски конзул — Цетиње	150 к.
289. Г. Петар Новаковић, капетан — Београд	150 д.
290. Г. Петар Вас. Бабић — Требиње	150 к.
291. Г. Никола Тесла — Њу-Јорк	150 д.
292. Г. др. Михаило Шушкаловић, лек. — Скопље	150 "
293. Гимназија Пожаревац	150 "
294. Г. Реља З. Поповић, студент — Београд	150 "
295. Г. Никола К. Микић — Параћин	150 "
296. Манастир Мале Браће — Дубровник, за успомену на пок. брата Петра Грубића, мајора, уписао га г. Јован Грубић, адв. — Београд	150 "
297. Г. Милан Мих. Јовановић, великошколац — Београд	150 "
298. Г. Иван Ил. Вукићевић, гимназист — Врање	150 "
299. Г. др. Драгутин Радишић, лекар — Аранђеловац	150 "
300. Г. Драгутин Костић, професор — Београд	150 "
301. Г. Трифун Димитријевић — Призрен	150 "
302. „Св. Арсеније“, недељно удружење омладине — Пећ	150 "
303. Књижница Срп. Нар. Школе — Феризовић	150 "
304. Г. Миливоје М. Поповић, трговац — Београд	150 "
305. Г-ђица Радмила Гав. Адамовића, ср. писара — Свилајнац	150 "
306. Официрска читаоница — Пожаревац	150 "
307. Основна школа — Алексинац	150 "
308. Г. Милутин К. Месаровић — Београд	150 "

309. Читаоница у Плевљима, уписала је Српска општина	150 д.
310. Г. Стеван Самарџић, свештеник — Кнежевац	150 "
311. Основна школа — Лозовик (ср. орашки)	150 "
312. Основна школа — Бељен (ср. космајски)	150 "

Уписали се 1903. године.

313. Богословија Св Саве — Београд	150 "
314. Г. Алекса Ј. Милутиновић, кафеџија — Београд	150 "
315. Г. Андра В. Параћанин, трговац — Пољна	150 "
316. Општина — Петровац	150 "
317. Г. Милинко Ј. Ђорђевић, трг. — Мионица	150 "
318. Српска виша девојачка школа — Панчево	150 к.
319. Школа српске православне црквене општине — Сент-Андреја (Угарска), уписао је завештањем † др. Никола Крстић, потпредседник Државнога Савета — Београд	150 д.
320. Основна школа — Сараорци (ср. орашки)	150 "
321. Г. Љуба Суботић, апотекар — Ужице	150 "
322. Г. Јордан Ненчић, свештеник — Завој (срез нишавски)	150 "
323. Г. Марко Матејић, учитељ — Планиница	150 "
324. Г. Марко Ђукановић, шеф грађевинскога одељења — Цетиње	150 "
325. Г. Јован Васић, професор — Сарајево	150 к.
326. Г. Јован Мићић, трговац — Доња Тузла	150 "
327. Г. Гавра Гашић, свештеник — Соколовац	150 "
328. Г. Душан Греговић, црногорски конзул — Цетиње	150 "
329. Г. г. Браћа Марковићи — Власаница	150 "
330. Основна школа — Крњево (ср. орашки)	150 д.
331. Г. Ђорђе А. Хаџић, прота — Шабац	150 "
332. Г. Јанко Вукотић, командир стајаће војске — Цетиње	150 к.
333. Удружење свештеника и учитеља охридскога Дримкола	150 д.
334. Г. Ђорђе Милошевић, свештеник — Винча	150 "
335. Књижница народних школа — Призрен	150 "
336. Основна школа — Рабровац (ср. јас. смед.)	150 "
337. Г. Светозар Ј. Стефановић, поручник — Ниш	150 "
338. Основна школа — Марковац (ср. орашки)	150 "
339. Основна школа — Нови Аџибеговац (срез орашки)	150 "
340. Трећа београдска гимназија — Београд	150 "
341. Основна школа — Жарково (ср. врачарски)	150 "
342. Г-ђица Милка Боже Кнежевића, ученица Више Женске Школе — Београд	150 "
343. Српска читаоница — Сента (Бачка)	150 "
344. Канцеларија школског надзорника — Врање	150 "
345. Српска црквена општина — Бешка (Срем)	150 к.
346. Основна школа — Вел. Орашје (ср. орашки)	150 д.
347. Г. Душан Ј. Матковић — Београд	150 "

Уписали се 1904. године.

348. Основна школа — Селевац (срез јас. смед.)	150 "
349. Г. Константин Ђ. Кучобоје, ђак — Аранђеловац	150 "
350. Г. Димитрије Димовић — Нови Сад	150 "
351. Црква — Грабовац (ср. посав. ваљев.)	150 д.
352. Књижница народних школа — Велес	150 "
353. Основна школа — Трновча (ср. орашки)	150 "
354. Г-ђа Савка Јевтановића за Алексу и Војислава Јевтановиће — Сарајево	150 к.
355. Г. Ђуза Ђурашковић, командир — Цетиње	150 "
356. Г. Машан Божовић, капетан — Цетиње	150 "
357. Г. Радомир Вешовић, командир стајаће војске — Цетиње	150 "
358. Г. Тома Мартиновић — Бајице	150 "
359. Читаоница друштва „Горски Вијенац“ — Цетиње	150 "

360. Г. г. Радомир и Љубинко Л. Ивковић, гимн. — Зајечар	150 д.
361. Основна школа — Вреоци (ср. колуб. беогр.)	150 "
362. Г. Александар А. Ђирић, трг. — Смедерево	150 "
363. Основна школа — Параћин	150 "
364. Основна школа — Глибовац (ср. јас. смед.)	150 "
365. Основна школа — Горачић, уписао је завештањем † Владислав Павловић, ноћни стражар у Београду, родом из Живице (ср. драгачевски)	150 "
366. Г. Петар Вукашиновић, апотекар — Панчево	150 "
367. Основна школа — Мраморац (ср. јас. смед.)	150 "
368. Манастир Св. Марка, код Призрена, уписао га за успомену на пок. Симу А. Игуманова народнога добротвора, на дан стогодишњице његове, збор учит. и учитељица у Призрену	150 "
369. Г. Андра Н. Динић, управник казненога завода — Београд	150 "
370. Г. Станислав Мих. Луковића — Београд	150 "
371. Основна школа — Враново (ср. подун.)	150 "
372. Српска основна школа — Земун, уписао је г. Бела Вебер, коричар у Београду	150 "
373. Г. Петар Ђуришић-Арапин, трговац — Рума	150 к.
374. Г. Јанко Милић, председник обласнога суда — Цетиње	150 "
375. Православна црквена општина — Ријека	150 "
376. Основна школа — Радианац (ср. подунавски)	150 д.
377. Г. Драгутин Ј. Илијћ, књижевник — Београд	150 "
378. Г. Алекса Јовановић, професор — Неготин	150 "
379. Основна школа — Умчари (ср. грочански)	150 "
380. Г. Лазар Милић, трговац — Бања Лука	150 к.
381. Српска школа — Прилеп, уписао је завештањем † Здравко Стојановић, бив. добровољац у Ваљеву	150 д.
382. Г. Никола Мишовић, предуз. — Крушевац	150 "
383. Г. Димитрије М. Лукић, свештеник — Бијела (Босна)	150 к.
384. Основна школа — Бањевац (срез посавски беогр.)	150 д.
385. Г. Војислав Борић, учитељ Више Дев. Школе — Сарајево	150 "
386. Г-ђа Вујана Б. Спасојевићка — Уб	150 "
387. Г. Петар Пејић, трговац — Београд	150 "
388. Г. Риста Одавић, трговац — Београд	150 "
389. Г. др. Сима Поповић, катихета — Сарајево	150 к.
390. Земљорадничка Задруга — Планиница (срез бољевачки)	150 д.

Уписали се 1905. године.

391. Г. Ђура др. Петра Јовановића, лечника — Пакрац (Славонија)	150 "
392. Болничка библиотека Опште државне болнице — Београд, уписао је завештањем † Димитрије Ђорђевић, воскар	150 "
393. Подофицирска читаоница V пешад. пука — Ваљево	150 "
394. Српска православна црквена општина — Вршац (Банат)	150 к.
395. Српска женска основна школа — Срп. Падеј (Банат) за успомену на † Иванку Дудварску	150 "
396. Г. Андра Ђорђевић, министар просвете у пензији — Београд	150 д.
397. Г. Живан Ђ. Лазаревић, трговац — Шабац	150 "
398. Основна школа — Ковачевац (срез јасенички смед.)	150 "
399. Основна школа — Вранић (ср. посав. беогр.)	150 "
400. Основна школа — Дудовица (срез колубар. београд.)	150 "
401. Основна школа — Јагодина	150 "
402. Манастир — Војиловица	150 "
403. Официрска Читаоница — Чачак	150 "
404. „Дојчин“, дружина ђака гимназије — Солун	150 "

405. Основна школа — Лукавица (срез колубар. београд.)	150 д.
406. Црква — Туприја	150 "
407. Манастир Вољавча, уписао га г. архимандрит Гаврило	150 "
408. Основна школа — Мали Пожаревац (срез грочански)	150 "
409. Подофицирска читаоница XVIII пука „Краљевића Ђорђа“ — Београд	150 "
410. Народна школа — Брођанац	150 "
411. Народна школа — Љесковац	150 "
412. Народна школа — Машвина	150 "
413. Народна школа — Мочила	150 "
414. Народна школа — Нова Кршља	150 "
415. Народна школа — Раковица	150 "
416. Народна школа — Голубинци	150 "
417. Подофицирска читаоница XVII пука — Ваљево	150 "

Уписали се 1906. године.

418. Г. др. Перо Белобрк, адвокат — Беловар	150 "
419. Основна школа — Крушевица (срез колуб. београд.)	150 "
420. Основна школа — Ракинац (ср. орашки)	150 "
421. Основна школа — Даросава (срез колубар. београд.)	150 "
422. Основна школа — Рушањ (срез врачарски)	150 "
423. Г-ђца Дивна † Симе Р Наумовића — Београд	150 "
424. Г. Љубомир М. Давидовић, председник општине — Београд	150 "
425. Основна школа — Шопић (срез колубарски београд.)	150 "
426. Основна школа — Топоница (ср. пожарев.)	150 "
427. Официрска читаоница — Књажевац	150 "
428. Читаоница — Шавник (Црна Гора)	150 "
429. Г. Светислав Јовановић, секретар Срп. Индустијскога Друштва — Радујевац	150 "
430. Основна школа — Лазаревац	150 "
431. Основна школа — Заклопача (ср. грочан.)	150 "
432. Основна школа — Парцани (ср. космајски)	150 "
433. Г. Бориша Ст. Чађевић, ђак — Београд	150 "
434. Основна школа — Железник (ср. врачар.)	150 "
435. Читаоница инжињерских подофицира — Ниш	150 "
436. Основна школа — Ресник (ср. врачарски)	150 "
437. Подофицирска читаоница — Врање	150 "
438. Основна школа — Сремчица (ср. посавски београд.)	150 "
439. Српска читаоница — Билеће (Босна)	150 "
440. Г. Љубомир Бабић-Ђалски, књижевник — двор Гредице (Хрватска)	150 "
441. Г. Ђуро Андрић, благајник управе пошта — Цетиње	150 "
442. Г. Мило Церовић, маршал двора — Цетиње	200 "
443. Г. Лука Зрнић, професор — Београд	150 "
444. „Покрет“, српско омладинско коло — Бос. Градишка	150 "
445. Српска народна библиотека — Котор	150 "
446. Г. др. Драгутин С. Петковић, декар — Ниш	150 "
447. Г. Герасим Поповић, свештеник — Александровац	150 "
448. Српско певачко друштво — Загреб	150 "
449. Школа код манастира Ђурђевих Стубова — Андријевица (Црна Гора)	150 "
450. Г. Никола Младеновић, трговац — Смедерево	150 "
451. Основна школа — Ст. Аџибеговац (ср. ораш.)	150 "
452. Г-ђа Бланша др. М. Р. Веснића — Париз	150 "
453. Г. Данило В. Зделар, техничар — Београд	150 "
454. Пожаревачка задруга за штедњу	150 "
455. Манастир Хилендар, уписао га г. Никола Спасић, београдски трговац	150 "
456. Г. Станко Васовић, кафеџија — Београд	150 "
457. Основна школа — Вишњица (ср. врачарски)	150 "
458. Њег. Вел. Краљ. Србије Петар I — Београд	5000 "
459. Читаоница војних лекара — Ваљево	150 "

460. Округ Смедеревски	150 д.
461. Њег. Краљ. Височанство Престолонаследник Александар — Београд	150 "
462. Народна школа — Моровић (Срем)	150 "
463. Г.г: Цветко Јеличић и Синови, трг. — Брус	150 д.
464. Основна школа — Ландол (ср. подунавски)	150 "
465. Г-ђца Босиљка Ст. Радојковићева — Београд	150 "
466. Г. Давид Димитријевић, управитељ српских народних школа — Скопље	150 "
467. Г. Љубомир Божић, пивар — Скопље	150 "
468. Г. Лазар Р. Кнежевић, профес. — Крушевац	150 "
469. Г. Ђорђе Поповић, пређ. школ. референт — Нови Сад	150 "

Уписали се 1907. године.

470. Основна школа — Винча (ср. врачарски)	150 "
471. Г. Алекса Д. Стојадиновић, трговац — Мед- веђа (ср. трстенички)	150 "
472. Г. Јован Милошевић, трговац — Трст	150 "
473. Официрски Дом — Крагујевац	150 "
474. Подофицирска читаоница II пука „Кнеза Ми- хаила“ — Ниш	150 "
475. Основна школа — Шепшин (ср. грочански)	150 "
476. Г. Јаша Ненадовић, управник казненог за- вода — Ниш	150 "
477. Г. Лука Радојчић — Сан-Франциско	150 "
478. Основна школа — Голобок (ср. јасен. смед)	150 "
479. Основна школа — Међулужје (ср. космај.)	150 "
480. Основна школа — Вел. Моштаница (срез по- сав. беогр.)	150 "
481. Основна школа — Сибница (ср. космајски.)	150 "
482. Основна школа — Сепци (ср. лепенички)	150 "
483. Г. Фрања Бајлони, индустријалац — Београд	150 "
484. Основна школа — Јагњило (ср. јас. смедер.)	150 "
485. Матеј Ђирић, ђакон — манастир В. Ремета п. Чалма (Срем)	150 к.
486. Српска православна црквена општина — Вел. Бастаја	150 "
487. Основна школа — Венчани (ср. кол. беогр.)	150 д.
488. Основна школа — Удовице (ср. цодунав.	150 "
489. Основна школа — Паланка (смед.)	150 "
490. Г-ђица Данка † др. Косте С. Динића — Београд	150 "
491. Г. Стеван А. Николајевић, трговац — Сте- јановци, п. Вел. Радинци (Срем)	150 "
492. Г. Сретен М. Сретеновић, трговац — Горњи Милановац	150 "
493. Г. др. Воја Кујунџић, лекар — Београд	150 "
494. Г. Станко Ивановић, прота — Ваљево	150 "
495. Основна школа — Ђуринци (ср. космајски)	150 "
496. Општина будванска — Будва	150 к.
497. Српска народна школа — Срем. Каменица; уписала је за успомену на пок. матер Ката- рину Косте Јанковића, окружног начелника, рођ. Туцаковићеву, кћи Стана К. Јанковића из Београда	150 д.
498. Нижа пучка школа — Мајска Пољана (Хрв.)	150 к.
499. Ратарска школа — Крајево	150 д.
500. Основна школа — Липе (ср. подунавски)	150 "
501. Српска добротворна женска задруга — Вршац	150 к.
502. Основна школа — Кнежевац (срез врачарски)	150 д.
503. Г-ђца Мара Ковачевић, учитељица — Земун	150 к.
504. Основна школа — Водањ (ср. подунавски)	150 д.
505. Народна школа — Боломаче	150 к.
506. Народна школа — Ољаси	150 "
507. Народна школа — Слобоштина	150 "
508. Народна школа — Чечавац	150 "
509. Иван Арновљевић, инжињер — Београд	150 "
510. Српска мушка школа — Дубровник, за успо- мену на † Милована Ђ. Глишића, књижев- ника, уписала је Српска Књижевна Задруга	150 "
511. Основна школа — Глушци (срез мачвански)	150 "
512. Г. Јаша М. Продановић, министар — Београд	150 "

513. Храм Св. Параскеве — Бошњак (ср. јаблан.)	150 д.
514. Г. Божа Вељ. Јаковљевић, свештеник — Бер- шићи (срез таковски)	150 "
515. Р. Војислав Веселиновић, матурант — Срем. Карловци	150 к.
516. „Стражилово“, гимназијски књижевни збор — Срем. Карловци	150 "
517. Г-ђа Лепосава Ник. Радојковића — Београд	150 д.
518. Г. др. Војислав Поповић, лекар — Каменица	150 к.
519. Г. Саво Рабреновић, свештеник-професор — Шабац	150 д.
520. Основна школа — Радовање (ср. орашки)	150 "
521. Г. Драгутин Перуничкић, економ — Слатина (ср. тамнавски)	150 "
522. Задруга за помоћ и штедњу — Крушевац	150 "
523. Основна школа — Миријево (ср. врачарски)	150 "
524. „Србадија“, дружина ђака — Грац	150 к.
525. Г. Васо Р. Црногорчевић — Доња Тузла	150 "
526. Српска читаоница — Паланка (Бачка)	150 "

Уписали се 1908. године.

527. Основна школа — Свилајнац, уписала је Срп- ска Краљевска Академија за успомену на пок. Стојана Бошковића, академика	150 д.
528. Официрска читаоница — Врање	150 "
529. Г. др. Богдан Стојановић, адвокат — Загреб	150 к.
530. Радничка Школа Женског Друштва — Бео- град	150 д.
531. Г. др. Јосим Марковић, лекар — Београд	150 "
532. Основна школа — Бресница (ср. љубићски) на успомену на † генерала Марка Катанића	150 "
533. Г-ђица Зора Пав. Денића, министра — Бео- град	150 "
534. Основна школа — Губеревац (срез космај.)	150 "
535. Г. Манојло Н. Николић, адвокат — Београд	150 "
536. Српска школа — Сјеница (Нони Пазар) за успомену на пок. мужа Стевана Пешића, адво- ката, уписала је г-ђа Лепосава Ст. Пешића	150 "
537. Српска црквена општина — Катинци	150 к.
538. Г. др. Јован Кујачић, лекар — Данилов Град	150 "
539. Г. Станмир Ј. Крстић, трговац — Рума	150 "
540. Окружни одбор топлички — Прокупље	150 д.
541. Приватна Трговачка Академија Љуб. П. Ђи- рића — Београд	150 "
542. Основна школа — Вел. Грабовница (ср. леск.)	150 "
543. Основна школа — Барошевац (ср. колубарски)	150 "
544. Основна школа — Врчин (ср. грочански)	150 "
545. Основна школа — Рипањ (ср. космајски)	150 "
546. Основна школа — Поповић (ср. космајски)	150 "
547. Г. Велибор Д. Бранковић, ђак — Гор. Ми- лановац	150 "
548. Окружни школски одбор — Ужице	150 "
549. Г. Стојадин Матић, абација — Пожаревац	150 "
550. Г-ђа Томанија Стојадинова Матића — Пожаревац	150 "
551. Основна школа — Вучак (ср. подунавски)	150 "
552. Основна школа — Рипањ, за успомену на † Милана Ђ. Милићевића, академика, уписала је Српска Краљевска Академија	150 "
553. Омладинска читаоница — Кучево	150 "
554. Опћа народна школа — Врховци	150 к.
555. Г. Љубомир М. Михаиловић, српски конзул — Битољ	150 д.
556. Г. др. Јаша Ненадовић, опуномоћени мини- стар и изванредни посланик — Цариград	150 "
557. Српска православна црквена општина — Мохол	150 к.
558. Г. Милорад И. Симоновић, трговац — Прово	150 д.
559. Читаоница инжињерских официра — Ниш	150 "
560. Г-ђа Лепосава Мил. Ђ. Ђурића — Буково	150 "
561. Г. д-р Милан Д. Орел, адвокат — Шабац	150 "
562. Српска народна школи — Жегар (Далмација) за успомену на † Перу П. Ђорђевића, акаде-	

мика и председника Српске Књижевне За-	
друге, уписала је Српска Књижевна Задруга	150 д.
563. Г. Живојин М. Јанковић, трговац — Београд	150 „
564. Г. Јован Т. Маричић, трговац — Београд	150 „
565. Г. Бранко Спајић, трговац — Рума	150 к.
566. Г. Симеун Глишовић, учитељ — Голубиње	130 д.
567. Основна школа — Ропчево (ср. космајски)	150 „
568. Основна школа — Кораћица (ср. космајски)	150 „

Уписали се 1909. године.

569. Основна школа — Неменикуће (ср. космајски)	150 „
570. Г. Петар Мирковић, трговац — Београд	150 „
571. Основна школа — Лисовић (ср. космајски)	150 „
572. Читаоница официра II пеш. пука „Кнез Ми-	
хаило“ — Ниш	100 „
573. Г. Миодраг Т. Ристић, професор — Београд	150 „
574. Српска читаоница — Брод „С (Славонија)	150 „
575. Основна школа — Дражевац (ср. грочански)	150 „
576. Основна школа — Осипаоница (ср. подунав.)	150 „
577. Г-ђца Десанка Јов. Ђирковића, ученица —	
Битољ	150 „
578. Г. Марко Церић, управитељ школа — Битољ	150 „
579. Г. Тодор А. Прокић, свештеник — Забојница	
(ср. грузански)	150 „
580. Г. Моја Марков, ратар — Сириг (Угарска)	150 к.
581. Г. Никола Н. Крстић, трговац — Београд	150 д.
582. Основна школа — Дражевац (ср. посавски)	150 „
583. Основна школа — Амерић (ср. космајски)	150 „
584. Г. Богдан Дамњановић, грађевин. — Београд	150 „
585. Г. Архимандрит Рувим Окановић — Раковица	150 „
586. Г. Недељко Вишњић, пеш. капетан I класе	
— Медвеђа (ср. јабланички)	150 „
587. Г. г. Илићи, Теокаревић и Петровић, фабри-	
канти — Лесковац	150 „
588. Матица Српска — Дубровник	150 „
589. Г. Милан Р. Бошковић, суплент — Врање	150 „
590. Г. Живојин Поповић, учитељ — Мала Мар-	
гита (Банат)	150 к.
591. Г. др Миливоје Бабић, адвокат — Земун	150 „
592. Српска читаоница — Будва	150 „
593. Црква — Осечина (ср. подгорски)	150 д.
294. Окружни одбор — Крагујевац	150 „
595. Г. Лаза др. Станоја Станојевића — Београд	150 „
596. Њег. Преосв. Епископ Г. Никанор — Ниш	150 „
597. Г. др. Ника Ђурић, адвокат — Вршац	150 к.
598. Г. др. Хранислав М. Јоксимовић, лекар —	
Варварин	159 д.
599. Г. др. Михаило Марчетић, професор — Задар	150 к.
600. Г. др. Иринеј Ђирић, професор богословије	
— Срем. Карловци	150 „
601. Црква Св. Тројице — Неготин	150 д.
602. Црква — Рајац (ср. неготински)	150 „
603. Г. Мило Зеновић, агент рускога пароброд-	
скога друштва — Цариград	150 „
604. Г. Никола Тујковић, телохранитељ белгискога	
посланства — Цариград	150 „
605. Г. Перо Греговић, индустријалац — Зумбул	
Даг (код Цариграда)	150 „
606. Г. Стево Анђус, трговац — Цариград	150 „
607. Београдски Казнени Завод	150 „
608. Српска школа — Дренова (на Косову), упи-	
сао је за успомену на пок. оца Анастаса Па-	
вловића, трговца, г. Милан А. Павловић, тр-	
говац у Београду	150 „
609. Народна школа — Плашки	150 „
610. Српска општина — Штрипци (приштинска	
каза)	150 д.
611. Г. Аранђел Ст. Јотић, директор — Битољ	150 „
612. Г. Михаило П. Оцевић, управитељ — Битољ	150 „
613. Српска православна црквена општина —	
Перлез (Банат)	150 к.
614. Г. Добривоје Свилокосић, секретар послан-	
ства — Букурешт	150 „

615. Српска православна вероисповедна школа —	
Меленци (Банат)	150 к.
616. Српска Банка (д.д.) — Мостар	150 „
617. Основна школа — Врбовац (ср. подунавски)	150 д.
618. Основна школа — Колари (ср. пудунавски)	150 „
619. Основна школа — Друговац (ср. подунавски)	150 „

Уписали се 1910. године.

620. Јавна библиотека — Алексинац	150 „
621. Јавна библиотека — Зајечар	150 „
622. Јавна библиотека — Јагодина	150 „
623. Јавна библиотека — Лозница	150 „
624. Јавна библиотека — Неготин	150 „
625. Јавна библиотека — Пирот	150 „
626. Црква — Кумарево (ср. лесковачки)	150 „
627. Милан Арновљевић, апотекар — Панчево	150 „
628. Стеван Живковић, професор — Ужице	150 „
629. Црква — Каран (окр. ужички)	150 „
630. Одбор за народно просвећивање — Доњи Це-	
клин (Црна Гора)	150 „
631. Основна школа — Ратаји (окр. крушевачки)	150 „
632. Основна школа — Врело (окр. ваљевски)	150 „
633. „Монашки подмладак“ — Ман. Раковица	150 „
634. Момир Николић, апотекар — Краљево	150 „
635. Д-р Ристо Јеремић, лекар — Тузла (Босна)	150 к.
636. Коста Илић, индустријалац — Лесковац	150 д.
637. Српски Кредитни Завод — Тузла (Босна)	150 к.
638. Основна школа — Скобаљ (окр. смедеревски)	150 д.
639. Основна школа — Азања (окр. смедеревски)	150 „
640. Основне школе — Скопље	150 „
641. Црква — Вражогрнац (окр. тимочки)	150 „
642. Окружни одбор — Београд	150 „
643. Душан Поповић, адвокат — Загреб	150 к.
644. Михаило А. Петровић, потпуков. — Београд	150 д.
645. Црква — Александровац (ср. жупски)	150 „
946. Основна школа — Цветојевац — (срез кра-	
гујевачки)	150 „
647. „Господски Клуб“ — Сарајево	150 „
648. Основна школа — Тајмиште (Стара Србија),	
уписала је г-ђа Будимка С. Вељановића	500 „
649. Ђорђе Милошевић, општински деловођа у	
Вел. Боњинцу (округ пиротски)	150 „
650. Иларион Радоњић, митропол. Тузла — (Босна)	150 к.
651. Д-р Миленко Матерни, лекар — Београд	150 д.
652. Јосиф Ђорђевић, поручник — Београд	150 „

II.

Добротвори по 20-годишњем оснивачком уплаћивању.

(чл. 9. Задругиних правила)

1. Г. Таса Т. Обрадовић, трговац — Велико	
Градиште	200 д.
2. Миливоје Ј. Поповић, професор Војне Ака-	
демије — Београд	200 „
3. Г. Коста Др. Ризнић, трговац — Београд	200 „
4. Г. др. Давид Алкалај, адвокат — Београд	200 „
5. Трговачка Омладина — Ваљево	200 „
6. Г. Давид Миланковић, септемвир — Загреб	200 „
7. Г. др. Михаило С. Полићевић, адвокат —	
Београд	200 д.
8. Г. Лазар Милошев, управник Центр. Кред	
Завода — Нови Сад	200 к.
9. Г. Драгић Солдатовић, председник првосте-	
пеног суда — Лесковац	200 д.
10. Г. Милован К. Трифуновић, трговац — По-	
жаревац	200 „
11. Г. Лазар К. Манојловић, благајник Матице	
Српске — Нови Сад	200 к.
12. Г. Душан Матић, секретар Центр. Кредит.	
Завода — Нови Сад	200 „

13. Г. Сретен Стојковић, директор реалке у пензији — Београд	200 д.	72. Г. Панта Туфегџић, свештеник — Бадања	200 д.
14. Г. Лазар Бачић, трговац — Јасеновац н. С. (Славонија)	200 к.	73. Г. Љубомир Денић, инжењер — Ваљево	200 „
15. Г-ђица Иконија Кандићева, учитељица — Београд	200 д.	74. Г. Милош Ланцош, инжењер — Вуковар	200 к.
16. Г. Петар Попадић, трговац — Нови Сад	200 к.	75. Г. Јулије Драшкоци, апотекар — Свилајинац	200 д.
17. Г. Димитрије М. Клидис, ђак — Београд	200 д.	76. Г. Таса Миленковић, пензионар — Београд	200 „
18. Г. Обрен Никовић, капетан и председник суда у пензији — Никшић	200 к.	77. Г. Михаило Банић, директор у пензији — Пожаревац	200 „
19. Г. Милан А. Павловић, трговац — Београд	200 д.	78. Г. Лука Вешић, економ болнице — Зајечар	200 „
20. Г. др. Миленко Р. Веснић, министар — Париз	200 д.	79. Г. др. Емил Гаврила, адвокат — Будимпешта	200 „
21. Г. др. Станислав Новаковић, лекар — Београд	200 д.	80. Г. Илија Хајдуковић, управник хем. лабораторије — Цетиње	200 „
22. Г. Стојан М. Протић, министар — Београд	200 „	81. Г. Аца Фотић, адвокат — Шабац	200 „
23. Г. Андра Ј. Лукић, глумац — Нови Сад	200 к.	82. Влада Милићевић, трговац — Шабац	200 „
24. Г. Марко Н. Трифковић, министар — Београд	200 д.	83. Г. Гаја Гашић, апотекар — Шабац	200 „
25. Г. Стојан Д. Рибарац, адвокат — Београд	200 „	84. Г. Димитрије Гановић, трговац — Шабац	200 „
26. Г. Станко П. Савић-Белосавић, трговац — Пожаревац	200 „	85. Г. Ђорђе П. Куртовић, трговац — Шабац	200 „
27. Г. Велимир Карић, апотекар — Београд	200 „	86. Г. Петар Војић, инжењер — Шабац	200 „
28. Г. Јован Живковић, професор богословије — Сремски Карловци	200 к.	87. Г. Живко П. Јуришић, трговац — Шабац	200 „
29. Г. Михаило Михаиловић, трговац — Београд	200 „	88. Г. Алекса Ђ. Виба, трговац — Београд	200 „
30. Г. Коста З. Богдановић, срески начелник — Рача (краг.)	200 „	89. Г. Димитрије Ј. Живадиновић, трговац — Београд	200 „
31. Г. Танасије Т. Стајић, трговац — Врање	200 „	90. Г. Богољуб Тирић, професор — Јагодина	200 „
32. Г. Милутин М. Станојевић, трговац — Зајечар	200 д.	91. Г. Иван С. Павловић, потпуковник — Књажевац	200 „
33. Г. Живојин Ј. Јуришић, професор — Београд	200 „	92. Г. др. Душан Пелеш, кр. јавни бележник — Петриња	200 к.
34. Г. Светозар Гођевац, трговац — Београд	200 „	93. Г. Михаило Матић, адвокат — Шабац	200 д.
35. Г. др. Никола Вучетић, лекар — Београд	200 „	94. Г. Богомил Ивошевић, кр. кот. пристав — Вуковар	200 к.
36. Г. Јеврем П. Бранковић, пуковник — Београд	200 „	95. Г. Димитрије М. Илић, учит. — Краљево Село	200 д.
37. Г. Светозар Милинов, трговац — Загреб	200 к.	96. Г. Бранко Крчединац, трговац — Панчево	200 к.
38. Г. Сава М. Браљинац, инспектор — Крушевац	200 д.	97. Г. Мита П. Ранисављевић, тргов. — Панчево	200 „
39. Г. Давид Љубиша, трговац — Будва	200 „	98. Г. др. Тихомиљ Р. Ђорђевић, стални доцент Универзитета — Београд	200 д.
40. Г. Петар Недељковић, мајор у пензији — Крагујевац	200 „	99. Г. др. Павле Бота, окр. лекар — Крушевац	200 „
41. Г. др. Младен Лисавац, адвокат — Ириг	200 к.	100. Г. Чедомир Јов. Марковић, арт. потпуковник — Ниш	200 „
42. Г. Павле С. Павловић, професор — Београд	200 „	101. Г. др. Јеврем Кочовић, лекар — Неготин	200 „
43. Г. Александар Р. Христић, адвокат — Врање	200 „	102. Г. Богдан Ј. Јанковић, директор — Ваљево	200 „
44. Г-ђа Атанасија Светозара Максимовића, трговца — Загреб	200 к.	103. Г. Димитрије С. Х. Павловић, трговац — Соко Бања	200 „
45. Г. Ђуро С. Зеновић, посадник — Будва	200 „	104. Г. Вучко К. Ђорђевић, члан Државнога Савета — Београд	200 „
46. Г. др. Платон Папакостопулос, лекар — Београд	200 д.	105. Г. Адам Јонович, трговац — Неготин	200 „
47. Г. Добра М. Ружић, члан Државнога Савета — Београд	200 „	106. Г. Иван Дамњановић, директор — Туприја	200 „
48. Г. др. Ђока Ј. Николић, физик управе града Београда — Београд	500 „	107. Г. Васа Јовановић, апотекар — Паланка	200 „
49. Г. др. Јован Д. Николајевић, лекар — Београд	200 „	108. Г. Светозар К. Поповић, трговац — Ваљево	200 „
50. Г. Милош Кикић, инспектор Железничке Дирекције — Београд	200 „	109. Г. др. Коста Ј. Константиновић, лекар — Београд	200 „
51. Г. Петар С. Павловић, професор — Београд	200 „	110. Г. Антоније Хаџић, председник Матице Српске — Нови Сад	200 „
52. Г. др. Илија Прица, адвокат — Загреб	200 к.	111. Г. др. Јово Стефановић, ц. јавни бележник — Котор	200 к.
53. Г. Стеван Н. Бабић, потпуковник у пензији — Београд	200 д.	112. Г. др. Ђока Владисављевић, сан. потпуковник Београд	205 д.
54. Г. Милан Дрча, мерник — Чалма	200 к.	113. Г. Александар С. Борисављевић, члан Државнога Савета — Београд	200 „
55. Г. Милан Миловановић, адвокат — Београд	200 д.	114. Г. Божо К. Маршићанин, управник града Београда у пензији — Београд	200 „
56. Г. Драгутин К. Катић, трговац — Крушевац	200 „	115. Г. др. Душан И. Станојевић, арт. техн. потпуковник — Београд	200 „
57. Г. Милован С. Несторовић, тргов. — В. Црнић	200 „	116. Г. Душан Ђ. Цветковић, инж. потпуковник Београд	200 „
58. Г. Јован Огњановић, трговац — Смедерево	200 „	117. Г. Никола В. Лазић, директор — Београд	200 „
59. Г. Влад. Д. Илић, адвокат — Шабац	200 „	118. Г. Богољуб Ковачевић, апот. — Обреновац	200 „
60. Г. Владимир Шишмановић, трговац — Београд	200 „	119. Г. Димитрије Димитријевић, трг. — Краљево	200 „
61. Г. Гаарило Р. Раденковић, трговац — Београд	200 „	120. Г. др. Војислав Бакић, професор Велике Школе у пензији — Београд	200 „
62. Г. Ђока Богдановић, хотелијер — Београд	200 „	121. Г. Михаило К. Јанковић, апотекар — Крагујевац	200 „
63. Г. Марко Вулетић, трговац — Београд	200 „	122. Г. Стеван Петковић, члан Држ. Савета — Београд	200 „
64. Г. Павле Бајић, банкар — Београд	200 „	123. Г. Светозар Бранковић, свешт. — Лугавчина	200 „
65. Г. Владимир Малина, професор — Београд	200 „		
66. Г. Мика Трифунац, трговац — Алексинац	200 „		
67. Г. Чедомир Гагић, инжењер — Ваљево	200 „		
68. Г. др. Паја Марјановић, адвокат — Панчево	200 к.		
69. Г. Владимир Ј. Радојевић, проф. — Београд	200 д.		
70. Г. Атанасије Георгијевић, пензион. — Београд	200 „		
71. Г. др. Живан Јашић, лекар — Лозница	200 „		

124. Г. Живко С. Богдановић, трговац — Београд	200 д.	176. Г. Петар Магазиновић, свештеник — Враново (срез подунавски)	200 "
125. Г. Јован К. Јовановић, трговац — Београд	200 "	177. Г. др. Милан Шевић, професор у пензији — Београд	200 "
126. Г. Јеврем С. Јовановић-Касидолац, трговац — Пожаревац	200 "	178. Г. Јован Шаранац, трговац — Прокупље	200 "
127. Г. Паја Ј. Поповић, срп. нар. учитељ у миру В. Бечкерек	200 к.	179. Г. Сава Вујић, чиновник — Рума	200 к.
128. Г. Јован М. Марковић, трговац — Јагодина	200 д.	180. Г. Јован Вучковић, ректор богословије — Карловци	200 "
129. Г. архимандрит Иларион Зеремски, професор богословије — Срем. Карловци	200 к.	181. Г. Михаило С. Николић, прота — Зајечар	200 д.
130. Г. Милутин С. Јовановић, трговац — Горњи Милановац	200 д.	182. Г. Љубисав Пантић, адвокат — Јагодина	200 "
131. Г. др. Антоније Богдановић, правозаступник — Рума	200 к.	183. Г. Др. Димитрије Мицић, окружни физикус — Пирот	200 "
132. Г. Вељко Вилић, трговац — Рума	200 "	184. Г. Драг. Митровић, учитељ — Краљево Село (округ тимочки)	200 "
133. Г. Михаило А. Поповић, члан Држ. Савета — Београд	200 д.	185. Г. Милош Динић, директор гимназије — Пожаревац	200 "
134. Г. Велимир Марковић, свештеник — Београд	200 "	186. Г. Јован Николић, члан Касације у пензији — Београд	200 "
135. Г. Васа Поповић, свештеник — Жупањевац	200 "	187. Г. Миливоје Ђурђевић, учитељ у пензији — Вел. Градиште	200 "
136. Г. Живко Р. Ивановић, прота — Пожаревац	200 "	188. Г. Зарије Петковић, свештеник — Параћин	200 "
137. Г. Јован Вучковић, трговац — Будва	200 "	189. Г. Вучета Стојановић, прота — Параћин	200 "
138. Г. Михаило Душманић, апотекар — Пожаревац	200 "	190. Г. Гргур Вујић, професор — Крагујевац	200 "
139. Г. др. Станојло Вукчевић, окружни лекар — Пожаревац	200 "	191. Г. Гавра Каћански, економ — Србобран (Бачка)	200 к.
140. Г. Коста Д. Јовановић, апотекар — Аранђеловац	200 "	192. Г. Нестор Дунђерски, економ — Србобран (Бачка)	200 "
141. Г. Живојин С. Тајсић, апотекар — Смедерево	200 "	193. Г. Бранко П. Марковић, студент — Карловци	200 "
142. Г. др. Милан Савић, гл. секретар Матице Српске — Нови Сад	200 к.	194. Г. Михаило Јеврић, свештеник — Зајечар	200 д.
143. Г. Александар Рибарац, трговац — Жагубица	200 д.	195. Г. Љубомир Рајић, члан кварта — Београд	200 "
144. Г. Драгољуб С. Илић, трговац — Свилајнац	200 "	196. Г. Никола С. Радовановић, трговац — Београд	200 "
145. Г. Драгутин Новаковић, учитељ — Свилајнац	200 "	197. Г. Благоје Илић, учитељ у пензији — Алексинац	200 "
146. Г-ђа Јелена Ј. Димитријевић — Београд	200 "	198. Г. Милан Убавкић, пензионер — Београд	200 "
147. Г. Аврам Миловановић, прота — Алексинац	200 "	199. Г. Стеван Комненовић, прота — Лесковац	200 "
148. Г. Вељко М. Милићевић, књижевник — Доњи Лапац	200 к.	200. Г. Коста Вукомановић, општински секретар — Пожаревац	200 "
149. Г. Атанасије Ђорђевић, свештеник — Извор	200 д.	201. Г. Лазар Мартиновић, свештеник — Житковац	200 "
150. Г. Јован Банић, инж. инспектор — Смедерево	200 "	202. Г. Пера Максимовић, адвокат — Смедерево	200 "
151. Г. Тодор Мраовић, трговац — Београд	200 "	203. Настасија Видојковићева, учитељица — Београд	200 "
152. Г. Светозар Стефановић, рестор. — Београд	200 "	204. Г. Владислав Бошковић, адвокат — Београд	200 "
153. Г. Јован С. Јовановић, економ — Пожаревац	200 "		
154. Г. Илија Гојковић, пуковник — Београд	200 "		
155. Г. Миливоје Ј. Николајевић, потпуковник у пензији — Београд	200 "		
156. Г. Лука Лазаревић, мин. у пенз. — Свилајнац	200 "		
157. Г. Михаило Грујичић, учитељ — Београд	200 "		
158. Г. Коста Д. Јездић, адвокат — Београд	200 "		
159. Г. Никола Христић, председник Двжавнога Савета у пензији — Београд	200 "		
160. Г. Сибин Максимовић, трговац — Прокупље	200 "		
161. Г. Љубомир К. Милетић, свешт. — Леновац	200 "		
162. Г. Павле Т. Тодоровић, управник Сточарске Школе — Краљево	200 "		
163. Г. Живко Ј. Стојановић, рачуноиспитач у пензији — Београд	200 "		
164. Г. Јово Љепава, професор — Цетиње	200 к.		
165. Г. Милан Смиљанић, учитељ — Зајечар	200 д.		
166. Г. Јован Адамовић, тргов. — Митровица (Срем)	200 к.		
167. Сава Крстоношић, трг. — Митровица (Срем)	200 "		
168. Спаса Крстоношић, трг. — Митровица (Срем)	200 "		
169. Г. Тома Ђурђевић, председник суда — Смедерево	200 д.		
170. Г. Љубивоје Перишић, ђенерал у пензији — Београд	200 "		
171. Г. Љубомир Ђ. Поповић, пензион. — Београд	200 "		
172. Г. Андра Рашковић, марвени лекар — Велико Градиште	200 "		
173. Г. Божа Јанковић, ђенерал у пенз. — Београд	200 "		
174. Г. Љубиша Марковић, свештеник и учитељ — Топчидер	200 "		
175. Г. Павле Поповић, в. професор Универзитета — Београд	200 "		

III.

Добротвори који уплаћују улог у 3 годишње отплате.

(чл. 3. Задружних правила).

1. Основна школа — Врбовац (срез бољевачки)	60 д.
2. Г. Станоје син Харалампија Цветковића, свештеника — Прекопчелица (окр. врањски)	50 "
3. Г. Др. Милош Стевановић, лекар — Ниш	50 "
4. „Србадија“ пев. друштво — Бељина (Босна)	50 к.
5. „Повардарска вила“ — Солун	100 д.
6. Гимназија — Ваљево	100 "
7. Читаоница — Беловар (Хрватска)	50 к.
8. Г. Стеван Станчевић, трговац — Шабац	50 д.
9. Г. Обрад Ђорђа Каназаревића, трговца Тузла (Босна)	50 к.
10. Г. Јоца Станковић, индустријалац — Лесковац	100 д.
11. Г. Каменко Михаиловић, свршени ђак Тргов. Академије — Вел. Бечкерек (Банат)	50 к.
12. Окружни одбор — Г. Милановац	50 д.
13. Г. Рака Павловић, књиговођа — Жабари (окр. пожаревачки)	50 "
14. Прва Земљорадничка Задруга — Србобран (Бачка)	100 к.
15. Г. Божа С. Обрадовић, пешад. поручник — Београд	50 д.
16. Пучка школа — Доњи Лапац (Хрватска)	100 к.
17. Г. Митар Бјелановић, учитељ — Вариводе (Далмација)	50 "

18. Црква Ливадица (окр. пожаревачки)	100 д.
19. Основна школа у Прибоју, уписао је г. Риста Јовановић, трг. у Тузли (Босна)	50 к.
20. Стара црква — Крагујевац	50 д.
21. Црква — Бања (срез јасенички окр. крагујев.)	50 "
22. Виноградарска Задруга — Венчац (окр. крагујевачки)	100 "
23. Г. Милан Тупањанин, трговачки помоћник — Сан-Франциско	100 "
24. Г. Милан Таминџић, трговачки помоћник — Сан-Франциско	50 "
25. Црква — Ображде (срез јабланички)	50 "
26. Основна школа — Пиносава (ср. врачарски)	100 "
27. Г. Јован Ђорђевић, управник школа у Велесу	50 "
28. Г. Марко Симоновић, управ. школа у Битољу	90 "
29. Г. др. Милан пл. Максимовић велепоседник — Осек	50 к.
30. Г. Радослав Б. Видаковић, ђак — Ђуприја	50 д.
31. Г. Душан Вујић, члан Главне Контроле — Београд	50 "
32. Г. др. Димитрије Марић, лекар — Ражањ	100 "
33. Основна школа — Осечина (срез подгорски)	100 "
34. Нижа пучка школа — Доње Дубраве	100 к.
35. Г. Душан Томић, књиговођа — Обреновац	100 д.
36. Школа — Коморске Моравице (Хрватска)	130 к.
37. Основна школа — Лугавчина (срез подунав.)	50 д.
38. Основна школа — Паучје (Славонија)	100 к.
39. Г. Тодор Павловић, управитељ школа Пореч (Стара Србија)	50 "
40. Црква — Плоча (срез жупски)	50 "
41. Црква — Трнавци (срез жупски)	50 "
42. Доњоградска основна школа — Земун	50 "

IV.

Добротвори по зборској одлуци.

(Чл. 17. Задругиних правила).

1. Девојачко Друштво — Вел. Кикинда. (1897.)
2. Г. Димитрије Ј. Тричковић, проф. — Београд. (1897.)
3. Г.г. Јевта М. Павловић и Компанија, трговци — Београд. (1897.)
4. Г. Јово Бућин, прота — Котор. (1897.)
5. Г. Михаило Бобић, директор гимназије — Ниш (1897.)
6. Г. Радивоје Поповић, књиџар — Сремска Митровица. (1897.)
7. Г. Саво Ђ. Омчикус, трговац — Книн. (1897.)
8. Г. Светозар Брашован, учитељ — Вршац (1897.)
9. Г. Тихомиљ Р. Остојић, професор — Нови Сад (1897.)
10. Г. Васа Живковић, свештеник — Пожаревац. (1898.)
11. Г. Никола Т. Кашиковић, уредник „Восанске Виле“ — Сарајево. (1898.)
12. Г. Павле М. Софрић, професор — Ниш. (1898.)
13. Г. Светозар Томић, професор — Београд. (1898.)
14. Г. Светолик Краљевачки, књиговођа — Врање. (1898.)
15. Г. Васа Николајевић, прота — Ириг. (1899.)
16. Г. Васа Симић, учитељ — Београд. (1899.)
17. Г. Велимир Павловић, учитељ — Ниш. (1899.)
18. Г. Вељко Радојевић, трговац — Фресно, Калифорнија. (1899.)
19. Г. Душан Поповић, учитељ — Рума. (1899.)
20. Г. Коста М. Поповић, порезник — Лебане. (1899.)
21. Г. Панта В. Ђукић, капетан — Крагујевац. (1899.)

22. Г. Савко Филиповић, учитељ — Чачак. (1899.)
23. Г. Силвестар Поповић — Будва. (1899.)
24. Г. Тадија П. Костић, прота — Ниш. (1899.)
25. Г. Јован Воркапић, катихета — Петриња. (1900.)
26. Г. Љубомир Јојић, учитељ — Пирот. (1900.)
27. Г. Петар Војовић, пуковник — Београд. (1900.)
28. Г. Благоје Д. Тодоровић, управник винодељско-воћарске школе — Буково (1902.)
29. Г. Стеван С. Калембер, трговац — Кореница. (1902.)
30. Г. Филип Мијатовић, свештеник — Гуча. (1902.)
31. Г. Владимир Николић, пређ. срески начелник — Београд (1903.)
32. Г. Живојин О. Дачић, секретар Универзитета — Београд. (1903.)
33. Г. Коста Наумовић, потпуковник — Пирот. (1903.)
34. Г. Милорад Петровић, професор — Београд. (1903.)
35. Г. Милош М. Миленовић, учитељ — Зајечар. (1903.)
36. Г. Пера Живковић, учитељ — Свилајнац. (1903.)
37. Г. Рафо Марић, правник — Дубровник. (1903.)
38. Г. Светислав Огњановић, судски рачуновођа — Београд (1903.)
39. Г. Ђорђе И. Ничић, професор — Зајечар. (1904.)
40. Г. Јован Живојновић, професор — Нови Сад. (1904.)
41. Г. Љубомир С. Јанковић, трговац — Књажевац (1904.)
42. Г. Мирко Мијушковић, директор — Цетиње (1904.)
43. Г. Михаило Ст. Ивковић, професор — Београд (1904.)
44. Г. Урош Мандић, трговац — Херцег-Нови. (1905.)
45. Г. Данило Петрановић, учитељ грађанске школе — Шибеник. (1905.)
46. Г. др. Ђорђе Милашиновић, лекар — Винковци. (1905.)
47. Г. Стеван В. Вујић, градски благајник — Сремски Карловци. (1906.)
48. Г. Павле Миљушевић, учитељ гимназије — Сремски Карловци. (1906.)
49. Г. Боривоје Тошић, капетан — Ваљево. (1907.)
50. Г. Милан М. Томић, професор — Крушевац. (1908.)
51. Г. Ратко Р. Ракетић, поручник — Београд. (1908.)
52. Г. др. Веселин Ђисаловић, проф. — Нови Сад (1909.)
53. Г. Димитрије Ф. Ђосић, учитељ — Шабац. (1909.)
54. Г. Бранислав Б. Тодоровић, проф. — Београд (1910.)
55. Г. Васа П. Стојановић, упр. поште — Књажевац (1910.)
56. Г-ђца Зорка Д. Станковићева, кл. учитељица — Београд. (1910.)
57. Г-ђца Лепосава Бошковићева, кл. учитељица — Београд (1910.)
58. Г. Милан К. Петковић, професор — Крагујевац. (1910.)
59. Г. Миливоје Каракашевић, књиџар — Сомбор. (1910.)
60. Г. Павле Вујић, професор — Ужице (1910.)
61. Г. Михаило Миладиновић, проф. — Пожаревац (1911.)
62. Г. Негован Белановић, благајник штедионице — Митровица (Срем). (1911.)
63. Г. Милан Бањанин, епарх. школски надзорник — Тузла (Босна) (1911.)
64. Г. Јово Секуловић, трговац — Херцег-Нови (Далмација.) (1911.)
65. Г. Коста Зега, књиговођа — Обреновац. (1911.)
66. Г. Душан Крњевић, свештеник — Мостар. (1911.)
67. Г. Тихомир Д. Младеновић, студент — Београд. (1911.)

Почасни члан.

Г. Стојан Новаковић, академик, председник Министарскога Савета на расположењу — Београд.

Фондови Српске Књижевне Задруге.

Фонд попа Михалаћа,

који је 17. августа 1892. године основао син покојнога Михаила Димитријевића, београдскога свештеника,

† др. Лаза М. Димитријевић,

окожни физик,

и предао Српској Књижевној Задрузи, да приходом од тога фонда награди сваке пете године по један спис,

износи 1000 динара.

Фонд † др. Ђорђа С. Ђорђевића,

који су на глас о смрти његовог, 26. априла 1898. године, почели купити, место надгробног венца, покојникови школски другови и предали Српској Књижевној Задрузи, да приходом од тога фонда награди сваке пете године по један спис који се бави српским народом,

износи 1700 динара.

Фонд архимандрита Филарета Петровића,

који је игуман Филарет, настојатељ манастира Вратне, основао 16. маја 1899. године на дан тридесетогодишњице свога монашкога живота и предао Српској Књижевној Задрузи, да од његова прихода изда сваке пете године по једно дело философско-историске или у опште поучне садржине,

износи 1000 динара.

Фонд † Милана Марића, студента,

који је својим тестаментом основала његова мајка

† Ангелина Марићка,

а предат Задрузи 8. марта 1901. године,

износи 2000 динара.

Фонд Михаила Ивановича-Смирнова,

трговца из Петрограда,

заснован да се приносом његовим награђују преводи из руске књижевности, предат Задрузи 1. јула 1903. године,

износи 2400 динара.

Фонд † Милоша М. Јоксимовића,

рачуноиспитача у пензији,

који је он предао Задрузи 31. јула 1908. године, да се приходом од тога фонда сваке пете године награди једна књига задругина издања,

износи 1500 динара.

Фонд † Драгиње и Станојла Петровића,

државнога саветника,

заснован 31. маја 1910. г. да се приходом његовим издају и награђују дела моралне и поучне садржине,

износи 12000 динара.

Регистар чланова оснивача XIX кола (1910.).¹

Аврам Коен XVI 92.
Алекса Кнежевић I 72.
Алекса Малаћевећ XIX 32.
Алекса Маслеша XIII 18.
Др. Алекса Савић IV 26.
Др. Александар Белић VIII 92.
Александар Веселиновић XIX 46.
Александар Глишић XV 62.
Александар пл. Јагодић XIII 19.
Александар М. Јовановић II 57.
Александар Ст. Каначки II 43.
Александар Прерадовић X 60.
Др. Александар пл. Рокнић XIX 74.
Александар Стаменковић XIX 97.
Александар Топаловић I 74.
Александар С. Шевић XIV 27.
Андре С. Здравковић XV 89.
Андре М. Костић II 59.

Андре Ј. Стевановић XIX 92.
Андре Ј. Цветковић XIX 43.
Андреја Бабић I 76.
Анђа Милутиновићева XI 93.
Анђелина Мирковић XVIII 93.
Анка Паранос XVII 64.
Анка К. Приклмајер XIX 48.
Анта Поповић XIX 73.
Анте Монти VI 75.
Антоније Ђорђевић VI 97.
Антоније Т. Штрбић XIX 64.
Арса В. Поповић X 43.
Атанасије Д. Поповић XVII 76.

Др. Баро Вранковић I 76.
Богдан Пауковић XII 20.
Богдан Поповић VII 92.
Богољуб Ђорђевић II 30.

¹ Напомена. Римски бројеви иза имена оснивача означавају колико година непрекиднога улагања има оснивач. Арапски бројеви значе страну у овогодишњем листу нашем, на којој је штампано име оснивача.

Пошто само непрекидно двадесетогодишње оснивачко чланство даје право на превод у добротворе, моле се повереници и оснивачи да прегледају овај регистар, па да сваку грешку јаве Задрузи, која ће са захвалношћу примити и усвојити доказима потпрепљене исправке.

Др. Божа Банковић XIX 97.
 Божа А. Вуковић XVI 63.
 Божа С. Живковић XI 93.
 Божа Милановић XVI 18.
 Божидар Глумац XII 72.
 Божидар Стевановић I 89.
 Божидар С. Трајановић VII 64.
 Бора Орешковић VII 98.
 Боривоје Ј. Поповић VI 91.
 Бошко Симић V 63.
 Бранислав Коруновић VIII 72.
 Бранислав Ђ. Нушић I 97.
 Др. Бранислав Станојевић XII 19.
 Бранислав К. Цветковић XIX 94.
 Бранка Костић XIX 74.
 Бранко Зв. Атанасијевић I 60.
 Бранко Ролер I 56.
 Браћа Радановићи XVII 30
 Браћа Самуровићи XVII 18.

Васа Димић VII 91.
 † Васа Крстић XVI 89.
 Васа Михаиловић IX 75.
 Васа Муачевић XIX 30.
 Васа Ранковић XIII 59.
 Васа Срдановић XIX 19.
 Васа П. Тошић XII 20.
 Василије Сладојевић II 57.
 Васиљка Марковић XIII 47.
 Велизар Цветковић XVIII 32.
 Велимир Црноглавац I 76.
 Велисав Илић IX 46.
 Вељко Загорица XIX 60.
 Вељко Ивковић VI 42.
 Витомир Л. Желина XI 73.
 Вића Грујић XI 19.
 Вићентије Вујић VII 20.
 Владан С. Јовановић IX 76.
 Владан Максимовић VII 20.
 Владимир Греговић III 98
 Владимир Јовић XVII 75.
 Владимир Лацковић II 29.
 Владимир Николић XVIII 20.
 Владимир Пешић XII 17.
 Владимир Симић XIX 61.
 Владимир С. Цонић X 44.
 Др. Владимир Чобанић XIX 74.
 Владислав Кнежевић XIX 43.
 † Владислав Чортановић XIX 96.
 Др. Влахо Матијевић III 95.
 Војин Ваљаревић VII 32.
 Војислав С. Божић I 58.
 Војислав Н. Крупежевић XIX 94.
 Војислав Манојловић XVIII 18.
 Вукашин Жижич XIX 64.
 Вуко Рашковић III 98.

Гавра Х. Плавшић XIX 5.
 Гаврило Змејановић XI 44.
 Гаврило Јовановић XIX 29.
 Гаврило Д. Леви XVI 98.
 Геден Радловић IV 64.
 Др. Георгије Летић XV 59.
 Др. Герасим Ивезић III 61.
 Глигорије Л. Ташковић II 32.

Давид Анаф XIX 92.
 Данило Мајсторовић I 98.
 Даница Ђ. Бекић II 60.
 Даница Љ. Стефановићева II 72.
 Дејан Дубајић III 45.
 Др. Димитрије Ј. Антула XIII 92.
 Димитрије А. Барбуловић II 26.

Димитрије Бошковић XI 17.
 Димитрије Ц. Здравковић XIII 5.
 Димитрије Марчић I 89.
 Димитрије Мелентијевић XIX 72.
 Димитрије Миливојевић I 46.
 Димитрије Ј. Милојевић XVI 63.
 † Димитрије М. Парезановић XII 46.
 Др. Добривоје И. Арнаутовић XIX 29.
 Драга И. Коловић X 27.
 Драга С. Павловловићева XVI 76.
 Драгољуб Вељковић XV 32.
 Др. Драгољуб И. Ђорђевић XVI 59.
 Драгољуб Спасић VII 92.
 Драгомир Р. Бошковић XVII 58.
 Драгомир Илић VI 42.
 Драгослав Бошковић VII 47.
 Драгутин Ђорђевић IX 92.
 Драгутин С. Лазаревић XI 73.
 Драгутин Младеновић VI 63.
 Драгутин С. Поповић II 97.
 Драгутин Рашић X 32.
 Драгутин Ј. Стаменковић I 88.
 Драгутин Цонић XIX 95.
 Дујан Микачић XIII 83.
 Душан Амановић XVII 75.
 Др. Душан Гајић X 60.
 Др. Душан Гузина XI 63.
 Душан Димовић XIX 48.
 Душан П. Ђорић XV 31.
 Душан Кедровић II 32.
 Др. Душан Миланковић XIX 28.
 Др. Душан Милић XIX 5.
 Душан Милићевић X 44.
 Душан Мушички X 91.
 Душан Г. Николић XIX 32.
 Др. Душан Петровић I 44.
 Душан Петровић I 19.
 Душан Поповаћ VI 44.
 Др. Душан Радивојевић II 19.
 Душан Рапо IV 18.
 † Душан С. Тошковић XV 18.
 Душан Хужвик X 18.

Ђока Јовановић XIX 20.
 Ђока М. Лазић XVIII 43.
 Ђорђе Будимир II 74
 Др. Ђорђе Дера XIX 5.
 Ђорђе А. Димић XIII 63.
 Ђорђе — Зоја — Ђорђевић X 72.
 Др. Ђорђе Ивковић XIX 74.
 Ђорђе Св. Јанковић XVIII 93.
 Др. Ђорђе Јовановић V 43.
 Ђорђе З. Јовановић XIX 96.
 Ђорђе Крахтис XI 73.
 Ђорђе Мркић XI 74.
 Ђорђе Николић I 96.
 Др. Ђорђе М. Петковић XIX 94.
 Др. Ђорђе Поповић XIX 59.
 Ђорђе Радовановић XVIII 5
 Ђорђе Савић XIX 74.
 Ђура Јаношевић XIX 19.
 Ђура Малаћ XVI 18.
 Ђуро Марковић I 47.
 Ђуро Матавуљ VI 18.
 Ђуша В. Б. Петровић IV 93.

Евгеније Гајиновић VI 72.
 Др. Емил Јовановић XIX 60.
 Емило Краловец XII 93.—94.

Др. Жарко Миладиновић XII 99.
 Жарко Станић X 61.
 Жива П. Милосављевић VI 93.

Живан Витолић X 60.
 Живан Н. Ристић VI 72.
 Живана Бујдићка XIII 43.
 Др. Живко Богдан XIX 31.
 Живко Леоновић XVI 94.
 Живко Мајсторичевић IV 74.
 Живко Матић XIX 43.
 Живко Пејић III 60.
 Живојин Жикић II 32.
 Живојин А. Илић X 32.
 Живојин Миловановић X 48.
 Живојин М. Перић X 92.
 Живота Лукић XVIII 74.

Зарија В. Протић XV 75.
 Зорка Др. Ј. Видаковића XVI 47.
 Зорка Ивковићева VII 43.
 Зорка Др. А. Коде XVI 5.

Иван Бранковић XII 19.
 Иво Ђуровић XIV 93.
 Илија Анђелковић XIII 72.
 Илија Н. Ђукановић VI 60.
 Илија П. Михаиловић IV 73.
 † Илија Стефановић XIX 94.
 Исаило Ранковић II 26.

Јаков А. Марковић XIX 97.
 Јаков Челебоновић II 29.
 Др. Јарослав Кужељ XIX 31.
 Јеврем Пивнички XIV 60.
 Јеврем Рајевац XV 34.
 † Јевта Х. Јевтић X 5.
 Јевта Т. Стевановић XIX 92.
 Јевто Радумило XIII 18.
 Јеленко Михаиловић XVI 89.
 Јелица Велимировићева I 19.
 Јеремија Живановић VI 98.
 Јеротеј Цвијетић XIII 57.
 Др. Јоаким Чупић X 60.
 Јован И. Алексић XIX 29.
 Јован Т. Ванлић XVII 63.
 Јован М. Вељић X 43.
 Јован Дожудић XIV 19.
 Јован Жујовић XV 62.
 Јован Ивковић XVII 74.
 Др. Јован Ивковић IX 27.
 Јован Исаиловић XVI 43.
 Јован М. Јовановић XIX 27.
 Јован С. Јовановић V 59.
 Јован Карабашевић VII 32.
 Јован Козобарић XV 18.
 Јован С. Мијић XIX 74.
 Јован С. Милићевић XIX 95.
 Јован Миодраговић XVI 19.
 Др. Јован Моачанин XIX 30.
 Јован Муачевић XIX 30.
 Др. Јован Петровић XV 96.
 Др. Јован Пивнички VIII 61.
 Јован Покорни I 60.
 Јован Поповић XIX 43.
 Јован Поповић X 61.
 Јован Д. Поповић XIX 91.
 Јован Самокресовић XIX 18.
 Др. Јован Скерлић IX 92.
 Јован Теофановић XIX 60.
 Јован Н. Томић XVIII 45.
 Јован Р. Трајковић IV 96.
 † Јован Цветковић XIX 76.
 Јово Драговић XVII 61.
 Др. Јово Таузовић XIX 31.
 Јосиф Гуелмино XIX 59.
 Јосиф Јањушевић II 57.

Јоца Банковић XIX 42.
 † Јоца Божић XIX 94.
 Јурај Згорелец I 47.

Катарина Миловук XVI 57.
 Костантин Љ. Љотић X 32.
 Др. Коста Алексић I 19.
 Коста Борисављевић XIX 97.
 Коста А. Бошковић XI 19.
 Коста Д. Главинић XIX 89.
 Коста Илибашић II 27.
 Коста Карамата VI 48.
 Коста Н. Костић I 63.
 Коста С. Милутиновић XVIII 19.
 Коста Обрадовић XII 32.
 † Коста Пантић XIX 74.
 Коста Петковић XIX 31.
 Коста Радовић XIX 31.
 Коста Стојановић VIII 89.
 Коста Стојановић XIX 32.
 Коста Теодоровић XVIII 46.
 Коста Н. Христић XVI 97.

Лазар Атанацковић IX 32.
 Лазар Здравковић XIX 27.
 Лазар Илић XIX 57.
 Лазар Кесић XVI 19.
 Лазар Обреновић XIX 20.
 Лазар Петковић I 47.
 Др. Лазар Поповић IX 20.
 Леонида Пахани XVIII 75.
 Лука Јакшевац XVII 31.
 Лукијан Богдановић XIX 18.
 Лукијан Јеремић II 20.

Љуба Ристић X 32.
 Љуба Стефановић XIX 5.
 Љубомир Ђорић XVI 89.
 Љубомир Новаковић V 32.
 Љубомир Путниковић IV 42.

Др. Максим Ердељац II 64.
 Марија Петронијевићева I 32.
 Марко Богдан XIX 31.
 Марко Вујасиновић X 74.
 Др. Марко Т. Леко XIX 89.
 Марко С. Магазиновић IV 64.
 Марко Московлић XIX 58.
 Марко Поповић XIX 20.
 Марко Ж. Страгарац II 64.
 Мата Л. Јовановић IV 64.
 Мелентије, епископ XIX 27.
 Миладин Ђокић I 59.
 Милан Благојевић II 97.
 Милан Богдановић I 59.
 Милан В. Богдановић XII 97.
 Милан Вакањац I 30.
 Милан Грол V 97.
 Др. Милан Давидовац XIX 5.
 Др. Милан Дамњановић XIX 42.
 Милан С. Данчевић XIV 19.
 Др. Милан Деспотовић V 48.
 Милан С. Добросављевић I 59.
 Милан Драгић II 74.
 Милан Јаковљевић XIII 89.
 Милан Ст. Јаснић I 60.
 Милан Јовановић XVI 63.
 Милан А. Јовановић XIX 43.
 Милан Т. Јовановић XVI 64.
 Милан Ј. Константиновић VI 64.
 Др. Милан Крстић XI 46.
 Милан Лазаревић V 98.
 Милан Марјановић XI 32.

- Милан Матић III 44.
 Др. Милан Миловановић V 72.
 Др. Милан Милојевић XIX 17.
 Милан Митровић VI 89.
 Милан Недељковић IX 92.
 Милан Олар I 28
 Милан О. Петровић XIX 43.
 Милан Пешић I 42.
 Др. Милан Поповић XIX 19.
 Милан Раденковић XIX 28.
 Милан Радуловић I 59.
 Милан Сретеновић VII 64.
 Милан Стојадиновић XIX 59.
 Милан Стојчевић XV 48.
 Др. Милан А. Ђирић XIX 5.
 Милан Х. Вуковић XVI 45.
 Милан М. Џенић XIX 43.
 Милева Антоновићева XIX 43.
 Милева Ст. Милованова XIX 5.
 Милева Симићева XIX 5.
 Миленко Вукосављевић XV 46.
 Миленко Ђ. Поповић II 29.
 Милета Танкосић XIX 63.
 Миливоје Вићентијевић XII 64.
 Миливоје Вукићевић XI 43.
 Миливоје Јовановић XIII 44.
 Миливоје Сивачки XIII 60.
 Миливоје Симић XVII 98.
 Милисав Никитовић XVII 94.
 Милисав Николић XIX 59.
 Милисав Симић XIX 59.
 Милић Радовановић VII 92.
 Милка Алексић-Гргурова VI 97.
 Милован Илић XII 45.
 Милован Р. Маринковић VIII 97.
 Милован Матић V 44.
 Милован Миленковић XIX 62.
 Др. Милоје Васић VI 92.
 Милоје Ж. Вучковић XVII 19.
 Милоје Јовановић II 95.
 Милоје Миљковић II 42.
 Милоје К. Спасић VI 43.
 Милорад Гајић VIII 18.
 Милорад Павловић I 97.
 Милорад Павловић XIX 74.
 Милорад Д. Поповић XV 72.
 Милорад Ив. Протић XIX 92.
 Милорад Рувидић VIII 92.
 Милорад Ж. Тадић I 44.
 Милорад Чопорда XI 18.
 Милорад А. Чорбић II 97.
 Милосав Јовановић VII 92.
 Милош Бранковић XVI 18.
 Милош Д. Димић XVIII 63.
 Милош П. Ђорђевић III 28
 Милош Зечевевић II 98.
 Милош Ивковић I 91.
 Др. Милош Крно XII 5.
 Милош Драг. Марјановић I 97.
 Милош Московљевић I 27.
 Милош Савчић X 44.
 Милутин Григоријевић XIII 75.
 Милутин Јакшић XIX 60.
 Милутин Петровић XVII 64.
 Милутин Ф. Поповић XIX 43.
 Милутин Радуловић XIX 58.
 Милутин Р. Степановић XII 44.
 Милутин С. Цакић XIX 95.
 Миљко Перишић II 97.
 Мирко Бакочевић VIII 97.
 Мирко Миљковић XIX 97.
 Мирко М. Поповић XIX 94.
 Мирко Ротовић XVI 90.
 Мига Бељин XIX 19.
 Мита Живковић VII 98.
 Мита Исаковић XIX 59.
 Мита Јовановић II 28.
 Др. Мита Манојловић XIX 59.
 Мита Топаловић XVIII 19.
 Митар Божић I 97.
 Митрофан Шевић XII 5.
 Михаило Аврамовић II 94.
 Михаило Б. Батинић II 94.
 Михаило Буђевац XIX 46.
 Др. Михаило Гавриловић X 43.
 Др. Михаило Полит-Десанчић XIX 5.
 Михаило Динић IX 46.
 Михаило М. Ђурђевић XVIII 18.
 Михаило Л. Ђурић XIX 29.
 Михаило Илић III 92.
 Михаило Марковић XIX 97.
 Михаило Мартинац XIX 43.
 Михаило Ђ. Миладиновић X 32.
 Михаило М. Минић XIX 32.
 Др. Михаило Петровић XIII 59.
 Др. Михаило Петровић X 92.
 Михаило Радовић XIX 73.
 Михаило Радоњић XVI 31.
 Михаило М. Рајковић XVII 44.
 Михаило — Мица — Стефановић IX 32.
 Михаило Л. Стојадиновић XIX 89.
 Михаило Урошевић I 93.
 Михо Мариновић I 76.
 Миша Алкалај XI 31.
 Миша Живановић XIX 19.
 Др. Миша Михаиловић XIX 60.
 Др. Миша К. Михаиловић VIII 30.
 Миша Мркшић XIX 62.
 Младен Вукићевић I 28.
 Младен Грашић XIII 29.
 Др. Младен Јојкић XVI 5.
 Мојсије Стојков I 20.
 Др. Момир Павловић XIX 60.
 Момчило Иванић XIX 76.
 Момчило Д. Илић I 47.
 Момчило Кинцел II 28.
 Др. Момчило Нинчић VI 92.
 Мориц А. Тајтацаковић X 32.
 Мориц Тилер VII 63.
 Наум Димитријевић XIV 18.
 Наум Ђермиле VIII 59.
 Негован Ранитовић I 89.
 Др. Недо Нешковић XVI 99.
 Нестор Белић — млађи XIX 60.
 Нико Ристовић I 26.
 Никодије Момчиловић I 97.
 Никодим Васић XIX 44.
 Никола Вучковић XVII 18.
 Никола Т. Даничић II 96.
 Никола Ђурић IX 20.
 Никола Исаиловић IX 18.
 Никола Јанковић XIX 46.
 Никола Јорговановић XIX 93.
 Никола Лукић XIX 99.
 Никола Михаиловић II 26.
 Никола Б. Несторовић X 92.
 Никола Николић XIX 19.
 Никола С. Николић V 48.
 Никола Ђ. Нинић I 97.
 Никола Петровић XVII 28.
 Никола Писа V 90.
 Никола Ат. Плавшић XIX 32.
 Никола Поповић XI 62.
 Никола Ј. Поповић XIX 74.
 Никола Поповић I 20.

Никола Ристић XIX 43.
 Никола М. Савић XIX 94.
 Никола Савковић XIX 60.
 Никола Скакић XVIII 75.
 Др. Никола Суботић VI 18.
 Никола Ђурчин XIX 19.
 Никола Т. Узуновић XIX 59.
 Никола Сесит I 76.

Обрад Давидовић XIX 19.
 Др. Обрад Максимовић XII 60.

Павле Јанковић XVIII 75.
 Др. Павле Јевтић V 59.
 Павле Пламенац VI 93.
 Павле Радосављевић XIX 97.
 Паја Гостовић XIX 5.
 Паја К. Михаиловић XIX 97.
 Паја Муачевић XIX 30.
 Др. Паја Поповић XIX 56.
 Паја Стефановић X 75.
 Паја Поповић XII 47.
 Панта Ђуричић — Биорац XIX 19.
 Панта Качаник X 32.
 Др. Панта Тодоровић XIX 19.
 Др. Пера Јовичић XIII 72.
 Пера Петковић XIX 28.
 Петар Бане XV 75.
 Др. Петар Вукићевић VII 92.
 Петар Ст. Иванчевић XIII 56.
 Петар Јовановић XVIII 30.
 Петар Матић XIX 5.
 Петар Т. Милановић XIX 42.
 Петар Милосављевић VI 93.
 Петар Ј. Петровић IX 29.
 Петар Х. Поповић III 18.
 Петар Раносовић X 92.
 Петар Симић VII 64.
 Др. Петар Станковић XIX 20.
 Петар Д. Тирић XVI 43.
 Петар Трифунац XVII 88.

Раде Богдановић XIX 58.
 Радивоје Врховац XIX 20.
 Радивоје Ђирковић IX 32.
 Радиша В. Исаковић II 97.
 Радмила А. Милошевићева XIII 96.
 Радомир Ј. Поповић XIX 44.
 Радомир Ђирић IX 59.
 Радосав Ђурић I 63.
 Радослав Димић VII 19.
 Рајко Врачарић XVII 31.
 Рафаело Финци XIX 29.
 Риста Ковачевић XIV 18.
 Риста Одавић I 97.
 Риста Колаковић V 98.

Сава Л. Бајкић VI 42.
 Сава Кнежевић IV 72.
 Сава Максић III 97.
 Сава Мићић XIV 30.
 Сава С. Петровић XIX 72.
 Сава Стојшић XIX 19.
 Сава Урошевић VIII 92.
 Светислав Јовановић I 89.
 Светислав Р. Михаиловић I 58.
 Светислав Софронијевић VI 75.
 Светислав А. Стефановић XII 42.
 Светислав Хајдуковић XV 32.
 Светозар Атанацковић XVIII 94.
 Светозар Драгомировић XVIII 19.
 Светозар Зорић VI 92.

Светозар М. Ивошевић I 28.
 Др. Светозар М. Марковић IX 44.
 Светозар Н. Марковић II 76.
 Светозар Мојковић XVIII 73.
 Светозар Нешић XVIII 43.
 Светозар Николић XIX 31.
 Светозар Швабић XVI 90.
 Др. Светолик Радовановић XIX 92.
 Др. Светолик Стевановић III 64.
 Серафим Калик XIX 57.
 Сима Д. Катић XVII 43.
 Сима Лозанић VI 92.
 Сима Д. Милутиновић XIX 19.
 Сима Перић XIX 43.
 Сима Ђ. Поповић XV 56.
 Сима Рашић XIX 72.
 Сима Ђ. Топузовић XV 64.
 Сима Цветковић VII 31.
 Симеон Мајински XIX 60.
 Др. Симо Кулишић I 26.
 Сино Ст. Торбица XIX 62.
 Славка Драг. Костића X 75.
 Славко Месаровић IV 74.
 Славољуб Илић VIII 57.
 Слободан Јовановић XIV 92.
 Софија Пешић XII 48.
 Др. Спира Димитријевић X 31.
 Др. Спира Николић III 46.
 Спиридон И. Поповић IV 18.
 Србослав Ст. Јоцић I 46.
 Сретен М. Аџић XVI 28.
 Сретен Николић IX 28.
 Сретен М. Прокић X 43.
 Сретен Стевановић IX 43.
 Станислав Спасић XIX 94.
 Станко Павловић V 64.
 Стеван Вагнер VII 97.
 Стеван Ђокић X 32.
 Стеван Ђукић IX 17.
 Стеван Живковић XI 59.
 Стеван Живковић II 72.
 Стеван Здравковић II 20.
 Стеван Илић — Уровица XVI 72.
 Др. Стеван А. Јовановић XVII 19.
 Стеван Лекић XIX 5.
 Стеван Ловчевић XIX 89.
 Стеван Марковић I 73.
 Стеван Т. Марковић XV 59.
 Стеван Миросављевић XVII 62.
 Стеван Мојић XIX 62.
 Стеван Писаревић XIX 64.
 Стеван Поповић XIX 31.
 Стеван Предић XIX 98.
 Стеван Славнић XIX 5.
 Стеван Сремчевић IV 74.
 † Стеван С. Стевановић XIX 46.
 Стеван П. Угринчић II 28.
 Стеван Црквењаков II 72.
 Стево Вујановић XVI 56.
 Стијепо Павловић I 76.
 Стојан А. Петковић VIII 59.
 Стојан Ребић II 74.
 Стојан Алексић XIII 31.

Тихомиљ К. Гвозденовић IX 32.
 Тјешимир Старчевић XII 29.
 Тодор Б. Богдановић X 75.
 Тодор М. Бушетић XIX 18.
 Тодор Ђурић II 29.
 Тодор Михаиловић II 98.
 Тодор Радивојевић XVII 98.
 Тома Димитријевић XII 59.
 Тома З. Михаиловић XVIII 73.

Тома П. Протић XII 72.
Тоша Сегединчев XII 57.

Урош Возаревић XIX 74.
Урош Поповић XVII 62.

Феодор Сремац XVII 31.

Чеда Јевр. Марић VII 64.
Др. Чеда Митровић X 92.
Чеда М. Човић XIX 32.

СТЕЧАЈ

за списе о Српском Народу и Српској Земљи.

Према жељи, израженој на повише скупштина Српске Књижевне Задруге, да се издањима њеним даје јаче национално обележје, Главни Одбор задругин одлучио је да, по могућству, у сваком од даљих кола Задругиних издања штампа по једну књигу о *Српском Народу и Српској Земљи*.

С тога објављује овај, сталан, **стечај за списе из области народне историје, политичке и културне, географије и етнографије**. Списи ови треба да су написани сасвим популарно, објашњени довољним бројем илустрација карата, графичких прегледних таблица. У појединим списима треба да се обухвате, од прилике, ови одељци народнога живота српскога:

I. Историја политичка целокупнога Народа Српскога, у појединим периодима, редом, као наставак I и II књиге *Историје Српскога Народа* од Љ. Ковачевића и Љ. Јовановића:

1. Српски Народ — за Неманића и њима савремених владалаца српских;

2. од распада Царевине до потпунога потпадања под Турке;

3. ропство под Турцима и борба против њих, уз друге; ускоци, хајдуци; сеобе;

4. устанци и ослобођење, стварање самосталних држава;

5. данашње стање, политичко и друштвено, Српскога Народа; буђење националне свести његове. (Овај се спис жели нарочито и што пре.)

II. Историја културна:

1. *књижевност*: а) стара, у Немањинској држави, у Приморју, у Босни; б) нова до Вука;

1. новембра 1910. год.
Београд.

в) новија и најновија (све — више антологијски: најкраће препричана садржина главних дела, угледни одломци из њих, по потреби, у модерном књижевном језику);

2. *уметност*: сликарство, скулптура, грађевинарство; домаћа и занатска уметност; музика.

III. Описи појединих покрајина у којима Срби живе: 1. Краљевина Србија; 2. Црна Гора; 3. Стара Србија и Маћедонија; 4. Босна и Херцеговина; 5. Троједница: Срем и Славонија, Хрватска, Далмација с Истром; 6. Банат, Бачка и Барања; — или и поједине од области, споменутих заједно. У овим списима треба да се изнесе: 1. опис покрајине: географски у главним и значајним облицима: у административном погледу, главна и знатна места, по потреби с најкраћом историјом насеља; 2. општа карактеристика народа; живот његов: а) материјална култура: врсте радова којима се бави и у којима се одликује у пољу, на дому, занати, храна, ношња, б) духовна култура: вера, обичаји, забава, школа.

Списи ови треба да чине једну целину, те се, у доцнијима, мора избегавати понављање онога о чему се већ говорило, увек упућујући на њ; а треба да буду у величини средње књиге Задругине, око 10 штампаних табака.

Спис, који буде примљен у издања Задругина, наградиће се нарочитим хонораром до 100 динара по штампаном табаку, с помоћу прихода од фондова Задругиних.

УПРАВА
Српске Књижевне Задруге

„Српска Књижевна Задруга“ излази према потреби 10--15 пута годишње и шаље се бесилајно повереницима, добротворима, редовним оснивачима и члановима. — Лист се даје у замену. — Огласи се примају према погодби.

Уредник,
тајник Милош Ивковић, професор
(Македонска улица, бр. 24).

Власник, благајник Српске Књижевне Задруге
Х. Лилер, директор
(Војводе Миленка улица, бр. 42).

Штампарија „Доситије Обрадовић“, Чика-Љубина ул. бр. 8.

